Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-06-03

RS 2019-1041

Regionstyrelsen

Tertialrapport per den 30 april 2020 för Region Stockholm

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Godkännande av tertialrapport per den 30 april 2020 för Region Stockholm

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår dels att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Tertialrapport per april 2020 för Region Stockholm godkänns.

2. Nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård (hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, patientnämnden, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, MediCarrier AB), och kollektivtrafik (trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik samt Waxholms Ångfartygs AB, färdtjänstnämnden) samt regionstyrelsen, undantas merkostnader och minskade intäkter avseende covid-19 vid bedömningen av om de uppnått sina budgeterade resultatkrav.

3. Region Stockholms vårdgivare i egen regi ska tillsvidare lagerhålla kritisk skyddsutrustning motsvarande minst en veckas normalförbrukning.

4. MediCarrier AB ska tillsvidare lagerhålla kritisk skyddsutrustning motsvarande minst tre månaders normalförbrukning i Region Stockholm.

5. Karolinska Universitetssjukhuset uppdras att till den 31 augusti 2020 fortsatt ansvara för den regiongemensamma funktionen med uppdrag att säkerställa särskild skyddsutrustning för

regionens behov. Uppdraget ska återrapporteras i delårsbokslutet.

6. Investeringsobjekt Samkörbarhet, LS 2018–0724 avbryts för vidare utredning.

7. Regionstyrelsen uppdras att fortsätta översynen för att stärka styrningen av investeringsverksamheten i enlighet med vad som framgår av regiondirektörens tjänsteutlåtande.

8. Trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomföra program Saltsjöbanan till total investeringsutgift om högst 1 835 miljoner kronor inklusive index samt ändrad omfattning. Utgifterna för år 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifterna för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

9. Namnändringen av investeringsobjektet, Bytespunkt Slussen, upprustning, till Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen godkänns.

10. Den totala utgiften för program Roslagsbanans utbyggnad fastställs till 9 951 miljoner kronor inklusive index till följd av teknisk justering avseende redovisning av bidrag om 300 miljoner kronor.

11. Trafiknämnden medges rätt att genomföra objektet Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen till en total investeringsutgift om 1 012 miljoner kronor inklusive index, varav 925 miljoner kronor avser genomförande. Utgifterna för 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifter för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

12. Fastighets- och servicenämnden medges rätt att inom investeringsutrymmet 2020 för fastighets- och servicenämnden omfördela investeringsbudget uppgående maximalt till 200 miljoner kronor från ospecificerade fastighetsinitierade investeringar till ospecificerade hyresgästinitierade investeringar

13. Regionstyrelsen uppdras att ansvara för fördelningen av statsbidrag kopplade till covid-19 till berörda nämnder och bolag.

14. Regionstyrelsen uppdras att i samråd med hälso- och sjukvårdsnämnden samt övriga berörda nämnder och bolag,

med beaktande av bl.a. lärdomar under pandemin, utarbeta förslag som tydliggör rollerna och ansvarsfördelningen mellan Landstingshuset i Stockholm AB, regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och Region Stockholms hälso- och sjukvårdsproducerande nämnder och bolag, samt hur förändrade arbetssätt bör omhändertas framöver. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2020.

15. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att i samråd med berörda nämnder och bolag senast den 30 september 2020 återkomma med förslag om lösning för husläkarjourer samt eventuell samlokalisering, senareläggning och samordnad triagering vid närakuter och sjukhusens akutmottagningar.

16. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att senarelägga öppnandet av ny förlossningsenhet på S:t Görans sjukhus.

17. Nämnder och bolag uppdras att senast den 30 september 2020, med beaktande av bl.a. lärdomar av nya arbetssätt under pandemin, återkomma med förslag på effektiviseringar inom administration och arbetssätt.

18. Regionstyrelsen uppdras att, efter samråd med berörda nämnder och bolag, i sitt förslag till budget 2021 återkomma med kostnadssänkande åtgärder på Region Stockholms samlade administration.

19. Regionstyrelsen uppdras att, efter samråd med Karolinska Universitetssjukhuset och berörda bolag, i sitt förslag till budget 2021 återkomma med förslag till framtida organisation för vård till utländska patienter, främst på de högspecialiserade sjukhusen inom Region Stockholm. Ansvaret för Tobias-registret ska särskilt beaktas.

20. Regionstyrelsen uppdras att i samråd med Karolinska Universitetssjukhuset och fastighets- och servicenämnden senast den 30 september 2020 återkomma med förslag till framtida organisation för förvaltningen av Projektavtalet mellan Stockholms läns landsting och Swedish Hospital Partners AB avseende Nya Karolinska Solna.

21. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att till den 30 september 2020 utreda hur beslutstödet för 1177 kan vidareutvecklas för att patienterna ska hänvisas rätt samtidigt som sjukvårdens

resurser används effektivt, samt hur information ska kunna delges andra vårdgivare. Ett särskilt fokus i utredningen ska vara beslutstödet för barn.

22. Regionstyrelsen uppdras att hemställa hos regeringen om mer medel för regionala tillväxtfrämjande åtgärder.

23. Regionstyrelsen uppdras att hemställa hos regeringen om att genomförandet av ändringarna i det kommunala skatteutjämningssystemet skjuts upp till 2023.

24. Hemställan från Karolinska Universitetssjukhuset, om att få svar på hur covid-19 kostnaderna kommer att finansieras, RS 2020–0434, anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

25. Hemställan från trafiknämnden om hur konsekvenserna av coronapandemin framhållna i tertialrapporten rörande prognostiserat underskott och bristande måluppfyllelse ska hanteras, RS 2020-0484, anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

26. Ytterligare förslag till beslut återfinns i bilaga 5 A (Sekretess)

Dels att regionstyrelsen för egen del beslutar följande.

27. Regiongemensam medarbetaruppföljning genomförs inte under 2020.

28. Skrivelse av Aida Hadzialic (S) om att använda de statliga pengarna för att lindra sjukvårdskrisen (RS 2020-0270) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

29. Skrivelse av Gabriel Kroon (SD) om ekonomiskt tillskott till Region Stockholms sjukhus (RS 2020-0118) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

30. Skrivelse av Anna Sehlin (V) om fördelning av ekonomiska resurser från regeringens extra ändringsbudget (RS 2020-0119) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

31. Skrivelse av Anna Sehlin (V) om mer resurser till hälso- och sjukvården (RS 2020-0120) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

32. Ekonomiska förutsättningar 2020-2023 enligt bilaga 1 anmäls.

33. Ytterligare förslag till beslut återfinns i bilaga 5 A (Sekretess)

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen instämmer i regiondirektörens tjänsteutlåtande och vill för egen del framhålla följande.

Förändrade förutsättningar
Årets första tertial i Region Stockholm avviker på flera punkter från av regionfullmäktige beslutad budget, såväl vad det gäller ekonomiskt resultat i nämnder och bolag som utförd verksamhet. I december 2019 och januari 2020 kom kunskap om ett nytt virus i Kina. RSSL, regional särskild sjukvårdsledning, aktiverades den 7 februari och den 27 februari fick Stockholms län sitt första konstaterade fall av covid-19. Sedan sköljde stormen över oss, med en tydlig topp i mitten av april. När pandemin svepte in över Sverige och Stockholms län ställde hälso- och sjukvården om på ett enastående sätt. Antalet intensivvårdsplatser fyrdubblades, särskilda vårdplatser för covid-19 skapades på akutsjukhus och i specialistvården för äldre, geriatrik. Vårdanställda bytte arbetsuppgifter, anställda i administration med vårdutbildning har gått ut i vården och arbetat. Sjukvården har fått större utrymme in i kommunernas äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Allas förmåga att ställa upp och ställa om är djupt imponerande. I krisen har skapats helt nya samarbeten och processer inom regionen med våra akutsjukhus, SLSO, Capio S:t Göran och med andra privata vårdgivare som med självklarhet lagt all sin kraft för att bistå och hjälpa sjuka patienter,, med länets 26 kommuner, med Sveriges 20 övriga regioner och med många både gamla och nya leverantörer av olika slags utrustning som behövs i vården. MediCarrier AB blev med sitt centrallager och logistiklösningar avgörande, och numera finns det tre stora lager för att säkerställa tillräcklig lagerhållning av bland annat viktigt skyddsutrustning. En kraftsamling skedde genom bildandet av Region Stockholms Command Center på Karolinska Universitetssjukhuset för att säkra tillgången på skyddsutrustning där regionen kraftsamlade kompetens inom analys, arbetsmiljö, logistik och inköp och byggde upp en helt ny funktion med stöd

av bland annat experter från Scania i Södertälje. Ideella krafter har erbjudit insatser, oändligt många privatpersoner och företag har på ett rörande sätt skänkt mat, dryck och annan förplägnad till vården.

Ett enormt stort tack för olika insatser som genomförts så här långt i pandemin ska riktas till alla.

Pandemin är inte över. Vi står fortfarande mitt uppe i en mycket hög belastning på sjukvården till följd av pandemin. Det riskerar att komma nya vågor av pandemin. Covid-19 har utöver en sjukdomspandemi, även orsakat global ekonomisk kris. Den slår hårt mot Stockholms län med varsel, konkurser och ökande arbetslöshet. Den medför stora minskningar i skatteintäkterna 2020 och åren framåt. Djupet och längden på den recession som covid-19 medfört vet vi ännu inte, men den får betydande påverkan på kommuners, regioners och statens skatteintäkter och därmed välfärdens finansiering.

Ekonomiskt läge
Region Stockholm redovisar ett negativt resultat för perioden januari till april 2020 på -258 miljoner kronor. Budgeterat resultat för perioden uppgår till 541 miljoner kronor.

I resultatet för perioden ingår minskade intäkter samt merkostnader till följd av pandemin på sammanlagt 1 616 miljoner kronor. För året bedöms dessa öka till 6 741 miljoner kronor.

Regionledningskontorets prognos för årets resultat är ett underskott på -3 326 miljoner kronor. Årets budgeterade resultat uppgår till 311 miljoner kronor. Jämfört med föregående år bedöms resultatet 2020 för Region Stockholm försämras med 4 800 miljoner kronor.

I prognosen har medräknats en bedömning av ökade statsbidragsintäkter på 2 500 miljoner kronor, som i olika regeringsbeslut har anvisats för att parera de negativa ekonomiska effekterna av pandemin. Detta täcker dock inte den totala effekten av merkostnader och intäktsminskning för covid-19, som uppgår till cirka 6 700 miljoner kronor. Den sammanlagda nettoeffekten av covid-19 innebär en prognostiserad resultatförsämring jämfört med budget 2020 på cirka 4 200 miljoner kronor.

Regeringen har gett besked om att den ska stå för merkostnader inom hälso- och sjukvården samt viss del av intäktsförlusterna inom kollektivtrafiken som Sveriges regioner har med anledning av pandemin. Det finns dock osäkerheter i vad gäller möjlighet till ersättning från staten

för merkostnader och minskade intäkter, samt när stödet betalas ut. Av staten aviserade statsbidrag bedöms av regionledningskontoret inte täcka alla kostnader och minskade intäkter som uppstått med anledning av covid-19-pandemin. Sveriges Kommuner och Regioner har vid flera tillfällen framhållit att ökade generella statsbidrag till hela kommunsektorn är lägre än bortfallet av skatteintäkter.

Region Stockholm har haft överskott och en budget i balans sedan 2006. Regionens stabila ekonomiska finanser utgör en viktig grund för vår förmåga att hantera det exceptionella läge som en pandemi med åtföljande recession innebär. Det inger också förtroende på finansmarknaderna och regionen fick mitt under pandemin ett kvitto på det när kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors åter gav regionen sitt mycket höga kreditbetyg AA+.

Det kraftiga fallet i regionens skatteintäkter, kommande års kraftigt ökade pålagor i den kommunala skatteutjämningen och hanteringen av uppkommen vårdskuld under och efter pandemin medför ett ansträngt ekonomiskt läge åren framöver. Det blir än viktigare med tydliga prioriteringar av såväl investeringar som i driften av verksamheten, så att resurser används rätt. Det krävs sparsamhet framåt. Redan i tertialrapport 1 2020 vidtas flera åtgärder för att åstadkomma lägre kostnadsutveckling, effektivisera verksamhet och tydligt prioritera kärnverksamhet. Vissa ambitionshöjningar får nu anstå tills det finns finansiering.

Regionens nämnder och bolag hade ambitiösa verksamhetsplaner kopplade till budget 2020 för att nå såväl verksamhetsmässiga mål som ekonomiska resultat. Dock har pandemin medfört ett exceptionellt läge och extraordinära kostnader. Regionrådsberedningen instämmer därför med regionledningskontoret i att det är nödvändigt att nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik får undanta resultateffekterna av covid-19 vid bedömning av om de uppnått budgeterade resultatkrav i årsbokslutet 2020. Det gäller hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, patientnämnden, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, MediCarrier AB, samt trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik samt Waxholms ångfartygs AB, färdtjänstnämnden, och regionstyrelsen.

Regionens alla nämnder och bolag har under årets första månader arbetat under andra förhållanden än de som var förutsedda och med imponerande

beslutsamhet och omställningsförmåga. En viktig förutsättning som gjort det möjligt är regionens historik av god ekonomisk hushållning och budget i balans. Det är därför viktigt att regionen arbetar systematiskt med att åter nå budget i balans. Den rådande pandemin ställer än större krav på att framöver genomföra tydliga prioriteringar, effektiviseringar och sänka takten i kostnadsutvecklingen, vilket är prioriteterat i det fortsatta arbetet för samtliga nämnder och styrelser.

Samtliga nämnder och bolag arbetar efter uppdrag i budget för 2020 med uppdrag om att effektivisera administration, lokalanvändning och inköp Regionrådsberedningen vill understryka vikten av att alla nämnder och bolag arbetar med åtgärder för att effektivisera sina arbetssätt och därmed sänka de administrativa kostnaderna. Pandemin har inneburit förändrade arbetssätt för nämnder och bolag och av detta kan lärdomar dras av hur arbete kan bedrivas med mer effektiva arbetssätt och mindre administration.. Erfarenheterna från pandemin måste tillvaratas inom alla delar av Region Stockholm, varför varje nämnd och styrelse ska analysera vilka lärdomar som kan dras och vilka förändringar av verksamheter och arbetssätt som skulle kunna genomföras.

Region Stockholm måste göra sin del när det gäller att effektivisera och prioritera. Det är dock helt orimligt att i sviterna av ett rekordstort utbrott av covid-19 också drabbas av effekterna av statens ändrade skatteutjämning som genomförs sedan 1 januari 2020. Det innebär att regionen förlorar 8,4 miljarder 2021 – 2023. Region Stockholm, som enda region i Sverige, är nettobetalare med 3,6 miljarder kronor i systemet år 2023. Det får direkt påverkan på regionens möjligheter att klara de åtaganden som följer av såväl covid-19 som en växande befolkning. Regionfullmäktige föreslås därför hemställa hos riksdagen om att skjuta upp genomförandet av ändringarna i den kommunala skatteutjämningen.

Kollektivtrafiken
Kollektivtrafiken i Stockholm påverkas i stor omfattning av de åtgärder som vidtagits av myndigheter och regering för att motverka coronavirusets spridning. Rekommendationen från Folkhälsomyndigheten har varit att alla som kan ska arbeta hemifrån. Samtidigt har information getts om att man inte ska använda kollektivtrafiken om det inte är nödvändigt och de som tillhör riskgrupper har helt avråtts från att åka kollektivt. För att ändå kunna erbjuda resor till de som behövt det, har trafiken behövts köras i oförändrad omfattning för att upprätthålla avstånden mellan resenärerna. Försäljningen av biljetter och periodkort har minskat kraftigt under mars och aprilsamtidigt som trafikproduktionen utförts i normal omfattning. Det är för tidigt att bedöma de långsiktiga ekonomiska konsekvenserna av de

minskade intäkter som pandemin medfört, även om det står klart att de är betydande.

Lärdomar från pandemin
Under pandemin har Regionens hälso- och sjukvård letts av den regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL). RSSL har haft det samordnande och operativa ansvaret för att säkerställa att tillräckliga vårdresurser funnits för att ta hand om de patienter som behövt vård efter att ha insjuknat i covid-19, identifiera resursbehov, genomföra prioriteringar av resurser, men också för att annan nödvändig vård genomförts samt att den vård som kunnat anstå under pandemin prioriterats ned. RSSL har också haft ett samordnande ansvar gentemot statliga myndigheter. En framgångsfaktor i arbetet har varit tydlig fördelning och delegering av ansvarsområden mellan olika utförare inom regionen, inom ramen för RSSL. Ansvar för olika uppgifter har lagts på regionens vårdgivare, men även inkluderat privata vårdgivare som till exempel Capio S:t Göran och Ersta sjukhus. Exempelvis har Södersjukhuset haft ansvaret för att samordna den prehospitala vården, Capio S:t Göran har samordnat intensivvården, Karolinska Universitetssjukhuset har ansvarat för Regionens analys av behov, inköp och logistik av skyddsutrustning m.m., Södertälje sjukhus har lett insatsen för att nå ut med de viktiga budskapen om allas eget ansvar för bidra till att minska smittspridningen genom bland annat utvecklade kommunikationsinsatser, Danderyds sjukhus har ansvarat för utökad kapacitet av rehabilitering för patienter som vårdats för covid-19 och Stockholms läns sjukvårdsområde har haft ansvar för samordningen av den nära vården, vilket bland annat inneburit en kontaktväg in för den kommunalt finansierade omsorgen till Regionen. Samtidigt har beslut om ändrad ersättning för digitala vårdbesök, tillsammans med invånarnas önskan om att kunna genomföra vårdbesök utan risk för smittspridning, radikalt förändrat hur invånarna söker vård genom en kraftigt ökande andel av digitala vårdbesök. Även 1177 har, tack vare tydlig hänvisning till tjänsten för första bedömning av hur person med symptom som skulle kunna vara covid-19, använts av invånarna som ett första icke-fysiskt sätt att söka vård.

Mycket av det arbete som bedrivits under pandemin är präglat av att det utförts under kris, vilket krävt kortare beslutsvägar och snabbare beslut än i normala fall. Det har etablerats helt nya och ännu tätare samarbeten mellan regionens egna vårdgivare, med privata vårdgivare, digital vård har ökat dramatiskt, hälso- och sjukvården har tagit stora steg närmare kommunalt finansierad omsorg med fokus på brukaren/patienten, administrationen har minskat påtagligt såväl i verksamheter som i förvaltningar och fokus har varit på att få väl fungerande stödjande funktioner till vården som mött

patienterna. Det förefaller som om det uppkommit processer och arbetssätt som påtagligt ökat effektiviteten och snabbheten i regionen. Det är viktigt att ta tillvara dessa lärdomar framåt. Med utgångspunkt i de erfarenheter som hälso- och sjukvårdsnämnden och Regionens hälso- och sjukvårdsproducerande nämnder och bolag har från pandemin där nya samverkanslösningar och ansvar varit framgångsfaktorer bör nu skyndsamt utredas hur dessa lärdomar kan och bör påverka processer och strukturer i regionen så att vi uppnår ett bättre omhändertagande av patienter och effektivare arbetssätt i vården och en utvecklad ägarstyrning framöver även i vardagen.

Det är även viktigt att säkerställa hälso- och sjukvårdsnämndens strategiska roll som ansvarig för hela hälso- och sjukvårdens system i regionen, beställningar av vård och uppföljning lika för alla vårdgivare så att högt ställda kvalitetskrav nås och vården köps så resurseffektivt som möjligt. Regionens egenregiverksamheter inom hälso- och sjukvården måste samordna sig och samarbeta, vilket de gjort på nya sätt under pandemin. Former för att behålla en väg in för kommunerna visavi den nära vården behöver prövas. Även ägarstyrning behöver utvecklas och erfarenheterna inom bland annat kompetensförsörjning och task shifting behöver tillvaratas. Regionstyrelsen ska i samråd med hälso- och sjukvårdsnämnden och övriga sjukvårdsproducerande nämnder och bolag, genomföra en utredning för att i Budget 2021 kunna omhänderta de positiva erfarenheter som redan nu kan konstateras. Förslagen ska leda till förbättrat omhändertagande av patienter och mer effektivt resursanvändning och systemeffektivitet.

Tidigare har beslutats att tillskapa tolv näraktuter inom Region Stockholm. Tio har hittills etablerats och avlastar akutsjukhusen på ett bra sätt. De förändrade ekonomiska förutsättningarna gör att det i dagens läge inte anses motiverat att fortsätta arbeta med planering för ytterligare uppstart av närakuter. Denna fråga bör skjutas på framtiden.

Hälso- och sjukvårdsnämndens genomför under 2020 en vårdvalsutredning vars syfte är att utveckla vårdvalen för att bättre möta patienternas vårdbehov och samtidigt stärka kostnadskontrollen och öka effektiviteten. Det är av vikt att arbetet bedrivs skyndsamt och att nämnden löpande prövar frågor om lämpliga sammanslagningar av befintliga vårdval, exempelvis genom att se över vilka vårdansvar som bör föras över till primärvården, samt ser över ersättningssystem, regelverk och vårdinnehåll för att främja en hög tillgänglighet, geografisk spridning och sammanhållna vårdkedjor samt kostnadseffektivitet. Hälso- och

sjukvårdsnämnden ska besluta om förändringar i vårdvalen under hösten 2020.

Förlossningsvården ska vara trygg och säker för den födande, för barnet och medarbetarna. Föräldrars frihet att få välja förlossningsklinik ska värnas. Mot bakgrund av den rådande pandemin i samhället och de ekonomiska konsekvenser detta har medfört, samt mot bakgrund av reviderade förlossnings- och befolkningsprognoser som visar på vikande födslotal i regionen, görs bedömningen att kapaciteten inom förlossningsvården möter behoven för de kommande åren och att öppnandet av en ny förlossningsenhet på S:t Görans sjukhus således bör senareläggas.

Investeringsöversyn
I syfte att minska Region Stockholms utgifter för investeringar och långsiktiga driftskostnader gavs regionstyrelsen i Budget 2020 i uppdrag att genomföra en översyn av Region Stockholms investeringar. Utifrån översynen ska regionstyrelsen återkomma med förslag till fullmäktige om investeringar som bör avbrytas, ges ny inriktning eller omfattning. I översynen ska behovet av lokaler för psykiatrin säkerställas.

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att omgående avbryta investeringsobjektet samkörbarhet, LS 2018–0724. Samkörbarhet avser tekniska anpassningar av pendeltågsflottan inför införandet av European Rail Traffic Management System (ERTMS), ett europeiskt standardiserat trafikstyrningssystem för järnväg. Införandet av ERTMS är en tvingande åtgärd för samtliga fordonsägare som trafikerar det nationella järnvägsnätet. Mot bakgrund av detta bör Region Stockholm föra dialog kring statlig medfinansiering av objektet och tidplan och omfattning bör ses över.

Mot bakgrund av att de ekonomiska förutsättningarna för Region Stockholm är mycket utmanande, har förutsättningarna ytterligare skärpts men också gett nya perspektiv på hur verksamhet kan bedrivas genom samverkan och andra arbetssätt. Fortsatta prioriteringar, optimeringar och effektiviseringar av investeringar är således nödvändiga för att för framtiden fatta de bästa besluten för att säkerställa att verksamhet och ekonomi ger de långsiktigt mest hållbara lösningarna för invånarna i regionen.

Översynen ska därför i det fortsatta arbetet även omfatta att ta fram förslag på hur styrningen av investeringsverksamheten kan stärkas och tydliga prioriteringar säkerställas samt långsiktigt lägre utgifter och effektivt

genomförda investeringar, samt de övergripande inriktningsområden som framgår av regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Tillväxt
Stockholmsregionen är ett viktigt kugghjul i Sveriges tillväxtmaskineri och står för en tredjedel av Sveriges samlade BNP, men har så här långt drabbats mer än flertalet andra regioner av corona - både av viruset och ekonomiskt. Näringslivet i Stockholmsregionen är särskilt hårt drabbat, med tiotusentals varsel och hundratalet konkurser. Stockholmsregionen är dessutom Sveriges ledande innovationsregion. Rådande situation handlar inte enbart om minskande intäkter på grund av sviktande kundefterfrågan, utan även om risk för uteblivna investeringar, förlust av nyckelkompetens och utförsäljning av intellektuella rättigheter. Detta kan få förödande konsekvenser på Stockholmsregionen framtida innovationsförmåga.
I rollen som regionalt utvecklingsansvarig ska Region Stockholms tillväxtarbete skapa goda miljöer för näringslivets utveckling och stärka företagens konkurrenskraft. Uppdraget innebär även ett ansvar för att tillgång till kompetens säkerställs. Coronakrisen blixtbelyser den resursmässiga sårbarheten i Region Stockholms möjligheter att fullgöra de uppgifter det statliga tillväxtuppdraget implicerar, eftersom Region Stockholm jämfört med andra regioner, både har mycket begränsade egna rörliga tillväxtmedel och en alltför liten del av statliga 1:1 medel samt strukturfondsmedel. En förstärkning av medel för regionala tillväxtfrämjande åtgärder är nödvändigt för att Region Stockholm ska kunna agera snabbare och mer resolut, inte bara i krisens efterdyningar utan också när vi återgår till ett mer normalt konjunkturläge.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Mikael Löwenhielm

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-06-05

RS 2019-1041

Regionstyrelsen

Tertialrapport per april 2020 för Region Stockholm

Ärendebeskrivning
Tertialrapport per april 2020 för Region Stockholm.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse av Aida Hadzialic (S) om att använda de statliga pengarna för att lindra sjukvårdskrisen RS 2020—0270
Skrivelse av Gabriel Kroon (SD) om ekonomiskt tillskott till Region Stockholms sjukhus RS 2020-0118
Skrivelse av Anna Sehlin (V) om fördelning av ekonomiska resurser från regeringens extra ändringsbudget RS 2020-0119
Skrivelse av Anna Sehlin (V) om mer resurser till hälso- och sjukvården RS 2020-0120
Bilaga 1: Ekonomiska förutsättningar 2020–2030
Bilaga 2: Förnyat genomförandebeslut för Saltsjöbanan, RS 2020–0422
Bilaga 3: Genomförandebeslut Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer i tunnelbanan, RS 2020–0426
Bilaga 4: Program Roslagsbanan beslut om teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag, RS 2020–0425
Bilaga 5: Sekretessärende
Hemställan från Karolinska Universitetssjukhuset om att få svar på hur covid-19 kostnaderna kommer att finansieras, RS 2020-0434
Hemställan från trafiknämnden om hur konsekvenserna av coronapandemin avseende konsekvenser framhållna i tertialrapporten rörande prognostiserat underskott och bristande måluppfyllelse ska hanteras, RS 2020-0484

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår dels att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Tertialrapport per april 2020 för Region Stockholm godkänns.

2. Nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård (hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, patientnämnden, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, MediCarrier AB), och kollektivtrafik (trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik samt Waxholms Ångfartygs AB, färdtjänstnämnden) samt regionstyrelsen, undantas merkostnader och minskade intäkter avseende covid-19 vid bedömningen av om de uppnått sina budgeterade resultatkrav.

3. Region Stockholms vårdgivare i egen regi ska tillsvidare lagerhålla kritisk skyddsutrustning motsvarande minst en veckas normalförbrukning.

4. MediCarrier AB ska tillsvidare lagerhålla kritisk skyddsutrustning motsvarande minst tre månaders normalförbrukning i Region Stockholm.

5. Karolinska Universitetssjukhuset uppdras att till den 31 augusti 2020 fortsatt ansvara för den regiongemensamma funktionen med uppdrag att säkerställa särskild skyddsutrustning för regionens behov. Uppdraget ska återrapporteras i delårsbokslutet.

6. Investeringsobjekt Samkörbarhet, LS 2018–0724 avbryts för vidare utredning.

7. Regionstyrelsen uppdras att fortsätta översynen för att stärka styrningen av investeringsverksamheten i enlighet med vad som framgår av regiondirektörens tjänsteutlåtande.

8. Trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomföra program Saltsjöbanan till total investeringsutgift om högst 1 835 miljoner kronor inklusive index samt ändrad omfattning. Utgifterna för år 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifterna för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

9. Namnändringen av investeringsobjektet, Bytespunkt Slussen, upprustning, till Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen godkänns.

10. Den totala utgiften för program Roslagsbanans utbyggnad fastställs till 9 951 miljoner kronor inklusive index till följd av teknisk justering avseende redovisning av bidrag om 300 miljoner kronor.

11. Trafiknämnden medges rätt att genomföra objektet Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen till en total investeringsutgift om 1 012 miljoner kronor inklusive index, varav 925 miljoner kronor avser genomförande. Utgifterna för 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifter för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

12. Fastighets- och servicenämnden medges rätt att inom investeringsutrymmet 2020 för fastighets- och servicenämnden omfördela investeringsbudget uppgående maximalt till 200 miljoner kronor från ospecificerade fastighetsinitierade investeringar till ospecificerade hyresgästinitierade investeringar

13. Regionstyrelsen uppdras att ansvara för fördelningen av statsbidrag kopplade till covid-19 till berörda nämnder och bolag.

14. Regionstyrelsen uppdras att i samråd med hälso- och sjukvårdsnämnden samt övriga berörda nämnder och bolag, med beaktande av bl.a. lärdomar under pandemin, utarbeta förslag som tydliggör rollerna och ansvarsfördelningen mellan Landstingshuset i Stockholm AB, regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och Region Stockholms hälso- och sjukvårdsproducerande nämnder och bolag, samt hur förändrade arbetssätt bör omhändertas framöver. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2020.

15. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att i samråd med berörda nämnder och bolag senast den 30 september 2020 återkomma med förslag om lösning för husläkarjourer samt eventuell samlokalisering, senareläggning och samordnad triagering vid närakuter och sjukhusens akutmottagningar.

16. Nämnder och bolag uppdras att senast den 30 september 2020, med beaktande av bl.a. lärdomar av nya arbetssätt under pandemin, återkomma med förslag på effektiviseringar inom administration och arbetssätt.

17. Regionstyrelsen uppdras att, efter samråd med berörda nämnder och bolag, i sitt förslag till budget 2021 återkomma med

kostnadssänkande åtgärder på Region Stockholms samlade administration.

18. Regionstyrelsen uppdras att, efter samråd med Karolinska Universitetssjukhuset och berörda bolag, i sitt förslag till budget 2021 återkomma med förslag till framtida organisation för vård till utländska patienter, främst på de högspecialiserade sjukhusen inom Region Stockholm. Ansvaret för Tobias-registret ska särskilt beaktas.

19. Regionstyrelsen uppdras att i samråd med Karolinska Universitetssjukhuset och fastighets- och servicenämnden senast den 30 september 2020 återkomma med förslag till framtida organisation för förvaltningen av Projektavtalet mellan Stockholms läns landsting och Swedish Hospital Partners AB avseende Nya Karolinska Solna.

20. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att till den 30 september 2020 utreda hur beslutstödet för 1177 kan vidareutvecklas för att patienterna ska hänvisas rätt samtidigt som sjukvårdens resurser används effektivt, samt hur information ska kunna delges andra vårdgivare. Ett särskilt fokus i utredningen ska vara beslutstödet för barn.

21. Regionstyrelsen uppdras att hemställa hos regeringen om mer medel för regionala tillväxtfrämjande åtgärder.

22. Regionstyrelsen uppdras att hemställa hos riksdagen att genomförandet av ändringarna i skatteutjämningen skjuts upp.

23. Hemställan från Karolinska Universitetssjukhuset, om att få svar på hur covid-19 kostnaderna kommer att finansieras, RS 2020–0434, anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

24. Hemställan från trafiknämnden om hur konsekvenserna av coronapandemin framhållna i tertialrapporten rörande prognostiserat underskott och bristande måluppfyllelse ska hanteras, RS 2020-0484, anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

25. Ytterligare förslag till beslut återfinns i bilaga 5 (Sekretess)

Dels att regionstyrelsen för egen del beslutar följande.

26. Regiongemensam medarbetaruppföljning genomförs inte under 2020.

27. Skrivelse av Aida Hadzialic (S) om att använda de statliga pengarna för att lindra sjukvårdskrisen (RS 2020-0270) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

28. Skrivelse av Gabriel Kroon (SD) om ekonomiskt tillskott till Region Stockholms sjukhus (RS 2020-0118) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

29. Skrivelse av Anna Sehlin (V) om fördelning av ekonomiska resurser från regeringens extra ändringsbudget (RS 2020-0119) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

30. Skrivelse av Anna Sehlin (V) om mer resurser till hälso- och sjukvården (RS 2020-0120) anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

31. Ekonomiska förutsättningar 2020-2023 enligt bilaga 1 anmäls.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Sammanfattning
Region Stockholm redovisar ett negativt resultat för perioden januari till april 2020 på -258 miljoner kronor. Budgeterat resultat för perioden uppgår till 541 miljoner kronor.

I resultatet för perioden ingår minskade intäkter samt merkostnader till följd av pandemin på sammanlagt 1 616 miljoner kronor. För året bedöms detta öka till 6 741 miljoner kronor.

Årets prognos förväntas bli ett underskott på -3 326 miljoner kronor. Årets budgeterade resultat uppgår till 311 miljoner kronor. Jämfört med föregående år bedöms resultatet 2020 för Region Stockholm försämras med 4 800 miljoner kronor.

I prognosen har medräknats en bedömning av ökade statsbidragsintäkter på 2 500 miljoner kronor, som i olika regeringsbeslut har anvisats för att parera de negativa ekonomiska effekterna av pandemin. Detta täcker dock

inte den totala effekten av merkostnader och intäktsminskning för covid-19, som uppgår till cirka 6 700 miljoner kronor. Den sammanlagda nettoeffekten av covid-19 innebär en prognostiserad resultatförsämring jämfört med budget 2020 på cirka 4 200 miljoner kronor.

Bakgrund
Den sammanställda redovisningen för koncernen Region Stockholm ger en samlad bild av samtliga nämnders och bolags ekonomi och verksamhet.

I tertialrapporten redovisas ekonomiskt utfall för perioden januari till april, samt prognos för årets resultat, vilka jämförs med budget.
I månadsrapporten framgår utfallet för samtliga nämnder och bolag, med kommentarer för den sammanställda redovisningen för Region Stockholm.

I ärendet ingår även svar på inkomna skrivelser, ekonomiska förutsättning 2020–2030, samt svar på hemställan från Karolinska Universitetssjukhuset och trafiknämnden om att få svar på hur covid-19 kostnaderna kommer att finansieras.

I ärende ingår även punkter för beslut av regionfullmäktige. Dessa avser, förslag om att nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik ska undantas de negativt ekonomiska effekterna av pandemin i sin resultatuppföljning, regionens vårdgivare ska lagerhålla kritisk skyddsutrustning motsvarande en veckas normalförbrukning, MediCarrier ska lagerhålla skyddsutrustning motsvarande tre månaders normalförbrukning, Karolinska Universitetssjukhuset får till och med augusti 2020 fortsatt ansvara för den regiongemensamma funktionen med uppdrag att säkerställa särskild skyddsutrustning för regionens behov. Uppdraget återrapporteras i delårsbokslutet.

Därtill ingår avbrytande av investeringsobjekt Samkörbarhet, fastställande av total utgift för program Roslagsbanans utbyggnad till 9 951 miljoner kronor, trafiknämnden medges rätt att genomföra program Saltsjöbanan till en total utgift om högst 1 835 miljoner kronor, namnändring av objekt Bytespunkt Slussen till Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer, trafiknämnden medges rätt att genomföra objekt Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer till en total investeringsutgift på 1 012 miljoner kronor, fastighets- och servicenämnden medges rätt att inom investeringsutrymmet 2020 omfördela 200 miljoner kronor till hyresgästinitierade investeringar.

Till fullmäktige föreslås även att de bidrag som Region Stockholm erhåller från statens kopplat till covid-19 ges regionstyrelsen i uppdrag att hantera fördelningen av till nämnder och bolag.

Därtill ingår beslut om att ge regionstyrelsen samt berörda nämnder och bolag uppdrag kopplat till lärdomar och framtidsplanering som en följd av Covid-19 händelsen i Stockholm.

Överväganden

Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19-pandemin
Det nya coronaviruset har fått stor påverkan på människors liv och hälsa. Efter att Kina under december och januari månad haft ett kraftigt utbrott av ett nytt coronavirus med många dödsfall, spred sig viruset över hela världen. Under slutet av februari 2020 konstaterades de första fallen av sjukdomen covid-19 i Region Stockholm. Per den 15 maj har totalt 10 311 personer konstaterats smittade och 1 826 av dessa har avlidit. Detta innebär att antalet laboratoriebekräftade sjukdomsfall uppgick till 434 per 100 000 invånare och att Region Stockholm är en av de värst drabbade regionerna i landet. Omställningen av hälso- och sjukvården har gått snabbt och per den 15 maj hade 3 588 covid-19 patienter skrivits ut efter vård på akutsjukhus eller geriatrisk vård. Pandemin har i princip påverkat hela regionens verksamhet och läget är extraordinärt. Under våren har i stort sett allt fokus inriktats på att hantera effekterna av covid-19. Verksamhet och resurser har styrts om och omprioriteringar har skett. Osäkerheten kvarstår dock i hur covid-19 pandemin fortsätter att utvecklas framöver. Detta avser dels hur långvarig pandemin blir och de negativa resultateffekter som därmed kan uppstå, samt hur stor vårdskuld som byggs upp när elektiv vård skjuts på framtiden. Därtill finns osäkerheter i vad gäller möjlighet till ersättning från staten för merkostnader och minskade intäkter. Det ekonomiska stödet som aviserats av staten bedöms inte täcka alla kostnader och minskade intäkter som uppstått med anledning av covid-19-pandemin.

Hälso- och sjukvården har snabbt ställt om för att ge alla drabbade en god och trygg vård. Intensivvårdskapaciteten har utökats från cirka 90 till 400 platser, en ökning på över 300 procent. Många anställda inom vården arbetar övertid och inom intensivvården gäller ett särskilt krislägesavtal. Krislägesavtalet aktiverades den 3 april, efter en hemställan från regionstyrelsen till SKR. Sedan den 6 april har medarbetare anvisats på krislägesavtalet. Per den 28 april hade totalt 1 334 medarbetare anvisats.

Alla har inte varit anvisade under hela perioden utan det varierar efter behovet i IVA-vården. Drygt 7 000 personer har också via regionens hemsida anmält sitt intresse för att arbeta under krisen. Inom hälso- och sjukvården har vårdkonsumtionen påverkats kraftigt. Vissa vårdgivare möter en markant nedgång i produktionen till följd av att patienter inte uppsöker vården. Andra vårdgivare har på kort tid fått anpassa produktionen till det ökade behov som pandemin innebär.

Samordning och en samlad ledning för vårdens beredskap för det nya coronaviruset sker i regional särskild sjukvårdsledning, RSSL[1], som etablerades och aktiverades den 7 februari. Krisledningsnämnden har systematiskt hållits informerad om läge och vidtagna åtgärder sedan 26 februari. Arbetet leds av hälso-och sjukvårdsdirektören i samarbete med chefsläkare och smittskyddsläkare. Inriktningen för arbetet har varit att samordna regionens hälso- och sjukvårdsinsatser, samverka med externa aktörer och besluta om nödvändiga förstärkningar.

Ett arbete startades tidigt för att tillskapa IVA[2]-platser och vårdplatser på akutsjukhusen och de geriatriska klinikerna för patienter med covid-19. I mars fattades beslut om att skjuta upp planerad vård inom hela Region Stockholm vilket bidragit till att sjukvårdspersonal gjorts tillgänglig. Detta gäller dock under förutsättning att det kan ske utan allvarliga medicinska konsekvenser.

Det rådande pandemiläget i Sverige och omvärlden har inneburit svårigheter med att få tillgång till vissa läkemedel. De fyra regionerna Stockholm, Västra Götaland, Skåne och Östergötland har av övriga regioner fått i uppdrag att köpa in läkemedel för nationellt behov. Socialstyrelsen har utfärdat ett certifikat som gör att Sverige som nation står bakom de fyra regionernas inköp. Tack vare ett nära och intensivt samarbete mellan regionerna, läkemedelsföretag, distributörer, apoteksaktörer, myndigheter och regeringen har akuta bristsituationer kunnat hanteras. Uppdatering av tillgång och behov sker löpande liksom kontinuerlig omvärldsbevakning i syfte att hitta alternativ till upphandlade läkemedel vid en bristsituation.

I regionen har digitala vårdmöten på vårdcentraler ökat kraftigt. Under perioden januari till april 2020 registrerades över 94 000 videobesök, jämfört med 7 900 besök motsvarande period 2019. Under första tertialet

[1] RSSL står för regional särskild sjukvårdsledning
[2] Intensivvårdsavdelning, IVA, är en avdelning på sjukhus med hög personaltäthet och avancerad medicinsk apparatur för att ge intensivvård till patienter med livshotande problem.

har det skett en stor ökning av användningen av e-tjänsterna på *1177Vårdguiden*. Under mars 2020 ökade användningen med 60 procent jämfört med samma månad föregående år.

Inom kollektivtrafiken har en anpassning skett till Folkhälsomyndighetens rekommendationer då färre resenärer än vanligt bör resa med varje fordon i syfte att minimera smittspridningen. Uppdraget är att köra så många bussar och tåg som det går i syfte att undvika trängsel. Trafiknämnden har på grund av dessa rekommendationer aktivt uppmanat resenärer att inte resa med SL om det inte är absolut nödvändigt. Rådande situation har kraftigt minskat resandet i kollektivtrafiken och i mitten av april reste cirka 35 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Situationen har även påverkat sjukfrånvaron hos trafikutövarna.

Under den pågående pandemin har akutsjukhusen fått ställa om sin verksamhet inom såväl akutmottagningar, vårdavdelningar som intensivvårdsavdelningar. Ett stort antal medarbetare inom sjukvården har delvis fått förändrade arbetsuppgifter då vården av covid-19 patienter har behövt resursförstärkning. Även administrativ personal med sjukvårdsbakgrund har fått uppgifter i vården. Omställningen innebär att många medarbetare har ändrat sina arbetssätt och arbetsplatser, de har fått nya arbetskamrater och ibland till och med nya chefer, vilket leder till att det blir svårt att veta vad de svarar på, om en medarbetarenkät skulle genomföras i år. Detta innebär att genomförandet av en regiongemensam medarbetaruppföljning inte uppfyller sitt syfte. Resultatet kommer inte att vara jämförbart varken över tid eller mellan verksamheter. En icke genomförd medarbetarenkät medför att de regionövergripande indikatorerna som mäter fullmäktiges mål och som hämtar sina värden från medarbetarenkäten inte kan redovisas. Uppföljning av den psykosociala arbetsmiljön kommer att ske men kommer att genomföras på annat sätt i år.

Regionstyrelsen har tagit fram anvisningar för att mäta ekonomiska effekter av pandemin. Covid-19 rapporteringen innebär att alla nämnder och bolag från och med april månatligen ska lämna in uppgifter om merkostnader och eventuella intäktsbortfall kopplat till pandemin. Förutom de konsekvenser som sammanfattas under rubrik “Ekonomiska konsekvenser kopplat till covid-19 pandemin” nedan är det också viktigt att kunna finansiera regionens verksamhet med fördelaktiga lånevillkor under en kris. Det oberoende kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor´s meddelade i april att Region Stockholm behåller sitt höga kreditbetyg AA+ på lång sikt och A-1+ på kort sikt. Region Stockholms kreditbetyg utvärderas två gånger per år.

Pandemin har lett till ökade behov av nya och utökade it-tjänster framförallt på grund av att många har arbetat på distans. Det gäller ökat antal distansanslutningar, akut tryck på videomöten för både personal, patienter och förtroendevalda samt ökat krav på kapacitet, drift och dygnet runt support.

Politiska sammanträden i Region Stockholm har inte kunnat genomföras enligt plan. Regionstyrelsen och dess utskott och beredningar har under mars och april huvudsakligen träffats digitalt. Regionfullmäktiges sammanträde i mars genomfördes med ett begränsat antal deltagare och nedkortat dagordning i syfte att minska risken för smittspridning.

Regionstyrelsens verksamhet och resurser inom strategisk kommunikation och press har styrts om till omfattande kommunikationsinsatser för invånare, vårdgivare och medier kopplat till pandemin. Antalet nyheter där Region Stockholm förekommer har ökat med drygt 400 procent jämfört med motsvarande period förra året. Det ömsesidiga beroendet mellan information- och pressaktiviteter har varit tydligt under pandemin och en av framgångsfaktorerna också i relation till alla samlade regioners beredskap med kommunerna och länsstyrelsen med flera.

I syfte att administrativt avlasta regionens verksamheter har bland annat förenklingar i tertialrapporteringen genomförts. Nämnder och bolag har informerats om att någon central inrapportering av uppföljning intern kontroll inte kommer att begäras in. Dessutom har en mer detaljerad uppföljning av mål och indikatorer ersatts meden översiktlig beskrivning av möjligheten att nå mål.

Kultursektorn har drabbats på många sätt av coronavirusets effekter och är en bransch i kris. Under mars och april har kulturnämnden ställt om sin verksamhet och har förutom ordinarie verksamhet hanterat frågor kopplat till att aktörer till följd av pandemin har behövt ställa in planerade aktiviteter. För att underlätta för kulturaktörer har beslut tagits om att inte kräva tillbaka medel för inställda evenemang samtidigt som Kulturnämnden den 17 april beslutade om en utlysning av kulturstöd om 6,4 miljoner kronor i syfte att bistå kulturlivet i den rådande situationen.

Region Stockholms arbete med näringsliv och arbetsmarknad under covid-19 pandemi

Region Stockholm har under covid-19 pandemin arbetat aktivt för att stötta det regionala näringslivet och arbetsmarknaden. Det har genomförts och pågår möten löpande med näringslivsaktörerna i regionen där både politiker och tjänstemän deltar. Bland annat har ett flertal digitala dialoger genomförts, som till exempel Kraftsamling för näringslivet och branschdialog med FoUI-miljöer, besöksnäring och kulturliv men även med kommuner och deras näringslivschefer.

Det görs en regional kraftsamling tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholm för att mobilisera och få överblick i den snabba utvecklingen och se hur organisationer som Almi, Strukturfondspartnerskapet och samarbetet med Tillväxtverket kring näringslivsutveckling kan mobiliseras. Detta för att bidra till att små och stora företag kan överleva den allvarliga störning coronakrisen medför.

Samverkan pågår i befintliga regionala samverkansstrukturer. Utöver det deltar Region Stockholm i en särskilt tillsatt regional samverkansgrupp tillsammans med Länsstyrelsen och Stockholm Business Region.

Stort fokus har också varit på att öka företagsstödet:
- Hållbarhets- och skärgårdsanslaget 3 mnkr
- 1:1 medel. Regionala tillväxtåtgärder ALMI Företagspartner Stockholm AB, 2 mnkr
- Omprioritering av strukturfondsmedel för särskilda ”Corona-åtgärder”

Läget i Stockholmsregionens näringsliv och på arbetsmarknaden har sammanställts veckovis med anledning av covid-19. Sammanställningarna innehåller fakta och statistik om läget i olika branscher, konkursstatistik, varsel och arbetslöshet samt information om regionala och nationella insatser. Informationen sprids till kommunerna, regionala samarbetsaktörer, nationella myndigheter, Stockholmsregionens riksdagsledamöter med flera

Under covid-19 pandemin har veckorapporten ”Covid-19: Näringslivet i Stockholmsregionen” skickats till regionala intressenter.

<u>Region Stockholms inköpsverksamhet</u>
Regionens inköpsverksamhet har under tertialet påverkats mycket av covid-19 pandemin och de effekter som den haft på marknaden. Behovet av personlig skyddsutrustning ökade explosionsartat som en konsekvens av den globala spridningen av Covid-19. Redan tidigt i mars uppstod påtagliga leveransproblem hos Region Stockholms ordinarie leverantörer. Detta

beroende på en väsentligt ökad global efterfrågan samtidigt som utbudet var mindre än normalt p.g.a. det förlängda kinesiska nyåret. Vidare införde flera stater exportrestriktioner och andra handelshinder som försvårade inköpsarbetet ytterligare. För att kunna anskaffa skyddsmateriel behövde Region Stockholm frångå sina ordinarie upphandlingsprocesser med formbunden upphandling för att istället anskaffa materiel genom att aktivt leta efter potentiella säljare och många gånger genomföra inköp direkt hos tillverkare. Covid-19 medförde helt extraordinära förutsättningar för Region Stockholms inköpsverksamhet; förutsättningar som den ordinarie organisationen hade väldigt svårt att möta.

Region Stockholm har likväl som övriga regioner ansvar för den katastrofmedicinska beredskapen som innebär att säkra hälso- och sjukvårdens insatser vid allvarlig händelse såväl i fred som under höjd beredskap. Hälso- och sjukvårdsnämnden är ansvarig för beredskapen i regionen. Vid en konstaterad allvarlig händelse ansvarar RSSL för inriktning och samordning av Region Stockholms samlade sjukvårdsresurser och samverkan med andra myndigheter, organisationer och sjukvårdshuvudmän. Ansvaret grundas på hälso- och sjukvårdslagen, smittskyddslagen, Socialstyrelsens föreskrift, regionens katastrofmedicinska beredskapsplan samt reglementet för hälso- och sjukvårdsnämnden.

Den regionala katastrofmedicinska beredskapsplanen för Region Stockholm, är den ramplan som beskriver hur länets hälso- och sjukvård ska ledas vid allvarlig händelse. RSSLs uppgift är att leda och samordna Region Stockholms samlade resurser inom hälso- och sjukvården och samverkan med andra myndigheter, organisationer och sjukvårdshuvudmän. Vid stora epidemiologiska katastrofer (t.ex. influensa-pandemi) tar RSSL i samarbete med smittskyddsläkaren över ansvaret för ledning av bekämpningen och de sjukvårdsmässiga konsekvenserna av utbrottet. Detta innebär bl.a. att säkerställa behovet av skyddsutrustning under covid-19 pandemin.”

Länsstyrelsen har ett regionalt geografiskt områdesansvar i krishante-ringssystemet vilket inte innebär att länsstyrelsen normalt tar över något ansvar från annan aktör.

Mot bakgrund av den akuta bristen på personlig skyddsutrustning och den i snabb takt ökade smittspridningen i Stockholm var den regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL) nödsakad att under tertial ett fatta en rad beslut

för att säkerställa försörjningen av skyddsutrustning och därmed kunna upprätthålla förmågan att bedriva sjukvård:

- Beslut om att frångå ordinarie beställningsrutiner inom sjukvården till att Medicarrier AB istället skulle fördela ut den begränsade mängd skyddsutrustning som fanns tillgänglig utifrån en av RSSL särskilt framtagen fördelningsnyckel
- Beslut om att utöka lagerhållningen vid MediCarrier AB samtidigt som lokala närlager vid sjukhusen etablerades.
- Beslut som tydliggjorde gränssnitten mellan och rollerna för de inom området verksamma aktörerna.
    - Karolinska Universitetssjukhuset fick i uppdrag att skapa en särskild varuförsörjningsorganisation, Command Center. I Karolinska Universitetssjukhusets uppdrag ingick även att i samråd med stabsenheten S42 med särskilt ansvar för samordning av utrustning, inom RSSL, ta fram dagligt lagersaldo, samordna inköp i regionen för samtliga vårdgivare inklusive prehospitala, hantera inkommande erbjudanden och även logistik kopplat till leveranser från andra länder.
    - S42 vid RSSL fick i uppdrag att styra arbetet, samt tillsammans med Command center analysera och prioritera de olika vårdgivarnas behov av utrustning samt var kanal mot den statliga inköpscentralen vid Socialstyrelsen.
    - Den ordinarie centrala inköpsorganisationen vid serviceförvaltningen under fastighets- och servicenämnden förstärktes, och ansvarar för försörjning av samtliga produktgrupper samt kraftsamling mot befintliga leverantörer avseende kritiska produkter.
    - Inköpsdirektören vid regionstyrelsen fick i uppdrag, inom ramen för regionstyrelsens särskilda ansvar för strategiska upphandlingsfrågor, att köpa in nödvändig utrustning med anledning av de akuta behov som uppstått till följd av covid-19.
    - Medicarrier AB fick ansvar för viss logistik och distribuering av material, enligt befintligt uppdrag.

RSSL beslutade även att Command Center, stabsenheten S42 inom RSSL samt ordinarie central inköpsorganisation skulle stämma av och samverka dagligen, och tillsammans säkerställa att en gemensam lägesbild samt prognoser framåt togs fram dagligen. Dessa tre aktörer skulle även kontinuerligt samverka med Medicarrier AB.

Som ett resultat av besluten ovan och framförallt genom den stora mängd inköp som Karolinska Universitetssjukhuset genom ”Command Center” (i samarbete med aktörer från övriga sjukhus i Region Stockholm, SLSO, svenska företag Försvarsmakten, Scania m.fl.) lyckades genomföra, har situationen beträffande skyddsmateriel förbättrats så mycket att läget nu bedöms som betryggande inför sommaren och hösten. Även om risken för leveransstörningar beträffande övrig materiel till exempel förbrukningsmateriel till medicinskteknisk utrustning som filter slangar med mera till sjukvården är fortsatt hög bedöms det kunna hanteras av ordinarie inköpsverksamhet.

Region Stockholm har också genom Karolinska Universitetssjukhuset under tertialet vid flera tillfällen kunnat ge stöd till andra regioner och kommuner när bristsituationer uppstått hos dem samt även samordnat ett större inköp av andningsskydd från Kina där 20 regioner deltog och där det samlade avtalsvärdet var betydande. Under tertialet har regionstyrelsen även deltagit i ett samarbete som startats upp av SKR och som syftar till att öka samordningen och samarbetet mellan regionerna när det gäller inköp av skyddsmateriel och annan bristmateriel.

Successiv återgång till ordinarie linjeorganisation för inköp av kritisk skyddsutrustning

Allteftersom försörjningsläget avseende kritisk skyddsutrustning stabiliseras bör en återgång till ordinarie beställningsrutiner för vården kunna genomföras. När tillgången till personlig skyddsutrustning anses betryggande och RSSL inte längre behöver fördela skyddsutrustning till vårdgivarna enligt fördelningslista, ska återgång ske till normala beställningsrutiner.

Särskilt om ansvaret för Karolinska Universitetssjukhuset

Karolinska ”Command Center” har utöver att samla sjukvårdens inköpsresurser till en kraftsamling för inköp av skyddsutrustning även etablerat ett antal nya funktioner i samband med vårens utvecklingsarbete. Sjukhuset behöver ta ett fortsatt ansvar för några av dessa funktioner och säkerställa deras vidmakthållande fram till dess att deras framtida organisatoriska hemvist har fastställts, det gäller:

- Regional analysfunktion med rapportering av lagersaldon och prognos av behov
- Särskilda logistik- och lagerlösningar i och utanför landet
- Kvalitetsäkringsprocess och process för hantering av reklamation

Därutöver kan Karolinska ”Command Center” i takt med att olika segment linjeläggs succesivt avveckla inköpsverksamheten i dessa delar.

Regionstyrelsen har ett särskilt ansvar för samordning av regionens inköpsverksamhet. Avvecklingen av Command Centers arbete ska därför ske i samverkan mellan regionstyrelsen och Karolinska Universitetssjukhuset.

De hittillsvarande erfarenheterna från arbetet med anskaffning under covid-19 ska tas tillvara. Syftet är att säkerställa uthållighet och effektivitet i varuförsörjningsprocessen, även när behoven är stora och marknaden är instabil. Återgången till ordinarie beställningsrutiner ska ske stegvis med en kontrollerad överlämningsprocess och med möjlighet till att återaktivera de processer och arbetssätt som funnits under förstärkningsläget.

Mål för försörjningen av kritisk skyddsutrustning och översyn av organisationen för varuförsörjning
För att säkerställa tillgången till kritisk skyddsutrustning för covid-19 under sommaren 2020 föreslås ett gemensamt och temporärt mål för lagerhållning fastställas. Med kritisk skyddsutrustning avses sådana produkter som är särskilt fastställda och har avgörande betydelse för vårdens bedrivande. Alla berörda vårdgivare behöver ta fortsatt ansvar för att hålla lager av kritisk skyddsutrustning motsvarande minst en veckas förbrukning. MediCarrier AB behöver ansvara för att utöka lagerhållningen av kritisk skyddsutrustning motsvarande minst tre månaders förbrukning. Beräkningen av behovet ska ta utgångspunkt i prognostiserad förbrukning.

Långsiktig robust varuförsörjning i regionen
Samtidigt har pandemin visat på vikten av att sjukvården har en robust och resilient varuförsörjning. Det långsiktiga behovet av lagerhållning måste utredas utifrån prognosticerat behov samtidigt som befintliga sourcingstrategier måste ses över.

Karolinska Universitetssjukhuset världens tionde bästa sjukhus
Enligt en ranking som publicerade i tidskriften Newsweek i början på mars är Karolinska Universitetssjukhuset det tionde mest framstående sjukhuset i världen. Rankingen omfattar sjukhus i 20 länder och bygger på en sammanvägning av medicinska resultat, patientrapporterad kvalitet/upplevelser och rekommendationer från läkare, annan vårdpersonal och chefer inom sjukvårdssektorn. 10 000-tals anställda inom sjukvården i de 20 utvalda länderna valdes ut för att svara på frågor on-line.

Större fastighetsinvesteringar inom hälso- och sjukvården

Vuxenakut på Södersjukhuset
Den nya vuxenakuten på Södersjukhuset öppnade i förtid i april som ett led i att möta vårdens behov med anledning av coronaviruset. Den nya vuxenakuten är en del av ut- och ombyggnationen av vårdfastigheten.

Älvsjö sjukhus
Fältsjukhuset vid Stockholmsmässan i Älvsjö har byggts upp för att vid behov kunna ta mot covid-19 patienter. Sjukhuset är tillfälligt och har byggts upp inne i mässlokalerna i Älvsjö tillsammans mellan vården, Locum AB, Försvarsmakten och Stockholmsmässan.

Försäljning av Bromma sjukhus
Den 24 mars 2020 beslutade regionfullmäktige om försäljning av Bromma sjukhus. Avtal ska tecknats med vårdgivare i enlighet med lagen om valfrihetssystem, LOV, och i försäljningsvillkoren ska kravet på att köparen ska bedriva geriatrisk vård i lokalerna i minst fem år inkluderas. Stiftelsen Stockholms sjukhem har inkommit med en ansökan om att få bedriva vård inom vårdvalgeriatrik på Bromma sjukhus som kommer att behandlas av avtalsutskottet före sommaren.

Lärdomar och framtidsplanering som följd av Covid-19 händelsen i Stockholm
Covid-19-pandemin har inneburit en omfattande omställning inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm. På kort tid har nya samarbetsformer och stärkta vårdflöden etablerats. Kapacitet och kompetens har genom en tydlig produktionssamordning mellan vårdgivarna kunnat möta den belastning som pandemin inneburit på ett extraordinärt sätt och med nödvändig snabbhet i omställningar av vårdutbud.

Vårdbehovet för covid-19-sjukdom kommer finnas kvar under lång tid om än i reducerad omfattning. Det innebär att delar av den omställning som nu har skett med fördel kan tas tillvara och framöver utgöra grund för nya och effektivare arbetsformer inom hälso- och sjukvården, främst till gagn för patienterna. Dessa nya arbetsformer kan även bidra till att omhänderta den vårdskuld som byggts upp under månader av pandemi.

Betydelsen av samordning och tydliga mandat har visat sig i den nära och integrerade styrning mellan enheterna inom regionens nära vård, tillsammans med privata vårdgivare och länets kommuner, under operativ

ledning av Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) som gjort att regionen på kort tid lyckats med en kapacitetsökning med flera hundra procent.

Samarbetet mellan regionens sjukhus inklusive privata vårdgivare och närsjukvården har skett direkt på operativ nivå utöver att avtal tecknas mellan beställare och utförare. Denna operativa styrning och samordning har utgått från att samtliga vårdresurser är delar av ett system, där eftersträvan är omhändertagande på lägsta effektiva vårdnivå. Detta har varit framgångsrikt i och med att den gemensamma verkningsgraden ökat väsentligt.

Givet det ekonomiska läget och behovet av effektivisering behöver inriktningen vara att frigöra kapacitet för vård på lägsta effektiva vårdnivå inom givna ekonomiska ramar, minska administration genom att ta bort dubbelarbete samt att öka kompetensen inom de stödjande processerna.

Anpassningar av systemstyrningen efter covid-19
Styrning och samordning av vårdproduktion måste tydliggöras. Regionstyrelsen ska i samråd med hälso- och sjukvårdsnämnden samt övriga berörda nämnder och bolag, med beaktande av bl.a. lärdomar under pandemin, utarbeta förslag som tydliggör rollerna och ansvarsfördelningen mellan ägaren, beställaren och regionens egenregiverksamheter inom hälso- och sjukvården, samt hur förändrade arbetssätt bör omhändertas framöver. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september.

Det operativa samordningsansvar som verksamheter i egen regi samlats under har varit en framgångsfaktor att räkna med även när krisen är över.

Region Stockholm är en stark aktör inom nationell högspecialiserad vård. Regionstyrelsen får i uppdrag att i samråd med Karolinska Universitetssjukhuset och övriga berörda bolag återkomma i budget 2021 med förslag till framtida organisation för vård till utländska patienter, främst på de högspecialiserade sjukhusen inom Region Stockholm. Ansvaret för Tobias-registret ska särskilt beaktas

Det framtida behovet av rehabilitering, omhändertagande av psykisk ohälsa samt planering av övrig akut- och elektiv vård måste hanteras så att de mest effektiva insatserna möjliggörs och fler vårdgivare kan ta ansvar i en andra och kanske tredje våg av covid-19.

Vårdhygien är en viktig funktion, som för att nå bättre effekt, behöver verka vårdnära och samverka med kommunal verksamhet.

Effektivare eHälsa och vård-it
Vårdens digitalisering, som under pandemin, haft en kraftfull positiv utveckling på produktionssidan måste fortsatt utvecklas med hög grad av fokus på samordning och effektivitet. eHälsa och IT-processer i vården är integrerade delar av kärnverksamhetens processer och behöver vara nära knutna där e förväntas ge effekter, dvs i vården. En vårdnära styrning av detta område kommer att vara en viktig förutsättning för en effektiv implementation av nya och kommande digitala tekniker och processer. Det operativa arbetet knutet till vårdprocesser inkluderande nationella gemensamma tjänster behöver hanteras av vårdgivare gemensamt för att nå förväntade effekter.

Ekonomiska förutsättningar 2020–2030.
De ekonomiska förutsättningarna för Region Stockholm har försämrats radikalt. Dels på grund av covid-19-pandemins direkta och indirekta effekter, dels på grund av att den underliggande kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården har under flera år varit alltför hög vilket medför ett underskott vid 2020 års ingång, då akutsjukhusen förutom Södertälje Sjukhus AB har haft stora underskott föregående år. Åren 2021–2023 slår dessutom de negativa ändringarna i det kommunala utjämningssystemet igenom fullt ut. För att säkerställa en ekonomi i balans krävs resultatförstärkande åtgärder om minst 4,5 miljarder kronor under 2021–2023 varav tre miljarder kronor 2021. Det finns också uppenbara risker för att pandemin blir mer utdragen och konjunkturen utvecklas betydligt sämre än vad som nu förutses. En sådan utveckling ställer krav på ännu mer omfattande resultatförbättrande åtgärder. De ekonomiska förutsättningarna i Region Stockholm och i övriga regioner kan förbättras om regeringen i sin budgetproposition för 2021 föreslår ytterligare konjunkturstabiliserande åtgärder som i viss mån kompenserar för regionernas ekonomiska problem.

Regionledningskontoret uppmanar samtliga nämnder och bolag att, givet utvecklingen av covid-19, återupptar arbetet med de effektiviseringar som ligger i verksamhetsplanen för året.

Ekonomisk ställning
Region Stockholm har fyra övergripande finansiella mål. Med anledning av de ekonomiska osäkerheterna av covid-19, görs en detaljerad uppföljning av de finansiella målen först i samband med delårsrapporten per augusti.

Regionledningskontoret gör bedömningen att målen om *ett positivt resultat för Region Stockholm enligt balanskravet,* samt målet om att *driftskostnader och ersättningsinvesteringar ska finansieras inom koncernens kassaflöde,* inte kommer uppnås med anledning av det ekonomiska läget till följd av covid-19.

Enligt kommunallagen framgår att om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl. Regionledningskontoret gör bedömningen att det extraordinära läget med covid-19-pandemin utgör synnerliga skäl för att inte behöver reglera underskottet inom de följande tre åren.

Målen om *kapitalkostnadernas andel av Region Stockholms totala intäkter*, samt *räntebärande skulders andel av de totala intäkterna,* bedöms ha större möjlighet att uppnås för året.
Region Stockholm (koncernen)

Ekonomiskt resultat

Resultat Mkr	**Utfall 2020 jan-apr**	**Budget 2020 jan-apr**	**Avvikelse**	**Utfall 2019 jan-apr**	**Prognos 2020**	**Budget 2020**	**Avvikelse**	**Avvikelse procent**	**Bokslut 2019**
Verksamhetens intäkter	7 906	8 561	-655	8 087	25 187	25 842	-655	2,5 %	25 036
Verksamhetens kostnader	-32 656	-32 578	-78	-31 998	-102 853	-99 232	-3 621	-3,6 %	-96 220
Avskrivningar	-2 001	-2 331	330	-1 937	-6 792	-6 969	177	-2,5 %	-6 201
Verksamhetens nettokostnader	**-26 751**	**-26 348**	**-403**	**-25 848**	**-84 458**	**-80 359**	**-4 100**	**-5,1 %**	**-77 385**
Skatteintäkter	25 399	26 077	-677	25 213	76 198	78 230	-2 032	2,6 %	76 044
Generella statsbidrag och utjämning	1 877	1 720	157	1 897	7 255	5 161	2 094	40,6 %	5 374
Verksamhetens resultat	**525**	**1 449**	**-923**	**1 262**	**-1 006**	**3 032**	**-4 038**	**133,2 %**	**4 033**
Finansiella intäkter	34	23	11	23	62	60	1	2,1 %	68
Finansiella kostnader	-817	-931	114	-772	-2 381	-2 781	400	-14,4 %	-2 604
Resultat efter finansiella poster	**-258**	**541**	**-799**	**513**	**-3 326**	**311**	**-3 637**	**1168,2 %**	**1 497**
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0		0
Årets resultat	**-258**	**541**	**-799**	**513**	**-3 326**	**311**	**-3 637**		**1 497**
Varav omställningskostnader	-59	-110	51	-110	-287	-323	36	-11,1 %	-226
Resultat exklusive omställningskostnader	**-199**	**651**	**-850**	**624**	**-3 039**	**634**	**-3 673**		**1 723**

Region Stockholm redovisar ett resultat för perioden på -258 miljoner kronor. Resultatavvikelsen är negativt i jämförelse med budgeterat resultat för perioden med -799 miljoner kronor. Avvikelsen motsvarar 2,2 procent av omsättningen för perioden. Exkluderat omställningskostnader uppgick resultatet för perioden till -199 miljoner kronor.

Den totala kostnaden för perioden som inkluderar verksamhetens kostnader, avskrivningar och finansiella kostnader, uppgick till 35 475 miljoner kronor. Detta motsvarar en kostnadsökning i jämförelse med motsvarande period föregående år med 2,2 procent. Den budgeterade kostnadsökningen för perioden uppgick till 3,2 procent. Verksamhetens kostnader för perioden är endast något högre än budget, trots stora merkostnader för covid-19. Detta beror på att covid-19 medfört att planerade verksamhet inom hälso- och sjukvård flyttas fram med senarelagda kostnader och en framtida vårdskuld som följd. Kostnaderna för vårdskulden förväntas falla ut senare under året samt under kommande år. Den lägre kostnadsökningen under perioden januari till och med april förklaras i övrigt av lägre avskrivningskostnader samt lägre finansiella kostnader. För motsvarande period 2019 låg kostnadsökningen på 4,8 procent.

Prognosen för året bedöms försämras kraftigt i jämförelse med budgeterat resultat, med anledning av pandemin. Resultatförsämringen beror främst på lägre resenärsintäkter inom kollektivtrafiken samt på merkostnader för covid-19 inom hälso- och sjukvården. Statsbidragsintäkterna förväntas samtidigt öka under året för att, som det ser ut nu, endast delvis kompensera för de negativa effekterna av covid-19.

Regions Stockholms resultat för 2020 bedöms, trots statens stödåtgärder, att uppgå till -3 326 miljoner kronor, vilket är 3 637 miljoner kronor lägre än budget. Budgetavvikelsen motsvarar 3,3 procent av budgeterade intäkter. Årets resultat exklusive omställningskostnader prognostiseras till -3 039 miljoner kronor. I jämförelse med resultatet 2019 motsvarar detta en resultatförsämring med cirka 4 800 miljoner kronor.

<u>Ekonomiska konsekvenser av covid-19 pandemin</u>
I resultatet per april ingår ekonomiska konsekvenser av pandemin med -1 616 miljoner kronor, varav -852 miljoner kronor avser merkostnader och -764 miljoner kronor avser minskade intäkter. Av merkostnaderna utgörs av 34 procent kostnader för personal. De minskade intäkterna avser kollektivtrafiken med -607 miljoner kronor och hälso- och sjukvård med -157 miljoner kronor.

För året prognostiseras den negativa ekonomiska effekten av covid-19 uppgå till -6 741 miljoner kronor, varav -2 283 miljoner kronor avser merkostnader och -4 458 miljoner kronor avser minskade intäkter. Av den prognostiserade intäktsminsken utgör -3 863 miljoner kronor kollektivtrafiken. I prognosen för merkostnaderna ingår uppförandet av

fältsjukhuset i Älvsjö. Exakt hur stor kostnaden för sjukhuset blir är osäkert i och med att samtliga avtalsförhandlingar ännu ej är slutförda.

Extra statsbidrag för att parera för de negativa ekonomiska konsekvenserna av covid-19 prognostiseras till 2 500 miljoner kronor. Prognosen för det extra statsbidraget på 2 500 miljoner kronor i kompensationen för covid-19 har beräknats schablonmässigt utifrån befolkningsandel för hälso- och sjukvård, och med omsättningen för kollektivtrafiken, tills dess att den slutliga ersättningsnivån kan fastställas i december 2020. I prognosen ingår 1 150 miljoner kronor för merkostnader inom hälso- och sjukvård, samt 1 350 miljoner kronor för kompensation för minskade intäkter i kollektivtrafiken.

Sammanlagt ingår en nettoeffekt i årets prognostiserat resultat kopplat till covid-19 med -4 241 miljoner kronor.

Det aviserade stödet från staten avseende samtliga regioner uppgår till fem miljarder kronor avseende merkostnader, samt tre miljarder kronor för minskade intäkter inom kollektivtrafiken. Regionledningskontoret bedömer att detta inte kommer räcka för att täcka alla kostnader och minskade intäkter som uppstått med anledning av pandemin, framför allt gäller detta den del av statsbidraget som avser kompensation för minskade intäkter inom kollektivtrafiken.

Förutom tillkommande statsbidragen har staten även tagit över sjuklöneansvaret för perioden april till och med juli 2020. Region Stockholm bedöms erhålla 200 miljoner kronor, vilket motsvarar periodens sjuklönekostnad för regionen.

Den 19 maj tillkännagav finansministern att kommuner och regioner via en ändringsbudget kommer att ges ytterligare sex miljarder kronor innevarande år. Medlen ska fördelas lika mellan kommuner och regioner. Villkoren för medlen framgår har ännu inte klargjorts. I det prognostiserade resultatet har inte hänsyn tagits till dessa extra medel.

Med anledning av de stora resultatförsämringarna inom nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik till följd av pandemin, föreslår regionledningskontoret att dessa nämnder och bolag får undanta resultateffekterna av covid-19 vid bedömning av om de uppnått sina budgeterade resultatkrav i årsbokslutet 2020. Förslaget innebär att nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård, hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, patientnämnden,

Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, MediCarrier AB, samt kollektivtrafik, trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik samt Waxholms ångfartygs AB, färdtjänstnämnden, samt regionstyrelsen undantas merkostnader och förlorade intäkter avseende covid-19 vid bedömningen av om de uppnått sitt budgeterade resultatkrav.

Intäkter

Verksamhetens intäkter	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019	Förändr. %	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Mkr	jan-apr	jan-apr		jan-apr				
Patientavgifter	406	457	-51	469	-13,5 %	1 071	1 329	-258
Resenärsintäkter	2 511	3 138	-627	2 959	-15,2 %	5 595	9 479	-3 885
Sålda primärtjänster	822	975	-154	974	-15,6 %	2 357	2 932	-575
Hyres- och övr försäljningsintäkter	1 458	1 516	-58	1 471	-0,9 %	4 484	4 590	-106
Statsbidrag och övriga bidrag	2 258	1 930	328	1 762	28,1 %	9 283	5 789	3 494
Övriga verksamhetsintäkter	452	545	-93	451	0,2 %	2 397	1 723	674
Summa verksamhetens intäkter	**7 906**	**8 561**	**-655**	**8 087**	**-2,2 %**	**25 187**	**25 842**	**-655**

Intäkterna minskar med 655 miljoner kronor i jämförelse med budget för perioden. Den största minskningen avser resenärsintäkterna inom kollektivtrafiken. För året prognostiseras resenärsintäkterna minska med 3 885 miljoner kronor i jämförelse med budget, vilket motsvarar 41 procent av årets budgeterade resenärsintäkter.

Patientavgifter prognostiseras minska med 258 miljoner kronor, vilket motsvarar 19 procent av budgeterade patientavgifter.

Sålda primärtjänster avseende utomlänsvård och tandvård bedöms minska med 575 miljoner kronor i jämförelse med budget, vilket motsvarar 20 procent av årets budgeterade belopp. Intäktsminskningarna är en följd av effekterna av covid-19.

Statsbidragen ökar kraftigt i jämförelse med budget, främst med anledning av bidrag kopplade till covid-19. Prognosen för året visar på en ökning med 3 494 miljoner kronor, vilket motsvarar 60 procent av budgeterade statsbidrag. Riktade statsbidrag ökar med 720 miljoner kronor i jämförelse med budget och avser främst Kömiljarden. I prognosen ingår ersättning från staten på 2 500 miljoner kronor som delvis kompenserar för merkostnad av covid-19 inom hälso- och sjukvård samt för minskade intäkter inom kollektivtrafiken.

Karolinska Universitetssjukhuset och trafiknämnden har inkommit med hemställan till regionfullmäktige, RS 2020-0434, RS 2020-0484, om att få svar på hur covid-19 kostnaderna kommer att finansieras, samt hur bristande måluppfyllelse i trafiknämnden ska hanteras.
I ärendet om Region Stockholms tertialbokslut per april 2020 ingår förslag till beslut om att nämnder och bolag ska undanta effekterna av covid-19 vid sin bedömning av om budgeterat resultatkrav uppnåtts för 2020. Därtill föreslås fullmäktige besluta om att de bidrag som Region Stockholm erhåller från statens ska fördelas ut till de nämnder och bolag som haft merkostnader och minskade intäkter till följd av covid-19. Kompensation till nämnder och bolags för ökade kostnader och minskade intäkter till följda av covid-19 kommer ges vid utgången av 2020, utifrån redovisningar inom ramen för de statsbidrag som regionen erhåller.
Regionledningskontoret bedömer att detta inte kommer räcka för att täcka alla kostnader och minskade intäkter som uppstått med anledning av pandemin, framför allt gäller detta för minskade intäkter inom kollektivtrafiken.

Statsbidragen kopplade till covid-19 bedöms inkomma först vid slutet av 2020. Först efter det att Region Stockholm erhållit statsbidragen görs utfördelningen till nämnder och bolag. Fullmäktige föreslås ge regionstyrelsen i uppdrag att hantera utfördelningen av statsbidrag kopplade till covid-19 till nämnder och bolag samt i samråd med hälso- och sjukvårdsnämnden fördela till externa vårdgivare. Trafiknämndens fråga avseende bristande måluppfyllelse hanteras i samband med att måluppföljningen rapporteras till regionfullmäktige i delårsrapporten per augusti 2020. Regionledningskontoret anser Karolinska Universitetssjukhusets hemställan, om att få svar på hur covid-19 kostnaderna kommer att finansieras, härmed som besvarad.
Regionledningskontoret anser trafiknämndens hemställan om hur konsekvenserna av coronapandemin avseende konsekvenser framhållna i tertialrapporten rörande prognostiserat underskott och bristande måluppfyllelse ska hanteras som besvarad.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter generella statsbidrag och utjämning Mkr	Utfall 2020 jan-apr	Budget 2020 jan-apr	Avvikelse	Utfall 2019 jan-apr	Förändr. %	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Skatteintäkter	25 399	26 077	-677	25 213	0,7 %	76 198	78 230	-2 032
Gen statsbidrag	2 417	2 284	132	2 240	7,9 %	8 873	6 853	2 021
Utjämningssystemet	-540	-564	24	-343	57,5 %	-1 619	-1 692	73
Summa	27 276	27 797	-521	27 110	66,1 %	83 452	83 391	62

Skatteintäkterna minskar med 677 miljoner kronor i jämförelse med budget för perioden. För året bedöms skatteintäkterna avvika negativt från budget med 2 032 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,6 procent av budgeterade skatteintäkter. Orsaken är en nedjustering av skatteunderlagstillväxten från 2,7 procent till 0,9 procent, med anledning av covid-19.

De generella statsbidragen och utjämning ökar med 157 miljoner kronor i jämförelse med budget för perioden. För året bedöms de generella statsbidragen och utjämning överstiga budget med 2 094 miljoner kronor, vilket motsvarar 40,6 procent av budgeterade generella statsbidrag och utjämning. Ökningen beror främst på tillförda medel från regeringens vårproposition och Riksdagens beslut den 19 februari om sammanlagt cirka 1 600 miljoner kronor, samt ökat läkemedelsbidrag med cirka 300 miljoner kronor enligt överenskommelsen mellan staten och SKR den 13 december 2019.

I prognosen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ingår förutom SKR:s prognos på -139 miljoner kronor i jämförelse med budget, även en bedömning om att staten kommer kompensera Region Stockholm med 500 miljoner kronor för ett lägre skatteunderlag till följd av ändrade avdragsregler för periodiseringsfonder för egenföretagare. Avdrag för statens andel av läkemedelsrabatten med -300 miljoner kronor ingår också i prognosen. Sammantaget är prognosen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 62 miljoner kronor högre än budget.

Kostnader

Verksamhetens kostnader Mkr	Utfall 2020 jan-apr	Budget 2020 jan-apr	Avvikelse	Utfall 2019 jan-apr	Förändr. %	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Personalkostnader och inhyrd personal	-11 568	-11 537	-31	-11 711	-1,2 %	-35 234	-34 700	-534
Köpt hälso- och sjukvård	-7 086	-6 633	-453	-6 935	2,2 %	-20 433	-19 906	-526
Övriga verksamhetsanknutna tjänster samt bidrag	-1 213	-1 439	226	-1 360	-10,8 %	-4 235	-4 294	59
Köpt trafik	-4 911	-5 159	248	-4 760	3,2 %	-14 842	-15 546	704
Material och läkemedel	-4 899	-4 687	-212	-4 476	9,4 %	-15 137	-14 106	-1 031
Övriga kostnader	-2 980	-3 123	143	-2 756	8,1 %	-12 972	-10 679	-2 293
Summa verksamhetens kostnader	**-32 656**	**-32 578**	**-78**	**-31 998**	**2,1 %**	**-102 853**	**-99 232**	**-3 621**

För året prognostiseras kostnaderna öka med 3 621 miljoner kronor i jämförelse med budget.

Personalkostnader och inhyrd personal prognostiseras uppgå till 534 miljoner kronor mer än budgeterat. För perioden januari till april 2020 uppgår kostnaden för inhyrd personal till 311 miljoner kronor, vilket är en minskning med 35 miljoner kronor jämfört med samma period 2019. Budgetavvikelsen avser hälso- och sjukvård och förklaras bland annat av fler antal helårsarbetare än vad som har budgeterats, ökade kostnader för övertid, samt krisavtal för intensivvårdspersonal. Merparten av nämnda faktorer kan hänföras till den uppkomna situationen med pandemin.

Kostnadsökningarna inom köpt hälso- och sjukvård avser främst somatisk specialistvård, samt primärvård till följd av ökad kostnad för digitala vårdkontakter. I regionen har digitala vårdmöten på vårdcentraler ökat kraftigt. Under perioden januari till april 2020 registrerades över 94 000 videobesök, jämfört med 7 900 besök motsvarande period 2019. Under första tertialet har det skett en stor ökning av användningen av e-tjänsterna på *1177Vårdguiden*. Under mars 2020 ökade användningen med 60 procent jämfört med samma månad föregående år.

Köpt trafik prognostiseras blir lägre än budget och avser främst färdtjänstnämnden, men även trafik inom trafiknämnden.

Material och läkemedel samt övriga kostnader prognostiseras överstiga budget med sammanlagt 3 324 miljoner kronor. Posten utgörs till stora delar av merkostnader med anledning av pandemin.

Finansiella kostnader
De finansiella kostnaderna prognostiseras till 2 381 miljoner kronor, vilket är 400 miljoner kronor lägre än budget och beror på att kostnaderna för upptagna lån är lägre än vad som antagits i budget. Budgetavvikelsen motsvarar 14 procent av budgeterad finansiell kostnad.

Inkomna skrivelser
Fyra inkomna skrivelser behandlas i tertialrapporten, skrivelse, RS 2020–0118, från Gabriel Kroon (SD) om ekonomiskt tillskott till Region Stockholms sjukhus, skrivelse, RS 2020–0119, från Anna Sehlin (V) om fördelning av ekonomiska resurser från regeringens extra ändringsbudget, skrivelse, RS 2020-0120, från Anna Sehlin (V) om mer resurser till hälso- och sjukvården i Region Stockholm, samt skrivelse RS 2020—0270, från (S) om att använda de statliga pengarna for att lindra sjukvårdskrisen.

Skrivelserna behandlas och besvaras i ett sammanhang. Skrivelserna inkom innan covid-19 krisen var ett faktum. Skrivelserna nämner att hälso- och sjukvården och särskilt akutsjukhusen behöver mer resurser under 2020 och hänvisar till de tillskott på 7,5 mdkr till kommunsektorn som regering och riksdag antingen hade beslutat om eller aviserat för 2020. För Region Stockholm skulle detta motsvara 516 miljoner kronor. Dessa medel har fullmäktige i maj beslutat ska tillföras hälso- och sjukvården i Region Stockholm utan någon öronmärkning. En av skrivelserna vill också veta vad 200 fler vårdplatser skulle innebära för beläggningsgraden.

Av tertialrapporten och av den bilaga som behandlar de ekonomiska förutsättningarna för 2020–2030 framgår att förutsättningarna för Region Stockholm till följd av covid-19 har förändrats dramatiskt sedan skrivelserna togs fram. Hälso- och sjukvården har ställts om i riktning mot betydligt fler intensivvårdsplatser och den elektiva vården har skjutits fram i stor utsträckning. En vårdskuld har uppkommit. Nu förutses en djup lågkonjunktur som innebär att de totala skatteintäkterna minskar i förhållande till Budget 2020, trots ökade statliga generella statsbidrag. Osäkerheten om den fortsatta utvecklingen, både när det gäller pandemin och när det gäller de ekonomiska förutsättningarna för regionen, är mycket stor. De frågeställningar som lyfts i skrivelserna är i ljuset av covid-19 inte centrala för närvarande men kan behöva behandlas längre fram när den akuta krisen är över. Då kommer det i första hand behöva diskuteras hur vårdskulden ska kunna hanteras inom de ekonomiska ramar som just nu ser ut att minska (se bilagan Ekonomiska förutsättningar 2020–2030 i tertialrapporten).

Personalvolym

Personalvolymen mätt i antal helårsarbeten[3] uppgick till 43 393, vilket är 323 helårsarbeten fler än i budget och motsvarar en avvikelse på 0,7 procent. I jämförelse med april 2019 har antalet helårsarbeten 2020 minskat med 17 och det är främst Karolinska Universitetssjukhuset som minskat antal helårsarbeten.

Med anledning av covid-19 öppnades en regionövergripande intresseanmälan den 20 mars, vilken har fått ett stort gensvar med nästan 7 000 ansökningar. Det har även skett en ökning av antal sökande per annons till ordinarie tjänster. Antal ansökningar per annons var under perioden 27 vilket är tio fler än motsvarande period föregående år.

Antal helårsarbeten inom trafiknämnden uppgår till 950 per sista april. Jämfört med samma period föregående år, har trafiknämnden ökat med 87 helårsarbeten. Ökningen förklaras inom trafikförvaltningen av planerad konsultväxling där beställarkompetensen ska stärkas genom att anställa egen personal samt att förvaltning för utbyggd tunnelbana bygger upp sin organisation då projekten går in i upphandlingsfaser och byggstarter.

Region Stockholms totala prognostiserade antal helårsarbeten för året uppgår till 43 026, vilket är 95 fler än budget för året. Avvikelserna finns huvudsakligen inom Södersjukhuset AB och TioHundra AB.

[3] Helårsarbeten avser avtalad tid (närvaro och frånvaro) i förhållande till det individuella heltidsmåttet för aktuellt antal dagar under perioden. Som exempel räknas två halvtidsanställda som ett helårsarbete.

Resultat inom nämnder och bolag

Mkr	Utfall 2020 jan-apr	Budget 2020 jan-apr	Avvikelse	Utfall 2019 jan-apr	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning*	Bokslut 2020
Hälso- och sjukvård									
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-113,7	-222,5	108,8	113,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %	57,2
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,3	0,0	0,3	21,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %	43,5
Patientnämnden	-0,1	0,0	-0,1	0,3	0,2	0,0	0,2	0,6 %	0,4
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	8,9	-1,2	10,0	-15,1	-48,3	0,0	-48,3	-5,3 %	-44,8
varav TioHundra AB	*3,1*	*-1,3*	*4,4*	*-16,3*	*-4,2*	*0,0*	*-4,2*	*-0,5 %*	*-29,5*
Stockholms läns sjukvårdsområde	-1,8	51,8	-53,7	53,8	100,0	220,0	-120,0	-0,9 %	228,6
Karolinska Universitetssjukhuset	-923,2	17,7	-940,9	-620,4	-1 375,9	53,0	-1 428,9	-6,6 %	-1 866,6
Södersjukhuset AB	-89,6	-18,8	-70,8	-79,9	-339,0	9,0	-348,0	-6,1 %	-111,6
Danderyds Sjukhus AB	-117,0	-21,8	-95,2	-82,8	-105,2	8,0	-113,2	-2,3 %	-158,4
Södertälje Sjukhus AB	-13,7	1,2	-15,0	2,6	-3,0	2,0	-5,0	-0,3 %	22,8
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	-5,8	11,4	-17,2	5,0	-26,0	3,0	-29,0	-4,3 %	55,7
Folktandvården Stockholms Län AB	-0,2	36,3	-36,5	33,9	-110,7	112,5	-223,2	-15,4 %	112,5
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	6,0	3,9	2,1	7,4	12,0	12,0	0,0	0,0 %	26,2
Stockholm Care AB	0,4	0,3	0,1	-0,2	-3,9	1,0	-4,9	-4,5 %	1,7
MediCarrier AB	8,5	0,9	7,6	3,3	6,0	6,0	0,0	0,0 %	5,1
Hälso- och sjukvård totalt	**-1 241,1**	**-140,7**	**-1 100,4**	**-557,7**	**-1 893,8**	**426,5**	**-2 320,3**	**-3,0 %**	**-1 627,8**
Kollektivtrafik									
Trafiknämnden	-198,9	119,3	-318,2	256,9	-2 894,4	404,0	-3 298,4	*-29,4 %*	611,4
varav Trafikförvaltningen	*11,6*	*-0,7*	*12,2*	*-13,7*	*28,7*	*0,0*	*28,7*	*0,3 %*	*6,3*
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	*5,1*	*0,0*	*5,1*	*0,5*	*5,1*	*0,0*	*5,1*	*3,4 %*	*0,5*
varav AB Storstockholms Lokaltrafik	*-230,8*	*115,7*	*-346,5*	*260,3*	*-2 938,7*	*404,0*	*-3 342,7*	*-17,1 %*	*620,3*
varav Waxholms Ångfartygs AB	*15,2*	*4,3*	*10,9*	*9,8*	*10,6*	*0,0*	*10,6*	*1,7 %*	*-15,8*
Färdtjänstnämnden	113,2	14,1	99,1	81,0	390,5	0,0	390,5	22,4 %	107,7
Kollektivtrafik totalt	**-85,7**	**133,4**	**-219,1**	**337,9**	**-2 503,9**	**404,0**	**-2 907,9**	**-8,8 %**	**719,1**
Kulturnämnden	**2,0**	**0,0**	**2,0**	**5,8**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0 %**	**2,1**
Tillväxt- och regionplanenämnden	**1,8**	**0,0**	**1,8**	**4,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0 %**	**1,0**
Regionstyrelsen	**257,7**	**0,0**	**257,7**	**117,7**	**0,1**	**0,0**	**0,1**	**0,0 %**	**286,8**
Fastigheter och service									
Fastighets- och servicenämnden	191,5	162,4	29,1	265,8	442,7	468,0	-25,3	-0,3 %	485,0
varav Serviceförvaltningen	*-6,3*	*1,7*	*-7,9*	*-7,7*	*-20,3*	*5,0*	*-25,3*	*-1,5 %*	*-0,2*
varav Fastighetsförvaltningen	*197,8*	*160,7*	*37,1*	*273,5*	*463,0*	*463,0*	*0,0*	*0,0 %*	*485,2*
Locum AB	1,1	-0,7	1,9	1,0	7,0	7,0	0,0	0,0 %	13,6
Fastigheter och service totalt	**192,7**	**161,7**	**31,0**	**266,9**	**449,7**	**475,0**	**-25,3**	**-0,3 %**	**498,6**
Övriga									
Revisorskollegiet	1,4	1,9	-0,4	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Landstingshuset i Stockholm AB	-2,6	-2,9	0,3	-2,4	-18,0	-18,0	0,0		-16,7
AB SLL Internfinans	2,5	1,0	1,5	1,1	4,2	3,0	1,2	7,1 %	3,6
Koncerngemensamma funktioner									
Skadekontot	2,1	0,0	2,1	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0 %	3,5
Koncernfinansiering	611,2	386,3	224,9	323,9	635,6	-979,2	1 614,9	1,7 %	1 663,5
Koncernjusteringar	0,0	0,0	0,0	9,8	0,1	0,1	0,0		-37,1
Resultat samtliga resultatenheter	**-257,9**	**540,6**	**-798,5**	**513,2**	**-3 326,0**	**311,3**	**-3 637,3**	**-1,7 %**	**1 496,6**
varav omställningskostnader	-59,0	-110,4	51,4	-110,3	-287,1	-323,0	35,9		-226,5
Resultat exklusive omställningskostnader	**-198,9**	**651,0**	**-849,9**	**623,5**	**-3 038,9**	**634,3**	**-3 673,3**	**-1,7 %**	**1 723,0**

* Beräknas med den budgeterade omsättningen.

Ekonomisk utveckling inom hälso- och sjukvård

Resultat hälso- och sjukvård	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent	Bokslut 2019
Mkr	jan-apr	jan-apr		jan-apr					
Patientavgifter	406	457	-51	469	1 070	1 329	-258	-19,4 %	1 386
Anslag	21 640	21 640	0	21 092	64 956	64 921	36	0,1 %	63 261
Övriga intäkter	3 188	3 359	-172	3 328	10 717	10 117	600	5,9 %	9 743
Summa verksamhetens intäkter	**25 234**	**25 457**	**-223**	**24 889**	**76 743**	**76 366**	**377**	**0,5 %**	**74 391**
Personalkostnader och inhyrd personal	-10 668	-10 234	-434	-10 480	-30 736	-30 205	-531	1,8 %	-31 006
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-7 830	-7 459	-371	-7 672	-22 841	-22 368	-473	2,1 %	-23 000
Övriga kostnader	-7 514	-7 332	-182	-6 894	-23 411	-21 647	-1 764	8,1 %	-20 737
Summa verksamhetens kostnader	**-26 013**	**-25 025**	**-988**	**-25 047**	**-76 988**	**-74 220**	**-2 768**	**3,7 %**	**-74 742**
Avskrivningar	-385	-490	105	-331	-1 430	-1 474	44	-3,0 %	-1 059
Verksamhetens resultat	**-1 163**	**-58**	**-1 105**	**-488**	**-1 675**	**672**	**-2 347**		**-1 410**
Finansiella intäkter	3	2	1	1	6	5	1	23,4 %	7
Finansiella kostnader	-81	-84	3	-70	-219	-250	31	-12,4 %	-225
Resultat	**-1 241**	**-141**	**-1 100**	**-558**	**-1 889**	**427**	**-2 315**		**-1 628**

*Hälso- och sjukvård innefattar hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, patientnämnden, Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitets-sjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, TioHundra AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms Län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, och MediCarrier AB.

Hälso- och sjukvården i Region Stockholm har under mars och april genomfört den största omställningen av vården någonsin på så kort tid. Primärvård, akutsjukhusen, ambulansverksamhet med flera har ställt om för att ta hand om och vårda covid-19-patienter. Intensivvårdskapaciteten har mångdubblats på akutsjukhusen. Fältsjukhuset Älvsjö har färdigställts. Digitaliseringen av vården har utvecklats i snabb takt på grund av den uppkomna situationen.

Den samlade hälso- och sjukvården redovisar ett resultat för perioden på -1 241 miljoner kronor. I det redovisade resultatet finns jämförelsestörande poster, kopplat till sjukdomen covid-19 på -970 miljoner kronor som har påverkat resultatet negativt. Undantaget effekterna av covid-19 hade resultatet uppgått till -130 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget förklaras främst av högre kostnader för köpt hälso- och sjukvård.

Prognosen för årsresultatet är -1 889 miljoner kronor. Merparten av vårdgivarna har försämrat sina prognoser i jämförelse med senast rapporterad prognos vilket hänger samman med pandemin. Prognosen avviker negativt med 2 315 miljoner kronor mot budget. I prognosen ligger lägre kostnader, 230 miljoner kronor, för pensionsavsättningar enligt den nya pensionsprognos som tagits fram av KPA Pension[4] under april månad.

[4] Kommunsektorns pensionsbolag

Verksamhetsintäkterna för hälso- och sjukvårdens uppgick per april till 25 234 miljoner kronor, vilket är 223 miljoner kronor, 2,2 procent, lägre än budget. Avvikelsen förklaras av lägre intäkter avseende utomlänspatienter, lägre intäkter avseende patientavgifter, försäljning av övriga tjänster samt lägre intäkter avseende 6-procentig momskompensation.

Personalkostnader inklusive inhyrd personal avviker negativt mot budget med 434 miljoner kronor, 4,2 procent. Andelen kostnad för inhyrd personal uppgick till 2,3 procent av personalkostnaderna vilket är en minskning i jämförelse med motsvarande period föregående år då andelen inhyrd personal uppgick till 2,5 procent. Kostnaden för inhyrd personal var lägre under januari och februari men har ökat under mars och april på grund av pandemin. Den negativa avvikelsen mot budget förklaras bland annat av fler antal helårsarbetare än vad som har budgeterats, ökade kostnader för övertid och krisavtal för intensivvårdspersonal. Merparten av nämnda faktorer kan hänföras till den uppkomna situationen med covid-19 pandemin.

Periodens negativa avvikelse för köpt hälso- och sjukvård samt tandvård från externa vårdgivare uppgick till 371 miljoner kronor, 5,0 procent, högre än periodens budget. Kostnadsökningarna finns främst inom somatisk specialistvård där ökade volymer på Capio S:t Görans Sjukhus AB är en förklaring. Kostnaden för riksavtalssjukvård är fortsatt högre än budget inom framförallt verksamhetsområde primärvård och huvudsakligen till följd av ökad kostnad för digitala vårdkontakter. Underskott inom utomlänsvård återfinns inom somatisk specialistvård och psykiatri. Kostnadsutvecklingen för köpt hälso- och sjukvård år är 1,6 procent och är den lägsta på ett år. Den låga kostnadsutvecklingen är en covid-19 pandemi- effekt trots ökade kostnader för covid-vård på Capio S:t Görans Sjukhus AB och mer digitala vårdkontakter.

Övriga kostnader är 182 miljoner kronor högre i jämförelse med periodens budget. Den negativa avvikelsen mot budget är främst en följd av ökade kostnader för material och läkemedel kopplat till pandemin. Merkostnaden för material och inköp beräknas till 279 miljoner kronor.

Avskrivningskostnaderna inom hälso- och sjukvården uppgår till 1 241 miljoner kronor, vilket understiger periodens budget med 105 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget förklaras av förseningar i investeringsprocesserna hos främst de större akutsjukhusen.

Covid-19-pandemin har inneburit ökade merkostnader och minskade intäkter för hälso- och sjukvården. Ackumulerat per april månad uppgår merkostnaderna till 813 miljoner kronor. Merkostnaderna består främst av personal-, materialkostnader. I dessa kostnader ingår även färdigställandet av fältsjukhus Älvsjö och upprättandet av ett regionalt beredskapslager för läkemedel. Minskade intäkter uppgår till 157 miljoner kronor och kan främst hänföras till lägre intäkter avseende utomläns- och utrikespatienter och lägre intäkter avseende patientavgifter samt minskade intäkter för Folktandvården Stockholms län AB. Totalt har merkostnader och minskade intäkter påverkat resultatet med 970 miljoner kronor, per april.

Prognosen för merkostnader och minskade intäkter kopplat covid-19-pandemin uppgår för helåret till 2 245 miljoner kronor respektive 595 miljoner kronor. Med anledning av den uppkomna situationen är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Antal vårdplatser covid-19-patienter

Antal vårdplatser perioden 8/4-30/4	Karolinska Universitetssjukhuset	Södersjukhuset AB	Danderyds Sjukhus AB	Södertälje Sjukhus AB	Tiohundra AB	Totalt
Genomsnittligt totalt bemannade vpl (vpl+ IVA)	888	496	382	123	56	1 945
Genomsnittligt antal belagda covid-19 vpl	251	99	101	60	8	519
Genomsnittligt antal belagda IVA-covid-19 vpl	123	42	20	10	5	200
Genomsnittlig andel covid-19 av totalt antal bemannade vpl	42%	28%	32%	57%	23%	37%
Ack. antal vårddygn registerat per april konstaterade covid-19 patienter.	7 829	3 774	4 156	2 034	243	18 038

Ovanstående tabell innehåller endast vårdplatser som är lämpliga för covid-19-patienter. Till exempel kan vårdplatser avseende förlossning/BB vara borttagna.

Under perioden 8–30 april uppgick det totala antalet genomsnittligt bemannade vårdplatser på akutsjukhusen Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB och Tiohundra AB till 1 945 stycken.

Av det totala antalet bemannade vårdplatser utgjorde covid-19-patienterna 37 procent, varav Karolinska universitetssjukhuset 42 procent, Södersjukhuset 28 procent, Danderyds Sjukhus 32 procent, Södertälje

Sjukhus 57 procent och Tiohundra 23 procent. Uppgifterna bygger på manuellt inrapporterad data från respektive sjukhus.

Risker och möjligheter för hälso- och sjukvården
Sjukhusen har till stora delar pausat sina framtagna effektiviseringsprogram för att kunna ställa om och kunna ta emot covid-19-patienter. Omställningen av vården har medfört att en stor del av den elektiva vården har skjutits upp. Detta innebär att sjukhusens rörliga kostnader kopplat till den planerade vården har minskat under första tertialet och att en vårdskuld har börjat att byggas upp. Vårdgivarna tappar intäkter avseende patientavgifter och utomläns- och utrikespatienter. Folktandvården Stockholms län AB tappar intäkter då en stor del av patienterna uteblir samtidigt som de inte kan bedriva verksamhet eftersom RSSL beslutat att de skulle lämna ifrån sig all utrustning och material som sjukhusen behövde.

Regionledningskontorets bedömning är att det finns olika risker i prognosen för nämnder och bolag inom hälso- och sjukvården och att det finns avsevärda svårigheter att uppnå budgeterat resultat om inte samtliga kostnader och uteblivna intäkter och effektiviseringar ersätts av staten enligt regeringens uttalanden.

Investeringar inom nämnder och bolag

Mkr	Utfall 2020 jan-apr	Utfall 2019 jan-apr	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse mot budget	Bokslut 2019
Hälso- och sjukvård						
Hälso- och sjukvårdsnämnden	0,0	2,1	7,0	7,0	0,0	10,3
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	93,4	65,8	328,3	326,6	-1,7	242,5
Karolinska Universitetssjukhuset	202,5	78,6	471,7	374,7	-97,0	549,3
Södersjukhuset AB	76,4	127,5	169,4	169,4	0,0	413,0
Danderyds Sjukhus AB	23,8	203,3	183,0	183,0	0,0	612,2
Södertälje Sjukhus AB	13,8	12,5	37,0	27,0	-10,0	69,8
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	5,0	2,3	40,0	40,0	0,0	33,3
Folktandvården Stockholms Län AB	10,3	11,5	85,0	85,0	0,0	47,8
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	6,2	8,2	28,0	28,0	0,0	22,9
Stockholm Care AB	0,2	0,9	0,0	0,0	0,0	3,2
MediCarrier AB	0,3	0,3	2,0	2,0	0,0	2,9
Hälso- och sjukvård totalt	**431,8**	**513,2**	**1 351,4**	**1 242,7**	**-108,7**	**2 007,2**
Kollektivtrafik						
Trafiknämnden	1 800,2	1 337,4	9 931,5	10 256,1	324,6	6 190,5
varav Trafikförvaltningen	*126,8*	*39,6*	*610,4*	*497,2*	*-113,2*	*613,0*
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	*430,6*	*313,7*	*2 872,6*	*2 748,6*	*-124,1*	*1 160,3*
varav AB Storstockholms Lokaltrafik	*1 238,9*	*956,0*	*6 411,7*	*6 956,6*	*544,9*	*4 338,4*
varav Waxholms Ångfartygs AB	*3,9*	*28,1*	*36,8*	*53,8*	*17,0*	*78,8*
Färdtjänstnämnden	6,4	4,9	42,7	18,0	-24,7	30,2
Kollektivtrafik totalt	**1 806,6**	**1 342,3**	**9 974,3**	**10 274,1**	**299,9**	**6 220,8**
Kulturnämnden	**1,6**	**0,0**	**5,6**	**5,6**	**0,0**	**0,8**
Regionstyrelsen	**0,1**	**1,5**	**24,7**	**99,7**	**75,0**	**6,1**
Fastigheter och service						
Fastighets- och servicenämnden	615,2	1 279,4	2 730,4	3 306,8	576,4	3 685,9
varav Serviceförvaltningen	*44,1*	*42,3*	*255,2*	*256,5*	*1,3*	*227,4*
varav Fastighetsförvaltningen	*571,1*	*1 237,1*	*2 475,2*	*3 050,3*	*575,1*	*3 458,6*
Locum AB	0,1	0,7	4,5	4,5	0,0	2,1
Fastigheter och service totalt	**615,3**	**1 280,1**	**2 734,9**	**3 311,3**	**576,4**	**3 688,1**
Övriga						
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
AB SLL Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar totalt	**2 855,4**	**3 137,2**	**14 091,1**	**14 933,6**	**842,5**	**11 922,9**

Investeringsutfallet per april för Region Stockholm uppgick till 2 855 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 19 procent i jämförelse med årets budgeterade investeringar.

Prognosen för årets investeringar visar på ett utfall på 14 091 miljoner kronor, vilket är 843 miljoner kronor lägre än budget och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 94 procent.

Prognosavvikelsen i jämförelse med årets budget hänförs främst till nämnder och bolag inom kollektivtrafik samt fastighets- och servicenämnden.

Inom kollektivtrafik hänförs större delen av prognosavvikelsen till trafikinvesteringarna där förseningar finns av fordonsleveranser samt fördyrningar i Programmen Roslagsbanans utbyggnad och tvärbana Norr Kistagrenen. För investeringar i utbyggd tunnelbana hänförs prognosavvikelsen dels till att anbud på arbetstunnlarna i Hagastaden och Hagalund hamnat högre än prognostiserat och dels på grund av förskjutningar i tidplaner orsakat av överklagad järnvägsplan för Nacka och Söderort där även upphandlingar av arbetstunnlar blivit dyrare än prognostiserat vid budgetarbetet. För tunnelbana till Barkarby var anbudet för Järfällatunneln lägre än budgeterat. Under 2019 genomfördes en översyn av kostnad och tid för de tre tunnelbaneutbyggnaderna i Stockholmsförhandlingen som visade på en kostnadsökning på nio miljarder kronor jämfört med tidigare ram. Dialog kring hur kostnadsökningen ska hanteras pågår mellan Stockholmsförhandlingens parter.

För fastighets- och servicenämnden hänförs prognosavvikelsen främst till att ett flertal pågående hyresgästinitierade fastighetsinvesteringar har stoppats av hyresgäst givet nya bedömningar av möjligheten att klara driftskostnader. Till detta förekommer förseningar av planerade nya fastighetsinvesteringar som inte hunnits beslutats, samt att situationen med covid-19 medfört svårigheter att få tillträde till lokaler.

Regionledningskontoret bedömer att investeringsprognosen innehåller stora osäkerheter till följd av covid-19, det finns risker för förseningar i investeringsprogrammen på grund av till exempel resurs- och materialbrist samt beroenden till utländska leverantörer vars gränser är stängda.

Fortsatt arbete med översyn investeringar

De ekonomiska förutsättningarna för Region Stockholm är fortsatt utmanande. I budget 2020 beslutades om översynen mot bakgrund av utsikten om lägre tillväxt samt med det faktum om en ökad belastning för utbetalning till kostnadsutjämningssystemet. Med rådande situation, mitt i covid-19-pandemin, har förutsättningarna ytterligare skärpts men också

gett nya perspektiv på hur verksamhet kan bedrivas genom samverkan och andra arbetssätt. Fortsatta prioriteringar, optimeringar och effektiviseringar av investeringar är således nödvändiga för att för framtiden fatta de bästa besluten för att säkerställa att verksamhet och ekonomi ger de långsiktigt mest hållbara lösningarna för invånarna i regionen.

Regionledningskontoret föreslår därför att arbetet med översynen fortsätter under 2020 för att stärka styrningen av investeringsverksamheten och säkerställa tydliga prioriteringar, långsiktigt lägre utgifter och effektivt genomförda investeringar. Det fortsatta arbetet föreslås övergripande bland annat omfatta följande inriktningsområden:

- Översyn och samordning av hälso- och sjukvårdens investeringar i medicinteknisk utrustning
- Effektivisering av hälso- och sjukvårdens fastighetsinvesteringar och utmana konceptprogram
- Effektivisering av trafikinvesteringar
- Utökad medfinansiering
- Stärka styrningen av investeringar

Beslut om investeringar
I samband med regionstyrelsens och fullmäktiges behandling av Tertialrapport per april 2020 för Region Stockholm fattas följande investeringsbeslut.

Avbrytande av investeringsobjekt Samkörbarhet, LS 2018–0724
Samkörbarhet avser tekniska anpassningar av pendeltågsflottan inför införandet av ERTMS, European Rail Traffic Management System - europeiskt standardiserat trafikstyrningssystem för järnväg. Införandet av ERTMS är en tvingande åtgärd för samtliga fordonsägare som trafikerar det nationella järnvägsnätet.

Total investeringsutgift för Samkörbarhet och ERTMS är budgeterad till 447 miljoner i beslutad budget 2019 med planår 2020–2028 (LS 2017–1455). Förslag till ny total investeringsutgift i budgetunderlag 2021 uppgår till 1 425 miljoner kronor, vilket avviker med 978 miljoner kronor från fastställd total investeringsutgift.

Investeringsobjektet Samkörbarhet föreslås omgående avbrytas för utredning och dialog kring statlig medfinansiering bör föras. Tidplan och omfattning bör ses över.

Program Roslagsbanans utbyggnad – beslut om teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag, RS 2020-0425
Program Roslagsbanans utbyggnad är under genomförande. Fullmäktige har fastställt programmets totala utgift till 9 651 miljoner kronor, LS 2016-0526. Programmet omfattar byggnation av dubbelspår, inköp av fordon och byggnation av en ny depå i Vallentuna. Utbyggnaden av dubbelspår medfinansieras av kommunerna i norra Stockholm med cirka 300 miljoner kronor. En felaktig redovisning av kommunernas medfinansiering har inneburit att den totala utgiften för programmet har minskats med 300 miljoner kronor, vilket strider mot Region Stockholms redovisningsrutiner.

Förnyat genomförandebeslut för program Saltsjöbanan, RS 2020-0422
Program Saltsjöbanan omfattar flera investeringsobjekt, bland annat kapacitetshöjande åtgärder, bullerskydd utmed Saltsjöbanan samt tvärbanans förlängning till Sickla. Objekten befinner sig under genomförande. Vissa objekt, bland annat tvärbanan till Sickla har avslutats och tagits i drift. Programmets totala investeringsutgift har fastställts av fullmäktige till 1 670 miljoner kronor, LS 2017-1587. Kostnadsökningar avseende index till följd av förseningar i projekten samt behov av kompletterande åtgärder har medfört att programmets totala utgift beräknas öka med 165 miljoner kronor till 1 835 miljoner kronor.

Genomförandebeslut Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen, RS 2020-0426
Projekt Slussen är ett samhällsbyggnadsprojekt som genomförs av Stockholms stad i samarbete med Region Stockholm i enlighet med Genomförandeavtal för ny- och ombyggnadsarbeten i anslutning till Slussen, LS 2016-1034.

Planeringsfasen avseende investeringar i entréer vid tunnelbanestationen Slussen samt åtgärder vid slutstation Saltsjöbanan Slussen har avslutats och erforderliga underlag, bland annat systemhandlingar, investeringskalkyler och miljöbedömning, för ett genomförandebeslut har tagits fram. Investeringen har beretts enligt riktlinjerna för investeringar, RS 2019-0867. Objektet Bytespunkt Slussen, upprustning, ingår i den av regionfullmäktige beslutade budgeten för 2020 med en totalt utgift på 1 026 miljoner kronor. Den föreslagna investeringen innebär en lägre utgift, totalt 1 012 miljoner kronor. Vidare föreslås att objektets benämning ändras från Bytespunkt Slussen, upprustning, till Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen. Namnändringen föreslås i syfte att tydliggöra investeringens inriktning och innehåll.

Omfördelning av investeringsbudget 2020 för Landstingsfastigheter Stockholm inom fastighets- och servicenämnden
I investeringsbudget 2020 för Landstingsfastigheter Stockholm inom fastighets- och servicenämnden, finns ett totalt investeringsutrymme för ospecificerade fastighetsinitierade respektive hyresgästinitierade investeringar motsvarande 968 miljoner kronor, varav 100 miljoner kronor avser hyresgästinitierade investeringar.

Fastighets- och servicenämnden bedömer att ett outnyttjat investeringsutrymme kommer att finnas 2020 gällande ospecificerade fastighetsinitierade investeringar med anledning av rådande situation med Covid-19. Investeringsutrymmet 2020 för ospecificerade hyresgästinitierade investeringar är intecknat av pågående hyresgästinitierade investeringar.

Fastighets- och servicenämnden har beslutat att föreslå regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta att fördela om investeringsbudget 2020 för Landstingsfastigheter Stockholm inom Fastighets- och servicenämnden. Omfördelningen föreslås uppgå maximalt till 200 miljoner kronor och att fördelas från ospecificerade fastighetsinitierade investeringar till ospecificerade hyresgästinitierade investeringar, för att möjliggöra ytterligare hyresgästinitierade investeringar bland annat relaterade till Covid-19-pandemin.

Nämnder

Regionstyrelsen
Med anledning av det fokus på särskilda insatser som det rådande läget med covid-19 kräver, kan de uppdrag och aktiviteter som ska genomföras för att nå fullmäktiges verksamhetsspecifika mål generellt inte genomföras i den takt som har planerats.

Regionstyrelsens resultat för perioden uppgår till 258 miljoner kronor, vilket är 258 miljoner kronor högre än budgeterat resultat för perioden. Avvikelsen beror främst på att kostnaderna är 241 miljoner kronor lägre än periodiserad budget. Detta förklaras huvudsakligen av lägre kostnader för lämnade bidrag inom utbildningsområdet samt att regionstyrelsens medel för oförutsedda utgifter inte har nyttjats fram till och med april månad.

Regionstyrelsen har merkostnader i samband med pandemin på cirka två miljoner kronor. Merkostnaderna består av personalkostnader och

kostnader för inställda hedersbelöningsbanketter som kommer att genomföras vid senare tillfälle, samt kostnader relaterade till forskning.

Regionledningskontoret prognostiserar ett nollresultat för året, vilket är i nivå med budget.

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhet sorterar under fyra av fullmäktiges övergripande mål. I och med att den regionala särskilda sjukvårdsledningen, RSSL, aktiverades har förutsättningarna förändrats för nämnden då den övervägande andelen av medarbetarna i RSSL kommer från hälso- och sjukvårdsförvaltningen. De verksamhetsförändringar som från mars månad har uppstått till följd av covid-19-pandemin har därför förändrat förutsättningarna för 2020. Hälso- och sjukvården är just nu i ett akut skede av hanteringen av pandemin. I detta skede är det svårt att göra bedömningar av hur hälso- och sjukvårdsnämndens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål och indikatorer för helåret 2020 kommer att påverkas på enskilda områden, men vissa iakttagelser kan redan nu göras. Det är emellertid viktigt att nämnden fortsätter och slutför uppdragen i budgeten angående vårdval liksom effektiviseringar av förvaltningen beslutade av nämnden.

Arbetet gällande patientsäkerhet har fokuserat på omhändertagandet av covid-19-patienter vilket medfört att annat patientsäkerhetsarbete tillfälligtvis har fått stå tillbaka. Samtidigt har tillgängligheten i ett avseende ökat och det gäller dem som använt digitala vårdkontakter där andelen ökat markant som andel av alla vårdkontakter. Mätningen gällande invånarnas förtroende för vården har ställts in under våren. En mätning kommer att genomföras under hösten.

Nämnden har uppdrag av olika slag som påverkar måluppfyllelse för olika delar. Nämnden ska, tillsammans med Regionstyrelsen och övriga berörda nämnder och bolag med beaktande av bl.a. lärdomar under pandemin, utarbeta förslag som tydliggör rollerna och ansvarsfördelningen mellan ägaren, beställaren och regionens egenregiverksamheter inom hälso- och sjukvården, samt hur förändrade arbetssätt bör omhändertas framöver. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar ett negativt resultat per april på 114 miljoner kronor. Nämnden har gjort stora omställningar i syfte att hantera pandemin och i resultatet ingår 112 miljoner kronor avseende merkostnader kopplat till covid-19. Resultatet undantaget effekten av

covid-19 påverkas av uppskjuten och utebliven vård och uppgår till -2 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 222 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror på lägre kostnader kopplat till läkemedelsförmån och lägre kostnad för köpta vårdtjänster där det är främst lägre kostnader för köpt vård av husläkarmottagningar. Den negativa avvikelsen för köpta vårdtjänster hade varit än större om inte pandemin brutit ut.

De merkostnader som nämnden har haft kopplat till pandemin kan främst hänföras till iordningställande av fältsjukhuset Älvsjö, upprättande av ett regionalt beredskapslager för läkemedel, ökad kostnad för telefonrådgivning på 1177, kostnad för informationsinsatser samt utökad ambulans- och transportkapacitet under covid-19-pandemin. Nämnden har även haft lägre kostnader för köpt vårdtjänster på grund av pandemin.

För året 2020 prognosticerar Hälso- och sjukvårdsnämnden ett nollresultat, vilket är enligt budget. Nämnden prognosticerar ökade intäkter avseende statsbidrag, 1 107 miljoner kronor, som finansierar de ökande kostnaderna gällande köpt vård och merkostnader kopplat till covid-19. De statsbidrag som ökar är ersättning gällande kömiljarden samt ökning av generella statsbidrag. Undantaget merkostnaderna uppgår prognosen till 540 miljoner kronor och förklaras främst av ökade statsbidrag. Merkostnaderna på grund av covid-19 pandemin beräknas uppgå till 540 miljoner kronor. De större poster som ingår i merkostnader är fältsjukhuset Älvsjö, regionalt beredskapslager för läkemedel, informationsinsatser samt ökade kostnader för telefonrådgivning på 1177. Med anledning av den uppkomna situationen med pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Vårdens kunskapsstyrningsnämnds verksamhet sorterar under tre av fullmäktiges övergripande mål. De verksamhetsförändringar som från mars månad har uppstått till följd av covid-19-pandemin har helt förändrat förutsättningarna för 2020. Hälso- och sjukvården är just nu i ett akut skede av hanteringen av pandemin. Då många av nyckelpersonerna i det ordinarie patientsäkerhetsarbetet i hög grad är engagerade i arbetet med pågående pandemi har aktiviteter som planerats inom ramen för det

ordinarie patientsäkerhetsarbetet, till exempel mätningar av vårdrelaterade infektioner, MRSA[5] och nutrition, ställts in.

Flera uppdrag som givits till vårdens kunskapsstyrningsnämnd har pausats vilket innebär att de tidplaner som tagits fram inte håller. Vissa aktiviteter kan helt eller delvis komma att behöva omprioriteras. Vårdens kunskapsstyrningsnämnds bedöms inte nå fullmäktiges mål.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd redovisar ett positivt resultat per april på 0,3 miljoner kronor, vilket är 0,3 miljoner kronor bättre än budget.

För helåret 2020 prognostiserar vårdens kunskapsstyrningsnämnd ett nollresultat, viket är enligt budget. Nämnden har omprioriterat arbetet på grund av pandemin, men har inte rapporterat några merkostnader kopplat till pandemin i prognosen.

Patientnämnden
Sedan virusutbrottet bekräftades har verksamheten upplevt ett visst bortfall i inkommande ärenden både gällande synpunkter och klagomål och inom stödpersonsverksamheten.

Under perioden januari till och med april 2020 inkom 2 459 ärenden till förvaltningen, vilket var cirka tre procent färre än samma period föregående år.

Förvaltningen införde den 4 mars det nya bevakningsområdet "Corona". Antalet inkomna ärenden märkt med bevakningsområdet uppgick den 30 april 2020 till 115 stycken, vilket utgör elva procent av det totala antalet inkommande ärenden under denna tidsperiod.

Nämnden redovisar ett nollresultat per april.

Årets prognostiserade resultat uppgår till noll miljoner kronor, vilket är enligt budgeterat resultat.

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO)
Från och med den 29 februari beslutade sjukvårdsdirektören om förstärkt ledning, LSSL6, efter kontakt med RSSL7 med anledning av coronaviruset

[5] Meticillinresistenta Staphylococcus aureus (MRSA) är stammar av stafylokocker som är resistenta mot penicillinpreparat.
[6] Lokala sjukvårdsledning
[7] Regional särskild sjukvårdsledning

covid-19. Den 20 mars fick SLSO ett uppdrag från RSSL att samordna all närsjukvård i Region Stockholm. Med uppdraget fick SLSO ansvar för att samordna all primärvård, psykiatri, ASIH[8] samt geriatrik, med undantag för de geriatriska klinker som finns vid sjukhusen, oavsett om verksamheten är offentlig eller privat. SLSO har också upprättat en mobil provtagningsenhet som initialt hade uppdraget att provta misstänkta covid-19-smittade boende på SÄBO[9]. Provkapaciteten utökas succesivt till att omfatta samhällsviktiga grupper och byggs ut i takt med behovet, alla som behöver testas får göra det i Folkhälsomyndighetens prioriteringsordning.

Vidare fick SLSO ansvaret för ett akut lager och distribution av kritisk skyddsutrustning, till exempel munskydd, andningsskydd och visir, till samtliga verksamheter i närsjukvården. Under covid-19-pandemin har SLSO fått förfrågningar från sjukhusen i Region Stockholm om att få ansluta sig till Alltid öppet och sjukhusens förvaltningar har via Teams-möten utbildat sin vårdpersonal. SLSO fick ett specialuppdrag från infektionsmottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge att möjliggöra distanskontakt med alla de covid-19-patienter som satt hemma i karantän. Via Alltid öppet skedde daglig avrapportering av hälsostatus. Utifrån denna rapportering vidtog vårdpersonalen på infektionsmottagningen åtgärder vid försämringar av patientens tillstånd men patienter kunde även friskförklaras via chatten.

Nämnden fortsätter att arbeta för att uppnå de övergripande målen om en hälso- och sjukvård av god kvalitet och en långsiktig ekonomisk uthållighet. Fokus har helt lagts på den lokala sjukvårdsledningens uppdrag om att arbeta för bibehållen medicinsk kvalitet inom akut och imperativ vård och med stor hänsyn till att minimera spridning i vårdmiljöer.

Stockholms läns sjukvårdsområde redovisar ett negativt resultat per april på två miljoner kronor. I resultatet ingår 31 miljoner kronor avseende merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19 och det avser ökade kostnader för personal och kritisk skyddsutrustning. Till följd av covid-19 har det skett en nedgång i bland annat antal besök inom primärvårdsrehabilitering, logopedi, psykosociala uppdraget inom primärvården samt habiliteringen vilket gett minskade prestationsersättningar.

För helåret prognosticerar Stockholms läns sjukvårdsområde ett resultat på 100 miljoner kronor, varav merkostnader och minskade intäkter på grund

[8] Avancera Sjukvård i Hemmet
[9] Särskilt boende för äldre

av covid-19 uppgår till 170 miljoner kronor. Årsprognosen understiger fastställt resultatkrav med 120 miljoner kronor. Undantaget effekterna av covid-19 prognostiseras året resultat uppgå till 270 miljoner kronor, vilket är bättre än budgeterat resultatkrav. Med anledning av den uppkomna situationen med pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Karolinska Universitetssjukhuset
Karolinska är det svenska sjukhus som vårdat flest covid-19-patienter, vilket per sista april totalt uppgick till cirka 2 500 stycken, varav 350 på intensivvårdsavdelning. Antalet vårddygn uppgår till nära 15 000. Periodvis har Karolinska Universitetssjukhuset bedrivit över 50 procent av covid-19-sjukvården i Region Stockholm. Trots den ansträngda vårdsituationen på grund av covid-19 har sjukhuset lyckats bibehålla cancerköerna på en acceptabel ”grön” nivå.

En stor mängd administrativa processer har effektiviserats under covid-19-utbrottet. Att ta tillvara dessa erfarenheter har nu hög prioritet för att sjukhuset ska fortsätta den positiva utvecklingstrend som syntes under andra halvan av 2019 och även början av 2020. Samtidigt är det viktigt att ha med i det fortsatta arbetet att covid-19 kommer att innebära stora ekonomiska konsekvenser under hela 2020. Sjukhuset kommer så fort det är möjligt att återuppta fokus på planerade effektiviseringar när vårdsituationen närmar sig ett mer normalläge.

Nämnden fortsätter att vidta åtgärder för att förbättra den ekonomiska situationen. Från den 1 januari 2020 styrs och följs sjukhuset med ett nytt informationsförsörjningsverktyg. Detta innebär att ansvariga chefer kan följa produktion och kostnader på ett tydligare sätt än tidigare och därmed kan de snabbare anpassa sin verksamhet efter förändrade förutsättningar.

Karolinska Universitetssjukhuset redovisar ett negativt resultat per april på 923 miljoner kronor. I resultatet ingår merkostnader, 498 miljoner kronor och förlorade intäkter, 125 miljoner kronor kopplat till covid-19 i form av ökade kostnader för material, personal, medicinsk service och minskade intäkter kopplat till en lägre vårdproduktion. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till -300 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot periodens budgeterade resultat med 317 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror främst på minskade utomläns- och

utlandsintäkter, lägre ersättning för strategiska investeringar och köpta vårdtjänster.

De kostnader som ökat med anledning av covid-19 är framför allt kostnader kopplade till omställning av verksamheterna, personalkostnader, inköp av utrustning, transporter, städ- och tvättkostnader samt kostnader för rekvisitionsläkemedel. Sjukhuset kan även se en effekt på kostnaderna för öppenvårdsläkemedel, vilket sannolikt är en hamstringseffekt på grund av pandemin.

Antalet helårsarbeten fortsätter att minska, -3,4 procent i jämförelse med föregående år. I jämförelse med 2016, då sjukhuset hade ett större uppdrag än idag, har antalet helårsarbeten minskat med -2,3 procent. Personalkostnaderna, inklusive inhyrd personal, har endast ökat med 0,1 procent i jämförelse med samma period föregående år, trots den pågående pandemin och fler öppna vårdplatser.

Karolinska Universitetssjukhuset har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till 53 miljoner kronor och prognosen för året är -1 376 miljoner kronor och understiger fastställt resultatkrav med 1 429 miljoner kronor. Undantaget effekterna av covid-19 på -1 137 miljoner kronor är årets prognostiserade resultat 292 miljoner kronor lägre än budgeterat resultatkrav. Med anledning av den uppkomna situationen med covid-19-pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Trafiknämnden

Resultat trafiknämnden*	**Utfall 2020**	**Budget 2020**	**Avvikelse**	**Utfall 2019**	**Prognos 2020**	**Budget 2020**	**Avvikelse**	**Avvikelse procent**	**Bokslut 2019**
Mkr	**jan-apr**	**jan-apr**		**jan-apr**					
Biljettintäkter	2 471	3 081	-610	2 905	5 490	9 308	-3 819	-41,0 %	8 811
Anslag	3 268	3 268	0	3 164	9 804	9 804	0	0,0 %	9 491
Övriga intäkter	1 287	1 287	1	1 312	4 646	3 962	684	17,3 %	4 179
Summa verksamhetens intäkter	**7 026**	**7 635**	**-609**	**7 381**	**19 940**	**23 074**	**-3 134**	**-13,6 %**	**22 480**
Personalkostnader och inhyrd personal	-330	-337	8	-321	-994	-1 011	18	-1,8 %	-947
Köpt trafik	-4 624	-4 766	143	-4 452	-14 068	-14 326	258	-1,8 %	-13 522
Övriga kostnader	-1 013	-1 087	73	-1 087	-3 880	-3 368	-512	15,2 %	-3 604
Summa verksamhetens kostnader	**-5 967**	**-6 191**	**224**	**-5 860**	**-18 941**	**-18 705**	**-236**	**1,3 %**	**-18 073**
Avskrivningar	-1 086	-1 154	68	-1 053	-3 357	-3 462	105	-3,0 %	-3 249
Verksamhetens resultat	**-27**	**291**	**-317**	**468**	**-2 359**	**907**	**-3 265**		**1 159**
Finansiella intäkter	25	21	4	22	60	56	5	8,3 %	63
Finansiella kostnader	-198	-193	-5	-223	-596	-558	-38	6,7 %	-610
Resultat	**-199**	**119**	**-318**	**267**	**-2 894**	**404**	**-3 298**		**611**

* Trafiknämnden innefattar trafikförvaltningen, AB Storstockholms Lokaltrafik, Waxholms Ångfartygs AB och förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Kollektivtrafiken i Stockholm påverkas i stor omfattning av de åtgärder som vidtagits av myndigheter och regering för att motverka coronavirusets spridning. Försäljningen av biljetter gick ner i mars och fortsatte in i april samtidigt som trafikproduktionen utförts i normal omfattning, vilket sammantaget påverkar det ackumulerade resultatet negativt. Nämndens resultat[10] per april uppgår till -199 miljoner kronor, vilket är 318 miljoner kronor lägre än periodens budgeterade resultat. Avvikelsen förklaras främst av 608 miljoner kronor lägre biljettintäkter till följd av färre resenärer.

Trafiknämnden har tecknat tillfälliga tilläggsavtal till nuvarande buss- och lokalbaneavtal, då dessa inte varit anpassade till en situation där färre än vanligt bör resa med varje fordon samtidigt som uppdraget är att köra så många bussar och tåg som det bara går för att motverka trängsel och minimera smittspridning.

Prognosen för årets resultat uppgår till -2 894 miljoner kronor, vilket är 3 298 miljoner kronor lägre än budget. Den lagda prognosen är en direkt följd av rekommendationerna att Stockholmsregionens invånare ska vara restriktiva med resandet, vilket bidrar till att biljettintäkterna på helåret prognostiseras att minska med 3 819 miljoner kronor jämfört med budget. Årets prognos bygger på att resandet är 41 procent av normal konsumtion under de kommande månaderna för att i sista kvartalet återhämta sig till 62 procent. Exklusive intäktsbortfallet kopplat till covid-19, uppgår prognosen till 957 miljoner kronor, vilket överstiger budget med 553 miljoner kronor, främst till följd av en nettovinst från försäljningen av Hornsbergs bussdepå.

Trafiknämnden bedömer att målen för långsiktig ekonomisk uthållighet och attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem inte kommer att nås under 2020. Arbete sker fortsatt med beslutade uppdrag men omprioriteringar av uppdragen kan komma att ske. I den rådande situationen har bland annat biljettkontrollerna tillfälligt stoppats, den planerade avstängningen av Roslagsbanan skjutits fram och kundundersökningen upplevd kvalitet (nöjda resenärer, trygga resenärer) kommer från och med april och tillsvidare inte att genomföras.

Resandeutvecklingen mätt som genomsnittligt antal påstigande rapporteras med en månads fördröjning. Antalet genomsnittligt påstigande en vanlig vardag började minska i mars. För att se hur resandeutvecklingen har

[10] Innefattar trafiknämndens två förvaltningar, trafikförvaltningen och förvaltning för utbyggd tunnelbana, samt AB Storstockholms Lokaltrafik och Waxholms Ångfartygs AB.

minskat i april har antalet spärrpassager mätts. Antalet spärrpassager för pendeltåg och tunnelbana minskade under mars med drygt 60 procent jämfört med 2019. Under april minskade resandet ytterligare och är 65 procent lägre.

Trafiknämnden ansvarar för Region Stockholms kollektivtrafikinvesteringar[11]. Nämndens investeringsbudget för året är 10 256 miljoner kronor. Investeringsutfallet inom trafiknämnden uppgick per april till 1 800 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 18 procent i förhållande till årets budget.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 9 932 miljoner kronor, vilket är 325 miljoner kronor lägre än budgeterade 10 256 miljoner kronor och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 97 procent. Prognosavvikelsen beror till stor del på förseningar av fordonsleveranser, både till Röda linjen och av uppgraderingen av C20-fordon. Samtidigt visar även vissa program på en ökad prognos i jämförelse med budget. Program Roslagsbanans utbyggnad och Program tvärbana Norr Kistagrenen har fördyringar. För investeringar i utbyggd tunnelbana förklaras prognosavvikelsen dels av att anbud på vissa arbetstunnlar hamnat högre än prognostiserat samt på grund av förskjutningar i tidsplaner orsakat av en överklagad järnvägsplan. För Järfällatunneln låg anbudet under budget.

Under 2019 genomfördes en översyn av kostnad och tid för de tre tunnelbaneutbyggnaderna i Stockholmsförhandlingen som visade på en kostnadsökning på nio miljarder kronor jämfört med tidigare ram. Dialog kring hur kostnadsökningen ska hanteras pågår mellan Stockholmsförhandlingens parter. Området för Hornsbergs bussdepå, fastigheten Kristinebergs Slott 10 med flera, ingår i en uppgörelse som dåvarande Stockholms läns landsting, Storstockholms lokaltrafik och Stockholm stad tecknade i juni 2008, gällande ansvarsfördelning, fastighetsköp och försäljningar. Uppgörelsen innebär att Region Stockholm avyttrar mark till Stockholms stad. En reglering av avyttringen förväntas ske under andra tertialet 2020. Innerstadsdepån i Hornsberg kommer att ersättas med Tomteboda bussdepå i Solna

Färdtjänstnämnden

[11] Kollektivtrafikinvesteringar, exklusive investeringar i färdtjänst, genomförs inom ramen för trafiknämndens trafikförvaltning, förvaltning för utbyggd tunnelbana och inkluderar även AB Storstockholms Lokaltrafik och Waxholms Ångfartygs AB investeringar.

Färdtjänstnämndens resultat per april uppgår till 113 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse med 99 miljoner kronor i jämförelse med budgeterat resultat. Avvikelsen förklaras främst av lägre kostnader för köpt trafik i förhållande till budget. I resultatet ingår 25 miljoner kronor avseende kostnader kopplat till covid-19 i form av extra kostnader för rullstolstaxi då färdtjänstnämnden betalar upp till 80 procent av föregående års utfall för mars och april.

Resenärerna med färdtjänst är till stora delar äldre och påverkas av rådande omständigheter och Folkhälsomyndighetens rekommendationer om ett restriktivt resande. Resandet med färdtjänst har till och med april minskat med 21 procent. Kostnaderna för köpt färdtjänsttrafik är till stor del rörliga och är lägre både i utfallet till och med april och i prognosen för 2020.

Färdtjänstnämndens prognos för 2020 uppgår till 391 miljoner kronor, vilket överstiger årets budgeterade resultat.

Investeringsutfallet uppgår till sex miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på elva procent jämfört med budget. Orsaken till den lägre upparbetningsgraden förklaras av att planerade delleveranser för det nya tillståndssystemet är förskjutna till senare delen av andra kvartalet 2020, då det uppstått förseningar hos den avträdande driftleverantören.

Färdtjänstnämnden bedömer att de flesta mål kommer att uppnås. Mål som attraktiva resor och trygga resenärer fortsätter att visa god måluppfyllelse trots färre resor.

Tillväxt- och regionplanenämnden

Uppdraget att ansvara för den regionala utvecklingsplaneringen har fått avsevärt förändrade förutsättningar i spåren av covid-19. Stora delar av verksamheten har övergått i en projektorganisation som fokuserar på att analysera konsekvenser för näringslivet och arbetsmarknaden i länet, identifiera behov samt ta fram förslag på insatser för att bidra till regional samordning. Omställningen innebär att vissa planerade insatser skjuts fram alternativt får en lägre ambitionsnivå. Flertalet omprioriteringar har genomförts under perioden för att säkerställa nämndens resultat och bedömningen är i dagsläget att kapaciteten är tillräcklig för att verkställa nämndens mål. Nämnden gör veckovisa sammanställningar av läget i Stockholmsregionens näringsliv och på arbetsmarknaden med anledning av covid-19. Sammanställningarna innehåller fakta och statistik om läget i olika branscher, konkursstatistik, varsel och arbetslöshet samt information

om regionala och nationella insatser. Informationen sprids bland annat till kommunerna, regionala samarbetsaktörer, nationella myndigheter och Stockholmsregionens riksdagsledamöter.

Tillväxt- och regionplanenämnden redovisar ett positivt resultat per april på två miljoner kronor. I resultatet ingår 0,1 miljoner kronor avseende merkostnader kopplat till covid-19 i form av extrainsatta möten med näringslivet samt lokalkostnader för inställda möten och resor. Den positiva avvikelsen består av lägre personalkostnader på grund av ännu ej tillträdda vakanser samt att hållbarhets- och skärgårdsanslaget inte har delats ut i from av bidrag i den takt som budgeterats.

För helåret 2020 prognosticerar tillväxt- och regionplanenämnden ett nollresultat, i enlighet med budget, varav merkostnader kopplat till covid-19 uppgår till totalt -0,1 miljoner kronor.

Kulturnämnden
Den nuvarande situationen med spridningen av covid-19 får ekonomiska konsekvenser även för kulturlivet i regionen. Ett samlat ansvar med en gemensam resursbedömning och återkommande prioritering är nödvändigt. Verksamhetens stöd och aktiviteter anpassas och justeras utifrån förhållandena och som konsekvens omfördelas budgeten fortlöpande.

Kultursektorn har drabbats på många sätt av coronavirusets effekter och är en bransch i kris. Under mars och april har kulturnämnden ställt om sin verksamhet och har förutom ordinarie verksamhet hanterat frågor kopplat till att aktörer till följd av pandemin har behövt ställa in planerade aktiviteter. För att underlätta för kulturaktörer har beslut tagits om att inte kräva tillbaka medel för inställda evenemang samtidigt som kulturnämnden den 17 april beslutade om en utlysning av kulturstöd om 6,4 miljoner kronor i syfte att bistå kulturlivet i den rådande situationen

Nämndens övergripande bedömningen är att årets mål och indikatorernas målvärden kommer att nås trots den påverkan som pandemin har inneburit.

Nämnden redovisar ett resultat per april på två miljoner kronor, avvikelsen beror främst på att lämnade bidrag understiger budget.

Kulturnämnden tog på sitt sammanträde den 17 april beslut om en särskild utlysning av kulturstöd om 6,4 miljoner kronor i syfte att bistå kulturlivet i den rådande situationen.

Årets prognostiserade resultat uppgår till noll miljoner kronor, vilket är enligt budget. Merkostnader och förlorade intäkter kopplade till covid-19 bedöms inte påverka prognosen.

Per den sista april uppgår gjorda investeringar till två miljoner kronor. För helåret beräknas investeringar till sex miljoner kronor, vilket är i enlighet med budget.

Fastighets- och servicenämnden
En stor utmaning under perioden har varit att hantera alla extraordinära uppgifter med anledning av covid-19 samtidigt som fokus har varit att säkerställa driften i vårdfastigheterna. Upphandlingsenheten har varit djupt involverad i varuförsörjningsfrågor under ledning av RSSL och den globala marknaden för skyddsutrustning har varit extremt utmanande och priser samt andra villkor har fått accepteras utifrån bristläget.
Region Stockholms fastighetsbestånd består till 75 procent av strategiska fastigheter och ska kvarstå i regionens ägo. Övriga fastigheter klassas som marknadsfastigheter. Uthyrningsgraden för de strategiska fastigheterna uppgår till 96,3 procent.

Den 24 mars 2020 beslutade regionfullmäktige om försäljning av Bromma sjukhus.

Fastighets- och servicenämnden redovisar ett positivt resultat per april på 192 miljoner kronor. I resultatet ingår 31 miljoner kronor avseende merkostnader kopplat till covid-19 främst från kostnader som uppstått i samband med etableringen av fältsjukhuset i Älvsjö samt till viss del personalkostnader relaterade till upphandlingar och IT-kostnader. Fastighets- och servicenämnden har tillsammans med vården deltagit i arbetet med att bygga upp fältsjukhuset i Älvsjö. Fastighets- och servicenämndens totala kostnad för detta beräknas uppgå till 150 miljoner kronor och kommer att vidarefaktureras till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Resultatet per april undantaget effekten av covid-19 uppgår till 223 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 60 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror på lägre driftskostnader på grund av en mild vinter samt att det akuta underhållet på merparten av alla sjukhusområden är lägre än budget. Lägre

avskrivningar påverkar också resultatet positivt med anledning av att några större fastighetsinvesteringar kommer att aktiveras senare än budgeterat. NKS bygg gör ett positivt resultat per april på 27 miljoner kronor motsvarande 24 miljoner kronor högre än budget. Anledningen är lägre räntekostnader vilket bidrar ytterligare till nämndens positiva resultat.

För året 2020 prognostiserar fastighets- och servicenämnden ett resultat på 443 miljoner kronor, varav merkostnader kopplat till covid-19 som kvarstår efter vidarefakturering uppskattas till totalt -21 miljoner kronor, resterande covid-19-relaterade kostnader vidarefaktureras till hälso- och sjukvårdsnämnden. Prognosen innebär en negativ avvikelse på 25 miljoner kronor jämfört mot budget som ligger hos serviceförvaltningen. Anledningen till underskottet är främst att engångskostnader relaterade till verksamhetsövergångar under serviceförvaltningens pågående uppbyggnadsfas har blivit högre än budgeterat. Verksamhetsövergångarna har även förskjutits i tid på grund av omställningar relaterade till covid-19, vilket innebär att inhyrda lokaler inte kunnat nyttjas fullt ut.

Årets investeringsbudget för fastighets- och servicenämnden uppgår till 3 307 miljoner kronor. I budgeten ingår utrustningsinvesteringar kopplade till fastighetsinvesteringar för genomförande av Framtidsplan för hälso- och sjukvården där utfallet redovisas under respektive nämnd och bolag inom hälso- och sjukvård. Justerat för utrustningsinvesteringar kopplade till fastighetsinvesteringar för genomförande av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, uppgick investeringarna per april till 615 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 20 procent.

Prognosen för årets investeringar för fastighets- och servicenämnden uppgår till 2 730 miljoner kronor, vilket är 576 miljoner kronor lägre än årets budget och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 83 procent. Prognosavvikelsen beror främst på att flera hyresgäster, mestadels Karolinska, tidigt under perioden stoppade alla pågående projekt givet deras ekonomiska situation. Förseningar förekommer även inom nya projekt som inte hunnit beslutas och covid-19 har medfört svårigheter att få tillträde till lokaler.

Revisorskollegiet

Revisorskollegiets resultat per april uppgick till en miljon kronor, vilket är en miljon kronor lägre än periodens budget. Avvikelsen beror främst på högre personalkostnader.

Årets prognos uppgår till noll miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat.

Bolag

Landstingshuset i Stockholm AB
Bolaget redovisar ett negativt resultat för perioden på tre miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat för perioden. Resultatet består främst av räntekostnader.

Prognostiserat resultat för året uppgår till -18 miljoner kronor, vilket motsvarar det resultatkrav som ålagts bolaget.

Södersjukhuset AB
Den 9 mars diagnosticerade sjukhuset sin första patient med covid-19 och per den sista april hade 660 patienter med bekräftad covid-19 skrivits ut från sjukhuset. Kapaciteten på IVA nästintill fyrdubblades mellan mitten av mars och mitten av april, från 16 IVA-platser till 60, operation har flyttat ut, internmedicinska avdelningar har tillfälligt gjorts om till covid-19-avdelningar och den nya akuten öppnade en och en halv månad före utsatt datum, vilket innebär att sjukhuset drivit två akutmottagningar parallellt. Detta har varit till gagn för möjligheten att separera flöden av patienter.

Södersjukhuset AB upprätthåller arbetet med mål och indikatorer, dock ligger fokus på att ta hand om det akuta läge som uppstått i och med covid-19-utbrottet. Övergripande är det framförallt sjukhusets tillgänglighetsindikatorer som har försämrats, såsom besök och behandling inom 30 respektive 90 dagar. Detta beror på att elektiv vård nedprioriterats för att klara av det ökade akuta uppdraget.

Södersjukhuset AB redovisar ett negativt resultat per april på -90 miljoner kronor. Bolaget har gjort stora omställningar i syfte att hantera pandemin och i resultatet ingår 69 miljoner kronor avseende merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19 i form av 54 miljoner kronor i ökade kostnader, främst avseende personal samt material och inköp, samt 15 miljoner kronor i minskade intäkter. Resultatet undantaget effekten av covid-19 påverkas av uppskjuten och utebliven vård och uppgår till -21 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot periodens budgeterade resultat med två miljoner kronor.

Innevarande års åtgärdsprogram uppgår till 300 miljoner kronor, varav 27 miljoner kronor, nio procent, upparbetats per april. Åtgärderna är

nedbrutna per verksamhetsområde och finns i huvudsak inom personalsområdet. Prognosen för året är att åtgärder motsvarande 53 miljoner kronor kommer att få effekt.

Södersjukhuset AB har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till nio miljoner kronor och prognosen för året understiger fastställt resultatkrav med -348 miljoner kronor. Årsprognosen ligger i linje med fastställt resultatkrav när merkostnader och minskade intäkter på -348 miljoner kronor exkluderas. Prognosen innefattar lägre pensionskostnader i enlighet med KPA:s senaste prognos samt i tolftedelar jämnt fördelad ersättning för den rörliga delen i sjukhusavtalet, enligt överenskommelse med beställaren av hälso- och sjukvård. Med anledning av den uppkomna situationen med covid-19-pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Danderyds Sjukhus AB

Det nya coronaviruset medfört omfattande verksamhetsmässiga utmaningar och ekonomiska konsekvenser. Sjukhuset skrev in sin första patient med covid-19 smitta den 6 mars och har därefter behandlat 1 533 smittade patienter fram till sista april. Sjukhuset fokuserar all kraft på att hantera covid-19 patienter inom slutenvård och intensivvård samtidigt som övrig akut vård börjar öka igen efter en initial minskning i början av pandemin. Under april månad har antal intensivvårdsplatser ökat från åtta till som mest 30 platser, vilket motsvarar 375 procent. Elektiv vård prioriteras ned och det medicinska inriktningsbeslutet är att arbeta för att upprätthålla akut och imperativ vård med största möjliga kvalitet samt för att minimera smittspridning i vårdmiljöer.

Danderyds sjukhus upprätthåller arbetet med mål och indikatorer, dock ligger fokus på att ta hand om det akuta läge som uppstått i och med covid-19 utbrottet. Övergripande är det framförallt sjukhusets tillgänglighetsindikatorer som har försämrats, såsom besök och behandling inom 30 respektive 90 dagar. Detta beror på att elektiv vård nedprioriterats för att klara av det ökade akuta uppdraget.

Danderyds Sjukhus AB redovisar ett negativt resultat per april på -117 miljoner kronor. I resultatet ingår 87 miljoner kronor avseende merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19 i form av högre kostnader för lön och material. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till -30 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot periodens

budgeterade resultat med åtta miljoner kronor. Den negativa avvikelsen beror i huvudsak på ökade kostnader för personal.

Innevarande års åtgärdsprogram uppgår till 300 miljoner kronor, varav 28 miljoner kronor, 9,3 procent, upparbetats per april. Sjukhusets omställning till att vårda covid-19 patienter har gjort att tidigare beslutat åtgärdsprogram kommer bli svårt att följa då en stor dela av åtgärderna ligger inom bemanningsområdet.

Danderyds Sjukhus AB har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till åtta miljoner kronor och prognosen för året understiger fastställt resultatkrav med 113 miljoner kronor. Årsprognosen för merkostnader och minskade intäkter till följd av covid-19 beräknas uppgå till 257 miljoner kronor, vilket är 144 miljoner kronor högre än budgeterat resultatkrav. Prognosen innefattar lägre pensionskostnader i enlighet med KPA:s senaste prognos samt i tolftedelar jämnt fördelad ersättning för den rörliga delen i sjukhusavtalet, enligt överenskommelse med beställaren av hälso- och sjukvård. Med anledning av den uppkomna situationen med covid-19-pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Södertälje Sjukhus AB
I mitten av mars bekräftades den första patienten med covid-19 på sjukhuset och ackumulerat april har knappt 400 patienter vårdats för covid-19. Sjukhuset har ökat antalet IVA-platser från fyra till 14, vilket krävt ombyggnationer. Även slutenvårdsavdelningarna har ökat antalet vårdplatser. En hög sjukfrånvaro och brist på skyddsutrustning har varit utmanande faktorer. Ett samarbete med både Södertälje kommun och Scania har inletts avseende inköp samt logistik inom sjukhuset vad gäller materialförsörjning.

Södertälje Sjukhus AB upprätthåller arbetet med mål och indikatorer, dock ligger fokus på att ta hand om det akuta läge som uppstått i och med covid-19-utbrottet. Övergripande är det framförallt sjukhusets tillgänglighet till besök inom 30 dagar som har försämrats. Detta beror på att elektiv vård har nedprioriterats för att klara av det ökade akuta uppdraget.

Södertälje Sjukhus AB redovisar ett negativt resultat per april på -14 miljoner kronor. Bolaget har gjort stora omställningar i syfte att hantera pandemin och i resultatet ingår 27 miljoner kronor avseende merkostnader

kopplat till covid-19 i form av 28 miljoner kronor i ökade kostnader, främst avseende material och inköp samt personal. Resultatet undantaget effekten av covid-19 påverkas av uppskjuten och utebliven vård och uppgår till 13 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 12 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror på minskade pensionskostnader till följd av en förändrad pensionsprognos från KPA, viss periodiseringsproblematik avseende läkemedel samt fast ersättning, i tolftedelar, för den rörliga delen i sjukhusavtalet.

Innevarande års åtgärdsprogram uppgår till 29 miljoner kronor, varav sju miljoner kronor, 25 procent, upparbetats per april. Åtgärderna ligger primärt inom översyn av bemanning och förändring av vårdkapacitet. Under pågående pandemi beräknas många av de beslutade verksamhetsspecifika åtgärderna inte uppnå beräknad effekt under innevarande år.

Södertälje Sjukhus AB har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till två miljoner kronor och prognosen för året understiger fastställt resultatkrav med fem miljoner kronor. Undantaget effekterna av covid-19 på -64 miljoner kronor överstiger årets prognostiserade resultat budgeterar resultatkrav med 59 miljoner. Prognosen innefattar lägre pensionskostnader i enlighet med KPA:s senaste prognos. Med anledning av den uppkomna situationen med covid-19-pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB
Bolaget arbetar intensivt för att uppnå de mål som beslutats av fullmäktige. I bolagets plan för intern kontroll återfinns de risker och åtgärder som identifierats. Vid årsskiftet hade risker identifierats inom fyra av målområdena vilket följs upp löpande. Covid-19 pandemin inverkar negativt främst på målområdena En ekonomi i balans och Vård i rätt tid.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB upprätthåller arbetet med mål och indikatorer, dock ligger fokus på att ta hand om det akuta läge som uppstått i och med covid-19-utbrottet. Övergripande är det framförallt sjukhusets tillgänglighet till besök inom 30 dagar som har försämrats. Detta beror på att elektiv vård nedprioriterats för att klara av det ökade akuta uppdraget.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB redovisar ett negativt resultat per april på sex miljoner kronor. I resultatet ingår 17 miljoner kronor avseende

merkostnader och förlorade intäkter kopplat till covid-19 i form av inköp av skyddsmaterial och minskade intäkter främst kopplat till vård av utomlänspatienter. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till elva miljoner kronor och är därmed enligt periodens budgeterade resultat. Sjukhuset har tappat 19 miljoner kronor i intäkter i jämförelse med budget, där minskade utomlänsintäkter, patientavgifter och färre besök gällande behandling med intravitreala injektioner står för merparten av avvikelsen. Sjukhusets kostnader är 1 miljon kronor lägre än budget.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till tre miljoner kronor och prognosen för året uppgår till -26 miljoner kronor och understiger fastställt resultatkrav med -29 miljoner kronor. Årsprognosen överstiger fastställt resultatkrav med tio miljoner kronor när merkostnader och förlorade intäkter på 39 miljoner kronor exkluderas. Med anledning av den uppkomna situationen med covid-19-pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Folktandvården Stockholms län AB
På grund av utbrottet av covid-19-pandemin skalade Folktandvården Stockholms län AB i mars ner sin verksamhet genom att stänga många av sina kliniker för att frigöra skyddsutrustning och förbrukningsmaterial till sjukvården. Bolaget bedömer att de kommer att kunna arbeta av den vårdskuld som uppstår när det gäller patienter inom barn- och ungdomstandvården, men att det kommer att bli på bekostnad av ett kraftigt reducerat antal patienter inom vuxentandvården. Detta har redan fått och kommer fortsatt att få stora konsekvenser på bolagets ekonomi i form av minskade intäkter.

Sammantaget får pandemin stor påverkan på bolagets möjligheter att uppnå såväl de ekonomiska som de produktionsmässiga målen. Aktiviteter för att stärka bolaget som arbetsgivare och minska personalomsättningen bland tandvårdspersonal har fått skjutas fram på grund av rådande pandemi. Sjukfrånvaro, vård av barn samt korttidsarbete innebär svårigheter att följa upp de mål och indikatorer som sattes för 2020 avseende kompetensförsörjning.

Folktandvården Stockholms län AB redovisar ett resultat per april på noll miljoner kronor. I resultatet ingår 98 miljoner kronor avseende merkostnader och förlorade intäkter kopplat till covid-19 i form av 97

miljoner kronor i lägre intäkter, varav 66 miljoner kronor utgör vuxenintäkter, samt högre övriga kostnader om en miljon kronor. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till 98 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 62 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror till stor del på lägre personalkostnader, lägre materialkostnader kopplat till den minskade kliniska verksamheten, en positiv periodiseringseffekt av frisktandvårdsintäkter, samt viss eftersläpning av barnintäkter som genererats före utbrottet av covid-19-pandemin.

Folktandvården Stockholms län AB har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till 113 miljoner kronor och prognosen för året understiger fastställt resultatkrav med -224 mkr. Undantaget förlorade intäkter och merkostnader kopplat till covid-19 uppgår prognosen till 170 miljoner kronor och överstiger fastställt resultatkrav med 57 miljoner kronor när merkostnader och minskade intäkter på -281 miljoner kronor exkluderas. Intäktsbortfall för vuxenpatienter uppgår till -329 miljoner samtidigt som kostnadsersättning för korttidsarbete och minskade kostnader för utebliven resultatdelning uppgår till 48 miljoner kronor.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB)
AISAB har i nuläget svårt att bedöma möjligheterna att klara avtalet med hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Just nu lyckas bolaget relativt bra men det kan förändras beroende på pandemin.

Verksamheten har påverkats starkt av covid-19 pandemin. De två största riskerna har varit bemanning samt tillgång till skyddsutrustning. Under mars och april har bolaget haft en hög sjukfrånvaro vilket har påverkat tillgängligheten negativt.

Bolaget redovisar ett resultat per april på sex miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med två miljoner kronor. I resultatet ingår sex miljoner kronor avseende merkostnader kopplat till covid-19. Dessa har, efter överenskommelse, fakturerats hälso- och sjukvårdsförvaltningen med motsvarande belopp. Det innebär att bolagets resultat inte påverkats av extra kostnader med anledning av covid-19.

Bolaget har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till 12 mkr och redovisar också en oförändrad prognos på tolv miljoner kronor.

Antal ambulansuppdrag och uppdrag för transport av avlidna har ökat framförallt i mars och april. Ökningen beräknas fortsätta under maj.

Investeringarna under 2020 följer den av styrelsen fattade fordonsplanen med en fördröjning beroende på covid-19. Fordon är den största delen av investeringsbudgeten. Bolaget beräknas att utnyttja hela det investeringsutrymme på 28 mkr som Regionfullmäktige beslutat om.

Stockholm Care AB

Stockholm Care AB förmedlar högspecialiserad vård till utländska patienter och utbrottet och spridningen av covid-19 har stor påverkan på bolagets verksamhet. Till och med april har vårdförfrågningar till bolaget minskat med 40 procent i jämförelse med samma period föregående år. Under rådande omständigheter och med reseförbud finns det mycket stora begränsningar i möjligheten att erbjuda vård till utländska patienter.

Bolaget bedömer att covid-19 kommer ha stor påverkan på omsättningen under hela 2020 då vård i första hand kommer erbjudas till invånare i region Stockholm och att minska vårdskulden. För Tobiasregistret finns det framöver fortsatt goda möjligheter att genomföra stamcellsskördar då det registret fått in flertal beställningar av CT, Confirmatory Typings, vilket är en god indikation på framtida skördar.

Stockholm Care AB redovisar ett positivt resultat per april på 0,4 miljoner kronor. I resultatet ingår elva miljoner kronor avseende minskade intäkter kopplat till covid-19 i form av minskad försäljning av utlandsvård och färre genomförda stamcellsskördar. Den positiva avvikelsen beror på korttidspermitteringar, vakanshållning och ansökan om minskade arbetsgivaravgifter.

För helåret 2020 prognosticerar Stockholm Care AB ett resultat på minus fyra miljoner kronor, varav minskade intäkter kopplat till covid-19 uppgår till totalt 47 miljoner kronor. Undantaget effekterna av covid-19 uppgår årets resultat till 43 miljoner kronor. I prognosen ingår 39 miljoner kronor i minskade kostnader för köpta sjukvårdstjänster vilket är följd av att färre vårdtjänster kommer förmedlas under året. Stockholm Care AB har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till en miljon kronor och prognosen för året understiger fastställt resultatkrav med fem miljoner kronor.

MediCarrier AB
MediCarrier AB är Region Stockholms logistik- och transportföretag med syfte att säkerställa hållbara, säkra, effektiva och kvalitetssäkrade logistiktjänster som uppfyller Region Stockholms behov med särskilt fokus på hälso- och sjukvården. De senaste månaderna har stora omprioriteringar gjorts i verksamheten med anledning av covid-19. MediCarrier, som är vårdens lager av sjukvårds- och förbrukningsvaror, har samverkat med upphandlingen, strategiskt inköp, Karolinska Command Center och den särskilda sjukvårdsledningen i regionen i syfte att säkra nödvändig skyddsutrustning och andra förbrukningsartiklar till vården. Även efterfrågan på transporttjänster har ökat kraftigt under perioden.

MediCarrier AB redovisar ett positivt resultat per april på åtta miljoner kronor. I resultatet ingår fyra miljoner kronor avseende merkostnader kopplat till covid-19 i form av ökade kostnader för inhyrd lagerpersonal, en följd av ökad försäljning och ökad sjukfrånvaro under pågående covid-19-pandemi. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till tolv miljoner kronor och avviker positivt mot periodens budgeterade resultat med elva miljoner kronor. Intäkterna ökar med 55 miljoner kronor, vilket kan hänföras till högre försäljningsvolym i leveransflödet för sjukvård- och förbrukningsvaror. Med större försäljningsvolymer ökar även kostnaden för inköp av material.

För helåret 2020 prognostiserar MediCarrier AB ett resultat på sex miljoner kronor, varav merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19 uppgår till totalt sju miljoner kronor. Undantaget effekterna av covid-19 uppgår årets prognos till 13 miljoner kronor. Den förbättrade prognosen förklaras främst av högre försäljningsvolymer då den pågående pandemin har föranlett högre försäljningsvolym inom sjukvårdsflödet.

Locum AB
Stora insatser har gjorts under perioden för att hantera extraordinära uppdrag relaterat till covid-19 varav några är att sätta upp triageringstält utanför flera sjukhus, bistå i arbetet med uppbyggnaden av fältsjukhuset i Älvsjö tillsammans med vården, Försvarsmakten och Stockholmsmässan samt att upprätta säker uppkoppling, VPN, som inte belastar vården. Locum AB har bistått vården i inrättandet av fler intensivvårdsplatser genom att bidra med projektledning och specialistkompetens inom bland annat installation av medicinska gaser och säkerhetsfrågor. Under perioden har hyresreduceringar införts i enlighet med den statliga förordningen. De många åtgärder som har krävts med anledning av covid-19 kommer

sannolikt att påverka Locums möjligheter att uppnå delar av fullmäktigebeslutade mål och indikatorer.

Locum redovisar ett positivt resultat per april på en miljon kronor. I resultatet ingår fem miljoner kronor avseende merkostnader kopplat till covid-19. Merkostnaderna avser främst personalkostnader som uppstått i arbetet med etableringen av fältsjukhuset i Älvsjö. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till sex miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med sju miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror på lägre personalkostnader samt högre intäkter från försäljning av fastighetstjänster.

För helåret 2020 prognostiserar Locum AB ett resultat på sju miljoner kronor i enlighet med budget eftersom merkostnaderna kopplat till covid-19 planeras att vidarefaktureras.

AB Stockholms Läns Landstings Internfinans
Bolaget redovisar ett resultat på tre miljoner kronor för perioden, vilket är två miljoner kronor högre än budgeterat resultat. Detta beror främst på lägre kostnader för personal.

Prognosen för året är ett resultat på fyra miljoner kronor vilket är en miljon kronor högre än budgeterat resultat på tre miljoner kronor. Detta beror på en ny pensionsprognos.

AB Storstockholms Lokaltrafik
AB Storstockholms Lokaltrafik redovisar ett negativt resultat per april på 231 miljoner kronor. I resultatet ingår 608 miljoner kronor avseende förlorade biljettintäkter kopplat till covid-19. Se vidare i avsnittet om trafiknämnden för en helhetsbild.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje
Resultatet för kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje och för TioHundra AB tas upp till 50 procent i Region Stockholms redovisning, eftersom ägandet delas med Norrtälje kommun.

Kommunalförbundet redovisar ett positivt resultat per april på elva miljoner kronor. I resultatet ingår tre miljoner kronor avseende merkostnader och två miljoner kronor i förlorade intäkter kopplat till covid-19, vilket avser ökade personalkostnader och minskade patientintäkter. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till 16 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 16

miljoner kronor. Det positiva resultatet förklaras av att köpta vårdtjänster är lägre än budget blanda annat beroende på lägre personalkostnader inom TioHundra AB då personal inte anställts i planerad omfattning.

För året prognostiseras ett negativt resultat på 80 miljoner kronor. Med anledning av covid-19 har kommunalförbundet gått över till fasta avtal för husläkaruppdraget, där viten inte ska tillämpas under året, vilket prognostiseras att öka kostnaderna. Prognosen är även en följd av ökade kostnader i och med det nya sjukhusavtalet som tecknats med TioHundra AB.

Region Stockholm och Norrtälje kommun har beslutat om ett extra anslag för att finansiera sjukhusavtalet från och med april, men prognosen avspeglar de ökade kostnader som redan uppstod i första kvartalet.
I och med övergången till fasta ersättningsavtal har de flesta ekonomiska följder kunnat hanteras i TioHundra AB. Dock finns ökade kostnader för skyddsmaterial som en effekt av pandemin. I och med att den elektiva vården i princip är inställd kommer effekten, bland annat i form av vårdskuld, att påverka verksamheten en lång tid framöver.

Kommunalförbundet har arbetat med att definiera utvecklingsområden för målen. De finansiella målen blir svåra att nå då den ekonomiska situationen är extra ansträngd. Det finns förutsättningar för att nå de övriga målen och arbete sker med att prioritera de mest angelägna områdena, vilket avser god kvalitet i den sammanhållna vården och omsorgen, tillgänglighet för individen, samt hälsofrämjande och förebyggande insatser. Måluppfyllelsen följs uppkommer beskrivas mera i delårsrapporten per augusti 2020.

Ekonomiska konsekvenser
Prognostiserat resultat 2020 för Region Stockholm uppgår till -3 326 miljoner kronor. Årets budget ligger på 311 miljoner kronor. Det prognostiserade resultatet exklusive omställningskostnader uppgår till -3 039 miljoner kronor.

Regionledningskontoret bedömer att prognosen innehåller flertalet risker avseende omfattningen av de ekonomiska konsekvenserna till följd av covid-19-pandemin, samt vad gäller möjlighet till ersättning från staten för merkostnader och minskade intäkter. Det aviserade stödet från staten avseende samtliga regioner uppgår till fem miljarder kronor avseende merkostnader, samt tre miljarder kronor för minskade intäkter inom kollektivtrafiken. Regionledningskontoret bedömer att detta inte kommer räcka för att täcka alla kostnader och minskade intäkter som uppstått med

anledning av pandemin, framför allt gäller detta för minskade intäkter inom kollektivtrafiken.

Den 19 maj tillkännagav finansministern att kommuner och regioner via en ändringsbudget kommer att ges ytterligare sex miljarder kronor innevarande år. Medlen ska fördelas lika mellan kommuner och regioner. Villkoren för medlen framgår har ännu inte klargjorts. I det prognostiserade resultatet har inte hänsyn tagits till dessa extra medel.

En tät dialog mellan regionledningskontoret och respektive nämnder och bolagsstyrelser förs för att löpande analysera och följa upp de effekter och resultat som uppnås i verksamheterna. En systematiserad rutin för uppföljning av de ekonomiska effekterna av covid-19 i respektive nämnd och bolag har tagits fram av regionledningskontoret.

Den totala utgift för program Roslagsbanans utbyggnad till uppgår till 9 951 miljoner kronor.

Trafiknämnden medges rätt att genomföra program Saltsjöbanan till en total utgift om högst 1 835 miljoner kronor.

Trafiknämnden medges rätt att genomföra objekt Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer till en total investeringsutgift på 1 012 miljoner kronor.

Fastighets- och servicenämnden medges rätt att inom investeringsutrymmet 2020 omfördela 200 miljoner kronor till hyresgästinitierade investeringar.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Regionledningskontoret Ekonomi och finans
Samtliga nämnder och bolag

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-06-05

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Använd de statliga pengarna för att lindra sjukvårdskrisen

Vi lägger denna skrivelse i regionstyrelsen eftersom den berör hela vården såväl beställarsidan som vår egen utförda verksamhet samt den är budgetpåverkande.

I hälso- och sjukvårdsnämnden samt i produktionsutskottet uppger förvaltningen att minst 200 fler vårdplatser inom akutsjukvården skulle behövas för att lösa den akuta krissituation som akutsjukhusen i vår region nu befinner sig i. Vi måste både skapa fler vårdplatser och få ner beläggningsgraden långsiktigt. Detta behövs för att trygga patientsäkerheten.

Beskeden från regering och riksdag under början av året betyder att Region Stockholm kommer att få ett extra tillskott under innevarande år på minst 340 miljoner kronor. Troligtvis blir det ytterligare medel eftersom fördelningen av de totalt 7,5 miljarder extra till kommuner och regioner för 2020 inte ännu är klar.

För Socialdemokraterna är prioriteringen tydlig: Akutsjukhusen är i en mycket pressad situation och behöver utökade resurser. Samtidigt behöver vårdcentralerna stärkas och utöka sin verksamhet. Vårdcentralerna i egen regi inom SLSO har fått ett successivt ökat vinstkrav av den blågröna regionbudgeten, som i praktiken betyder att de behöver göra besparingar. Det stoppar ambitionerna att öka tillgängligheten och göra det enklare för patienterna att snabbt få kontakt med sin vårdcentral. Därför måste en del av de statliga pengarna användas för att stärka SLSO och då specifikt vårdcentralernas resurser.

Omställningen till en nära vård måste vara en riktig omställning där vårdens medarbetare ges möjlighet att jobba mer förebyggande. Då är inte stora besparingar lösningen. En omställning måste ske planerat och över tid. Regering och en tydlig majoritet av riksdagen har utlovat fortsatta nivåhöjande och långsiktiga satsningar på generella statsbidrag. Det är därför rimligt att använda pengarna till att stärka akutsjukhusen och vårdcentralerna. Om vi ska låta proffsen vara proffs måste de också få de

ekonomiska förutsättningarna för detta. Anställningsstoppen och andra sparkrav måste hävas. Uppsägningarna av vårdpersonal ska avbrytas.
Vår uppfattning är att tillkommande statliga medel därför bör användas till att förstärka SLSO med 100 mnkr och att resterande del av de tillkommande statliga medlen bör användas för höjda ersättningar till akutsjukhusen.

Med anledning av ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

- Hur skulle en proportionell fördelning (enligt samma fördelning som använts vid tidigare statliga resurstillskott) av de ovan beskrivna tillkommande statliga medlen för 2020 påverka intäkterna på respektive akutsjukhus i regionen, givet att 100 mnkr av dessa statliga medel tillskjuts SLSO och resterande del till akutsjukhusen?

- Vad skulle 200 fler vårdplatser innebära för beläggningsgraden på regionens akutsjukhus?

SKRIVELSE
REGIONSTYRELSEN
2020-01-28

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Skrivelse om ekonomiskt tillskott till Region Stockholmssjukhus

I ljuset av den senaste tidens allt mer problemtyngda vardag för personal och patienter på våra akutsjukhus ser Sverigedemokraterna behovet av särskilda reformer för att på kort sikt ge sjukhusen ekonomiskt andrum och på långsikt säkerställa ett kvalitets- och förbättringsarbete lett av vårdpersonalen.

Vi föreslår därför ett ekonomiskt tillskott engångstillskott om 300 miljoner kronor som ska belasta koncernresultatet för 2020.

Sverigedemokraterna föreslår Regionstyrelsen besluta:

1. Regionstyrelsen ges i uppdrag dels, att tillföra ett engångstillskott om 300 miljoner kronor för 2020 års verksamhet, fördelat på Södersjukhuset Danderyds Sjukhus, Karolinska Sjukhuset, Södertälje Sjukhus samt St:Göran sjukhus dels, att slopa resultatkraven för 2020.

2. Regionstyrelsen ges i uppdrag att villkora de ekonomiska tillskotten med ett aktivt och ändamålsenligt kvalitets- och förbättringsarbete genom lokala arbetsgrupper bestående av sjukvårdspersonal och personalföreträdare på sjukhusen.

Gabriel Kroon
SD

Region Stockholm

REGIONSSTYRELSEN 2020-01-28

Vänsterpartiet

Skrivelse om fördelning av ekonomiska resurser från regeringens extra ändringsbudget

Den svenska välfärden är satt under hård press och det behövs nu ett omedelbart tillskott av ytterligare resurser. Efter press från Vänsterpartiet avsatte januaripartierna fem miljarder kronor i vårbudgeten. Nu har Vänsterpartiet i förhandlingar med M och KD förhandlat fram ytterligare 2,5 miljarder kronor i generella statsbidrag genom en extra ändringsbudget. Den extra ändringsbudgeten går alltså utöver de tillskott som regeringen aviserat. Sammantaget innebär det att de generella statsbidragen till välfärden ökar med ca 7,5 miljarder kronor under 2020.

För Region Stockholm innebär det drygt 517 miljoner kronor, det är inte jättemycket pengar i Stockholms mått men kan räcka till exempelvis 757 sjuksköterskor. Vi vill självklart att dessa extrapengar ska gå till de som bäst behöver dem, de svårast sjuka patienterna och de anställda som har sämst arbetsmiljö. Vi vill att extrapengarna i första hand ska användas för att dra tillbaka en del av varslen på Södersjukhuset och Danderyds sjukhus. Det är också angeläget att förstärka vårdcentralerna i de områden där behoven är som störst. Vi vill snarast se ett förslag på hur de extra välfärdspengarna ska fördelas i Region Stockholm.

SKRIVELSE

Region Stockholm

REGIONSSTYRELSEN 2020-01-28

Vänsterpartiet

Skrivelse om mer resurser till hälso- och sjukvården i region Stockholm

De senaste veckorna har anställda inom akutsjukvården larmat om kaos och stora patientsäkerhetsrisker på akutsjukhusen. Patienter och anhöriga har beskrivit akutmottagningarna som en krigszon, då patienter trängs och vårdas i korridorer och kulvertar i väntan på vårdplats. De här problemen som eskalerade under helgerna beror på underliggande strukturella problem inom sjukvården i Stockholmsregionen, som otillräcklig bemanning och att det saknas vårdplatser och att sjukhusen saknar resurser. Regionens chefläkare har bekräftat det ansträngda läget, och sagt att det finns för få vårdplatser, vilket blev tydligt i trettonhelgen, då trycket mot Södersjukhuset blev enormt efter att Karolinska drabbats av stora it-störningar. För ett år sedan gick Södersjukhuset upp i stabsläge, då var det inget IT-haveri utan ”bara” en ansträngd situation med många patienter på akutmottagningen. I år gick Karolinska Huddinge sjukhus upp i stabsläge, vilket gjorde att ambulanser omdirigerades till bland annat SÖS där det blev en enormt påfrestad situation på akutmottagningen.

Tidigare i veckan hade det socialdemokratiska oppositionsregionrådet Aida Hadzialic begärt att regionstyrelsen kallas in till ett extra möte med anledning av krisen i sjukvården, och velat att chefsläkare och anställda skulle närvara. Oppositionen vill diskutera patientsäkerheten och har även krävt att varslen på akutsjukhusen dras tillbaka.

På fredagseftermiddagen kallade till slut finansregionråd Irene Svenonius (M) gruppledarna i region Stockholm till ett möte med anledning av situationen i Stockholms sjukvård. I inbjudan hänvisades till att information om läget kommer att ges bland annat på redan inplanerade möten, bland annat i arbets- och personalutskottet den 28 januari och i hälso- och sjukvårdsnämnden den 14 februari. Enligt inbjudan var syftet att ge ”ytterligare möjlighet att skaffa översikt av läget”. Det var alltså inte ett extra inkallat sammanträde med regionstyrelsen. Informationen som gavs var den information som brukar ges på arbets- och personalutskottet. Den information som gavs är också den som går att läsa i sjätte rapporten om vården under helgerna. Det var inte heller några personalrepresentanter med på mötet, närvarande anställda var: Johan Bratt chefläkare, Carina Lundberg Uudelepp regiondirektör, Stefan Schildt IT-direktör, Björn Eriksson Hälso- och sjukvårdsdirektör.

Vänsterpartiet

– Just nu finns det ingen som väntar på vårdplats, och det är ingen som har gjort det de senaste dygnen. Också där är läget åter till det normala. Men de följer detta noga, så att det inte ska inträffa något ytterligare var beskedet från tjänstepersonerna. Vi menar att det råder ett systemfel och att det inte är unikt för helger. Nu inträffade två störningar på IT-systemen vilket så klart inte förbättrade situationen, men, det måste finnas marginaler för att det händer saker, influensaperiod, störningar, en stor olycka vad det nu är. Idag finns inga marginaler i vården.

Vänsterpartiet ser att följande åtgärder måste till för att avhjälpa den akuta krisen i vården:

1. Mer resurser till akutsjukhusen.

För att kunna anställa och behålla sjuksköterskor. Sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor måste få löner och arbetstider som gör att de vill arbeta på sjukhusen. Vårt förslag på skattehöjning med 30 öre skulle ge sjukvården 1,3 miljarder kronor extra.

2. Ändrade förutsättningarna för vårdcentralerna.

Vi behöver fungerande vårdcentraler där du ska få tid när du behöver. Planering, kontinuitet och effektivitet förbättras om vårdcentraler får områdesansvar och blir ansvariga för enbart sina listade patienter. Ersättningssystemet ska bygga på hur många patienter som är listade och vilka vårdbehov dessa har, inte hur många besök som görs. Personalen måste få tid till vidareutbildning, något som saknas i dagens system där all tid ska läggas på »produktion«.

3. Gör Nya Karolinskas (NKS) akutmottagning vanlig

NKS akutmottagning måste vara för alla och göras till en »vanlig« akutmottagning. NKS akut har gått från över 70 000 årliga besökare till strax över 12 000. Alla andra besök har pressats ut på ett redan ansträngt sjukvårdssystem. Det är ohållbart. Patienterna blir lidande och personalen får inte utbildning och träning vilket man flera gånger påtalat.

4. Placera kommunala biståndshandläggare på akutsjukhusen.

Färdigbehandlade patienter på sjukhusen som ska skrivas ut och få kommunal omsorg och hjälp får idag vänta för länge. I Stockholm är väntetiderna att få lämna sjukhuset bland dom längsta i Sverige. I Norrtälje har man samlat vård och omsorg i en organisation och förbättrat detta betydligt. Låt oss göra det i hela Stockholm. Hjulet är redan uppfunnet.

5. Stärk den avancerade sjukvården i hemmet (ASIH).

Vänsterpartiet

Med ASIH kan mycket svårt sjuka patienter få sjukvård i sitt hem dygnet runt. Men ASIH verkar idag fristående från den övriga hälso- och sjukvården. Vi vill istället att ASIH ska vara en integrerad del av vården, där hemsjukvårdsteam skulle kunna utgå från akutsjukhusen och finnas närvarande på akutmottagningar. Detta skulle förebygga många onödiga inläggningar på akutsjukhus.

6. Inför tillitsstyrning i sjukvården.

Vi vill att vårdpersonal ska kunna ägna sig åt vård istället för administration. Sjukvården måste bli mer tillitsstyrd och dagens ersättningsmodell med pinnar och produktion måste därför helt avvecklas och ses över. Sjukvårdssystemet i Stockholm är sedan 13 år utsatt för en total marknadsstyrning och privatisering med köp- och säljtänk. Det är anledningen till att sjukvården inte kan planeras och prioriteras utifrån behov längre. De blågröna som styr lyssnar inte på oss när vi kritiserar det faktum att politiker görs till beställare som lägger över ansvaret på tjänstemän och avtal. Efter det upphör ansvaret och alla skyller på alla. Mitt i allt detta växer byråkratin och administrationen exponentiellt.

Vänsterpartiet kräver att majoriteten sammankallar till ett extra regionsstyrelsemöte, ett beslutande möte, inte ett informationsmöte, där det sker beslut som kan hjälpa upp situationen i vården, t ex. att avbryta varslen på akutsjukhusen.

att regionstyrelsen kallas till ett extra sammanträde för att diskutera och besluta om åtgärder för den akuta situationen inom vården i Region Stockholm

Ekonomiska förutsättningar 2020–2030

Sammanfattning

De ekonomiska förutsättningarna för Region Stockholm har försämrats radikalt. Dels på grund av covid-19-pandemins direkta och indirekta effekter, dels på grund av att den underliggande kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården är alltför hög vilket medför ett underskott vid 2020 års ingång. Åren 2021–2023 slår dessutom de negativa ändringarna i det kommunala utjämningssystemet igenom med full kraft. För att säkerställa en ekonomi i balans, krävs resultatförstärkande åtgärder om minst 4,5 miljarder kronor under 2021–2023 varav tre miljarder kronor 2021. Det finns uppenbara risker för att pandemin blir mer utdragen och konjunkturen utvecklas betydligt sämre än vad som nu förutses. En sådan utveckling ställer krav på ännu mer omfattande resultatförbättrande åtgärder. De ekonomiska förutsättningarna i Region Stockholm och övriga regioner kan förbättras om regeringen i sin budgetproposition för 2021 föreslår ytterligare konjunkturstabiliserande åtgärder som i viss mån kompenserar för regionernas ekonomiska problem.

Inledning

I denna bilaga redovisas Region Stockholms övergripande ekonomiska förutsättningar inför Budget 2021 inklusive planeringsåren 2022–2023. Många av de beslut som fattas i Budget 2021 kommer att påverka regionkoncernens ekonomi under många år och därför redovisas scenarier fram till 2030, vilket också sammanfaller med investeringsplanens längd.

Region Stockholm har de senaste 13 åren, under 2010–2019, uppvisat överskott på i genomsnitt närmare en miljard kronor per år. Under perioden har också koncernens finansiella ställning stärkts vilket bland annat framgår av att soliditeten har ökat från 5,7 procent 2010 till 9,7 procent 2019. Under 2019 var självfinansieringsgraden för koncernens investeringar 100 procent. Viktiga skäl till överskotten är att den tidigare goda konjunkturen har inneburit en hög ökningstakt för skatteintäkterna och att statsbidragen har ökat. Förseningar i genomförandet av vissa investeringsobjekt har också bidragit.

De ekonomiska förutsättningarna har nu förändrats radikalt. Efter en konjunkturavmattning har konjunkturen kollapsat i Sverige och globalt med anledning av covid-19-pandemin. Den skatteintäktsprognos för Region Stockholm som redovisas i bilagan innebär därför en kraftig nedrevidering jämfört med prognosen i Budget 2020, trots att regeringen har aviserat ytterligare generella statsbidrag 2021 och framåt. Samhällsekonomins utveckling är dessutom mycket osäker och skatteintäkterna kan komma att bli väsentligt sämre än i prognosen, som utgår från SKR:s makrobedömning den 29 april. Prognosförutsättningarna har aldrig varit mer svårbedömda.

Den pågående pandemin är inte den enda orsaken till att Region Stockholms positiva resultat har vänts till förväntat negativa. Det finns också en strukturell och kostsam problematik inom hälso- och sjukvården som har kunnat hanteras inom regionkoncernen under goda tider men som blottläggs när intäkterna nu ökar betydligt långsammare än tidigare. Förändringar i det kommunala utjämningssystemet innebär dessutom att Region Stockholms avgift till systemet ökar kraftigt åren 2021–2023.

För att Region Stockholm inte ska hamna i en situation med stora ekonomiska underskott under många år krävs att ändamålsenliga och kostnadseffektiva åtgärder genomförs i närtid och under flera år därefter.

De alternativa scenarier för Region Stockholms ekonomi 2023–2030 som redovisas i dokumentet indikerar att sådana åtgärder har större betydelse än konjunkturens utveckling för regionkoncernens resultat. Åtgärderna måste sammantaget ge en resultatförstärkning om minst 4,5 miljarder kronor under 2021–2023 varav 2,7 miljarder kronor redan 2021 . Om konjunkturen blir sämre än i SKR:s makrobedömning ökar behovet av åtgärder ytterligare. Det illustreras av ett alternativscenario som utgår från Konjunkturinstitutets mer pessimistiska makrobedömning.

Makroekonomisk bedömning

Hur samhällsekonomin utvecklas globalt, nationellt och regionalt i Stockholmsregionen har stor påverkan på Region Stockholms ekonomiska förutsättningar. Nedan redovisas en översiktlig bedömning av utvecklingen baserad på information från bland annat SKR, Konjunkturinstitutet och regeringen.

Den ekonomiska utvecklingen i världen

Den pågående pandemin har inneburit en enorm ekonomisk nedgång i världen under en period av bara två månader. I mitten av april reviderade IMF ned sin prognos för världsekonomin med sex procentenheter till en beräknad minskning med tre procent 2020. Det innebär den djupaste nedgången sedan efterkrigstiden.

Under början av krisen beskrevs de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-pandemin främst i termer av utbudsstörningar på grund av att produktionsanläggningar i Kina stängdes. När spridningen till Europa och USA var ett faktum beslutades om restriktioner för individer och företag som bedöms leda till att hela branscher slås ut eller decimeras kraftigt. Konjunkturnedgången och restriktionerna ger också spridningseffekter i form av kraftigt minskad konsumtionsvilja och osäkerhet som leder till att investeringar skjuts framåt i tiden eller aldrig genomförs. Den ekonomiska utvecklingen avgörs än så länge främst av hur länge smittspridningen och restriktionerna pågår.

De negativa effekterna i världen är hittills särskilt stora inom service- och tjänstesektorn men i stort sett alla delar av näringslivet drabbas. Trots enorma ekonomiskpolitiska åtgärder i många länder väntas såväl Europa som USA gå in i en djup lågkonjunktur. Möjligheterna att påverka den ekonomiska aktiviteten i ekonomierna är på kort sikt små. Istället är krispolitikens fokus att dämpa utslagningen av produktionskapacitet och arbetstillfällen samt att säkra den finansiella stabiliteten.

I Tabell 1 nedan visas utfall för BNP och styrräntor 2018–2019 samt prognos för 2020 och 2021 för viktigare delar av världsekonomin.

Tabell 1: Ekonomiska nyckeltal 2018–2021

Nyckeltal ekonomi 2018–2021				
	2018	**2019**	**2020**	**2021**
BNP i USA*	2,9	2,3	-5,9	4,7
BNP i euroområdet*	1,9	1,2	-7,5	4,7
BNP i världen*	3,6	2,9	-3,0	5,8
BNP i Sverige*	2,4	1,2	-7,0	4,8
Styrränta i euroområdet**	0,0	0,0	0,0	0,0
Styrränta i USA **	2,5	1,8	0,3	0,3
Styrränta i Sverige**	-0,5	-0,3	0,0	0,0

** Fasta priser, kalenderkorrigerade världen, procentuell förändring.*

*** Slutet av perioden.*

Källor: IMF och Konjunkturinstitutet.

Som en förutsättning för de scenarier som de större prognosinstituten har presenterat antas smittspridningen avta under andra halvan av 2020 och BNP växa relativt snabbt därefter. Processen med att minska restriktionerna och öppna upp ekonomin har inletts i många länder. Om smittspridningen åter tar fart finns det dock risk för bakslag som leder till mer långvariga åtgärder än vad som antas i scenarierna. Det skulle medföra betydligt större negativa effekter på BNP.

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige

Region Stockholm använder sig i sina skatteintäktsprognoser i huvudsak av underlag från SKR. Det gäller även för den prognos som redovisas i denna bilaga och som i huvudsak baseras på den ekonomiska kalkyl som SKR redovisade den 29 april. Kalkylen bygger på antagandet att inga ytterligare restriktioner införs i samhällsekonomin och nuvarande restriktioner avvecklas mot slutet av sommaren.

Enligt SKR:s kalkyl minskar BNP med knappt fyra procent 2020 för att sedan öka med cirka 3,5 procent 2021, se Tabell 2. Den största nedgången på BNP:s efterfrågesida väntas för exporten och för hushållens konsumtion.

Tabell 2: Nyckeltal för svensk ekonomi 2018–2023

Nyckeltal svensk ekonomi 2018–2023 Procentuell förändring om inte annat angett	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BNP*	2,4	1,2	-3,9	3,4	3,5	3,1
Arbetade timmar*	2,4	-0,3	-3,3	1,8	1,2	1,2
Arbetslöshet (procent av arbetskraften)	6,3	6,8	8,9	8,9	8,3	7,6
Sysselsättning	1,8	0,6	-1,4	0,6	0,7	0,9
Timlön	2,6	3,9	2,6	2,2	2,7	2,8
Konsumentpriser, KPIF	2,1	1,7	0,7	1,0	1,7	2,8

** Kalenderkorrigerad*

Källor: SCB och SKR.

Prognososäkerheten är dock extremt stor och skillnaden mellan de offentliga prognosmakarnas bedömningar är större än vanligt. Det beror på att olika antaganden görs om pandemins utveckling och restriktionernas effekter på ekonomin, liksom om de ekonomiska effekterna av de statliga åtgärder som vidtas. Eftersom konjunkturen under våren har försämrats så snabbt spelar det också roll när i tiden en prognos är gjord. Skillnaderna kommenteras nedan och redovisas i Tabell 3.

Konjunkturinstitutet tecknar i sin kvartalsbarometer en dystrare konjunkturbild än SKR och pekar bland annat på att såväl företags- som

hushållsbarometern i april föll till bottennivåer. Bedömningen stöds av att Tillväxtverket på kort tid har fått in ansökningar om korttidsarbete som enligt statistik från maj uppgår till omkring 500 000 personer. Liksom SKR bedömer Konjunkturinstitutet att nedgången blir särskilt stor i den privata tjänstesektorn och fallet antas fortsätta under den närmaste tiden. Om hushållens allmänna framtidstro och tillförsikt till arbetsmarknaden återställs när restriktionerna kring handel, tjänster och resande tas bort bedöms det finnas tämligen goda förutsättningar för en konsumtionsrekyl.

Den försvagning av arbetsmarknaden som inleddes redan 2019 accelererar dock snabbt och Konjunkturinstitutet väntar sig en stor minskning av den totala sysselsättningen, för såväl antalet arbetade timmar som antalet sysselsatta. Till följd av den höga sjukfrånvaron och det stora antalet permitteringar bedöms nedgången i antalet sysselsatta – som inkluderar frånvaro – bli mindre än nedgången i antalet personer i arbete. Det genomsnittliga antalet arbetade timmar per sysselsatt väntas därmed sjunka markant under 2020.

I regeringens vårproposition presenteras två alternativa scenarier. Ett grundscenario som liknar SKR:s, med en relativt snabb rekyl i ekonomin under andra halvåret 2020, och ett alternativscenario som innebär ett djupare BNP fall i år och ett mer utdraget förlopp för den ekonomiska återhämtningen. Finansdepartementet har efter vårpropositionen uttalat att arbetslösheten 2020 kan bli så hög som elva procent och att BNP kan falla med sju procent. En sådan konjunkturbild ligger mittemellan de två scenarier som presenterades i vårpropositionen och överensstämmer med Konjunkturinstitutets bedömning.

Tabell 3: BNP, arbetslöshet, sysselsättning och KPIF. Utfall för 2018–2019 samt prognoser för 2020–2023 från Konjunkturinstitutet, regeringen och SKR

Prognosjämförelse Procentuell förändring om inte annat angett		2018	2019	2020	2021	2022	2023
BNP	Konjunkturinstitutet	2,2	1,2	-7,0	4,8		
	Regeringen, grundscenario	2,2	1,2	-4,0	3,5	3,4	3,3
	Regeringen, alt. scenario	2,2	1,2	-10,0	4,0		
	SKR	2,2	1,2	-3,9	3,4	3,5	3,1
Arbetslöshet (procent av arbetskraften)	Konjunkturinstitutet	6,3	6,8	10,2	11,0		
	Regeringen, grundscenario	6,3	6,8	9,0	9,0	8,4	7,0
	Regeringen, alt. scenario	6,3	6,8	13,5	13,0		
	SKR	6,3	6,8	8,9	8,9	8,3	7,6
Sysselsättning	Konjunkturinstitutet	1,5	0,7	-3,7	-0,3		
	Regeringen, grundscenario	1,5	0,7	-1,6	0,6	1,2	2,2
	Regeringen, alt. scenario	1,5	0,7				
	SKR	1,5	0,7	-1,4	0,6	0,7	0,9
KPI med fast ränta, KPIF	Konjunkturinstitutet	2,1	1,7	0,5	0,1		

	Regeringen, grundscenario	2,1	1,7	0,5	1,5	1,6	1,8
	Regeringen, alt. scenario	2,1	1,7	-1,3	-0,5		
	SKR	2,1	1,7	0,7	1,0	1,7	2,0

Källor: Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet och SKR.

Den preliminära konjunkturlönestatistiken visar enligt SKR att löneökningarna under årets början var större än under föregående år. Konjunkturomslaget kommer sannolikt att påverka löneutvecklingen med viss fördröjning och enligt prognosmakarna väntar flera år med låg inflation, inte minst beroende på det svaga kostnadstrycket i Sverige och omvärlden. Mellan mars och april sjönk inflationen från 0,6 till -0,4 vilket innebär deflation i den svenska ekonomin för första gången sedan maj 2014 (-0,2) och före dess 1922. Enligt SCB förklaras den kraftiga nedgången främst av fallande energipriser men även av prisnedgångar för logi, rekreationstjänster och konsumtionsvaror.

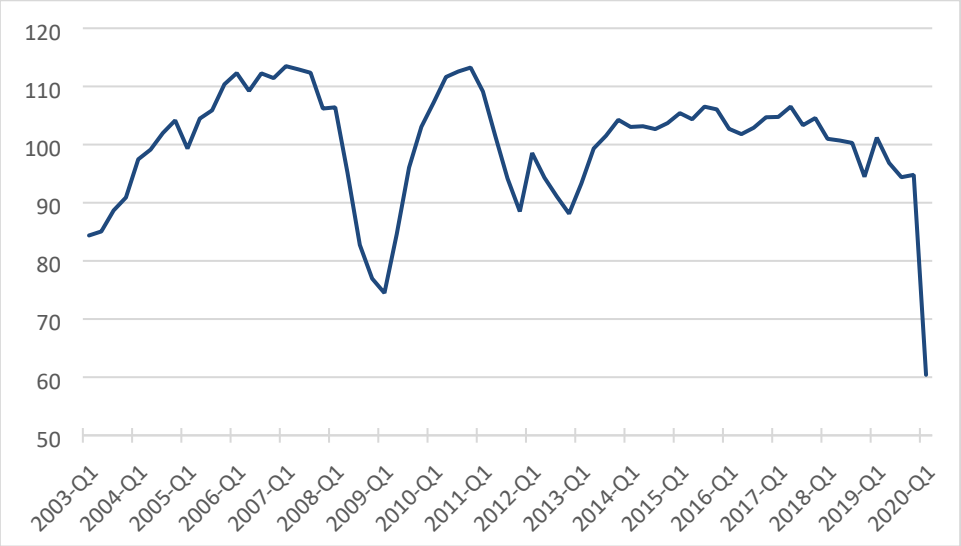
Sammanfattningsvis väntas en djup lågkonjunktur råda åtminstone fram till en bit in i 2021. I de ekonomiska kalkyler som presenteras i avsnitten som följer har alltså SKR:s prognos använts som underlag för skatteberäkningarna. Den senaste tidens statistik innebär dock att sannolikheten för en sämre utveckling har ökat och att utvecklingen kan komma att ligga mer i linje med Konjunkturinstitutets mer pessimistiska prognos.

Den ekonomiska utvecklingen i Stockholms län

Den ekonomiska utvecklingen i Stockholms län har stor betydelse för hela landets ekonomi. Länet har drygt 23 procent av landets befolkning men står för drygt 30 procent av BNP och bidrar indirekt till många arbetstillfällen i övriga delar av landet.

Konjunkturbarometern bygger på undersökningar där företag och hushåll varje månad får svara på frågor om nuläget och framtidsutsikterna i ekonomin. Ett värde över 100 indikerar ett bättre än genomsnittligt ekonomiskt stämningsläge än normalt medan ett värde under 100 indikerar ett sämre än genomsnittligt läge. Efter en tid med normalstark konjunktur har stockholmsekonomin vänt brant nedåt. Konjunkturinstitutets barometerindikator för Stockholms län, sammanfattar svar från både företag och hushåll och befinner sig nu betydligt lägre än den lägsta nivå som uppmättes under finanskrisen, se Figur 1.

Figur 1: Konjunkturinstitutets barometerindikator för Stockholms län från första kvartalet 2003 till första kvartalet 2020

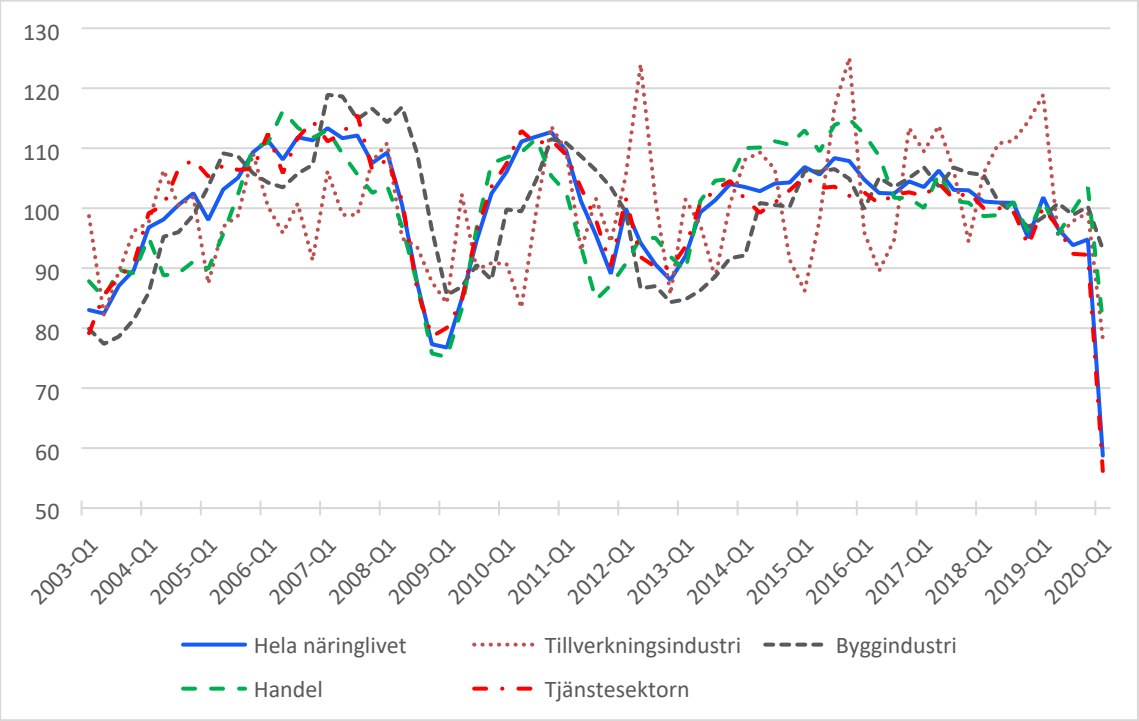
Källor: Konjunkturinstitutet och Stockholms handelskammare

Konjunkturfallet är större i Stockholms län än i övriga delar av landet vilket kan förklaras av att den hårt drabbade tjänstesektorn i länet utgör en relativt sett större andel av ekonomin. Även den lågkonjunktur som väntas följa i spåren av pandemin bedöms bli relativt sett djupast i Stockholms län under 2020.

Barometerindikatorn väger samman så kallade konfidensindikatorer från hushåll och företag inom olika sektorer. En konfidensindikator beräknas som ett medelvärde för ett antal viktiga indikatorer som orderstock och anställningsplaner. I Figur 2 nedan redovisas konfidensindikatorn för näringslivet som helhet och för enskilda sektorer i Stockholms län. Liksom för barometerindikatorn indikerar värdet 100 ett genomsnittligt ekonomiskt läge.

På branschnivå är fallet störst i tjänstesektorn och minst i byggindustrin. Byggindustrin är dock en sektor som normalt sett ligger sent i konjunkturcykeln, det vill säga att en upp- eller nedgång i konjunkturen visar sig sent för denna bransch. Inom den för regionen viktiga tjänstesektorn är konjunkturfallet inte begränsat till hotell och restaurang utan nedgången är lika djup inom exempelvis dataverksamhet och arkitekter samt uppdragsverksamhet.

Figur 2: Konfidensindikator för näringslivet och enskilda sektorer i Stockholms län, 2003 till kvartal 1 år 2020

Källor: Konjunkturinstitutet och Stockholms handelskammare.

Arbetslösheten började öka redan under 2019 i både Stockholms län och riket och under mars och april 2020 ökade antalet inskrivna öppet arbetslösa kraftigt: I april var närmare 93 000 personer i länet öppet arbetslösa eller sökande i program, vilket är 35 procent fler än i april föregående år. Det är dock stor variation i arbetslöshet mellan länets kommuner. Arbetslösheten i hela länet var i april 7,4 procent och fem av kommunerna har en högre arbetslöshet än genomsnittet i riket, 8,1 procent. Det är kommuner som har drabbats av stora varsel och/eller där en större andel av befolkningen har låg utbildning respektive är utrikes födda. Antalet varsel om uppsägning i länet var dock lägre i april (12 200) än i mars då nästan 23 600 personer varslades, motsvarande 56 procent av antalet varsel i riket.[1]

[1] Sedan hösten 2019 kopplar Arbetsförmedlingen redovisade varsel till det län där bolaget har sitt säte och inte till det län där arbetsplatsen är belägen.

Skatteprognos för Region Stockholm 2020–2023

Den osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen på kort och lång sikt som covid-19-pandemin har orsakat ger även osäkerhet i Region Stockholms skatteintäktsprognos 2020–2023. I detta avsnitt redovisas en skatteintäktsprognos som utgår från SKR:s makrobedömning. I avsnittet Ekonomiskt utgångsläge 2021–2030, längre ned i dokumentet, redovisas en alternativ skatteintäktsprognos som istället utgår från Konjunkturinstitutets mer pessimistiska makrobedömning.

Skatteunderlag

SKR bedömer i sin makroprognos från april att BNP-tillväxten faller från 1,2 procent 2019 till -3,9 procent 2020. Prognosen bygger på antagandet att ekonomins återhämtning inleds under hösten 2020. BNP-fallet drabbar sysselsättningen och lönesumman hårt och därmed också skatteunderlaget, som består av individers beskattningsbara inkomster och löner samt sociala ersättningar och pensioner. Skatteunderlaget väntas i hög grad påverkas av de aviserade och beslutade statliga åtgärder som har presenterats under våren 2020. Det gäller bland annat de tillfälliga regeländringarna för sociala ersättningar som arbetsmarknadsersättning och tillfällig föräldrapenning.

I Tabell 4 nedan visas skatteunderlagsprognoser för riket från SKR, regeringen och Ekonomistyrningsverket. Skillnaderna mellan de olika prognosmakarna förklaras främst av att de gör olika bedömningar av sysselsättningens utveckling och återhämtningstakt 2021, liksom av när i tiden som respektive prognos är gjord. Den snabbare återhämtningen i regeringens skatteunderlagsprognos beror främst på att lågkonjunkturen antas slå hårdare på tillverkningsindustrin som är mindre sysselsättningsintensiv än tjänstesektorn.

Tabell 4: Skatteunderlagsprognoser för riket, procentuell förändring jämfört med föregående år

	2019	2020	2021	2022	2023	2019–2023
Sveriges kommuner och regioner, april 2020	2,2	0,9	3,5	3,7	3,8	14,9
Regeringen, april 2020	2,0	1,8	3,9	3,5	4,5	16,7
Ekonomistyrningsverket, mars 2020	2,9	2,3	3,2	3,1	3,0	15,4
Sveriges kommuner och regioner, februari 2020	3,2	2,4	3,1	3,8	3,8	17,4

Källor: SKR, Finansdepartementet och Ekonomistyrningsverket.

Samlade skatteintäkter

Region Stockholms samlade skatteintäkter består av tre delar: skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Skatteintäkterna påverkas av hur skatteunderlaget utvecklas i riket och i Stockholms län, av statsbidragens storlek och fördelning mellan regionerna samt av regelverket för den kommunalekonomiska utjämningen. Region Stockholms skatteprognos, se Tabell 5, bygger på antaganden om dessa delar och på antagandet att skattesatsen ligger kvar på 12,08 procent under perioden.

Tabell 5: Region Stockholms samlade skatteintäkter baserad på SKR:s underlag

Mkr	Utfall 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023
Skatteintäkter	76 044	76 198	79 428	82 696	86 186
Generella statsbidrag*	6 402	8 673	7 226	7 443	7 666
Kommunalekonomisk utjämning	-1 028	-1 619	-1 856	-2 932	-3 574
Samlade skatteintäkter	**81 418**	**83 252**	**84 798**	**87 207**	**90 278**
Förändring från föregående år, mkr	3 671	1 834	1 546	2 409	3 071
Förändring från föregående år, procent	4,7	2,3	1,9	2,8	3,5
Förändring mot budget 2020, mkr	**-113**	**-139**	**-1 065**	**-1 046**	**-841**

* Prognosen i tertialrapporten är högre. Det beror på att i denna har inkluderats kompensation för ändrade regler för företagares periodiseringsfonder samt en bedömning av återbetalning av läkemedelsrabatt. I denna bilaga tas hänsyn till dessa poster via andra delar av resultaträkningen.

Källor: SKR och Region Stockholm.

Skatteintäkter

Prognosen för de samlade skatteintäkterna 2020 har reviderats ned något jämfört med den bedömning som ligger till grund för Region Stockholms budget för 2020. Skälet är främst den nedreviderade skatteunderlagstillväxten till följd av covid-19 pandemin. De negativa ekonomiska effekterna mildras av de aviserade och beslutade statliga åtgärder som beskrivs längre ned.

Prognosen för skatteunderlagstillväxten 2021 dämpas dels som en följd av konjunkturnedgången, dels genom att den svaga utvecklingen av genomsnittsinkomsten 2020 bedöms innebära att indexeringen av inkomstanknutna pensioner blir negativ. Genomsnittsinkomsten ser också ut att ha överskattats i den prognos som låg till grund för 2020 års inkomstbasbelopp vilket ger en rekyl 2021. Åren därefter antas en konjunkturåterhämtning som för med sig en mer normal ökningstakt för skatteunderlaget, vilket dock innebär en långsammare ökningstakt än under de senaste årens högkonjunktur.

Generella statsbidrag

Den 15 april presenterade regeringen 2020 års ekonomiska vårproposition, prop. 2019/20:100 och vårändringsbudget för 2020, prop. 2019/20:99.

Med anledning av covid-19-pandemin har regeringen under våren också aviserat ytterligare åtgärder samt lämnat tre extra ändringsbudgetar till riksdagen: prop. 2019/20:132 den 19 mars, prop. 2019/20:146 den 1 april och prop. 2019/20:166 den 14 maj. Därtill beslutade riksdagen den 19 februari efter ett utskottsinitiativ om vissa omfördelningar i statens budget för 2020.

Både vårpropositionen, ändringsbudgetarna samt nämnda riksdagsbeslut innehåller besked om ändrade statsbidrag. De generella statsbidragen till kommuner och regioner höjs med totalt 22,5 miljarder kronor 2020 och med permanent 12,5 miljarder kronor från och med 2021. Höjningarna beräknas för Region Stockholm ge drygt 1,5 miljarder kronor 2020 och 863 miljoner kronor per år från och med 2021, se Tabell 7 längre ned. Tillskotten fördelas 2020 via posten generella statsbidrag och 2021 och framåt via det kommunalekonomiska utjämningssystemets regleringspost och påverkar därmed skatteintäktsprognosen positivt.

Den 19 maj tillkännagav finansministern på DN-debatt att kommuner och regioner via en ändringsbudget kommer att ges ytterligare 6 miljarder kronor innevarande år. Medlen ska fördelas lika mellan kommuner och regioner. Villkoren för medlen framgår inte av artikeln. I denna bilaga har inte hänsyn tagits till dessa medel.

Kommunalekonomisk utjämning

Den kommunalekonomiska utjämningen syftar till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för regioner och kommuner att ge service oberoende av skattekraft och kostnader som inte går att påverka. Region Stockholm betalar netto en avgift till systemet som 2019 uppgick till drygt en miljard kronor och som ökar kraftigt under kommande år. År 2023 bedöms avgiften bli omkring 3,6 miljarder kronor, se Tabell 6 nedan.

Utjämningssystemet består av fyra delar: kostnadsutjämning, införandebidrag, inkomstutjämning och regleringspost. I kostnadsutjämningen utjämnas för opåverkbara och kostnadsdrivande skillnader mellan regioner och till och med 2019 fick Region Stockholm ett kostnadsutjämningsbidrag. Enligt den nya modell för kostnadsutjämningen som trädde i kraft i januari 2020 betalar Region Stockholm 2020 istället en avgift om 610 kronor per invånare, totalt 1,45 miljarder kronor. Enligt SKR:s preliminära beräkning ökar avgiften 2021 till 721 kronor per invånare, totalt 1,7 miljarder kronor. Avgiften beräknas därefter öka med cirka 200 miljoner kronor per år.

Kostnadsutjämningen påverkas av regionernas nettokostnader med en eftersläpning på två år. I normalfallet påverkas kostnadsutjämningen inte av svängningar i konjunkturen eftersom sådana svängningar i normalfallet inte förändrar de kostnadsdrivande skillnaderna mellan regionerna. Den förväntat kraftiga höjningen av Region Stockholms nettokostnad för kollektivtrafiken och inom hälso- och sjukvården kan dock komma att påverka kostnadsutjämningen från 2022 och framåt. Detta är inte inarbetat i prognosen för kostnadsutjämningen utan kommer att påverka prognosen först när det finns ett utfall för 2020.

Införandebidraget syftar till att mildra effekterna av förändringar i den kommunalekonomiska utjämningen. Under 2020 får Region Stockholm ett tillfälligt införandebidrag på 1,89 miljarder kronor. Bidraget trappas ned 2021–2022 och upphör helt 2023.

Inkomstutjämningen beräknas utifrån skattekraft; skillnaden mellan regionens beskattningsbara inkomster och det skatteutjämningsunderlag, (så kallad garantinivå) som för regionerna motsvarar 115 procent av medelskattekraften i riket. Region Stockholm är den enda av landets regioner som betalar en inkomstutjämningsavgift medan övriga regioner får ett inkomstutjämningsbidrag. Avgiften från och med 2021 beror på hur rikets och regionens skatteinkomster utvecklas i förhållande till varandra. Avgiften ökar när regionens skatteinkomster ökar i förhållande till rikets. Om konjunkturen skulle slå hårdare på Region Stockholm kan detta innebära att inkomstutjämningen 2022 blir lägre än vad som nu beräknas.

Regleringsposten reglerar skillnaden mellan statens anslag till systemet och kostnaderna för detsamma. Regleringsposten påverkas av förändringar i statsbidrag mellan åren och kan vara positiv eller negativ. Den fördelas lika mellan regioner respektive kommuner utifrån befolkningsandel.

Tabell 6: Kommunalekonomisk utjämning för Region Stockholm, utfall 2019 och prognos för 2020–2024

	Utfall 2019	2020	2021	2022	2023
Kostnadsutjämning	599	-1 448	-1 726	-1 928	-2 188
Införandebidrag	-	1 885	946	139	-
Inkomstutjämning	-1 175	-1 489	-1 775	-1 762	-1 736
Regleringspost	-452	-567	699	619	350
Summa kommunalekonomisk utjämning	**-1 028**	**-1 619**	**-1 856**	**-2 932**	**-3 574**

Källor: SKR och Region Stockholm.

Övriga resultatpåverkande statliga åtgärder

Utöver ovan nämnda förändringar i de generella bidragen till Region Stockholm avsätts under 2020 i statens budget fem miljarder kronor till hälso- och sjukvårdens merkostnader relaterade till coronaviruset. En mycket osäker uppskattning är att Region Stockholm kan komma att tilldelas 2,25 miljarder kronor av dem. Tertialprognosen utgår dock från att Region Stockholm får bidrag enligt befolkningsandelen vilket innebär ett bidrag på 1,15 miljarder kronor 2020.

För uteblivna biljettintäkter i kollektivtrafiken avsätts också ett tillfälligt riktat bidrag om tre miljarder kronor som fördelas utifrån respektive regions andel av de totala biljettintäkterna. Region Stockholm bedöms preliminärt tilldelas cirka 1,35 miljarder kronor (45 procent) av bidraget .

Regeringen har gett Kammarkollegiet i uppdrag att utbetala 24 miljoner kronor till regionerna för att stärka kontaktmöjligheterna till verksamheter som möter personer med psykisk ohälsa. Region Stockholm får två miljoner kronor av dessa medel.

Regeringen föreslår att stora delar av prestationskraven för den så kallade Kömiljarden tas bort under 2020. Utöver det slopar regeringen kraven på återrapportering av riktade statsbidrag under 2020. Den friare användningen påverkar inte regionens intäkter eller resultat såvida inte tidigare beslut om användning av bidragen ändras. För fler detaljer, se Tabell 9.

Folkhälsomyndigheten tillförs en miljard kronor för att starta och koordinera arbetet med utökad provtagning av covid-19. Det är oklart hur medlen kommer att fördelas varför de inte ingår i prognosen.

Ett stöd ges för att täcka företagens sjuklönekostnader inklusive sociala avgifter under perioden april-juli 2020, samtidigt som ett högkostnadsskydd för sjuklönekostnader införs under augusti och september vilket beräknas ge cirka 200 miljoner kronor till Region Stockholm. Försäkringskassan betalar också ut ersättningen månadsvis istället för som tidigare årsvis. En nedsättning av sociala avgifter för maximalt 30 anställda och upp till en lönesumma om maximalt 25 000 kronor per anställd och månad under perioden mars-juni 2020 bedöms ge sju miljoner kronor till Region Stockholm.

Reglerna om periodiseringsfonder ändras tillfälligt så att företag som har drabbats av covid-19-pandemins effekter kan få tillbaka inbetald preliminärskatt. De nya reglerna beräknas innebära att Region Stockholms skatteintäkter minskar med omkring 500 miljoner kronor 2020. SKR bedömer att Region Stockholm kommer att kompenseras med motsvarande belopp och beslut i frågan väntas fattas i höständringsbudgeten…

Av ytterligare en rad statliga åtgärder med anledning av pandemin är några av Region Stockholms egenägda verksamheter potentiellt berörda. En statlig hyresrabatt ges för fasta hyreskostnader i utsatta branscher. Vidare höjs statens andel av kostnaderna för stöd vid korttidsarbete, s.k. korttidspermittering. Staten ger också ersättning för fasta kostnader utom lönekostnader till företag som har ett omsättningstapp om minst 30 procent per månad. Regelverket kring stöden utesluter regionägda bolag, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet. Folktandvården AB bedöms dock driva sin verksamhet på en konkurrensutsatt marknad och har ansökt om korttidspermittering eftersom deras intäkter har minskat kraftigt under pandemin. Åtgärderna kan också påverka de entreprenörer som Region Stockholm anlitar.

Den bedömda effekten på Region Stockholms intäkter till följd av nämnda åtgärder redovisas i Tabell 7.

Tabell 7. Effekter på Region Stockholms intäkter till följd av statliga åtgärder t.o.m. den 14 maj 2020

Förändrade intäkter, miljoner kronor	2020	2021	2022
Statsbidrag (22,5 mdkr 2020 samt 12,5 mdkr fr.o.m. 2021)*	1 551	863	863
Statsbidrag merkostnader covid-19 (5 mdkr)**	1 150		
Statsbidrag uteblivna intäkter i kollektivtrafiken (3 mdkr)	1 350		
Medel för tester av covid-19 (1 mdkr)	0		
Medel för kontakt med personer med psykisk ohälsa (24 mkr)	2		
Kömiljarden blir generell	0		
Slopade rapporteringskrav för riktade statsbidrag	0		
Förändrat sjuklöneansvar	200		
Nedsättning av arbetsgivaravgifter	7		
Ändrade regler för företagares periodiseringsfonder	500		
Hyresrabatt	13		
Kortidspermittering	0		
Företagsstöd baserat på omsättningstapp	0		
Förändrade intäkter totalt	**4 773**	**863**	**863**

* Regeringen har aviserat att ytterligare medel kommer att tilldelas kommuner och regioner i ytterligare en extra ändringsbudget.

** Om Region Stockholm får full ersättning uppgår bidraget preliminärt till 2 246 mkr.

Ekonomiskt utgångsläge 2021–2030

Förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna för Region Stockholm 2021–2030 är till följd av covid-19-pandemin ytterst svårbedömda. Tre scenarier har tagits fram:

1. Ett basscenario som baseras på den skatteprognos som beskrivs i avsnittet Skatteprognos 2020–2023 och som är beräknad utifrån SKR:s makrobild från den 29 april. Åren 2024–2030 har en framskrivning av skatteintäkterna gjorts utifrån att konjunkturell balans råder, i enlighet med SKR:s bedömning. Scenariot förutsätter att åtgärder vidtas så att Region Stockholms ekonomi är i balans.
2. Ett alternativscenario som baseras på en sämre konjunkturutveckling enligt Konjunkturinstitutets makrobild från den 29 april. Samma åtgärder vidtas som i basscenariot.
3. Ett alternativscenario som baseras på samma makroprognos som i basscenariot och på antagandet att inga åtgärder vidtas.

Scenarierna utgår från kända och beräkningsbara förutsättningar för helåret 2020 och efterföljande år. Alla scenarier baseras på följande:

- Covid-19-pandemin antas avta från och med andra halvåret 2020 och restriktionerna antas upphöra den 30 juni.
- Beräknade förändringar av biljettpriser för perioden 2021–2023 utgår från Budget 2020.
- En beräkning har gjorts av övriga verksamhetsintäkter, sålda vårdtjänster som följer av löne- och prisutveckling samt bedömd volymutveckling.
- En bedömning har gjorts av specialdestinerade statsbidrag 2021–2030 som innebär att de specialdestinerade statsbidragen ökar i samma takt som skatteintäkterna.
- En beräkning har gjorts av investeringsbidrag från medfinansiering enligt tjänstemannaberedningens föreslagna prioriterade investeringsplan 2021–2030.
- På kostnadssidan bedöms kostnaderna utifrån löne- och prisindex enligt SKR:s prognos för landstingsprisindex (LPIK) från den 29 april 2020 samt en volymprognos som utgår från en årlig befolkningsutveckling på i genomsnitt 1,3 procent per år i enlighet med Region Stockholms befolkningsprognos från den 1 november 2019.
- Kostnadsbedömningen inkluderar en bedömning av den så kallade vårdskuld som har uppstått till följd av covid-19-pandemin. Dels eftersom den elektiva (planerade) vården har skjutits fram, dels för att

möjliggöra ett ökat antal intensivvårdsplatser. För 2021 bedöms kostnaden för vårdskulden uppgå till 675 miljoner kronor.
- En del av de planerade besparingar som skulle genomförts under 2020 bedöms inte kunna genomföras till följd av covid-19. Detta ökar också kostnadstrycket under 2021.
- En ny bedömning har gjorts av driftkostnadskonsekvenser för investeringar utifrån tjänstemannaberedningens föreslagna investeringsplan 2021–2030.
- En ny beräkning har gjorts av avskrivningskostnader för investeringar utifrån tjänstemannaberedningens föreslagna investeringsplan 2021–2030.
- En beräkning har gjorts av balansräkning samt upplåningsbehov.
- Räntekostnaderna har beräknats enligt ett nytt räntescenario.
- En bedömning har gjorts av åtgärder för att nå en långsiktig ekonomi i balans.
- Pensionsprognosen utgår från KPA:s prognos som presenterades i december 2019.

I sammanfattning indikerar scenarierna att det är nödvändigt att Region Stockholm vidtar omfattande åtgärder i närtid för att undvika ett negativt resultat och en ekonomi ur balans under lång tid framöver. De båda alternativa scenarierna indikerar att regionkoncernens ekonomi visserligen påverkas av konjunkturens utveckling men att åtgärder för att hantera de strukturella problemen med för höga kostnader är av större betydelse.

Basscenario 2021–2030

Resultatutveckling 2021–2030

Basscenariots prognos utgår från att kostnadssänkande åtgärder motsvarande 4,5 miljarder kronor i nivå genomförs under perioden 2021–2023 för att nå en ekonomi i balans. Större delen, 2,7 miljarder kronor, genomförs 2021. Resterande del av åtgärderna, motsvarande 1,8 miljarder kronor, genomförs 2022 respektive 2023. Åtgärderna har beräknats utifrån att Region Stockholms ekonomi ska uppvisa ett hållbart resultat i enlighet med kommunallagens krav, se Tabell 8.

Tabell 8: Basscenario med långsiktig prognos för Region Stockholms resultat 2021–2030

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Verksamhetens intäkter	25 476	26 262	27 026	27 980	29 218	30 841	32 037	33 281	34 579	35 919
Personalkostnader	-34 662	-35 492	-36 125	-37 492	-39 260	-40 772	-42 371	-44 101	-45 893	-47 749
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård, mm	-24 266	-24 939	-25 328	-26 248	-27 228	-28 241	-29 307	-30 398	-31 516	-32 661
Köpt trafik	-15 752	-16 290	-16 845	-17 582	-18 411	-19 271	-20 128	-21 035	-21 950	-22 992
Övriga kostnader	-25 704	-26 539	-27 389	-28 228	-29 019	-30 098	-31 079	-32 432	-33 549	-34 705
Verksamhetens kostnader	**-100 383**	**-103 260**	**-105 687**	**-109 550**	**-113 918**	**-118 383**	**-122 885**	**-127 966**	**-132 908**	**-138 106**
Avskrivningskostnader	-7 203	-7 415	-7 786	-8 261	-8 703	-9 336	-9 434	-9 372	-9 294	-9 231
Verksamhetens nettokostnader	**-82 111**	**-84 412**	**-86 447**	**-89 832**	**-93 404**	**-96 878**	**-100 281**	**-104 057**	**-107 623**	**-111 419**
Skatter, gen. statsbidrag, utjämning	**84 798**	**87 207**	**90 278**	**93 562**	**97 006**	**100 788**	**104 650**	**108 523**	**112 653**	**117 068**
Finansnetto	-2 687	-2 794	-2 837	-3 149	-3 335	-3 355	-3 388	-3 349	-3 286	-3 151
Resultat	0	0	994	582	266	555	980	1 117	1 744	2 499

Skatteprognosen innebär att Region Stockholm står inför ett utmanande ekonomiskt läge. Skatteintäkterna ökar långsamt de närmaste åren. Det beror på att avgiften till det nya kommunala utjämningssystemet ökar kraftigt åren 2021–2023 samtidigt som lågkonjunkturen medför en svag utveckling av skattebasen.

Långsiktigt behöver Region Stockholms ekonomi ha ett positivt resultat på åtminstone 1,5 miljarder kronor för att pensionsskulden och utbyggnaden av regionkoncernens anläggningar ska kunna hanteras. Det finns dock ett kritiskt ekonomiskt skede under åren 2024–2026 då ett flertal investeringar driftsätts, bland annat framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) och utbyggd tunnelbana, som kan innebära ytterligare påfrestningar på ekonomin.

Beräkning av Region Stockholm samlade intäkter 2021–2030

Region Stockholms samlade skatteintäkter, det vill säga skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag, utgör cirka 77 procent av regionkoncernens omsättning. För 2021 beräknas de samlade skatteintäkterna bli 1,1 miljarder kronor lägre än i Budget 2020. För 2022 beräknas de bli en miljard kronor lägre.

Utöver skatteintäkterna utgör biljettintäkter inom kollektivtrafiken en betydande intäktskälla för Region Stockholm; de står för närmare nio procent av omsättningen. Biljettpriserna i prognosen följer den höjning som beräknades för planeringsåren 2021–2023 i Budget 2020 och beräknas ge ytterligare 135 miljoner kronor i högre biljettintäkter 2021. Det motsvarar en höjning med 20 kronor till 950 kronor för ett trettiodagarskort. Även under 2022 antas en höjning som ger ytterligare

140 miljoner kronor. Det motsvarar en höjning med ytterligare 20 kronor till 970 kronor för ett trettiodagarskort. Från 2024 beräknas biljettpriserna följa pris- och löneutvecklingen i samhället vilket innebär en årlig höjning med i genomsnitt cirka 2,7 procent. Pandemin kan dock komma att påverka resandet med kollektivtrafik i länet och medföra lägre biljettintäkter än vad som har antagits i prognosen.

Specialdestinerade statsbidrag har under flera års tid påverkat koncernens ekonomi positivt och har använts som delfinansiering av verksamheter inom hälso- och sjukvården. Sett över tid har dessa bidrag ökat med i genomsnitt drygt 16 procent per år. Under 2021 bedöms aviserade specialdestinerade statsbidrag påverka Region Stockholms ekonomi positivt i förhållande till budget 2020 och för perioden 2022–2030 antas de beräkningsmässigt öka i takt med skatteintäkterna. Om den ekonomiska krisen blir långvarig eller medför permanenta finansiella effekter är det dock osäkert hur regeringen agerar givet statens finansiella utrymme. Om specialdestinerade statsbidrag av generell karaktär upphör eller villkoras krävs åtgärder om motsvarande belopp för att nå en ekonomi i balans. De specialdestinerade statsbidragen medför ofta ökad detaljstyrning och försämrar Region Stockholms förutsättningar att planera och effektivisera sin verksamhet och ekonomi.

Övriga intäkter inom Region Stockholm beräknas 2021 uppgå till 11,7 miljarder kronor. De består främst av försäljning av tjänster inom hälso- och sjukvård samt tandvård, uthyrning av lokaler samt anläggningar inom trafiken och därutöver intäkter för exempelvis forskningsprojekt. Utvecklingen under perioden beräknas följa pris- och löneutvecklingen samt i viss mån befolkningsutvecklingen.

Under 2020 påverkas Region Stockholms totala intäkter direkt av covid-19-pandemin. Under 2021 och framåt bedöms följdeffekterna ge stor effekt men utvecklingen är mycket osäker även om försäljningen av tjänster inom hälso- och sjukvård samt tandvård bedöms vara relativt sett stabil. Den bedömda intäktsutvecklingen framåt motsvarar en årlig uppräkning av de totala intäkterna om 3,8 procent vilket är lägre än det historiska utfallet på i genomsnitt cirka 5,9 procent.

Beräkning av Region Stockholms kostnader 2021–2030
Region Stockholms kostnader får inte öka mer än vad intäkterna tillåter, beaktat regionkoncernens åtaganden i form av avskrivningskostnader, räntekostnader och pensioner. Som en förutsättning för beräkningen av verksamhetens kostnader har därför kostnadsreduceringar om sammanlagt

4,5 miljarder kronor inarbetats i prognosen; 2,7 miljarder kronor 2021, cirka 300 miljoner kronor 2022 och 1,5 miljarder kronor 2023. Åtgärderna har lagts på den enskilt största kostnadsposten, personalkostnaderna. Personalvolymen bedöms i prognosen vara oförändrad fram till och med 2024 för att sedan tillåtas öka igen då ekonomin ger möjlighet till det.

Det finns andra möjliga åtgärder för att stärka resultatet, exempelvis att stärka koncernens intäkter, men inga sådana åtgärder finns med i scenariot utöver tidigare aviserade åtgärder. I beräkningarna antas en effektivisering av personalkostnaderna motsvarande 1,1 miljarder kronor 2021. Då har ändå effekterna av lägre lönekostnadsökningar under 2021 bedömts vara 2,2 procent, vilket till följd av det förändrade konjunkturläget är 1 procentenhet lägre än vad som antogs i maj 2019 för år 2021. På sikt bedöms priskomponenten i lönekostnadsutvecklingen öka med 3,4 procent per år när konjunkturell balans uppnås.

Köpt hälso- och sjukvård är en av de kostnadsposter som har haft störst ökningstakt under de senaste åren. För att nå ekonomisk balans behöver åtgärder genomföras för de verksamheter som främst ingår i denna resultatpost. Dels för att hejda kostnadsutvecklingen, dels för att förbättra Region Stockholms resultat. Under 2021 antags att effektiviseringar genomförs inom området som motsvarar cirka 800 miljoner kronor. För perioden 2021–2024 beräknas en hållbar kostnadsutveckling för köpt hälso- och sjukvård uppgå till i genomsnitt 2,4 procent, att jämföra med i genomsnitt 6,9 procent per år under 2015–2019.

Kostnaderna för köpt trafik beräknas öka med 2,6 procent 2021 jämfört med prognosen för 2020. I ökningen utöver bedömd avtalad prisökning ingår även tillkommande driftkostnader till följd av investeringar som tas i drift, bland annat bussdepåer och Roslagsbanans utbyggnad. För den köpta trafiken beräknas en årlig effektivisering behöva genomföras om 0,6 procentenheter i förhållande till den förväntade löne- och prisutvecklingen varje år.

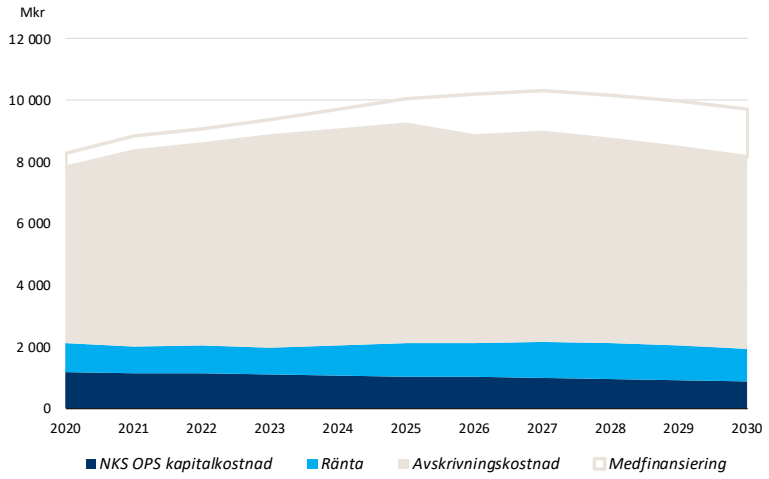
Kostnader för material och läkemedel bedöms fortsatt öka givet den demografiska utvecklingen och marknadsläget. Dessa kostnader har ökat med i genomsnitt sex procent per år perioden 2015–2019 och kostnadsutvecklingen måste brytas. Kostnadsutvecklingen antas i prognosen vara 3,2 procent i genomsnitt för åren 2021–2024, exkluderat effekter av covid-19-pandemin. Det innebär att effektiviseringar är nödvändiga.

Övriga kostnader och tjänster förutsätts utvecklas i lägre takt än tidigare år. Under 2021 upphör ersättningarna för de omställningskostnader som har uppstått till följd av genomförandet av framtidens hälso- och sjukvård, motsvarande drygt 300 miljoner kronor. Utöver dessa har en generell kostnadssänkning beräknats om cirka 600 miljoner kronor.

Anläggningstillgångarnas resultatpåverkan 2021–2030

Region Stockholms samlade anläggningstillgångar beräknas 2021 uppgå till 138 miljarder kronor. Under perioden fram till 2030 beräknas de i enlighet med föreslagen och tjänstemannaberedd investeringsplan inför Budget 2021 öka till 155 miljarder kronor. Ökningen beräknas främst finansieras med egna medel, bland annat från avsättningar från pensioner och genom medfinansiering från staten och kommuner som Region Stockholm har överenskommelser och avtal med. Finansieringen med egna medel är beroende av att de förutsättningar som har antagits i basscenariot slår in. Vid ett lägre resultat kommer koncernens upplåningsbehov att öka, och därmed även räntekostnaderna. Se Figur 3 nedan.

Figur 3: Utveckling av Region Stockholms kapitalkostnader 2020–2030

Kapitalkostnaderna bedöms öka givet att anläggningar tas i drift. Dock kommer bidrag från medfinansieringen att ge netto lägre kostnader på sikt. Det finns samtidigt osäkerheter och risker i form av fördyringar som kan komma att påverka utvecklingen framöver.

Avskrivningskostnaderna beräknas uppgå till 7,2 miljarder kronor 2021 varav 0,5 miljarder kronor ersätts av bidrag från medfinansiering. Under perioden stiger avskrivningskostnaderna för att 2030 uppgå till 9,2

miljarder kronor, varav 1,6 miljarder ersätts av bidrag från medfinansiering.

Räntekostnaderna beräknas utifrån beräknad upplåning samt i enlighet med beräknad räntebana för portföljränta i enlighet med AB SLL Internfinans prognos som bygger på ränteantaganden från Konjunkturinstitutet. Räntekostnaderna, exklusive ränta på OPS-skulden för NKS, beräknas uppgå till 858 miljoner kronor 2021 och till drygt en miljard kronor 2030.

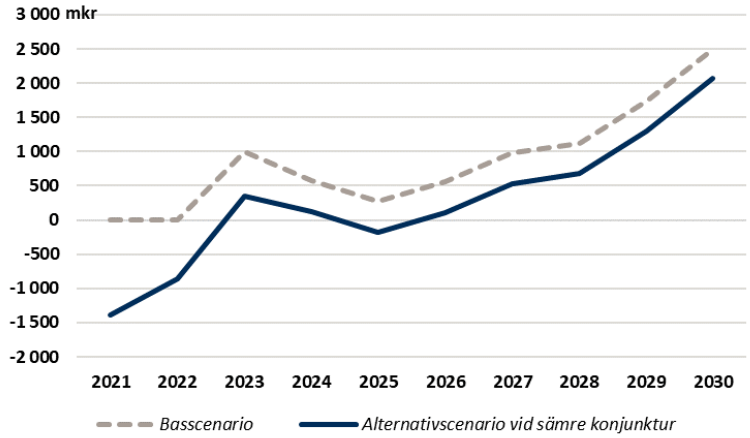
Kapitalkostnadernas andel av de totala kostnaderna beräknas som mest uppgå till 7,6 procent vilket är i linje med det finansiella målet i Budget 2020 på 8,7 procent.

Alternativscenario vid ett sämre konjunkturläge

Bedömningen av den ekonomiska utvecklingen för Region Stockholm är gjord i ett extremt osäkert ekonomiskt läge. Den skatteintäktsprognos som basscenariot bygger på utgår från SKR:s makrobild. Andra prognosmakare bedömer att lågkonjunkturen kan bli djupare och längre. Detta alternativscenario utgår från Konjunkturinstitutets mer pessimistiska konjunkturbild som beskrivs i avsnittet om makroekonomisk bedömning. Konjunkturinstitutets prognos bedöms ge lägre skatteintäkter 2021 på ungefär 1,4 miljarder kronor i förhållande till basscenariot; se Figur 4 nedan.

En djupare och mer utdragen lågkonjunktur bedöms också ge permanenta effekter genom bland annat högre strukturell arbetslöshet under hela prognosperioden, vilket ytterligare ökar behovet av åtgärder inom Region Stockholm för att få en ekonomi i balans.

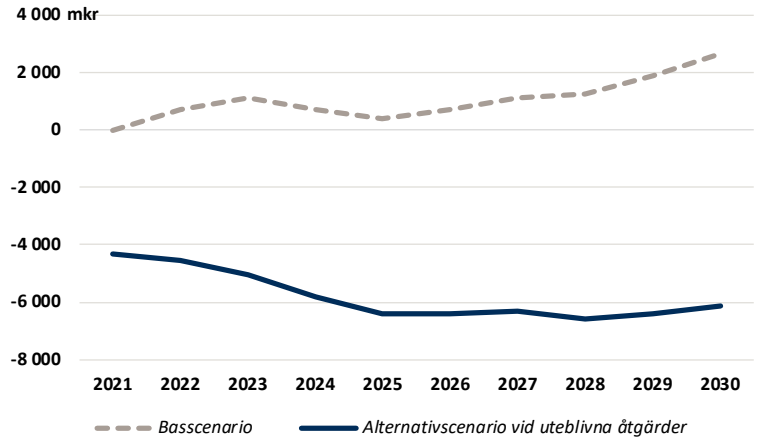
Figur 4: Basscenario för Region Stockholms resultat 2021–2030 samt alternativscenario vid ett sämre konjunkturläge

Alternativscenario vid uteblivna åtgärder

För att få en ekonomi i balans krävs att Region Stockholm vidtar åtgärder i tid som ger den ekonomiska effekt som krävs. Om nödvändiga åtgärder inte vidtas – kostnadssänkande åtgärder som i basscenariot eller åtgärder som ger intäktsförstärkningar – riskerar Region Stockholm ett ekonomiskt underskott under lång tid framöver. Det krävs framförallt handling i närtid för att snabbt komma i balans. Om åtgärderna inte genomförs kommer underskotten att leva vidare över tid och successivt ta allt större utrymme i anspråk från verksamheten när räntekostnaderna tränger ut andra delar. Som visas i Figur 5 bedöms resultatet långsiktigt bli nära sju miljarder sämre vid uteblivna åtgärder.

Figur 5: Basscenario för Region Stockholms resultat samt alternativscenario vid uteblivna åtgärder

Överenskommelser om statsbidrag 2020

En bidragande förklaring till den stora ökningen av verksamhetens intäkter 2020 är de riktade (specialdestinerade) statsbidragen som är öronmärkta för särskilda ändamål efter överenskommelser mellan regeringen och SKR.

Inom Region Stockholm fördelas specialdestinerade statsbidrag oavkortat till den nämnd vars verksamhet bidraget avser. Som har nämnts tidigare slopas prestationskraven för den så kallade Kömiljarden och kraven på återrapportering av övriga riktade statsbidrag under 2020. Den friare användningen påverkar inte regionens intäkter eller resultat eftersom användningen av bidragen är beslutad sedan tidigare. Det finns ännu inga överenskommelser för de specialdestinerade statsbidragen 2021 och beräkningsmässigt utgår Region Stockholm från att de specialdestinerade statsbidragen blir lika stora 2021 som 2020. Denna bedömning är oförändrad jämfört med Budget 2020 och utgår från beräknade anslag i statsbudgeten för åren 2021 och framåt.

Efter regeringsbeslut den 9 april 2020 har kraven på rapportering förändrats och SKR för dialog med Socialdepartementet om vad det innebär för respektive överenskommelse.

I Tabell 9 anges storleken på de riktade statsbidrag som fördelas till Region Stockholm 2020 och ett antagande om bidragens totala storlek 2021. Respektive statsbidrag beskrivs översiktligt efter tabellen.

Tabell 9. Riktade statsbidrag som omfattas av överenskommelser till Region Stockholm 2020–2021

Överenskommelser om riktade statsbidrag, mkr	2020	2021
Sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen	194	
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	215	
Jämlik och effektiv cancervård	75	
Ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården	640	
Patientsäkerhet, nationella kvalitetsregister m.m.	50	
En god och nära vård	1213	
Insatser inom området psykisk hälsa	75	
Summa	**2 462**	**2 462**

* Gäller för 2020.

Sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen

Syftet med överenskommelsen, som följer på motsvarande överenskommelser sedan 2006, är att ge regionerna medel för att stimulera kvalitetshöjande insatser inom hälso- och sjukvården för att sjukskrivning ska bli en del av vård och behandling. Överenskommelsen är ettårig och omfattar 944 miljoner kronor. Av dessa avsätts 550 miljoner för ersättning till regionerna för rehabiliteringsinsatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta, och 290 miljoner för regionernas utvecklingsarbete. Region Stockholm får i princip inte något nettobidrag från överenskommelsen eftersom medlen delvis fördelas utifrån regionernas kostnader för insatserna och endast till en begränsad del utifrån befolkningsandelen.

Förlossningsvård och kvinnors hälsa

SKR och regeringen har en överenskommelse om att satsa på en förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa 2015–2022. Under 2020 fördelas 937 miljoner kronor till regionerna och av dessa får Region Stockholm cirka 215 miljoner kronor.

Jämlik och effektiv cancervård

Överenskommelsen bygger på tidigare arbete för en mer jämlik, effektiv och tillgänglig cancervård med kortare väntetider. Den viktigaste åtgärden är att fortsätta införa och utveckla det gemensamma nationella systemet med standardiserade vårdförlopp. Överenskommelsen omfattar 2020 totalt 447 miljoner kronor varav 320 miljoner utgör stimulansmedel till regionerna. Av dessa får Region Stockholm 75 miljoner kronor.

Ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården
Överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården ska ge en uppföljning av tillgängligheten som omfattar fler delar av vårdkedjan för en bättre helhetsbild. Totalt omfattar överenskommelsen 2,9 miljarder kronor till regionerna.

Efter regeringsbeslut den 9 april 2020 har kraven på rapportering förändrats. Den prestationsbaserade ersättningen delas upp i två delar, perioden januari-februari ersätts utifrån uppnådda prestationskrav medan perioden mars-november betalas ut som en engångsersättning. Region Stockholm kommer sammantaget att få cirka 640 miljoner kronor av de medel som överenskommelsen omfattar.

Patientsäkerhet, nationella kvalitetsregister m.m.
Överenskommelsen om insatser för patientsäkerhet och nationella kvalitetsregister m.m. uppgår 2020 till totalt 534,3 miljoner kronor. För arbete med nationella kvalitetsregister står regionerna för 100 miljoner kronor och staten för 88,5 miljoner kronor. För arbete med standardiserade vårdförlopp får Region Stockholm 2020 cirka 50 miljoner kronor.

En god och nära vård
Överenskommelsen om den så kallade nära vården omfattar fyra områden: Utveckling av den nära vården med fokus på primärvården, ökad tillgänglighet inom barnhälsovården, goda förutsättningar för vårdens medarbetare samt insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025. Överenskommelsen omfattar totalt 6,25 miljarder kronor varav 5,55 miljarder kronor avsätts till regionerna. Region Stockholm kommer sammantaget att få drygt 1,2 miljarder kronor av dessa.

Insatser inom området psykisk hälsa
Överenskommelsen inom psykisk hälsa är en fortsättning på tidigare arbete där har SKR bidragit med utvecklingsstöd till kommuner och regioner. Överenskommelsen omfattar totalt 1,72 miljarder kronor för att stimulera utvecklingen varav Region Stockholm sammantaget får cirka 189 miljoner kronor.

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 3/2020

Sammanträdesdatum
2020-03-17

Datum för justering: 2020-04-28
Datum för anslag: 2020-04-28

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 51

Förnyat genomförandebeslut för program Saltsjöbanan
(SL 2017-0735)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2020 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

YRKANDE

1. Ordföranden yrkade bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2. S-ledamöterna yrkade i första hand återremiss och i andra hand bifall till sitt förslag till beslut (bilaga 15).
3. V-ledamöterna yrkade i första hand återremiss och i andra hand bifall till sitt förslag till beslut (bilaga 16).
4. Ordföranden yrkade att förslag om återremiss skulle avslås.

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann först att först att förslagen om återremiss avslagits, därefter att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att besluta följande.

1. Trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomföra program Saltsjöbanan till total investeringsutgift om högst 1 835 mkr och totalram 1 836 mkr, inklusive index samt ändrad omfattning, varav Trafikverket finansierar upp till 836 mkr genom näringsbidrag. Utgifterna för år 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifterna för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

Under förutsättning av att regionfullmäktige beslutar enligt ovan beslöt trafiknämnden följande.

2. Förvaltningschefen ges i uppdrag – med rätt att besluta om vidaredelegering – att inom ramen för ovan angiven total budget genomföra erforderliga upphandlingar, inklusive att fastställa upphandlingsdokument, att tilldela, teckna och förvalta kontrakt samt att teckna erforderliga övriga avtal.

UTTALANDE

SD-ledamoten lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 17).

RESERVATION

S- och V-ledamöterna reserverade sig mot beslutet att inte bifalla deras respektive förslag till beslut.

DELTAR INTE

SD-ledamoten deltog inte i beslutet.

EXPEDIERAS TILL

Regionsledningskontoret

Vid protokollet

Karoline Sandar

Bilaga 15

Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT
2020-03-17

SL 2017-0735

Socialdemokraterna

Trafiknämnden
Ärende 24

Angående förnyat genomförandebeslut för program Saltsjöbanan

Socialdemokraterna ifrågasätter inte behovet av att genomföra bullerskyddsåtgärder på Saltsjöbanan. Däremot är det flera saker vi ifrågasätter i underlaget.

I tjänsteutlåtandet framgår att man genomför innehållsändringar i programmet och att en av dessa är att man enbart bygger om ett fordonspar från tunnelbanan istället för sju vilket tidigare var planerat. Denna besparing återfinns däremot inte i tabell 1 över åtgärder, utgifter och kostnader. I tabellen återfinns inte heller vad man gör med denna besparing utan enbart andra kostnadsökningar som man äskar om extra medel för. Vi har försökt få förtydliganden från förvaltningen men har inte lyckats.

Vi blir också något konfunderade över den skrivning som finns där det framgår att risken finns att inte kunna upprätthålla 20 minuterstrafiken. Vi förutsätter att trafikförvaltningen garanterar att den beslutade 12 minuterstrafiken ska genomföras.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås trafiknämnden besluta

att ärendet återremitteras för att förtydliga hur stor besparing man gör på att enbart bygga om ett fordonspar från tunnelbanan samt vad dessa medel används till i projektet.

Bilaga 16

Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT
2020-03-17

SL 2017-0735

Vänsterpartiet

Trafiknämnden
Ärende 24

Förnyat genomförandebeslut åtgärder Saltsjöbanan

Vänsterpartiet är glada för att arbetet med Saltsjöbanan framskrider. Vi upplever att det är väldigt långa ledtider från första beslut till att arbete utförs. Vi tycker det är märkligt att bulleråtgärder på 78 fastigheter innebär minskad omfattning i konverterade fordonspark. Vi har också svårt att följa resonemanget att bulleråtgärderna ska åtgärdas på bekostnad av upprustning av fordon. Att ha tillräcklig många fordon är grundläggande för att kunna upprätthålla en tät och reguljär trafik, men även för att kunna upprätthålla trafiken vid till exempel skada eller långvarigt underhåll av ett fordon som därmed inte kan vara i trafik.

Vi vill som alltid i upphandling att det ställs krav på kollektivavtal och bra villkor för dem som kommer utföra arbetena, för huvudentreprenörer som underleverantörer.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Vänsterpartiet att trafiknämnden beslutar att föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att besluta nedanstående.

1. Trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomföra program Saltsjöbanan till total investeringsutgift om högst 1835mkr och totalram 1836 mkr, inklusive index samt ändrad omfattning, varav Trafikverket finansierar upp till 836 mkr genom näringsbidrag. Utgifterna för år 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifterna för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

Under förutsättning av att regionfullmäktige beslutar enligt ovan föreslås trafiknämnden besluta följande.

2. Förvaltningschefen ges i uppdrag att inom ramen för ovan angiven totalbudget inleda erforderliga upphandlingar, inklusive att fastställa upphandlingsdokument.

3. Förvaltningschefen återkommer till nämnden för beslut om tilldelning av kontrakt.

Bilaga 17

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-03-17

SL 2017-0735

Trafiknämnden
24

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Förnyat genomförandebeslut åtgärder Saltsjöbanan

Sverigedemokraterna anser att det finns idag en del problematik kring framtidens Saltsjöbana. Driftsäkerheten och bullernivåerna måste sänkas främst genom att man anpassar framtidens fordon, trafik och infrastruktur utifrån de krav som ställs på ett modernt trafikslag i en kraftigt växande kommun.

Den föreslagna investeringsutgiften innehåller även en del risker. Bland annat finns en risk att ett ytterligare förnyat genomförandebeslut kommer att behövas som ett resultat av planerad åtgärdsvalsanalys som inkluderar nya resandeprognoser. Antalet fordonspar som föreslås finansieras genom detta beslut riskerar att inte vara tillräckligt för framtida resebehov. Förvaltningen föreslår bland annat att man genomför en åtgärdsvalsanalys för att klargöra framtida resandebehov.

Därför anser vi att en ny heltäckande strategi i nära samarbete med Nacka kommun, bör utarbetats för att säkerhetsställa Saltsjöbanans framtid. Strategin ska ställa krav på kapacitet, driftsäkerhet, trygghet och modern fordonsflotta.
Det bör även ligga i Trafikförvaltningens intresse att öka attraktiviteten för Nackabor att välja spårbundenkollektivtrafiken framför dagens biltrafik, genom investeringar i tillgängligheten och pålitlighet för Saltsjöbanan. Inte minst under de närmsta åren då Nacka kommun planeras att ha en kraftigt växande befolkning.

Region Stockholm

Trafikförvaltningen
Investeringsprojekt

Handläggare
Karin Svingby
070-786 30 33
karin.svingby@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-12

Trafiknämnden
2020-03-12, punkt 24

Ärende
SL 2017-0735

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förnyat genomförandebeslut för program Saltsjöbanan

Ärendebeskrivning

Ärendet avser förnyat genomförandebeslut för program Saltsjöbanan.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt nedanstående underlag.

- Bilaga 1. *Investeringskalkyl*
- Bilaga 2. *Miljöbedömning*

samt

- 2018-06-12: Förnyat genomförandebeslut för Åtgärder Saltsjöbanan samt delning av program Slussen (LS 2017-1587)
- 2014-02-11: Förnyat genomförandebeslut för program Slussen avseende Saltsjöbanan samt verkställighetsbeslut avseende installation av ATC-system och kapacitetshöjande åtgärder (TN 2013-0710)
- 2013-09-17: Förnyat inriktningsbeslut avseende program Slussen samt inriktnings- och genomförandebeslut om upprustning av Saltsjöbanan (LS 1306-0890)

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att trafiknämnden beslutar att föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att besluta nedanstående.

1. Trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomföra program Saltsjöbanan till total investeringsutgift om högst 1 835 mkr och

totalram 1836 mkr, inklusive index samt ändrad omfattning, varav Trafikverket finansierar upp till 836 mkr genom näringsbidrag. Utgifterna för år 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifterna för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

Under förutsättning av att regionfullmäktige beslutar enligt ovan föreslås trafiknämnden besluta följande.

2. Förvaltningschefen ges i uppdrag – med rätt att besluta om vidaredelegering – att inom ramen för ovan angiven total budget genomföra erforderliga upphandlingar, inklusive att fastställa upphandlingsdokument, att tilldela, teckna och förvalta kontrakt samt att teckna erforderliga övriga avtal.

Förslag och motivering

Sammanfattning

Bakgrund

Landstingsfullmäktige, nuvarande regionfullmäktige, beslutade den 17 september 2013 att genomföra åtgärder på Saltsjöbanan (LS 1306-0890).

Den 11 februari 2014 beslutade trafiknämnden att på Saltsjöbanan även genomföra kapacitetshöjande åtgärder för att möjliggöra tolvminuterstrafik samt att installera ATC-system, en satsning för tätare, säkrare och punktligare trafik.

Den 12 juni 2018 beslutade landstingsfullmäktige, nuvarande regionfullmäktige, att dela program Slussen och spårutbyggnad Nacka till två objekt, program Slussen och program Saltsjöbanan (LS 2017-1587).

Fördjupad kunskap om förhållanden och förutsättningar har nu gett insikt om ett ökat behov av medel för program Saltsjöbanan för att genomföra beslutade åtgärder.

Bullermätningar genomförda utefter banan har samtidigt gett till resultat att lokala bullerskyddsåtgärder behöver genomförts. Trafikförvaltningen bedömer att det utan dessa bulleråtgärder finns en uppenbar risk att miljöenheten vid

Nacka kommun utfärdar ett föreläggande om sänkt hastighet på Saltsjöbanan. I det genomförda prioriteringsarbetet föreslår därför trafikförvaltningen att erforderliga bulleråtgärder genomförs som en utökning av omfattningen inom ramen för det förnyade genomförandebeslutet för program Saltsjöbanan samtidigt som antalet konverterade fordonspar minskas.

Överväganden och motivering

Saltsjöbanans framtida roll

Kollektivtrafiksystemets uppbyggnad och användning i Nacka/Värmdösektorn förändras som en följd av 2013 års Stockholmsöverenskommelse om bostads- och tunnelbaneutbyggnad. Utformningen av Slussens bytespunkt påverkar förutsättningar för kollektivtrafiken ytterligare. Resandeprognoser har gjorts för år 2030, med de nya förutsättningarna. Dessa visar att den ökade befolkningen och förtätningen ger ett ökat behov av kollektivtrafik i området.

Den nya systemuppbyggnaden leder till att Saltsjöbanan får en ny och större roll i trafiksystemet. Saltsjöbanan utgör även fortsättningsvis Saltsjöbadens och Fisksätras huvudsakliga kollektivtrafikförsörjning. Förutom den uppgiften kommer Saltsjöbanan att utgöra förbindelsen mellan centrala Nacka, nordöstra Hammarby Sjöstad och Slussen/Södermalm.

Även om tunnelbanan till Nacka erbjuder direktförbindelse till T-Centralen kommer byte vid Slussen fortsatt vara snabbaste resväg för många resenärer från området. Arbetena med tunnelbanan har dock försenats. För åren då en stor del av bostadsbebyggelsen har kommit på plats men innan tunnelbanan öppnat kommer, enligt Utvecklingsplanen för Saltsjöbanan, finnas behov av en ökad turtäthet och fler tåg för att klara av resandeflöden från Nacka, bland annat genom att avlasta busstrafiken när sträckan Slussen – Henriksdal öppnat. En annan förutsättning är att påbörjade åtgärder inom program Saltsjöbanan avslutas.

Fördjupad kunskap

Saltsjöbanan har idag 15 fordonspar. I underlaget till trafiknämndens beslut den 11 februari 2014 gällande kapacitetshöjande åtgärder på Saltsjöbanan (TN 2013-0710) uppskattades behovet till ytterligare sju stycken fordonspar till en investeringsutgift om 32 mkr. 2020 års uppskattade investeringsutgift för ombyggnation per fordonspar är 12 mkr. Till detta kommer utgifter för beställarorganisationen och hårdvara för ATC-ombordutrustning.

Oklara förutsättningar
Idag är Saltsjöbanan avstängd mellan Slussen och Henriksdal medan Stockholms stads projekt Slussen behöver tillgång till delar av banan för att utföra sina arbeten. Vid tidpunkten för tidigare genomförandebeslut var inte tidplanen för arbeten vid Slussen klarlagda och detaljplanen för den nya bussterminalen i Katarinaberget var ännu inte antagen vilket innebar att återläggningen av Saltsjöbanans spåranläggning, baserat på från Stockholms stad vid den tiden tillgängliga informationen, antogs kunna ligga inom tidsramen 2020/21. Detaljplanen för bussterminalen vann lagakraft först under 2017 och arbetena på sträckan, inklusive utökningen av spårkapacitet inne i Slussen och installation av ATC mellan Henriksdal och Slussen, kommer, enligt Stockholms stads nu gällande tidplan, som tidigast kunna påbörjas under 2025. Detta förutsätter att Stockholms stads arbeten med Slussens östra delar är klara. Denna senareläggning är till delar, ca 30 mnkr, orsak till den ökade investeringsutgiften för delsträckan Henriksdal-Slussen på grund av indexeffekter och organisation under längre tid. Till detta kommer dyrare tekniska lösningar, drygt 10 mnkr, i spåranläggningen i form av ballastfritt spår som en följd av utformningen av Stockholms stads anläggning kring slutstationen.

ATC-installationen på övriga delar av Saltsjöbanan färdigställdes och driftsattes våren 2019.

Under upprustningen av Saltsjöbanan, inklusive Neglingedepån, har okända förhållanden lett till behov av utökade medel om ca 13 mkr. Anläggningen är över hundra år gammal och underlag och ritningar har inte överensstämt med verkligheten. Anläggningens skick har dessutom varit sämre än förutsatt.

Innehållsändringar
Tidigare genomförandebeslut, TN 2013-0710, omfattade ombyggnad av tunnelbanefordon till sju fordonspar till Saltsjöbanan. Som ett led i trafikförvaltningens prioriteringsarbete med anledning av ökad investeringsprognos har emellertid ett optimeringsarbete genomförts. Resultatet av optimeringsarbetet visar att förbättrad turtäthet från 20-minuterstrafik till 12-minuterstrafik är möjlig att uppnå även med en ombyggnation av endast ett fordonspar. Detta förutsätter dock trafik med 4-vagnståg, istället för dagens 6-vagnståg, detta med bibehållen fordonsreserv som idag.

Optimeringsarbetet visade även att tidigare beslut om uppställningshall på Neglingedepån sannolikt är mindre kostnadseffektiv än enbart uppställningsspår.

År 2013 genomfördes en referensmätning av buller från Saltsjöbanan vilken låg till grund för omfattningen av bullerskyddsåtgärder i tidigare genomförandebeslut. Vid en ny bullermätning som genomfördes 2015 visade det sig att fordonen bullrade mer än vid referensmätningen. Detta innebar att de bullerskyddsåtgärder som redan gjorts på Saltsjöbanan och som baserades på referensmätningen inte varit tillräckliga. Utgiften för att uppnå trafikförvaltningens riktlinjer på berörda fastigheter bedöms till ca 45 mkr förutsatt att fordonens bromsblock byts ut från gjutjärn till fiberblock. Åtgärderna är av stor betydelse för närboende och för att undvika ett föreläggande från Nacka kommuns miljöenhet som skulle kunna resultera i hastighetsnedsättningar på Saltsjöbanan. I annat fall finns risk att inte dagens 20-minuterstrafik kan upprätthållas. Trafikförvaltningen föreslår därför att kompletterande lokala bullerskyddsåtgärder prioriteras framför fler ombyggda fordonspar inom budgetutrymmet för objekt program Saltsjöbanan i budget 2020 för Region Stockholm.

Ovanstående innebär alltså en omfattningsförändring där trafikförvaltningen föreslår ökad omfattning till att omfatta lokala bullerskyddsåtgärder på 78 fastigheter och en minskad omfattning avseende antal konverterade fordonspar.

Ekonomiska konsekvenser
Enligt nuvarande genomförandebeslut uppgår program Saltsjöbanans ram till 1 670 mkr. Utifrån bedömningar av aktuella förutsättningar beräknas investeringsutgiften öka med 165 mkr till 1 835 mkr inklusive index, se bilaga 1 *Investeringskalkyl*. I den av regionfullmäktige beslutade investeringsbudgeten för 2020 ingår objektet med den nya totalutgiften på 1835 mkr och 2020 års utgift på 38,8 mkr. Med en tillkommande programdriftkostnad om 1 mkr blir total budget 1 836 mkr, varav Trafikverket finansierar upp till 836 mkr genom näringsbidrag. Näringsbidraget skulle bli lägre såvida planerade åtgärder inte genomförs.

I tabell 1 *Åtgärder, utgifter och kostnader* redovisas de åtgärder som ingår i detta förnyade genomförandebeslut, respektive fördelning av gällande beslut samt behovet av förnyat beslut per åtgärd.

Tabell 1. Åtgärder, utgifter och kostnader i mkr (inklusive index)

Åtgärd	Fördelning gällande beslut	Fördelning förnyat beslut
Kapacitetsåtgärder (mötesstationer, uppställningsspår, fordon, åtta månader ersättningstrafik)	240	264
ATC (mark- och fordonsinstallationer)	52	54
Åtgärder Saltsjöbanan (på Neglingedepån och längs hela banan förutom sträckan Slussen – Henriksdal)	888	901
Henriksdal-Slussen (återläggning, ny station, tre månader ersättningstrafik)	143	228
Tvärbanans förlängning till Sickla – avslutad	323	319
Bullerskyddsåtgärder – avslutad	24	24
Kompletterande lokala bullerskyddsåtgärder (78 fastigheter)	0	45
Total investeringsutgift	**1670**	**1835**
Programdriftkostnader (vissa utbildningar och lokalomkostnader)	0	1
Total utgift inkl kostnad	**1670**	**1836**

I *Investeringskalkyl,* se bilaga 1, framgår totalt ackumulerat utfall, planerad årsfördelning av total investeringsutgift samt driftskostnader.

De årliga driftskostnaderna för huvudobjektet som gäller anläggningen och fordon – såsom avskrivningar, räntekostnader, utökade trafikdriftkostnader, underhållskostnader för det ökade antalet fordon samt nedskrivning av näringsbidrag – har i medeltal beräknats till 46 mkr per år för de kommande tio åren. Med ytterligare ett fordonspar är driftskostnadsökningen relativt liten, uppskattad till 100 tkr per år. Den stora driftkostnadsökningen är istället relaterad till ökad turtäthet i form av exempelvis personalkostnader. Lokala bullerskyddsåtgärder resulterar inte i driftskostnader då det är fastighetsägarens ansvar att bekosta underhåll. Avskrivningstiden för dessa är 17-30 år beroende på i vilken del av fastigheten åtgärderna genomförs.

Den stora investeringsutgiften prognosticeras utfalla i samband med de kapacitetshöjande åtgärderna som planeras genomföras under 2022 och 2023. I bilaga 1 *Investeringskalkyl* framgår utfallet per år.

Riskbedömning
En förutsättning för den föreslagna investeringsutgiften skall innehållas är att risker enligt nedan inte faller ut.

Det finns en risk att ett ytterligare förnyat genomförandebeslut kommer att behövas som ett resultat av planerad åtgärdsvalsanalys som inkluderar nya resandeprognoser. Antalet fordonspar som föreslås finansieras genom detta beslut riskerar att inte vara tillräckligt för framtida resebehov. Det innebär i sin tur en risk för beslut om ombyggnation av ytterligare fordon men i ett för sent skede när tunnelbanevagnar från Röda linjen redan har utrangerats. En åtgärd är att genomföra åtgärdsvalsanalys för att klargöra framtida resandebehov.

Osäkerheter finns om hur byte av fordonens bromsblockstyp påverkar behov av bullerskyddsåtgärder. Uppnås inte förväntad bullerreduktion genom bytet finns en risk att ytterligare fastigheter behöver lokala bullerskyddsåtgärder.

Det återstår fortfarande vissa osäkerheter gällande utgifter på sträckan Henriksdal – Slussen för åtgärder som Stockholms stads Slussen-projekt ska genomföra utifrån överenskommelser i genomförandeavtalet mellan trafikförvaltningen och Stockholms stad. Åtgärder inkluderar att ta fram ett separat genomförandeavtal för återställning av den provisoriska Henriksdal slutstation samt erhålla uppdaterade kostnadsuppskattningar för arbeten som Stockholms stad ska utföra och investeringsobjekt program Saltsjöbanan bekostar.

Konsekvenser för miljön
Föreslagna åtgärders negativa konsekvenser för miljön bedöms främst vara relaterade till produktion när exempelvis antalet transporter ökar vilket är begränsat till en kortare fas i systemets livscykel. För den längre driftsfasen möjliggör åtgärderna ökad turtäthet på Saltsjöbanan. Detta stärker i sin tur kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot biltrafiken i området. Åtgärderna styr mot trafikförsörjningsprogrammets mål om ökad kollektivtrafikandel och bidrar därigenom till att minska samhällets negativa miljöpåverkan. Lokala bullerskyddsåtgärder skulle innebära en bättre miljö för närboende. Se bilaga 2 *Miljöbedömning* för en mer ingående beskrivning.

Trafikförvaltningen
Investeringsprojekt

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-12

Ärende
SL 2017-0735

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Sociala konsekvenser
De kapacitetshöjande åtgärderna möjliggör en ökad turtäthet och kapacitet på Saltsjöbanan. Satsningen innebär förbättringar för barn, äldre, personer med funktionsnedsättning, övriga resenärer och för de som bor och vistas i närområdet. Ett exempel är förbättrad tillgänglighet i Fisksätra genom installation av en hiss.

Sara Catoni
Tillförordnad förvaltningschef

Karin Svingby
Avdelningschef Investeringsprojekt

Region Stockholm
Trafikförvaltningen

KALKYL
2020-01-16
Version 1.6

Handläggare:

Kalkyl inför investeringsbeslut

Syftet med detta dokument är att fungera som kalkylunderlag inför beslut om finansiering av projekt. Dokumentet ingår som en del av Ekonomihandboken under avsnitt "Investeringar".

För instruktioner kring användandet av kalkylmallen hänvisas till dokumentet "Instruktion för kalkyl inför investeringsbeslut", Ekonomihandboken.

Länk till instruktion: **Ekonomihandboken**

Observera att vid initiering av ett beslutat projekt så ska den för detta avsedda **projektregistreringsblanketten** användas. Denna blankett hittas som mall bland trafikförvaltningens

2. Information

Program (namn)	Program Saltsjöbanan
Program (nummer)	10030
Huvudprojekt (namn)	Åtgärder Saltsjöbanan, Tvärbana Sickla, Bullerskyddsåtgärder
Huvudprojekt (nummer)	10110,10375,10330
Projekt (namn)	
Projekt (nummer)	
Ärendenummer för beslut - Utredning	
Ärendenummer för beslut - Planering	
Ärendenummer för beslut - Genomföran	SL 2017-0735

Observera att vid initiering av ett beslutat projekt så ska den för detta avsedda projektregistreringsblanketten användas. Denna blankett hittas som mall bland trafikförvaltningens Exce mallar i menyn ovan.

För instruktioner kring användandet av kalkylmallen hänvisas till dokumentet "Instruktion för kalkyl inför investeringsbeslut", Ekonomihandboken alternativt kontakta handläggaren enligt kontaktuppgifter ovan.

Länk till instruktion: **Ekonomihandboken**

5. Genomförande (Fas 30)

Program: Program Saltsjöbanan
Huvudprojekt: Åtgärder Saltsjöbanan, Tvärbana Sickla, Bullerskyddsåtgärder
Projekt: 0
Ärendenr: SL 2017-0735

Kalkylår	2019

Investeringar exkl. index (tkr)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totalt
Åtgärder Saltsjöbanan	898 502	2 863									901 365
Kapacitetsåtgärder	27 939	30 311	26 385	167 546							252 181
ATC	47 954	5 949									53 903
Henriksdal Slussen	10 179	10 943	13 689	11 755	9 256	8 653	137 518				201 993
Tvärbana Sickla (avslutat)	318 746										318 746
Bullskyddsåtgärder Saltsjöbanan (avslut	23 919										23 919
Lokala bullerskyddsåtgärder		3 876	20 117	21 233							45 226
											0
											0
											0
Total exkl. index	1 327 239	53 942	60 191	200 534	9 256	8 653	137 518	0	0	0	1 797 333
Indexprognos	0%	0%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	
Total Investeringar inkl. index	1 327 239	53 942	61 997	212 747	10 114	9 739	159 421	0	0	0	1 835 199

Kostnader exkl. index (tkr)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totalt
Kostnader för projektkontor	531	33	35	185	185	160	80				1 209
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	531	33	35	185	185	160	80	0	0	0	1 209
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total Kostnader inkl. index	531	34	37	202	208	185	96	0	0	0	1 294

Total beslut inkl. index	1 327 770	53 976	62 034	212 949	10 323	9 925	159 517	0	0	0	1 836 492

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totalt
Andel aktiverat (Alla faser)	69%	1%		1%	15%			14%		0%	

Investeringsbidrag (tkr)	596 698	32 000	30 000	75 000	2 000	2 000	71 302				809 000

Kalkyl utförd av: Elisabeth Tollaksen

Kommentarer

Investeringsbidrag 26 mkr i Stadsmiljöbidrag, 411 mkr enligt nationell plan och 399 mkr enligt länsplan. Ackumulerat utfall tom 2019 i kolumn 2019. Med en total ram på 1837 mkr uppskattar vi kunna utnyttja 809 mkr av de totalt beslutade 836 mkr då alla aktiviteter inte är bidragsgrundande. Av den totalt utökade investeringsramen om 167 mkr beräknas 67 mkr finansieras via näringsbidrag.

7. Drift

Driftstart	2019

Prognos exkl. index (tkr)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
[Biljettintäkter]										
[Uthyrning fordon]										
[Uthyrning lokaler]										
[Reklam]										
[Andra intäkter]										
Kostnadsreduktioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
[Köpt trafik]										
[Drift]										
[Underhåll]										
[Övriga kostnadsreduktioner]										
Kostnadsökningar	-700	-700	-700	-700	-1 506	-1 506	-1 506	-1 859	-1 859	-1 859
[Köpt trafik]										
[Drift]										
[Underhåll]	700	700	700	700	1 506	1 506	1 506	1 859	1 859	1 859
[Övriga kostnadsökningar]										
Total exkl. index	-700	-700	-700	-700	-1 506	-1 506	-1 506	-1 859	-1 859	-1 859
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%
Total Intäkter inkl. index	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total Kostnadsreduktioner inkl. index	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total Kostnadsökningar inkl. index	-700	-721	-743	-765	-1 695	-1 746	-1 798	-2 286	-2 355	-2 426
Total inkl. index	-700	-721	-743	-765	-1 695	-1 746	-1 798	-2 286	-2 355	-2 426

Utrangering av tillgång (tkr)				560						

Avskrivningar	45 790	47 651	49 790	57 129	57 478	57 814	63 314	63 314	63 314	63 314

Nedskrivning av investeringsbidrag	20 586	21 947	22 840	23 401	25 083	25 097	28 104	27 911	27 911	27 911

Räntekostnader	13 695	13 181	12 825	14 437	13 450	12 449	12 945	11 678	10 412	9 146

Kalkyl utförd av: Elisabeth Tollaksen

Kommentarer

Tvärbanan ökad spårlängd 700 meter, ca 1000 kr/meter i underhållskostnad. Ökad spårlängd Saltjöbanan 440 meter. From 2023 : Fisksätra, Tattby (330m). From 2026 sträcka Henriksdal-Slussen (130m). Underhållskostnad 2700 kr/meter för Saltsjönbanan. Totalt underhåll per år 54 mkr

2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	Totalt
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
										0
										0
										0
										0
										0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
										0
										0
										0
										0
-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-31 485
										0
										0
1 859	1 859	1 859	1 859	1 859	1 859	1 859	1 859	1 859	1 859	31 485
										0
-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-1 859	-31 485
3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
134%	138%	143%	147%	151%	156%	160%	165%	170%	175%	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-2 498	-2 573	-2 650	-2 730	-2 812	-2 896	-2 983	-3 073	-3 165	-3 260	-43 875
-2 498	-2 573	-2 650	-2 730	-2 812	-2 896	-2 983	-3 073	-3 165	-3 260	-43 875
										560
63 314	63 314	63 314	63 314	63 314	63 314	63 314	63 314	63 314	63 314	1 202 053
27 911	27 911	27 911	27 911	27 911	27 911	27 911	27 911	27 910	27 910	529 894
7 879	6 613	5 347	4 081	2 814	1 548	282	-985	-2 251	-3 517	146 030

6. Avskrivningstider

	Avskrivnings-tid	Andel (%)	Värde
Spåranläggningar	20	98%	1 789 319
Fordon	20	3%	45 880
Stationer/terminaler	20		0
Depåer	20		0
Fartyg	30		0
Mark- och kajanläggningar	20		0
Maskiner och inventarier	10		0
Övriga investeringar	5		0
		100,0%	*1 835 199*
	Kvar att allokera:	*0,0%*	*0*

Investeringar	
Utredning	0
Planering	0
Genomförande	1 835 199
Total investeringsutgift	**1 835 199**

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Sammanfattning

Alla belopp i tusen kronor

Program	Program Saltsjöbanan
Huvudprojekt	Åtgärder Saltsjöbanan, Tvärbana Sickla, Bullerskyddsåtgärder
Projekt	0

Fas 10 - Utredning

Beslut

Kalkylår	2019
Investeringar	0
Kostnader	0
Utredningsbeslut	**0**

Nominella värden

Kalkyl utförd av: [Namn]

Tidigare beslut

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Utfall

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Fas 20 - Planering

Beslut

Kalkylår	2019
Investeringar	0
Kostnader	0
Planeringsbeslut	**0**

Nominella värden

Kalkyl utförd av: [Namn]

Tidigare beslut

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Utfall

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Fas 30 - Genomförande

Beslut

Kalkylår	2019
Driftstart	2019
Investeringar	1 835 199
Kostnader	1 294
Genomförandebeslut	**1 836 492**

Nominella värden

Investeringsbidrag totalt	809 000

Intäkter	0
Kostnadsreduktioner	0
Kostnadsökningar	-15 234
Utrangering av anläggningstillgång	-560
Avskrivningar	-568 910
Nedskrivning av investeringsbidrag	250 789
Räntekostnader	-124 218
Driftskonsekvenser 10 år	**-458 133**

Nominella värden

Intäkter	0
Kostnadsreduktioner	0
Kostnadsökningar	-43 875
Utrangering av anläggningstillgång	-560
Avskrivningar	-1 202 053
Nedskrivning av investeringsbidrag	529 894
Räntekostnader	-146 030
Driftskonsekvenser 20 år	**-862 624**

Nominella värden

Nuvärde inkl. Investeringsbidrag	-1 016 194
Nuvärde exkl. Investeringsbidrag	-1 797 777
Internränta inkl. Investeringsbidrag	0%
Internränta exkl. Investeringsbidrag	0%

År noll = start för genomförande (inte vid start för utredning)

Tar ej hänsyn till utgifter under utredning och planering

Kalkyl utförd av: Elisabeth Tollaksen

Tidigare beslut

Investeringar	1 669 544
Kostnader	
Totala utgifter	**1 669 544**

Nominella värden

Totalt alla faser

Beslut

Utredning	0
Planering	0
Genomförande	1 836 492
Total utgift	**1 836 492**

Nominella värden

Tidigare beslut

Utredning	0
Planering	0
Genomförande	1 669 544
Total utgift	**1 669 544**

Nominella värden

Region Stockholm

Miljöbedömning vid investeringar, trafik (yttre miljöpåverkan)

Användarinstruktioner
För alla Trafikförvaltningens investeringsobjekt som överstiger 100 miljoner kronor ska bifogad mall för miljöbedömning fyllas i. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöhänsyn i ett tidigt skede i investeringsprocessen.

Miljöbedömningen är en del av både Stockholms läns landstings och Trafikförvaltningens miljöledningssystem. Det är viktigt att alla relevanta frågor och kontaktuppgifter besvaras samt att ansvarig chef signerar. I övrigt ska miljöbedömningen fyllas i enligt Instruktion för miljöbedömning av investeringsobjekt (SL-2009-117737).

Vid frågor kontakta sektion Hållbar utveckling.

Fyll i nedanstående

Förvaltning/Bolag	AB Storstockholms lokaltrafik
Kontaktperson och tfn	Sanna Almheden 070-979 92 60
Typ av investering	Ombyggnation Fisksätra och Tattby till mötesstationer, ombyggnation av C6-fordon, uppställningsspår, lokala bullerskyddsåtgärder och upprustningsåtgärder.

1. Är investeringen en miljöinvestering, dvs. en investering som enbart syftar till att minska negativ miljöpåverkan? Om ja, behöver frågorna nedan inte besvaras.	Nej Ja	☒ (0 p) ☐ (7 p)
2. Har andra alternativ till investeringen beaktats? Om nej, ge kort förklaring till varför:	Ja ☒ Nej ☐	
Om ja, hur bedöms investeringen ur miljösynpunkt?	Bästa alternativ Alternativen likvärdiga Ej bästa alternativ	☐ (1 p) ☒ (0 p) ☐ (-1 p)
Om ej bästa alternativ, ge kort förklaring till varför: Åtgärderna syftar till att öka Saltsjöbanans attraktivitet vilket möjliggör att tågtransporters marknadsandel ökar jämfört med personbilstransporter. Att öka tågtransporters marknadsandel skulle vara positivt ur miljösynpunkt men det går emellertid inte att påvisa i förväg. Även lokala bullerskyddsåtgärder planeras vilket skulle innebära en bättre miljö för närboende.		
3. Hur påverkar investeringen energianvändningen?	Minskar Oförändrad Ökar	☐ (1 p) ☒ (0 p) ☐ (-1 p)
Kommentar: För produktionsskedet krävs energi för att ta fram det material som behövs till investeringen. Åtgärderna möjliggör en ökad turtäthet på Saltsjöbanan. När en ökad turtäthet införs kan det i sin tur leda till en ökad energianvändning. Dessutom resulterar det i ett ökat drift- och underhållsbehov och därmed en ytterligare energianvändning. Å andra sidan kan energianvändningen minska i och med att åtgärderna bidrar till att Saltsjöbanan blir ett attraktivare transportmedel och skulle kunna ersätta fler personbilstransporter. Då det inte går att påvisa i förväg om Saltsjöbanan kommer ersätta personbiltransporter ges 0 p istället för 1 p i denna miljöbedömning.		
4. Hur påverkar investeringen andelen förnybara bränslen som används?	Ökar Oförändrad Minskar	☐ (1 p) ☒ (0 p) ☐ (-1 p)
Kommentar: Saltsjöbanan drivs inte av bränslen. För produktionsskedet ökar bränsleanvändningen då transporter för material och personer ökar, men hur stor andel som är förnybara bränslen beror på vilka typer av bränslen som exemeplvis entreprenörer		

	använder sig av under produktionen. Denna ökning kan dock betraktas som liten i ett större perspektiv. När en ökad turtäthet införs kan detta resultera i ett ökat drift- och underhållsbehov och därmed en ökad bränsleanvändning.		
5.	Hur påverkar investeringen utsläppen till luft, mark och/eller vatten?	Minskar Oförändrade Ökar	☐ (1 p) ☒ (0 p) ☐ (-1 p)
	Kommentar: För produktionsskedet ökar utsläppen till luft då transporter för material och personer ökar. I ett längre perspektiv kan utsläpp till luft minska i och med att åtgärderna bidrar till att Saltsjöbanan blir ett attraktivare transportmedel och därmed skulle kunna ersätta fler personbilstransporter. Utsläpp till mark och vatten bedöms vara oförändrade men en viss risk för sådana utsläpp finns under produktionsskedet. Krav kommer att ställas på entreprenörer för att undvika utsläpp till mark och vatten.		
6.	Kommer miljö- och hälsofarliga kemikalier att undvikas utifrån SLL:s utfasningslista enligt delmål 12 i Miljöutmaning 2016?	Ja Nej	☒ (1p) ☐ (-1p)
7.	Kommer krav att ställas på hur anläggningen/ fordonet/fartyget ska omhändertas när det är uttjänt (t.ex. återanvändning, återvinning)?	Ja Nej Ej tillämpligt	☒ (1p) ☐ (-1p) ☐ (0 p)

8.	Innebär investeringen att transporter/biltrafik totalt sett kommer att öka eller minska?	Minska Oförändrad Öka	☐ (2 p) ☒ (0 p) ☐ (-2 p)
	Kommentar: Vägtransporter kommer att öka under produktion. Investeringen kommer att möjliggöra för fler avgångar på Saltsjöbanan. När ökad turtäthet införs innebär det att antalet tågtransporter ökar, liksom ett ökat drift- och underhållsbehov som leder till ökade vägtransporter. Åtgärderna möjliggör att tågtransporters marknadsandel ökar och en minskad personbiltrafik eftersom Saltsjöbanan blir ett attraktivare alternativ. Detta går emellertid inte att påvisa i förväg.		
9.	Om investeringen innebär exploatering av naturmark (gröna ytor): Vad innebär i så fall investeringen för den påverkan som naturmarken (biologiska mångfalden) utsätts för?	Minskar Oförändrad Ökar	☐ (1 p) ☒ (0 p) ☐ (-1 p)
	Resultat av miljöbedömningen: 2 poäng		

Miljöbedömning

- **0-9 poäng**: investeringen är positiv ur miljösynpunkt.
- **(-3) - (-1) poäng:** investeringen är tveksam ur miljösynpunkt.
- **(-9) - (-4) poäng:** investeringen är negativ ur miljösynpunkt. Miljöhänsyn bör noga vägas mot andra aspekter såsom pris, funktion m.m.

Motivering för investeringen om resultatet av miljöbedömningen är lägre än noll poäng:

Ort och datum Stockholm 20-02-17	
Namnteckning, ansvarig chef	Namnförtydligande
Torbjörn Bodin	Torbjörn Bodin

Underskriven blankett skickas till ansvarig investeringscontroller

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 3/2020

Sammanträdesdatum
2020-03-17

Datum för justering: 2020-04-28

Datum för anslag: 2020-04-28

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 43

Genomförandebeslut för Saltsjöbanan samt tunnelbaneentréer vid Slussen
(SL 2013-1569)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 4 mars 2020 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

YRKANDEN

1. Ordföranden yrkade bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2. S-ledamöterna yrkade bifall till sitt förslag till beslut (bilaga 2).

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann att trafiknämnden beslutat i enlighet med förvaltningschefens förslag till beslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt dels att föreslå regionstyrelsen besluta att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Genomförd planeringsfas avseende bytespunkt Slussens entré Krysset och Norra entrén samt Saltsjöbanan station Slussen godkänns.

2. Namnändringen av investeringsobjektet, Bytespunkt Slussen, upprustning, till, Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen godkänns.

3. Regionfullmäktige fastställer den totala investeringsutgiften för objekt Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen, till 1012 miljoner kronor inkl. index.

4. Trafiknämnden medges rätt att genomföra objektet Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen till en total investeringsutgift om 1012 miljoner

kronor inklusive index, varav 925 miljoner kronor avser genomförande. Utgifterna för 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifter för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

Trafiknämnden beslöt dels, under förutsättning av regionstyrelsens och regionfullmäktiges beslut ovan, följande.

5. Trafiknämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att verkställa genomförandefasen, enligt regionfullmäktiges beslut, samt att genomföra de upphandlingar, ingå de avtal och i övrigt vidta de åtgärder som erfordras för att verkställa genomförandefasen.

UTTALANDE

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 3).

RESERVATION

S-ledamöterna reserverade sig mot beslutet att inte bifalla deras förslag till beslut.

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

Vid protokollet

Karoline Sandar

Bilaga 2

Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT
2020-03-17

SL 2013-1569

Socialdemokraterna

Trafiknämnden
Ärende 6

Genomförandebeslut för Saltsjöbanan samt tunnelbaneentréer vid Slussen

Genomförandebeslutet för Saltsjöbanan och tunnelbaneentréerna vid Slussen är ett viktigt beslut. Vi socialdemokrater är, vilket är välkänt, av principiella skäl skeptiska till den långtgående delegation som sker i trafiknämnden. Det finns stora demokratiska vinster av att politiken fattar dessa beslut i nämnden. Vi menar att fastställande av upphandlingsdokumentation samt tilldelningsbeslut är sådana beslut som ska tas på nämnden. Det har gång på gång fattats beslut som lett till stora fördyringar och det är ett politiskt ansvar som regionmajoriteten behöver ta.

Därutöver är vi kritiska till den trend där personalens representanter inte involveras i tillräckligt stor utsträckning i processen, därmed går värdefulla insikter och kompetens förlorad vilket kan leda till arbetsmiljöproblem under genomförandetiden men även till problem under driften ifall viktiga synpunkter för ökad funktionalitet går förlorade. Detta har vi sett flera exempel på i Stockholmsregionens byggprojekt de senaste åren.

Därför föreslås trafiknämnden *dels* besluta, under förutsättning av regionstyrelsens och regionfullmäktiges beslut ovan, följande på punkt sex:

att förvaltningschefen ges i uppdrag att verkställa genomförandefasen, enligt regionfullmäktiges beslut, samt att förbereda de upphandlingar som krävs och återkomma till nämnden för beslut om upphandlingsdokument och tilldelningsbeslut. Samt att därutöver ingå de avtal och i övrigt vidta de åtgärder som erfordras för att verkställa genomförandefasen.

Trafiknämnden föreslås även besluta:

att ge förvaltningschefen i uppdrag att inkludera berörda personalgruppers representanter och skyddsombud i framtagande av kravspecifikation för upphandlingar för att säkerställa arbetsmiljön under genomförandetiden och funktionaliteten för personalen under drift.

att uppdra åt förvaltningschefen att i upphandlingsdokumentationen inkludera krav på arbetsrättsliga villkor i nivå med kollektivavtal.

Bilaga 3

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-03-17

SL 2013-1569

Vänsterpartiet

Trafiknämnden
Ärende 6

Genomförandebeslut Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen

Vi i Vänsterpartiet ser positivt på att arbetet med kollektivtrafiklösningarna vid Slussen går framåt. Vi ser dock en stor risk för fördyringar och förseningar med flera olika projekt som löper parallellt. Detta bidrar även till försämrad överblickbarhet – ett strukturellt problem i trafiknämndens arbete, vilket även regionrevisorerna påpekar i sin rapport om investeringsprocessen.

Vi vill påpeka att tillgängligheten skulle kunna underlättas av en lösning med öppna spärrlinjer. Detta gäller även kundtoaletter som skulle göra kollektivtrafiken möjlig för flera resenärsgrupper. Vi vill även se att skärmarna används till trafikinformation och konst i stället för reklam.

Att kräva kollektivavtalsliknande arbetsvillkor och löner vid upphandling av entreprenader borde vara självklarhet som vi vill påminna om även vid denna investering.

I ljuset av turerna kring bussterminal Slussen vill vi också framhålla vikten av att trafikförvaltningen säkerställer en god kontroll över projektet och att nämnden kontinuerligt informeras om dess fortskridande.

Region Stockholm

Trafikförvaltningen
Investeringsprojekt
Portfölj Buss, Pendel och bytespunkter

Handläggare
Karin Svingby
08-6863033
karin.svingby@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-04

Trafiknämnden
2020-03-17, punkt 6

Ärende
SL 2013-1569

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Genomförandebeslut Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen

Ärendebeskrivning

Ärendet avser genomförandebeslut för investeringsobjekt Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt nedanstående underlag.

- Genomförandeavtal mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting avseende ny- och ombyggnadsarbeten i anslutning till Slussen (SL 2013-1569), se protokoll Landstingsfullmäktige 2016-12-13, § 206, LS 2016-1034
- Inriktningsbeslut för Upprustning av bytespunkt Slussen, se protokoll Trafiknämnden 2019-08-27, § 175, TN 2018-08-27

samt:

- Bilaga 1 - Genomförandebeskrivning entré Krysset och Norra entrén
- Bilaga 2 - PM Sammanställning förslagshandling med SL-specifik inredning Station Saltsjöbanan Slussen.
- Bilaga 3 - Investeringskalkyl
- Bilaga 4 - Miljöbedömning

Trafikförvaltningen
Investeringsprojekt
Portfölj Buss, Pendel och bytespunkter

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-04

Ärende
SL 2013-1569

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås *dels* besluta att föreslå regionstyrelsen besluta att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Genomförd planeringsfas avseende bytespunkt Slussens entré Krysset och Norra entrén samt Saltsjöbanan station Slussen godkänns.

2. Namnändringen av investeringsobjektet, Bytespunkt Slussen, upprustning, till, Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen godkänns.

3. Regionfullmäktige fastställer den totala investeringsutgiften för objekt Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen, till 1012 miljoner kronor inkl. index.

4. Trafiknämnden medges rätt att genomföra objektet Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer vid Slussen till en total investeringsutgift om 1012 miljoner kronor inklusive index, varav 925 miljoner kronor avser genomförande. Utgifterna för 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifter för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.

Trafiknämnden föreslås *dels* besluta, under förutsättning av regionstyrelsens och regionfullmäktiges beslut ovan, följande.

6. Trafiknämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att verkställa genomförandefasen, enligt regionfullmäktiges beslut, samt att genomföra de upphandlingar, ingå de avtal och i övrigt vidta de åtgärder som erfordras för att verkställa genomförandefasen.

Förslag och motivering

Sammanfattning

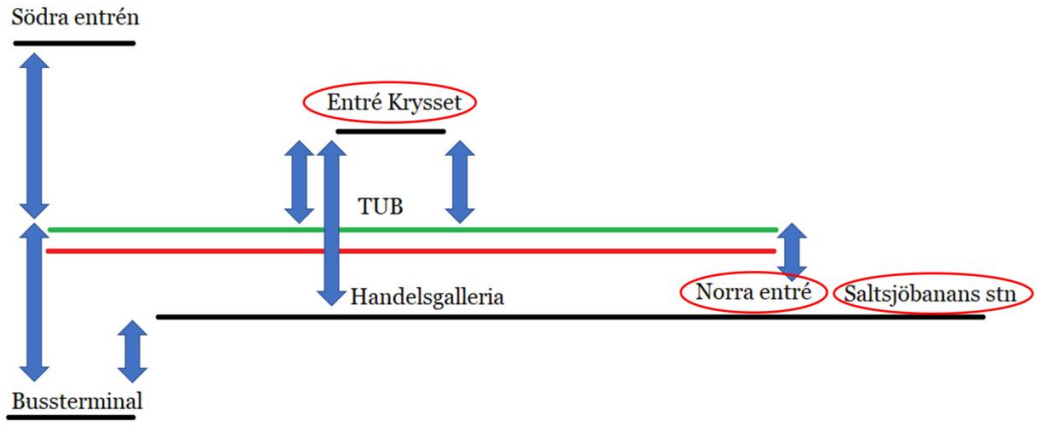
Bakgrund

Projekt Slussen är ett samhällsbyggnadsprojekt som genomförs av Stockholms stad. Målet är att skapa en ny utformning för Slussen som passar framtidens behov för boende, besökare och kollektivtrafiken

samtidigt som det säkrar dricksvattnet för Stockholms befolkning. Projektet medför en förändring av Slussen som plats och bytespunkt för kollektivtrafikresenärerna.

Stockholms stad och trafikförvaltningen samarbetar för att skapa framtidens bytespunkt där vissa delar genomförs av trafikförvaltningen och vissa delar av staden med kravställning och aktivt deltagande från båda parter. Landstingsfullmäktige godkände vid sammanträdet den 13 december 2016 *Genomförandeavtal för ny- och ombyggnadsarbeten i anslutning till Slussen, LS 2016-1034*. Genomförandeavtalet förtydligar parternas samverkan och ansvarsfördelning rörande projektering, utförande, kostnader, ägande och drift.

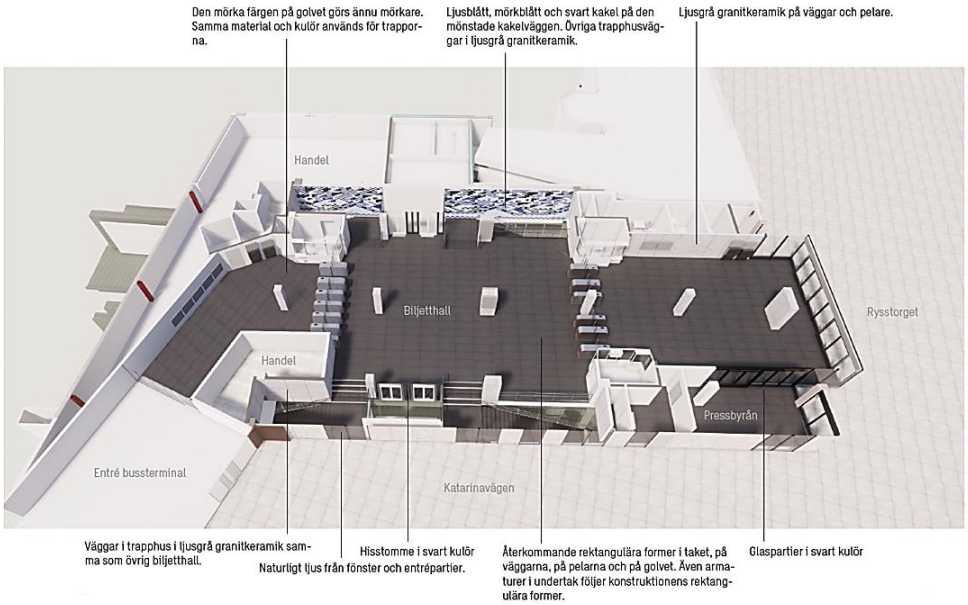
I Genomförandeavtalet framgår att Region Stockholm (f.d. Stockholms läns landsting) ska ansvara för, utföra samt investera i ett antal olika arbeten inom SL:s anläggningar. Dessa arbeten omfattar renovering av tunnelbaneentré Krysset, som utgör entré mot Södermalmstorg och får en ny koppling mot bussterminalen, den Norra entrén som utgör entré mot Saltsjöbanan och handelsgallerian samt för ny slutstation Saltsjöbanan Slussen, se figur 1.

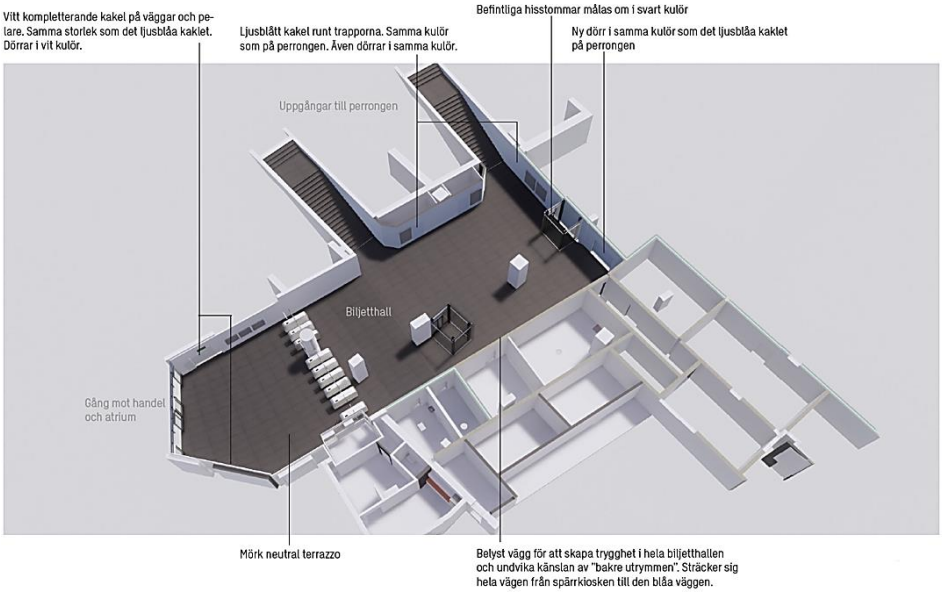
Figur 1. Översikt av Bytespunkt Slussen med röda ringar som gäller detta genomförandebeslut (blå pilar motsvarar hiss/rulltrappa/trappa mellan våningsplan i bytespunkten).

I planeringsstudieskedet har trafikförvaltningen tagit fram en detaljerad systemhandling för ombyggnation av biljetthallarna Krysset (mot Södermalmstorg) och Norra entrén (mot handelsgallerian och ny bussterminal). Det som föreslås i framtagna systemhandlingar är att biljetthallarnas befintliga utformning får en uppdaterad gestaltning (se

visionsbild i figur 2 och 3 nedan), biljetthallen Krysset anpassas för att ta emot resenärer från den nya bussterminalen med ny spärrlinje och koppling i bytespunkten, tillgängligheten i biljetthallen Krysset ökar genom att dubblera hissarna till plattformarna och den norra entrén anpassas för att ta emot resenärer från den nya handelsplatsen och den nya stationen för Saltsjöbanan. Teknikrummet flyttas från Krysset till planerade utrymmen vid Norra entrén. För en genomgång av vad som föreslås genomföras i mer detalj och hur det kan gå till, se bilaga 1, Genomförandebeskrivning entré Krysset och Norra entrén.

Figur 2. Vision för gestaltning entré Krysset (mot Södermalmstorg).

Figur 3. Vision för gestaltning entré Norra (mot handelsgalleria och Saltsjöbanan).

Saltsjöbanan kommer återläggas till tidigare läge på Stadsgårdsleden för att sedan gå in i den överbyggda strukturen på kajplan intill Katarinahissen. Här skapas ett stationsläge med två spår, perrong samt en koppling till tunnelbanans norra entré, till kajen via entrén ut mot Slusstorget samt söderut på kajplan till den nya bussterminalen. Station Slussen är ändhållplats för Saltsjöbanan och för att kunna möjliggöra utökad turtäthet kommer antalet spår vid station utökas från ett till två.

Station Saltsjöbanan Slussen byggs i samverkan mellan Stockholms stad och trafikförvaltningen. Stockholms stad bygger stomkonstruktionen medan trafikförvaltningen ansvarar för stomkomplettering, akustik, gestaltning, tillgänglighet, brukarspecifik inredning och trafiknära IT. **Notering**: återläggning av järnvägsanläggningen (BEST) utförs och finansieras via annat investeringsobjekt inom Region Stockholm. Stockholms stad har tagit fram en systemhandling för hela station Saltsjöbanan Slussen och trafikförvaltningen har deltagit i arbetet med kravställning, se bilaga 2 samt figur 4.

Figur 4. Konceptbild ny station Saltsjöbanan Slussen

Inriktningsbeslut för utredningsstudie Upprustning Bytespunkt Slussen, TN 2019-08-27, beslutades av trafiknämnden i augusti 2019. Beslutet innebar att trafikförvaltningen påbörjade en planeringsstudie för både upprustning av tunnelbanestationen och de i detta beslut beskrivna åtgärderna. Planeringsstudien har visat att de åtgärder som identifierats för tunnelbanestation Slussen är mer omfattande och har fler beroenden än tidigare bedömts och som upprustningen av tunnelbanestationen behöver samordnas med andra initiativ inom trafikförvaltningen, exempelvis Stridbecksvalven. Underlag för genomförandebeslut för tunnelbanestationen ingår därför inte i föreliggande beslut, utan vidare utredning krävs.

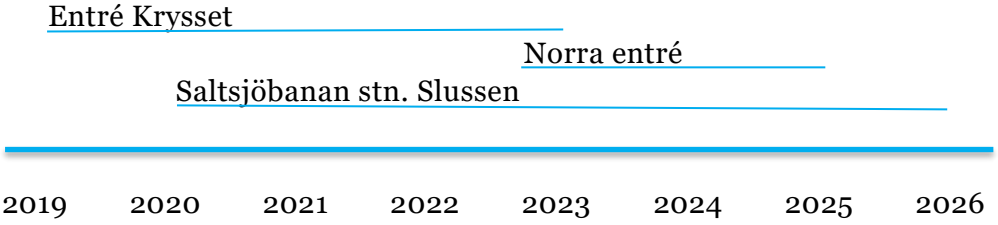
Överväganden och motivering

Projekt Slussen är ett samhällsbyggnadsprojekt som genomförs av Stockholms stad. Objektet avser finansiering av station Saltsjöbanan vid Slussen och entréer till tunnelbanan. Om investeringen inte genomförs kan Saltsjöbanan inte återläggas samt entréer till tunnelbanan kan inte nyttjas fullt ut, då Stadens exploatering av nuvarande ytor förändras.

Eftersom skilda delar av bytespunkten har kommit olika långt och för att inte äventyra det avtal som trafikförvaltningen har slutit med Stockholms stad föreslogs i inriktningsbeslutet, TN2019-08-27, flera olika genomförandebeslut. I syfte att skapa ytterligare tydlighet med avseende på vilka arbeten som är kopplade till Genomförandeavtalet och vilka arbeten som trafikförvaltningen utför utöver Genomförandeavtalet så föreslås att endast omfattningen kopplad till Genomförandeavtalet kvarstår i

investeringsobjektet. De delar som är kopplade till trafikförvaltningens åtgärder utöver Genomförandeavtalet föreslås tas bort från investeringsobjektet, cirka 14 miljoner kronor. Fortsatt utredning med dessa delar hanteras vidare inom trafikförvaltningen redan pågående initiativ med tunnelbanesystemet.

Planerade arbeten enligt Genomförandeavtalet är förknippade med ett antal genomföranderisker som har hanterats i planeringensfasen. De genomföranderisker som tagits upp i inriktningsbeslutet tillsammans med de kostnadsdrivande krav som konstaterades i inriktningsbeslutet har setts över. I systemhandlingarna har det tagits fram en genomförandebeskrivning och utförandet är planerat i etapper. Utförandet föreslås ske på ett sätt som ger minsta påverkan på resenärer och tunnelbanetrafik. Möjlighet till bytesresa ska bibehållas under hela ny- och ombyggnationen av befintliga bytespunkten. Uppskattning av genomförandetider finns beskrivet i Figur 5. Dessa är baserade på den tidplan som finns i Genomförandeavtalet.

Figur 5. Övergripande tidplan genomförandeskedet Upprustning bytespunkt Slussen

Trafikförvaltningen har inom ramen för planeringsfasen av detta projekt tagit fram systemhandlingar för entréerna (bifogat finns en sammanfattning i form av en genomförandebeskrivning, se bilaga 1) men för Saltsjöbanan har trafikförvaltningen istället deltagit och kravställt in i Stockholms stads arbete med systemhandling för att möjliggöra effektiv samordning. Därför ser bifogat underlag för station Saltsjöbanan Slussen annorlunda ut (se bilaga 2).

Ekonomiska konsekvenser
Objektet Upprustning Bytespunkt Slussen är medtaget i Investeringsplan 2020-2029 med en totalutgift om 1026 miljoner kronor. Förslaget om att enbart inkludera de delar som finns avtalade i Genomförandeavtalet innebär att 14 miljoner ska minskas från investeringsobjektet, vilket innebär att den totala utgiften om 1026 miljoner kronor minskas till 1012 miljoner kronor

inklusive index, varav 925 miljoner kronor avser genomförande. För detaljer se investeringskalkylen, bilaga 3.

Investeringskalkylen, bilaga 3, har tagits fram baserat på de kalkyler som genomförts inom ramen för planeringsfasen. Investeringen medför ökade driftkostnader, preliminärt kopplat till drift och underhåll. Driftkostnaderna är uppskattade och kommer kunna estimeras med bättre träffsäkerhet längre fram i genomförandet.

Trafikförvaltningen har sökt och erhållit Stadsmiljöavtal om 47,5 miljoner kronor för arbete med entréerna, se bilaga 3. Trafikförvaltningen kommer fortsätta söka ytterligare medfinansiering då möjlighet för detta medges.

Riskbedömning
Riskerna som beskrivs nedan inryms till stora delar i den totala ramen. Riskerna hanteras genom aktiv avtalshantering. De risker som bedöms ha störst ekonomisk påverkan är:

Det finns en risk att Stockholms stads arbeten försenas och därmed försenas även vissa av trafikförvaltningen arbeten, t.ex. station Slussen Saltsjöbanan. Följdeffekten av detta medför exempelvis ökade kostnader för ersättningstrafik och index.

Det finns en risk att de geotekniska förutsättningarna visar sig sämre än antaget i handlingen som finns framtagen för grundläggning för Saltsjöbanans slutstation. Risken för påträffande av förorenade massor vid schaktarbeten är överhängande.

Det finns risker kopplat till tolkningar och gränsdragningar i Genomförandeavtalet med Stockholms stad. Stockholms stad och trafikförvaltningen har tydliggjort vilka delar av avtalet där det finns oenigheter kring tolkning och arbete fortgår för att reda ut dessa.

Det finns genomföranderisker kopplade till att bytespunkten ska fungera för resenärer under hela byggskedet, vilket kommer föranleda kostsamma etappindelningar och provisoriska konstruktioner.

Konsekvenser för miljön
Miljöåtgärder har projekterats både i systemhandlingarna för entréerna samt i den gemensamma systemhandlingen med Stockholms stad för Saltsjöbanans station Slussen. Det finns en framtagen miljöplan som i sin tur bygger på trafikförvaltningens gällande riktlinjer för miljö och buller. För Saltsjöbanans station Slussen har Stockholms stad tagit fram systemhandling och utgår från sina miljöriktlinjer. Trafikförvaltningens och Stockholms stads riktlinjer har till största delen samma höga ambitionsnivå och trafikförvaltningen fortsätter att kravställa och granska de arbeten som Stockholms stad gör för att säkerställa att denna ambitionsnivå följs. En miljöbedömning för investeringen är gjord, se bilaga 4.

Sociala konsekvenser
De kapacitetshöjande åtgärder som föreslås möjliggör en ökad turtäthet och kapacitet på Saltsjöbanan och förbättrad bytesupplevelse. Satsningar på ett förbättrat kollektivtrafikutbud bidrar till att jämna ut socioekonomiska skillnader och öka inkludering och jämställdhet i regionen.

Genom att dubblera hissarna i Krysset förbättras tillgängligheten till bytespunkt Slussen. Det ger också en redundans som gör att personer med funktionsnedsättning kan genomföra ett byte i Slussen även om en hiss skulle vara trasig.

Den upprustning som föreslås av ytskikt och gestaltning förväntas även ge förbättringar för resenärernas upplevelse av trygghet och tillgänglighet. Under byggskedet är det extra viktigt att ta hänsyn till att personer med funktionsnedsättning ska kunna röra sig tryggt och förutsägbart i bytespunkten. Detta säkerställs genom avskärmning, ledsagning, tydlig trafikinformation och särskilt utpekade trafikvärdar.

Trafikförvaltningen
Investeringsprojekt
Portfölj Buss, Pendel och bytespunkter

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-04

Ärende
SL 2013-1569

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Expedieras till

Sara Catoni
Tillförordnad Förvaltningschef
Trafikförvaltningen Region Stockholm

Karin Svingby
Avdelningschef
Investeringsprojekt

ARBETSGÅNG UNDER GENOMFÖRANDET

UPPDRAG	UPPDRAGSLEDARE	DATUM
Bytespunkt Slussen	Torsten Paulson	2018-05-04
UPPDRAGSNUMMER	UPPRÄTTAD AV	Rev 2018-12-20
11002983	Sofie Magne	

Generell beskrivning

Bakgrund
Slussenprojektet är ett samhällsbyggnadsprojekt som ägs av Stockholms stad. TFs anläggningar blir berörda genom:

- förändringar av anslutningar till tunnelbanan
- nyanläggning av bussterminal för Nacka/Värmdötrafiken
- slutstationen för Saltsjöbanan
- hållplatser för innerstadsbussarna
- hållplats för sjötrafiken

Bytespunkt Slussen är ettTF projekt som ingår i program Slussen och spårutbyggnad Nacka. Syftet med program Slussen är att hålla samman pågående och planerade aktiviteter inom TF, som rör Slussen för att skapa en helhetssyn på projektet nya Slussen inom TF. Projekt Bytespunkt Slussen avser den färdiga lösningen av stadens Slussenprojekt, där TFs anläggningar ingår, som en del i helheten.

Omfattning
Vårt uppdrag består i att ta fram systemhandlingar för att anpassa Tunnelbana Slussens entré (Biljetthallen) mot Rysstorget och till den nya entrén från Katarinavägen, vilket innebär att golvnivån höjs, nya trappor och hissar byggs. Den tidigare bussentrén på den nedre nivån utgår och i Norra entrén anpassas tunnelbanan (nedre biljetthallen) till Nya Slussens Atrium med handelsytor.
Personalrum, teknikrum och spärrkiosker samt tekniska installationer uppdateras till dagens standard i den mån det är möjligt.
Genomförande skall ske under full pågående drift av tunnelbanan, vilket kräver att arbetena utförs i etapper.
Tidplanen för arbetena skall även anpassas till stadens arbete med projektet nya Slussen.
Systemhandlings utgångspunkter bestod av handlingen *Bilaga 1 till konsultanskaffning projekteringsorganisation för SG-krysset och norra entré* vilka bifogades i vår förfrågan.

Mål
Att skapa en modern och tillgänglig T-banestation i harmoni med Nya Slussen och som kan ta om hand det stora trafikantflödet mellan bussar, tåg och tunnelbana. Detta uppnår vi genom att designa en ljus, ren, logisk och välkomnande station. Ljus, genom att glasa upp nuvarande entrébyggnad och föreslå nya fönster mot Katarinavägen, ren, genom att samla och minimera installationer, logiskt, genom tydlig skyltning och kommunikation, välkomnande, genom behagliga kulörer och material.

I uppdraget skall vi:

- Leverera Granskningshandling för Krysset och Norra Entré inom teknikområdena Arkitektur, Konstruktion, VVS, SÖ, EL och Transport utifrån givna ramar.
- Leverera Systemhandling för Krysset och Norra Entré inom ovan teknikområden utifrån givna ramar.

Arbetsgång under genomförandetiden

Bilagor

Ritningsbilaga 1 – Etappindelning Krysset
Ritnignsbilaga 2 – Etappindelning Norra Entrén

Allmänt

Arbetet med ombyggnationen av tunnelbanestation Slussen kommer att utföras under tiden 2019-2023 och pågå under tiden tågtrafiken är i full drift. För att uppfylla trafikförvaltningen riktlinjer Utformning av stationer och bytespunkter kapitel 17 ska ombyggnationen ske etappvis för att minska störningar för resenärer. Vårt förslag är att ombyggnationen skall ske i 3 etapper. Den första etappen är ombyggnation av den inre delen av Krysset närmast berget och den andra etappen omfattar den främre delen av Krysset närmast Ryssgården. Under etapp 1 och etapp 2 måste en hiss och en trappa till varje plattform vara i drift. Den nybyggda tillfälliga entrén via Ryssgården kompletterar stationen under ombyggnationen med en trappa och en hiss per plattform så att den totala kapaciteten blir densamma som idag. Den sista etappen utgörs av Norra entrén och tas i bruk när den tillfälliga tunnelbanentrén från Ryssgården är demonterad.

Etapp 1 och 2, Krysset

1. Fig 1. Etapp 1A
   Bef. kontor rivs för att ge plats åt trygghetsrum som ska vara i drift under etapp 1D och teknikutrymmena som ska vara i drift under hela ombyggnationen. Riv ej vatten och avloppsledning från befintlig toalett då de kommer användas till det tilfälliga personalrummet i etapp 1D. Bef. elrum rivs ej.

2. Fig 2. Etapp 1B
   Nya teknikutrymmena, elrum och telerum byggs innan befintligt elrum rivs. Elrum färdigställs med nya grupp/fördelningscentraler, UPS och nödljusaggregat. Telerum färdigställs med kopplingspunkter för HT, UR, Larm (DA) och telefoni (PA). Befintligt TUBNET TN02 flyttas till nya telerummet. Befintliga kablar flyttas.

Nya trygghetsrummet byggs innan tillfälligt trygghetsrum rivs. Trygghetsrummet och teknikutrymmena kommer användas under etapp 1. En tillfällig dörr mot biljetthallen byggs så utrymmena kan användas under etapp 1C och 1D.

3. Fig 3. Etapp 1C
   Inre del av biljetthall rivs. En avskiljande vägg mellan entreprenadområde och publik yta i biljetthallen uppförs. Bullerdämpande åtgärder måste komplettera den avskiljande väggen då ombyggnationen sker under tunnelbanans drifttimmar. Brandkrav måste utredas. Den avskiljande väggen kan användas under båda etapp 1 och etapp 2 (monteras och återmonteras enl. behov).De befintliga hissarna skall vara i drift under hela etapp 1.

   Det behövs avspärrning på plattformen under byggtiden för trappor och hissar. Ca 1000 mm runt omkring hissgrop från och med etapp 1C fram tills etapp 2B är avslutad. Mått enligt ök med SLL så att säkerhetsavstånd uppfylls.

   Staden river polisentrén och TF river resterande lokaler och övergolv inom etapp 1, enligt Rivningsritning A462203-400-1-02-1003R och A462203-400-2-00-0001R. In och utleverans sker via polisentrén. De två södra trapporna rivs och bjälklagsöppningen vidgas så fri höjd erhålls vid trapplöpet.

   Installation måste tas i beaktning vid byggnation i etapper: Allmänbelysning/nödbelysning, telesystem, kraftsystem, installation för biljettkiosk/bilettspärrar och elinstallation till hissar.

   Befintlig konst hanteras i dialog med AF konst. Vid eventuell demontering, flytt eller restaurering står projektet för kostnader. Konstnären har upphovsrätt till sitt verk och eventuella förändringar av konsten bör hanteras varsamt inom projektet för att inte medföra förseningar, i sarmråd med AF konst.

4. Fig 4. Etapp 1D
   Inre del av biljetthall byggs. Samordning för materialhantering med stadens entreprenörer behövs då Katarinavägen anläggs samtidigt. Vi föreslår in och utlastning av byggmaterial mot Katarinavägen. Förrutom in- och utlasnitng av material kommer entrén även att avnändas för resenärer. Trafikförvaltningen ordnar en tillfällig entré samtidigt som byggandet av den nya entrén pågår på samma plats. Detta bör utredas tillsammans med Staden.

   De södra hissarna och de södra trapporna byggs under etapp 1D. Hissarna kommer ha centrumöppnade dörrar som uppfyller SL:s godkända mått för tillgänglighet men som inte är lika djup som den vanligare typen för att på så sätt öka möjligheten att grundlägga fritt från pelarfundament. Hisskorgs mått 1100 x 1400 (B x D). Den avfasade trekantiga betongklumpen vid avslutet av trapplöpets bjälklagsöppning avlägsnas och ersätts av en btg-blk/plank som läggs ovan bjälklaget för att vinna höjd enl. K-ritning. Trapplutningen avgör hur mycket öppningen måste förlängas. Troligen kan vidgningen av öppningen lösas utan stödpelare och balkar enligt detta alternativ. Utreds av K.

Tillfälligt personalrum och trygghetsrum byggs i anslutning till entrén. Detta på grund av att de norra trapporna kommer vara avstängda och ingen tillgång till nya permenta trygghetsrummet finns. Dragning av vatten sker från kryssets gamla WC enligt etapp 1A.

Installation måste tas i beaktning vid byggnation i etapper: Allmänbelysning/nödbelysning, telesystem, kraftsystem, installation för biljettkiosk/bilettspärrar och elinstallation till hissar.

5. Fig 5. Etapp 2A
   Den norra bef. biljetthallens del rivs fram tills avskiljeväggen. Bef. hisschaktväggar rivs och ny skyddsvägg mellan hissarna byggs i linje med den avskiljande väggen (etapp/deletappgränsen). Brandkrav utreds. Nytt hisschakt och grop byggs och förhoppningsvis går vi fritt fundament till pelare. Det finns även en pelare vid ytterväggen. De bef. trapporna rivs. De norra trappornas bef. avstigningsyta stämplas upp mot plattformen, ev. ned till berg. Utreds av K.

   Inlastning och utlastning sker via krysstes entré mot rysstorget.

   Installation måste tas i beaktning vid byggnation i etapper: Allmänbelysning/nödbelysning, telesystem, kraftsystem, installation för biljettkiosk/bilettspärrar och elinstallation till hissar.

   Ett tillfälligt soprum anläggs i den framtida handelsytan.

6. Fig 6. Etapp 2B
   Den norra delen av biljetthallen byggs. Inlastning och utlastning sker via Kryssets entré mot rysstorget. Hisschaktväggar i stål och glas byggs mellan plattform och upp till bjälklaget. De två norra trapporna, ombyggnation av entrépartiet mot ryssgården och fasadändring mot Katarinavägen där personaldörr till pressbyrån ska byggas i etapp 2B.

   Ramp behöver byggas utanför Kryssets entré mot Rysstorget. Detta på grund av att Rysstorgets bjälklag höjs i ett senare skede.

   Ventilation i smårummen kommer inte att fungera under byggtiden innan Styr och VVS tagits i drift.

   Installation måste tas i beaktning vid byggnation i etapper: Allmänbelysning/nödbelysning, telesystem, kraftsystem, installation för biljettkiosk/bilettspärrar och elinstallation till hissar.

   Det tillfälliga soprummet utgår och flyttas tillbaka till den norra delen av biljetthallen.

7. Fig 7.
   Båda etapperna är färstigställda. Det tillfälliga personalrummet och trygghetsrummet demonteras.

Färdigmonterade glasväggar till hissarna monteras i biljetthallen. Nu är båda trapporna i drift och arbetsområdet för att bygga hisstopparna blir inte lika störande för resenärsflödena, som om bara en trappa var i bruk.

Fig 8.

Handelslokaler inklusive väggar mot biljetthallen och övergolv byggs av staden och handelstagaren.
TF kompleterar möblering av väggar mot biljetthallen med skyltar, biljettautomater, mm.

Etapp 3, Norra entrén

När staden är klara med sina entreprenader vid Norra entrén kan TF föra sin etapp 3. Troligen år 2023. Genomförandet av etapp 3 kan ske under tiden som den tillfälliga ryssgårdsentrén är i drift.

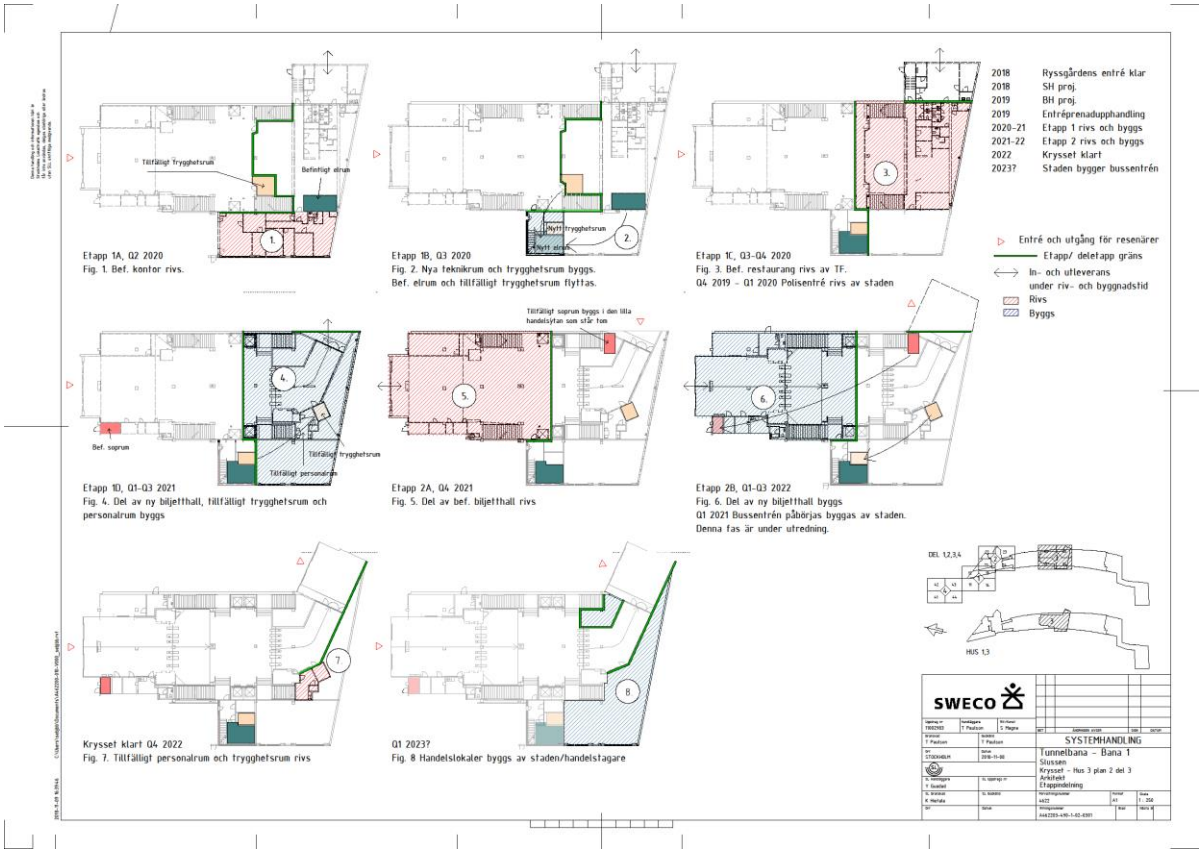
1. Fig 1. Etapp 3A
   Staden har rivit de utrymmena för att ge plats för OPI kanalen som går till saltsjöbanan, deras fribärande platta och deras teknikutrymen.

2. Fig 2. Etapp 3B
   Trafikförvaltningen river konstruktionsplattan fram till etappgränsen och fram till trapporna. Hissschakten bevaras men korgarna demonteras.

3. Fig 3. Etapp 3C
   Trafikförvaltningen bygger biljetthallen med tillhöriga personalutrymmen, teknikutrymmen mm.

4. Fig 4.
   Norra Entrén är färdigställt och Norra entrén tas i bruk när staden har återställt trappuppgångarna till perrongerna efter att Ryssgårdens tillfälliga entré demonterats. Eventuellt bygger trafikförvaltnignen även de nya brandglaspartierna på plattformen (brandkrav under utredning).

Bilaga 1 - Etappindelning Krysset

Bilaga 2 – Etappindelning Norra Entrén

Etapp 3A
Fig 1. Efter staden har rivit bygger de OPI kanalen, fribärande platta och de norra teknikutrymmena. TF förser staden med ritningar för vatten och värme.

Etapp 3B
Fig 2. Trafikförvaltningen river konstruktion och ytskikt och ickebärande väggar enligt rivningsritning A462201-400-0-01-0210R

Etapp 3C
Fig 3. Trafikförvaltningen bygger biljetthall, renoverar hissar, personalutrymmen och ytskikt mm. enligt planritning A462201-400-1-01-0210 och sektion A462201-400-2-00-0201

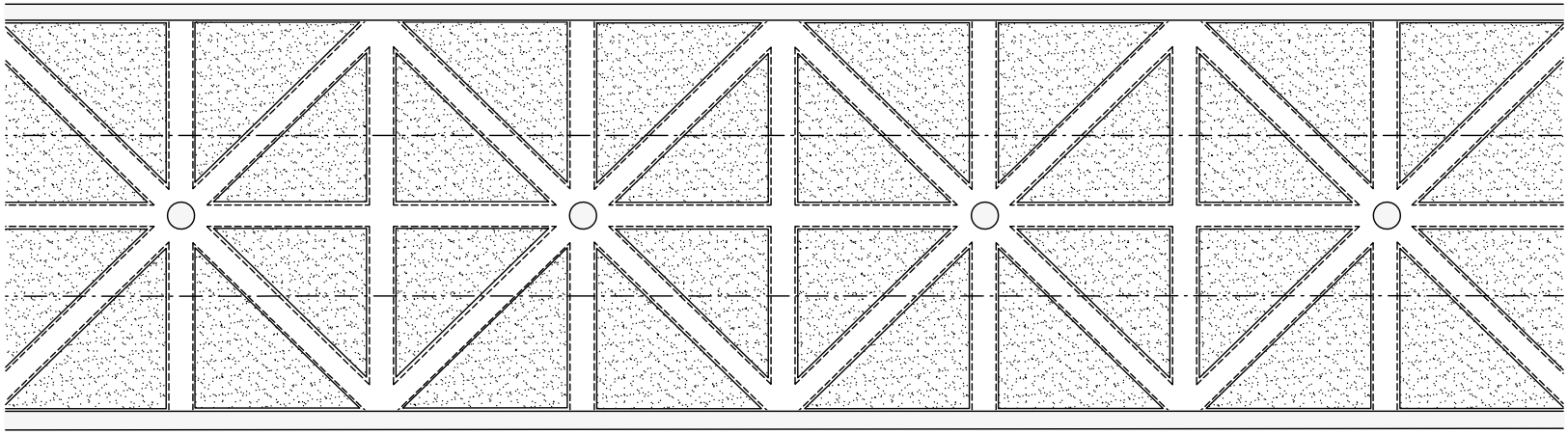
Fig 4. Staden demonterar Ryssgårdentrén och återställer trappuppgång från Norra Entrén till perrongen. Trafikförvaltningen bygger eventuella brandglaspartierna på perrongen innan biljetthallen tas i bruk.

ARBETSGÅNG UNDER GENOMFÖRANDET
2018-05-04

SALTSJÖBANAN SLUSSEN

SAMMANSTÄLLD FÖRSLAGSHANDLING MED SL SPECIFIK INREDNING

2019-09-06

Utgångspunkt gestaltning av Foster + Partners, illustration från Design Guidelines

FÖRSLAGSSTÄLLARE / INNEHÅLL

BYGGHERRE, AB STORSTOCKHOLMS LOKALTRAFIK
Yemane Guadad

ARKITEKT
Martin Spengler, Ragnar Persson Skare, Helena Hallman
PE Teknik & Arkitektur

AKUSTIK
Daniel Lindforss, Per Lindkvist
Akustikkonsulten

VVS / VA
Lars Fernström, ÅF
Kalle Wedel, Vcompany

EL
Johannes Skoglund, ÅF

BRAND
Christofer Wickmark, Briab

BEST
Leena Elg, SLL

BILAGA
RFP, Rumsfunktionsprogram

INLEDNING

Projekt Slussen är ett samhällsbyggnadsprojekt som ägs av Stockholms stad. Slussen är efter över 80 år utsliten och behöver rivas och byggas upp från grunden. Samtidigt ska området anpassas för att möta behoven hos dagens och morgondagens stockholmare. Framtidens Slussen blir en effektiv och trygg knutpunkt för gående, cyklister och kollektivtrafik. Det ska också bli en av Stockholms mest attraktiva mötesplatser med parkliv, nöjen och kultur, restauranger och caféer. Med femdubblad kapacitet att släppa ut vatten från Mälaren till Saltsjön minskas också risken för översvämningar i Stockholm och Mälardalen. Det säkrar vattentillgången för de cirka två miljoner människor som får sitt dricksvatten från Mälaren.

Eftersom Slussen är en knutpunkt för kollektivtrafiken blir trafikförvaltningens anläggningar berörda bl a genom förändringar av anslutningar till tunnelbanan, nyanläggning av bussterminal för Nacka/Värmdötrafiken, ny slutstation med dubbelspår för Saltsjöbanan, ny färjeterminal på Skeppsbron samt nya hållplatser för innerstadsbussar och sjötrafik.

Beslut avseende Saltsjöbanan fattades av trafikenheten och kommunicerades i detaljplanarbetet med huvudplanen innan Slussenprogrammet startades. 2016 revs det tidigare läget för Slutstation Saltsjöbanan (”Slutstation”) som ett led i den pågående ombyggnaden av Slussen. Staden uppför nya anläggningar i det tidigare läget för Slutstation.

Saltsjöbanan ska som en del av stadens projekt (Slussenprojekt) återläggas till ett delvis nytt läge med ett extra spår vid slutstationen, vilket möjliggör en trafikering med ökad turtäthet. Saltsjöbanans station sänks med cirka 1,7 m, förskjuts österut cirka 100 m. Slutlig definition av funktion och utformning är ett samarbetsprojekt mellan TF och Staden med utgångspunkt från gällande detaljplan för Slussen och ska ske på ett sätt som bidrar till att uppfylla parternas övergripande mål för kollektivtrafiken och för Slussen.

Återläggningen av Saltsjöbanan exklusive BEST-arbeten och SL specifika inredningar planeras, projekteras och genomförs av Staden som byggherre på uppdrag av SLL. Staden utför även rivning av stommar för lokaler och anläggningar invid Saltsjöbanan, vilka SLL idag äger inom tidigare arrendeområde för Saltsjöbanans slutstation, samt river BEST-anläggning fram till Erstaberget. SLL planerar, projekterar och genomför Saltsjöbanans samtliga BEST-arbeten och SL specifika inredningar själva såsom byggherre. Dessa arbeten ska koordineras med Stadens övriga arbeten i Slussen så att sluttider kan hållas.

Omfattning och gränsdragning av återanläggning Saltsjöbanan samt ansvarsfördelning mellan Staden och TF redovisas i bilaga 3 i genomförandeavtalet.

Foster + Partners gestaltning, skiss vy mot Atrie

ARKITEKTUR

Allmänt
De arkitektoniska delarna av detta PM är en sammanställd förslagshandling där stadens framtagna handlingar för Slutstation Saltsjöbanan (systemhandling, förslagshandling och Architectural Guidelines) har kompletterats gällande gestaltning och SL specifik inredning.

Styrande dokument arkitektur
Utöver lagar, förordningar, standarder och föreskrifter ska följande dokument beaktas vid fortsatt projektering:

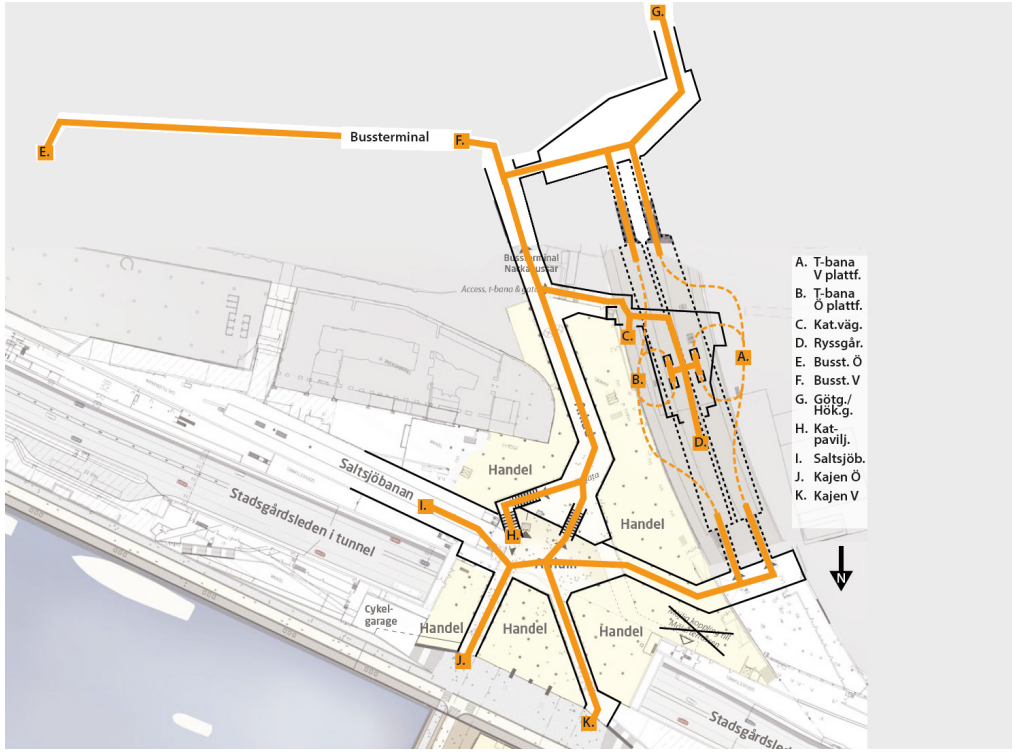
- Riktlinjer Utformning av stationer och bytespunkter (SL-S-419813, version 5, 2018-01-16)
- Riktlinjer Tillgänglighet för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning (SL-S-419765, version 6, 2018-01-16)
- Riktlinjer Social hållbarhet (SL-S-476710, version 4, 2018-12-12)
- Skyltmanual (SL-S-1262780, version 1, 2018-06-04)
- Architectural Guidelines, Foster + Partners (2014-01-13)

Förutsättningar
En viktig utgångspunkt för Saltsjöbanan har varit att knyta samman stationen med Stockholms stads omkringliggande projekt. Stationen ska uppnå samma standard som omgivningen, både tekniskt och gestaltningsmässigt. Särskild vikt i utformningen läggs därför i mötena mellan de olika anläggningsdelarna.

En annan målsättning för den nya stationen är en väl sammanhållen miljö som är enkel och tydlig att röra sig i. Bytespunkt Slussen har idag ca 140 000 resenärer som byter trafikslag mellan t-bana, Saltsjöbanan, buss och båt. Med tillkommande handelsytor i form av en galleria kommer resenärerna röra sig i en djup stationsanläggning i flera nivåer, och orienterbarheten är därmed en viktig fråga.

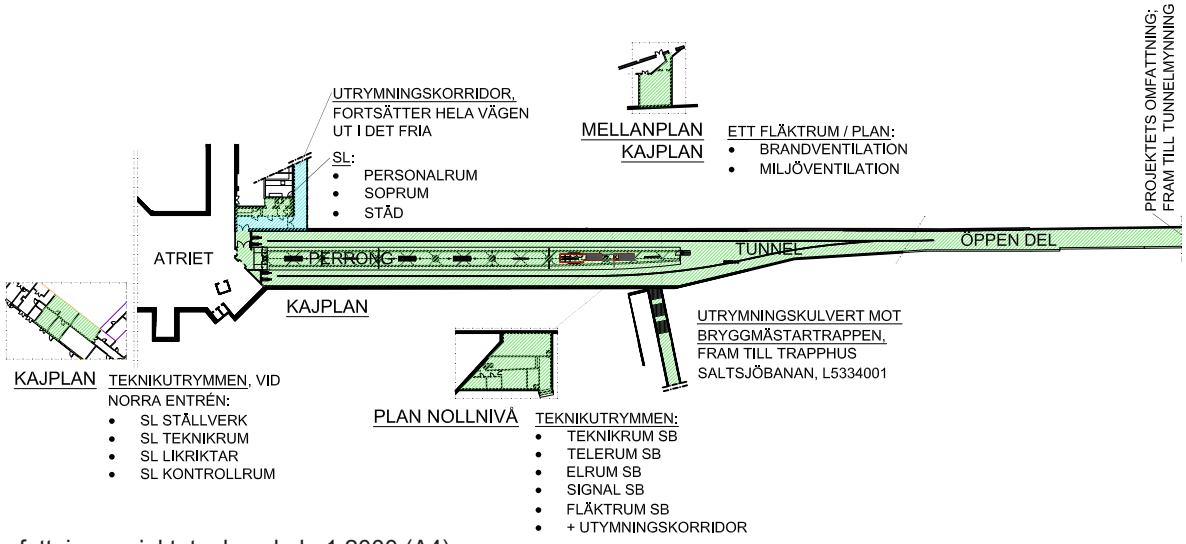
För att uppnå detta behöver bl. a. ytor för kommunikation utökas för att möta framtida krav på större flöden, samt förbättrad tillgänglighet och trygghet. Det är en fördel med olika karaktärsdrag för bytespunktens olika delar för att skapa en tydlig och lätt orienterbar anläggning. T.ex. föreslås en röd kulör till bussterminalens bergrum, medan tunnelbanans planeras i blå färgskala. I detaljer som utrustning, möbler och skyltar knyts sedan de olika trafikslagen samman vilket även känns igen i tunnelbanans årsringar i staden.

För det här projektet har utgångspunkten varit att behålla Foster + Partners ursprungliga gestaltning i största möjligaste mån, redovisad i Architectural Guidelines, och samtidigt klara av krav som framkommit angående drift- och underhåll, bullerdämpning, klottersanering, åtkomst för service mm. Skyltar och möbler har adderats till förslaget, och teknikområden har samordnats för fortsatt projektering.

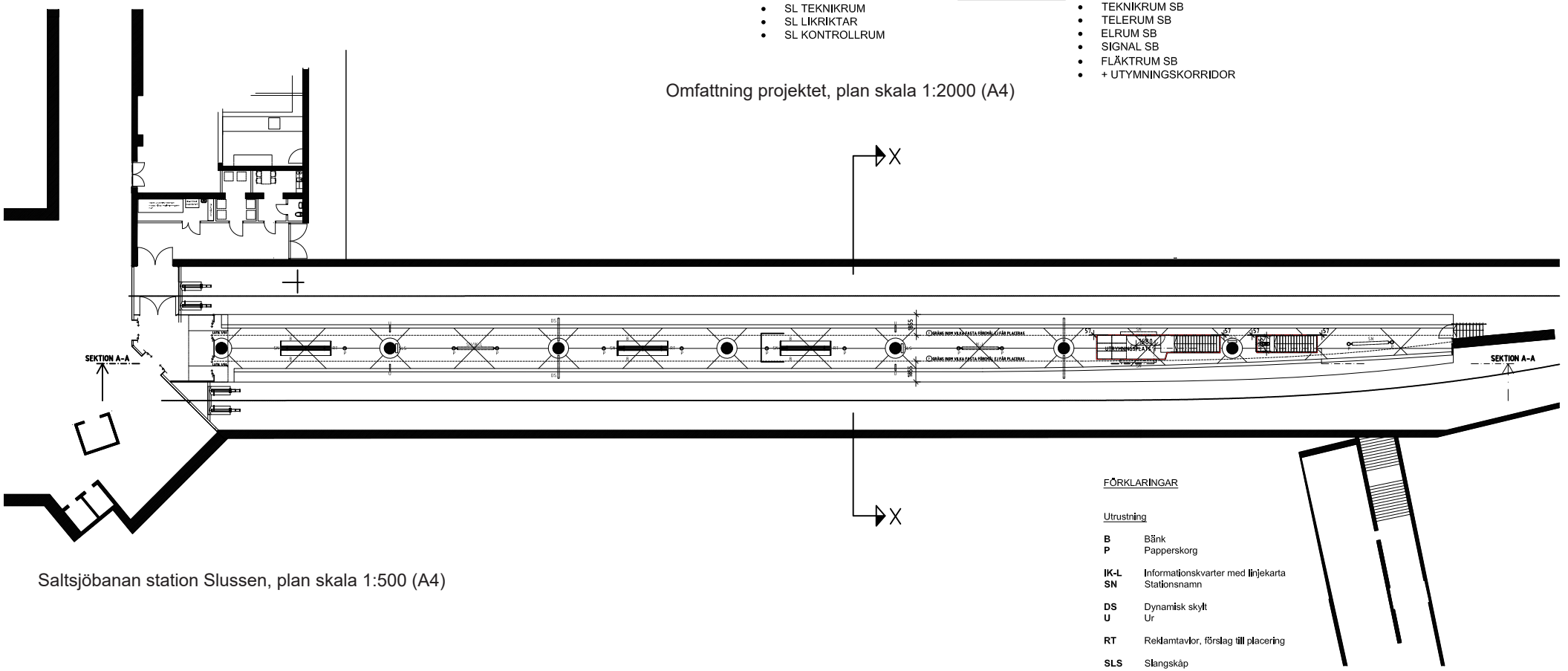

Saltsjöbanan och anslutning till övriga delar i bytespunkt Slussen

A / PLANER

Omfattning projektet, plan skala 1:2000 (A4)

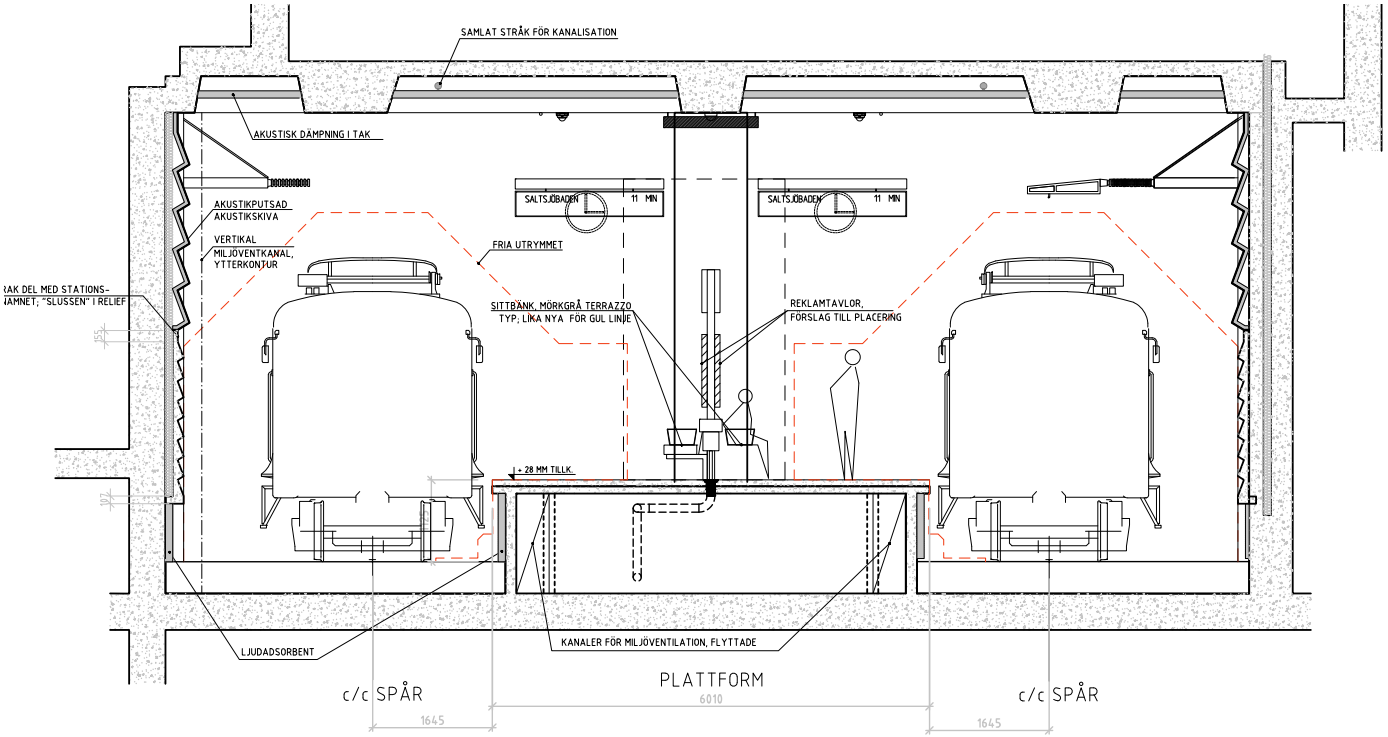
Saltsjöbanan station Slussen, plan skala 1:500 (A4)

FÖRKLARINGAR

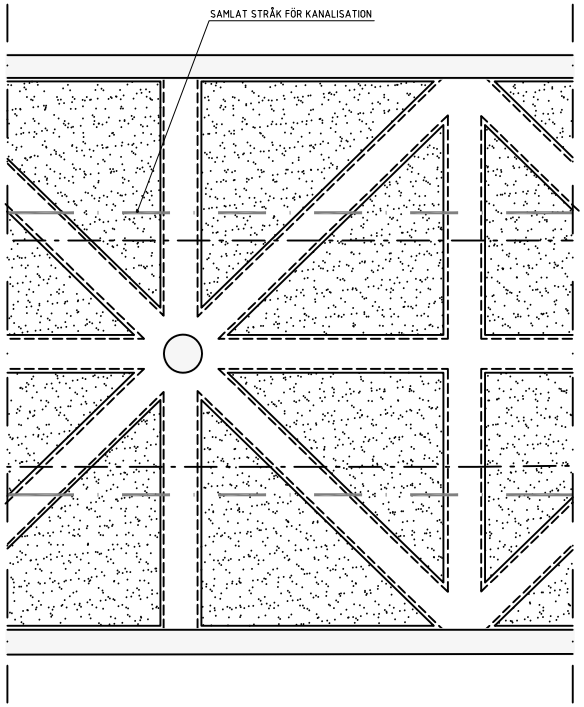
Utrustning

B	Bänk
P	Papperskorg
IK-L	Informationskvarter med linjekarta
SN	Stationsnamn
DS	Dynamisk skylt
U	Ur
RT	Reklamtavlor, förslag till placering
SLS	Slangskåp

A / GESTALTNING RUM

Typsektion, skala 1:100 (A4)

Takplan, skala 1:400 (A4)

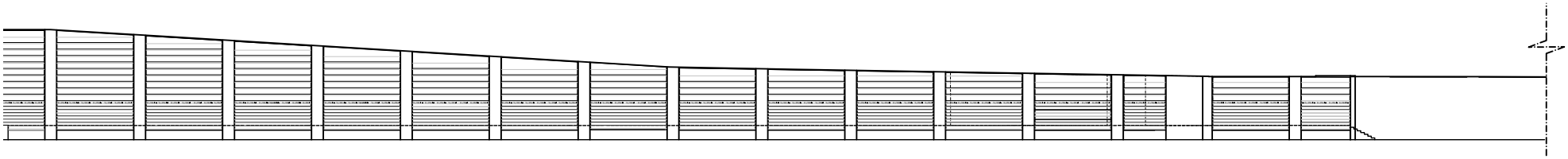
Gestaltningsförslaget i Architectural Guidlines klarade inte TF´s akustiska krav. Genom att istället använda en horisontell väggrelief reflekteras ljudet upp mot den akustiska dämpningen i tak. På så sätt uppfylls de akustiska kraven, se vidare kapitlet om akustik.
Den övre delen av väggreliefen består av akustikputs, medan den nedre delen utformas av brädgjuten betong som är klottersaneringsbar. Samma brädgjutna teknik används för pelare på plattform.

Ljusgrå kulör används i likhet med ursprungsförslag från Foster + Partners. Ambitionen är att hela väggen får samma ljusgrå kulör oavsett väggtyp. Akustikdämpning föreslås även på båda sidor om spår, dvs under plattformsnivån.

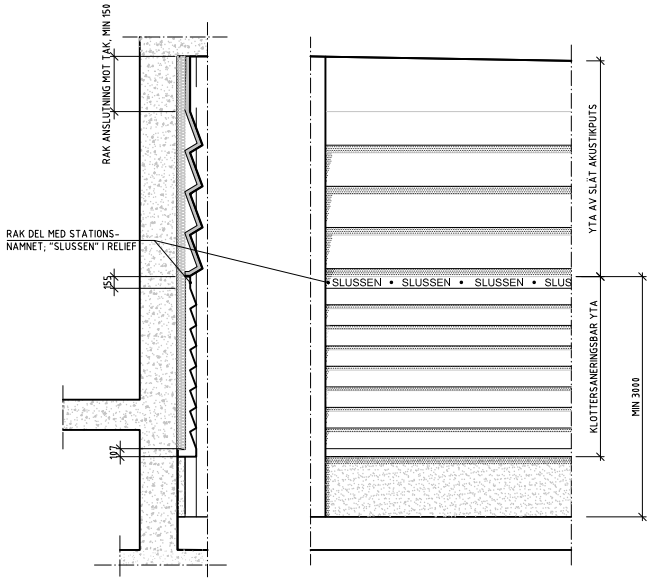
Takets akustikskivor har ljus kulör och efterliknar intilliggande betongbalkar. Kanalisation finns ovanför takets akustikskivor.
Projektet har samordnat miljöventilationskanaler så att de inte belamrar spårväggen utan istället placeras under plattformen där de inte syns. Den kvarvarande vertikala ventkanalen på spårsidan kläs i betong likt övrig vägg och inkluderas på så sätt i rummet .

Hanteringen av dessa akustikfrågor och placering av ventilationskanaler har varit väsentlig för att uppnå ett gestaltningsmässigt sammanhållet rum som även klarar de drift- och underhållstekniska kraven.

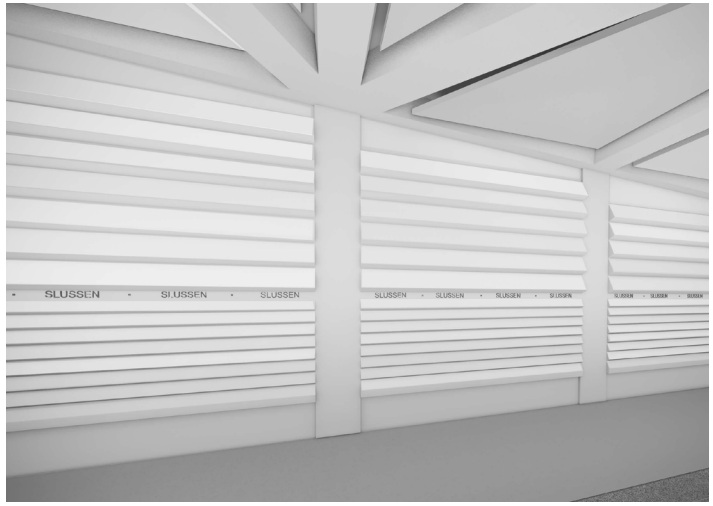
A / VÄGGRELIEF

Elevation spårvägg, skala 1:500 (A4)

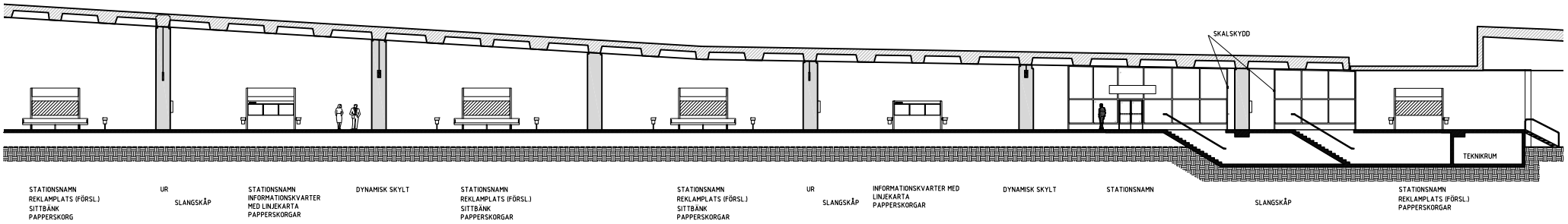

Snitt och elevation väggrelief

Vy väggrelief

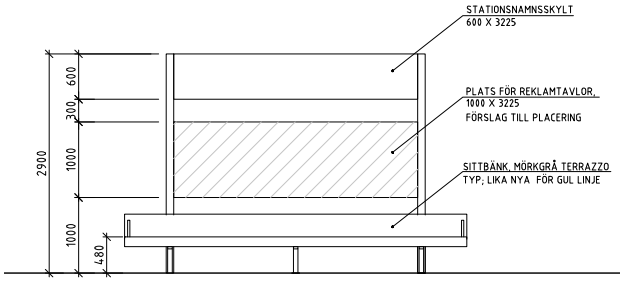
A / KONCEPT MÖBLER OCH SKYLTAR

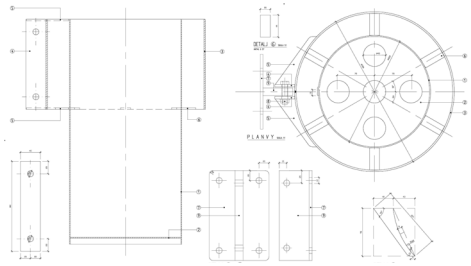
Sektion genom plattform, skala 1:400 (A4)

Typ av bänk

Uppställning bänk, skylt och reklamenhet

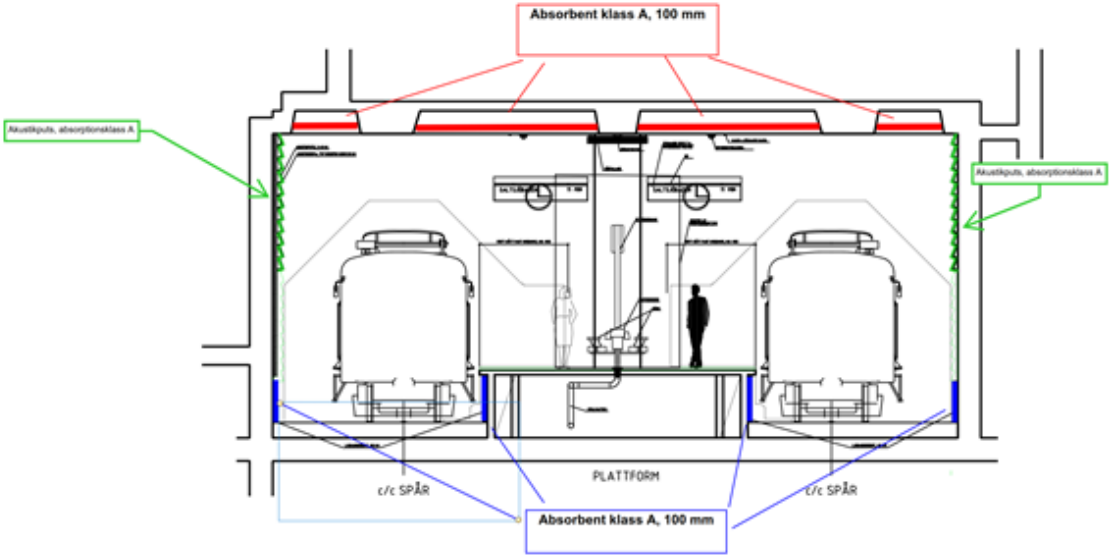

Typ av papperskorg enl SL standard ritn.

Enheter med skyltar, papperskorgar, infotavlor samt bänkar placeras centriskt mellan pelarna. Typen av bänkar och papperskorgar känns igen från många andra tunnelbanestationer i Stockholm.

Glaspartier mot atrium/galleria frostas delvis för att förhindra direkt vy mot ankommande tåg (säkerhets/trygghetsaspekt).

AKUSTIK

Figur X

Allmänt - Styrande dokument
Utöver lagar, förordningar, standarder och föreskrifter ska bland annat följande av Trafikförvaltningens styrande dokument beaktas vid fortsatt projektering:

- RiBuller
- RiTill

Ljudmiljö på plattform
Ljudmiljön på plattform utformas för att uppfylla väsentliga delar i BBR samt programkrav avseende akustik. Med detta menas att krav avseende taluppfattbarhet samt hörbarhet skall uppnås för att säkerställa tillgänglighet för alla resenärer. Detta innebär att:
- Efterklangstiden i utrymmet uppfyller krav för längsta efterklangstid i lokaler, T20, med takhöjd högre än 3,5 m. Efterklangstiden i utrymmet blir därmed kortare än 2,0 sekunder.
- Ljud från installationer skall utformas så att ljudnivåer på plattform ej överskrider 40 dBA samt 60 dBC. Se not 1 nedan.
- Högtalaranläggning skall utformas så att talöverföringsindex STI överstiger 0,60 i hela lokalen och 0,70 i mer än hälften av lokalen. Detta kräver särskild noggrannhet i system/bygghandlingsskede eftersom lokalen har speciella akustiska förutsättningar.

Med förutsättningar enligt ovan bedöms krav avseende ljudmiljö i publika lokaler i BBR vara uppfyllda.
1Observera att kravnivå avseende installationsbuller skiljer sig åt i olika projektdokument. Enligt Exploateringskontorets rapport V6-TB-500-1001_B1 daterad 2017-11-27 föreskrivs högsta ljudnivåer från installationer vid miljöventilation till 45 dBA ekvivalent på plattform. Enligt ÅF PM589771 daterad 2017-05-30 föreslås 40 dBA ekvivalent från installationer. Vår rekommendation är att kravnivå enligt ÅF används som kravvärde om tekniska förutsättningar finns.

Utformning av rumsakustik på stationen
I enlighet med tidigare projektering skall absorbenter placeras i tak. Skivor av absorptionsklass A (100 mm) placeras i facken för matrisgjuten betong. Absorbenten utgör då minst 50 % av total takyta i utrymmet vilket motsvarar ett minimum för att uppfylla programkrav. Se figur X nedan.
Övre delar av väggar utförs med absorberande material, exempelvis absorbent med täckande akustikputs. Systemets uppbyggnad skall medge absorptionsklass A för ytan. Se figur X nedan.
Delar mellan 900 mm över spår till 3300 mm skall förses med vinklad betongyta. Se figur X nedan.
Nedre delar mellan plattform samt spår skall förses med absorbent, 100 mm absorptionsklass A. Se figur X nedan.

Utformning av absorbentlösning i övriga tunneldelar mellan plattformen och tunnelmynning
Detta är inte utrett i dagsläget. Vi förutsätter dock att tunnel skall förses delvis med absorbenter.

VVS

Riktlinjer och krav
VVS-tekniska installationer skall för lokaler etc utformas efter AMA VVS & kyl 16 samt BBR 26. Riktlinjer Miljö SL-S-477148 gäller när det gäller val av tekniska system generellt. Förslag på miljökrav framtaget av Hellenius i PM Saltsjöbanan daterat 2017-06-30. Ljudnivån på perrongen skall följa Riktlinjer Buller och vibrationer SL-S-419701, vilket innebär 40 dBa (ej 45 dBa) från installationer för miljöventilation.
Vad gäller kravnivåer för olika parametrar beträffande luftkvalité på perronger skall eventuellt kommande ändrade krav i remiss för nytt regelverk från Transportstyrelsen följas. Om ingen remiss ”Föreskrifter till skydd av hälsa” tas fram i närtid gäller för PM10 max 200 µg/m3 vid vistelse max 30 minuter per dag och max 33 µg/m3 om vistelse max 8 h per dag. Miljöventilationen bör dock nu projekteras för att klara max 60 µg/m3 vilket motsvarar ca 10 m3/s.
Enbart betongkanaler samt storlek på fläktrum för miljöventilation skall klara eventuellt i framtiden ändrade förutsättningar för vistelse på perrongen i max 8 h per dag. Utemiljö råder på perrongen. Miljöventilation skall även klara gränsvärdet för koldioxid, CO2, 1800 mg/m3 för vistelse 8 h per dag. Gränsvärdet för CO2 får överskridas under kortare tid vid fullsatt ankommande tåg.
Halten av kvävedioxid, NO2, är sannolikt långt under gränsvärdet 2mg/m3 då tågen inte avger några avgaser, dock ska risk för medejektering från Stadsträdgårdstunneln beaktas vid miljösimulering.

Perrong
Allmänventilation på perrongen sker via frånluftventilation dimensionerad efter max partikelhalt PM10, så kallad miljöventilation. Frånluftsdon placeras i spårnivå i frånluftskanaler under plattformen längs respektive spår. Samlingskanal för frånluft dras preliminärt enbart under det norra spåret till en platt gjuten kanal på insida vägg upp till av Staden framdragen anslutningspunkt i tak till betongkanal mot fläktrum. Luftintag sker via den öppna mynningen till stationen.
Brandgasventilation utförs helt separat med utsugsöppningar i tak ovanför perrongen. Miljö- och brandgasventilation projekteras i sin helhet av Staden, förutom kanaldragning etc för miljöventilation under taknivå.
Torrör för brandvatten dras från två till tre uppställningsplatser för Räddningsverkets tankbilar utanför Saltsjöbanans station till inkopplingsmöjligheter för brandslangar, exakt antal är under utredning. Eventuellt skall även uppvärmda skåp med brandvatten på plats monteras med ca 25m avstånd längs med plattformen.
Spåravvattning sker via markrännor med sandfång mellan rälen för respektive spår samt gallerförsedda brunnar med sandfång utanför plattformen. I själva plattformen monteras golvbrunnar för spolning från utplacerade uppvärmda skåp med slangrullar. Spill- och dagvattenledningar leds till pumpstationer placerade på plan noll under perrongen.

Teknikrum
Under perrongen på plan noll finns elrum, telerum, signalrum, teknikrum för ventilationsaggregat och pumpstationer för spill- och dagvatten.
Fläktluftskylare monteras i elrum, telerum och signalrum. Erforderlig uppvärmning sker via elradiatorer och ventilation anordnas via ett separat ventilationsaggregat med elbatteri. En varmvattenberedare monteras för spolblandare samt erforderliga golvbrunnar och spillvattenledningar anordnas. Anslutning av VA-ledningar sker till av Staden anvisade anslutningspunkter, spillvatten i gångkulvert och dagvatten till en brunn i mark utanför byggnad.
Vid Norra entrén utförs ställverk, likriktar-, teknik- och kontrollrum. Dessa rum förses med erforderlig ventilation och uppvärmning via vattenradiatorer. Ventilation i Likriktarrum och Ställverk dimensioneras efter värmelast, övriga enligt yta eller personbelastning. I teknikrum anordnas spolmöjlighet och golvbrunn. Installationer vid Norra entrén projekteras i sin helhet av Staden.

Personalutrymme
På kajplan i anslutning till perrongens norra del finns pausrum och WC för personal samt städ- och soprum. Erforderlig ventilation, till- och frånluftskanaler, samt värmeledningar och kallvatten ansluts till av Staden anvisade anslutningspunkter i den uppvärmda mindre korridoren utanför pausrum. Uppvärmning sker via radiatorer. Flödesmätning för kallvatten och värmemängdsmätare för uppvärmning anordnas. Spillvattenledningar leds via självfall till Stadens utrymme för teknik vägg i vägg med pausrum.

Fläktrum för brand- och miljöventilation
Anordnas i två plan, kajplan och mellanplan, norr om perrongen.
Fläktrum förses med spolmöjlighet och golvbrunnar samt uppvärmning med vattenradiatorer. Erforderlig ventilation dimensioneras efter värmelast.
Dessa installationer projekteras i sin helhet av Staden.

Utrymningsvägar
I anslutning till teknikrum på plan noll finns en kulvert för utrymning från perrongen västerut mot Borgmästartrappan. Kulverten är ouppvärmd med fläktstyrd frånluftsventilation.
Dessutom finns en ouppvärmd korridor för utrymning i anslutning till personalutrymmen i perrongens norra del. Korridoren förses med fläktstyrd frånluftsventilation med överluft från perrongen.

EL-BELYSNING

1 El- och telesystem

1.1, Allmänt

Denna handling beskriver el- och teletekniska system inom fastigheten för Saltsjöbanans station Slussen. El- och telesystem längs bana samt installationer för tågdrift (BEST) beskrivs i annan handling.

Styrande dokument

Utöver lagar, förordningar, standarder och föreskrifter ska bland annat följande av Trafikförvaltningens styrande dokument beaktas vid fortsatt projektering:

- Riktlinjer BEST (Bana, El, Signal, Tele)
- Brandskydd i byggnad, anläggning och fordon.
- SSÄ-SÄK 0501 Brandskydd under byggtiden
- SSÄ-SÄK-0348 Saltsjöbanan Minsta fritt utrymme och minsta skyddsutrymme
- SSÄ-SÄK-0474 Jordning av utsatta anläggningsdelar och system hörande till Kontaktledningsbanorna
- SLIT_3030_61_00003_3.0 ABSL Utförandkrav Opto SM
- SLIT_3050_61_00002_3.0 ABSL Utförandkrav CAT6
- SLIT_3050_52_00001_2.0 Kravspecifikation för Teknikskåp
- SLIT_3050_61_00001_2.0 Installationsanvisning Teknikskåp
- SÄK-0052 Elsäkerhetsföreskrift för arbete nära elektrifierad kontaktledningsbana.
- SÄK-0055 Elsäkerhetsbestämmelser för arbete på eller nära kontaktledningsanläggning.
- SSÄ TEB 0066 Elsystem 0,4kV
- SSÄ TEB 0357 Styr – och övervakning elsystem 0,4kV

1.2, Kanalisationssystem

Kanalisation i plattform ska utgöras av kabelskyddsrör och kabelbrunnar.
Inom teknikrum ska kanalisation utgöras av kabelstegar, kabelrännor och montageprofiler.
Mellan plattform och tak samt horisontellt i tak ska kanalisationen utgöras av rörkanalisation.

1.3, Elkraftsystem 0,4kV

Kraftförsörjningen 0,4kV för station Slussen matas från lågspänningsställverk inom tunnelbanestationens norra teknikrum. Kraftförsörjningen är reservkraftprioriterad.
Systemet utförs som ett TN-S system.

Kabelförband förläggs via rörkanalisation genom atriet och plattformen fram till elrum under plattform där huvudcentralen placeras. Centralen föregås av en isolertransformator.
Inom el- och telerum ska UPS- anläggning finnas för strömförsörjning av prioriterade objekt.
Signalrum ska strömförsörjas med prioriterad kraft och ska föregås av isolertransformator som placeras inom signalrummet.

Brandgasfläktar för plattformen ska matas direkt från lågspänningsställverket inom tunnelbanestationens norra teknikrum och vara reservkraftprioriterade.

Personalrum, soprum och städrum matas från huvudcentral under plattformen. Inom personalrum placeras en separat gruppcentral.

Elvärmesystem

Inom el- och teletekniska utrymmen ska vid uppvärmningsbehov värmekälla utgöras av elradiatorer.

Platsutrustningar 230/400V

Plattformsutrustningar ska strömförsörjas från huvudcentral i elrum under plattformen.
Följande platsutrustningar ska försörjas med 230/400V:

- Biljettmaskiner
- Valideringsstolpar
- Fasta skyltar (ljuslådor)
- Dynamiska skyltar
- Städuttagslådor
- Dörrautomatik

1.4, Belysning

På plattformen installeras takmonterade downlightarmaturer utförda med LED och i kapslingsklass IP65.
Belysningen dimensioneras för en medelbelysning på lägst 200 lux. Nivån beräknas utan innestående tåg. Vid plattformskanter ska belysningen dimensioneras för en förhöjd nivå på lägst 300 lux.
Vissa armaturer vinklas för att ge släpljus på spårväggarna.

EL-BELYSNING

Belysning inom teknikrum dimensioneras för 400 lux. Armaturer utgörs av LED-armaturer som monteras dikt tak eller på kabelstegar/armaturskenor.

1.5, Nödbelysningssystem
Nödbelysning som tänds vid spänningsbortfall på ordinarie nät ska installeras inom stationen. Anläggningen projekteras för 1 lux i utrymningsvägarna. I områden där förhöjd risk föreligger projekteras nödbelysning för 5 lux. Områden där större risk föreligger är exempelvis vid plattformskanter och trappor. Nödbelysning inom el- och telerum dimensioneras för 5 lux. Armaturer ska vara bestyckade med LED och utförda i IP 65.
Armaturer i nödbelysningsanläggning ska matas via nödkraftaggregat med 120 minuters drifttid. Armaturer ska anslutas med kabel som är i brandsäkert utförande eller brandsäkert förlagd.

1.6, Telesystem
Centralutrustningar och strömförsörjningsutrustningar installeras i inom telerum under plattform. Många anläggningar är ”SL-specifika” eller har särskilda krav på driftförhållanden och är kopplade till underhållsavtal, varpå systemval ska göras i samråd med Trafikförvaltningen.

Transmission och datanät
Ett nytt transmissionsnät ska installeras längs sträckan Slussen- Henriksdal.
Transmissionsnätet består av fysiska nät och system för;

- IT och 400V- (SLnet)
- Signal och El-traktion 750V (TPN)
- Frånskiljarstyrning och växelvärme

Ny huvudfiber ska projekteras från Slussen till Henriksdal.
ODF: er placeras i teknikrum Slussen, likriktarstation samt i signalkiosk.

Lokalt spridningsnät fiber
Lokala spridningsnät förekommer och framförallt till växelvärmeskåp och frånskiljarskåp.

Lokalt spridningsnät koppar
Det ska installeras ett spridningsnät för tele- och datakommunikationssystem för anslutning av central- och platsutrustningar.

Följande system ansluts till spridningsnätet:
- Kommunikationsnätverk ÖS
- DPS
- Tidgivningssystem
- Ljudöverföringssystem
- Passerkontrollsystem
- Larmtelefon
- Biljettmaskiner
- Valideringsstolpar
- CCTV

Bildöverföringssystem – TV - övervakningssystem (CCTV)
Installation av en kameraanläggning för övervakning och identifiering på station Slussen i syfte att öka tryggheten för resenärer ska utföras. Kamerorna kopplas upp via SL- net till Trygghetscentralen (Trygg C) där bilderna hanteras.
Möjlighet till anslutning mot överordnade system ska säkerställas så att kameror kan kommunicera fullt ut med kompatibelt protokoll.

Entré- och passerkontrollsystem – elektromekaniska låssystem
Teknikrumsdörrar samt dörrar från publika ytor ska förses med ett passerkontrollsystem. Dörrmiljöer ska utföras enligt SL:s program för låssystem och ska kommunicera med det överordnade behörighetssystemet som styr anläggningarna. Behörighetssystemet kallas BETSY. Systemet ska anslutas mot SL:s överordnade system via SLnet.

Brandlarm- och utrymningslarm
Inom stationen ska ett brand- och utrymningslarm installeras. Anläggningen ska utföras enligt krav i SBF 110: 8.
Utrymningslarm i teknikrum ska utgöras av optiska och akustiska larmdon. Larmdonen ansluts till brandlarmets detektorkretsar. Utrymningslarm inom publika miljöer utförs som talat utrymningslarm.

Trafikinformationssystem
Stationen ska förses med trafikinformationssystem.
Systemet styrs från TLC som via terminal har möjlighet att ge information via skyltarna. Skylten visar linjenummer, destination och minuter till nästa avgång. Skyltar ska pendlas från tak. Skyltar ska anslutas till UPS-kraft och kommunicerar via SLnet.

EL-BELYSNING

Högtalarsystem
Stationen ska förses med högtalarsystem. Högtalarna ska kunna användas för störningsinformation och trafikmeddelanden från trafikledningscentral. Högtalarsignaler distribueras av stationsdator (DPS) och matas via förstärkare till högtalare. Även talad meddelande vid utrymning ska vara möjlig. Högtalarförstärkare anslutas till UPS-kraft.

Ur (tidgivningssystem)
Ett tidgivningssystem ska installeras för att ge trafikanter och personal information om rätt tid. Tidgivningssystemet ska ha Ethernet baserad tidsynkronisering. Sekundärur placeras samordnat med trafikinformationsskyltarna.

Prator
Akustisk trafikinformation ska installeras på stationen. Synskadade får via prator samma trafikinformation akustiskt uppläst som den som står på informationsskylten.
Betalsystem, Valideringsstolpar
Biljettmaskiner installeras vid entrén till stationen. Valideringsstolpar installeras i början av plattformen. Betalsystemen kommunicerar via SL-net.

Radiokommunikationssystem
Radiokommunikationssystem för SL Trafikradio och MSB Rakel (polis och räddningstjänst) ska installeras inom stationen.
Anläggningen ansluts till befintlig anläggning vid tunnelbanans norra teknikrum.
Val av läckande kabel eller antenner utreds i kommande skeden.

1.7, System för spänningsutjämning och elektrisk separation
Huvudprincipen för jordningssystemet är att hålla banans matningssystem åtskild från ortsjord under alla förhållanden för att undvika läckströmmar utanför anläggningens utbredning.
Alla elektriska utrustningar i närheten av banans utbredning ska matas från ett system separerat från ortsjord. Separationen sker via isolertransformatorer placerad i elrum. Utrustningar som är anslutna till skilda jordsystem ska vara placerade minst 2,5 meter från varandra för att förhindra beröring av dessa samtidigt. På ställen där detta ej är möjligt ska detta först och främst lösas med ett fysiskt skydd. Jordningen ska utföras enligt krav i SSÄ TEB-0474.

1.8, Styrning och övervakning av fastighetsanknutna el- och telesystem 0,4kV
I samband med installation av nya elcentraler ska utrustning för inkoppling till överordnat övervakningssystem installeras.
Funktioner såsom mätvärden, tidkanaler, ljusregleringar, larmer och indikeringar programmeras i PLC som i sin tur styr och mäter in- respektive utgångar.
Operatörspaneler ska installeras i front på centralen.
Integration av lokala system och upprättande av nya driftbilder i ÖS_SB bekostas av projektet men utförs av Trafikförvaltningens integratör. Driftbilder för styrning och övervakning samt förslag till åtgärdsplaner för larmer och indikeringar tas fram av projektet och inarbetas i webbserver lokalt i samtliga PLC:er.

BRAND / UTRYMNING

Sammanfattning brand:

Saltsjöbanans station Slussen utformas enligt gällande bygglagstiftning samt Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om personsäkerhet i tunnlar och plattformsrum för tunnelbana och spårväg (TSFS 2017:119). Utöver dessa tillkommer egenkrav i form av Trafikförvaltningens riktlinjer:

- Riktlinjer Brandskydd i byggnad, anläggning och fordon (SL-S-419628)
- Riktlinjer Tillgänglighet för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning (SL-S-419765)
- Riktlinjer Utformning av stationer och bytespunkter (SL-S-419813)
- P2-PM-400-0001_Bärkrav för tunnelbanan_bygghandling

Stationen utformas som ett publikt utrymme för 1 200 personer. Dimensionerande personantal är dock under utredning, på Trafikförvaltningens initativ, och kan komma att utökas till 1 800 personer, vilket kan medföra omfattande förändringar i den brandtekniska utformningen.

Huvudsakliga utrymningsvägar utgörs av utrymningskorridor i väster och utrymningskulvert i öster av plattformen. Samtliga utrymningsvägar går över angränsande anläggningar, vilket ställer krav på samordning med byggherre för dessa ytor.

Utrymningsstrategin för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i östra delen av plattformen innebär att de kan ta sig till en utrymningsplats varifrån de inväntar assistans av räddningstjänsten eller Trafikförvaltningens personal. Placering och storlek av utrymningsplatsen är under utredning bland annat på grund av placering av pelare samt riktlinjer gällande zoner i vilka inga fasta föremål får placeras.

Brandteknisk avskiljning mot angränsande verksamheter utförs som brandvägg i brandteknisk klass REI 90-M. Glasväggen mot atriet utförs som klass EI 90 förutsatt att anläggningens konstruktion utförs så att den inte kan rasa in i glasväggen. Inom anläggningen avskiljs trafikutrymmen och plattformsrum från teknikrum och utrymningsvägar i brandteknisk klass EI 60, undantaget är fläktrummet som avskiljs i klass REI 90-M. Ytskikt och fast inredning utgörs generellt av obrännbara material.

Brandtekniska system utgörs av automatiskt brand- och utrymningslarm, mekanisk brandgasventilation, nödbelysning, vägledande markeringar, kommunikationssystem och torrörsystem för räddningstjänstens brandvatten.

BEST

Nybyggnation Slussen BEST, Planerade åtgärder (Bana,El,Signal,Tele)

Spår:
Den nya stationen får två plattformsspår och bredden varierar mellan 6 och 4,6 meter. Avsmalningen av plattformen påbörjas ca 0+010. Lutningen är 1,5 ‰ längs med plattform och vidare fram och förbi den nya växeln 1vx1, vid ca km 0+168. Därefter börjar spåret luta kraftigt uppåt, för att sedan flacka ut och vid km 0+278 - 0+310 ligga i befintligt höjdläge. Att spåren inte höjs ännu mer beror på det speciella tak som finns vid Lokattenstrappa. Därefter börjar spåret luta uppför igen för att precis komma över en planerad VA-kulvert. Därefter flackar spåret ut något för att passera över ny bro över bussnedfart till ny bussterminal. Halvvägs in på bron börjar spåret sjunka, för att precis vid tunnelmynning nå befintligt spårläge i både plan och profil. På sträckan genom tunneln och vidare över broarna vid Londonviadukten ligger spåret så nära befintligt läge i både plan och profil som det går. Därefter ansluter spåret till nytt projekterat spårläge för projekt Norra Danviksbron.

Ny station vid Slussen börjar ca 70 meter längre öster ut än befintlig station. Samt ligger ca 1,6 meter djupare. Förändringen av spårslut medför att en ny konnektion läggs in vid km 1+000.

Ett komplett byte av spårmateriel kommer att ske på sträckan km 0+000 - 1+846.

Kontaktledning:
Ny kontaktledning kommer att byggas på hela sträckan 750 VDC. Vid Slussen kommer en tvåspårslösning att byggas och gestaltnings-programmet föreskriver kontaktskenor av typen Furrer+Frey över dessa. Kontaktskena kommer också att byggas i Slussentunneln av säkerhetsskäl och utrymmesskäl.

Sträckan mellan plattformarna och tunnelmynningen är c:a 430 meter med stolpar på bergskärning/husväggar hela sträckan. För att slippa förstärknings-ledning på denna sträcka föreslås att kontaktskena byggs även på denna sträcka.

EL/TELE system: Lågspänningssystem 0,4kV
Plattformsutrustningar ska strömförsörjas från huvudcentral i elrum under plattformen.
Följande platsutrustningar ska försörjas med 230/400V:

- Biljettmaskiner
- Valideringsstolpar
- Fasta skyltar (ljuslådor)
- Dynamiska skyltar
- Städuttagslådor
- Dörrautomatik

Kanalisationsvägar i mark, i plattformar och utmed bansträckning utgörs av kabelskyddsrör, kabelbrunnar samt EST-kanaler. Inom el-och telerum samt signalrum ska kabelvägar utgöras av kabelstegar, kabelrännor och montageprofiler.

I samband med installation av nya elcentraler ska utrustning för inkoppling till överordnat övervakningssystem installeras.
Funktioner såsom mätvärden, tidkanaler, ljusregleringar, larmer och indikeringar programmeras i PLC som i sin tur styr och mäter in- respektive utgångar.

Generellt ska fullständiga installationer för ingående telesystem upprättas längs hela sträckan Slussen till Henriksdal samt hållplats Slussen.
Installtioner som kommer utföras är, datanätverk, trafikradio, IT- och teletekniska system samt transmissionsnät.

Signal:
Signalmässigt sker förändringar på Slussen station där en växel läggs in och Slussen byggs om till tvåspårsstation. Nytt ställverk 59 ska byggas för anläggningen
En ny helbomsanläggning för gång- och cykeltrafik byggs vid Lokattens trappa.

ATC:
TC-system Siemens Zub222c ska installeras på sträckan och ska anpassas till de nya förutsättningarna, gällande hastigheter, signalplaceringar och gradienter. Detta arbete utförs i annat projekt och i samordning med signalprojektörer.

Växlar/spårspärrar:
Ny växel ska vara centralt och lokalt omläggningsbar och kunna lokalfriges.

BILAGA

- RFP SB 190416
Sammanställd av projektgruppen enligt rapport ovan

Saltjöbanan Slussen

Lokalfunktionsprogram

Sammanställd Förslagshandling

Utkast 2019-04-16

Projektdokumentnummer	Externt uppdragsnummer
Upprättad av Projektgruppen	Reviderad av
Granskad (konsult)	Godkänd (konsult)
Granskad (beställaren)	Godkänd (beställaren)

Versionshistorik:

Rev. datum	Version	Orsak till revidering	Rev. av

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
L5304022	**Perrong**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
Publika ytor för resenärer	SL, resenärer

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:tot.inkl spår:*	1684 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: -	Max: -	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	5765 – 9130 mm (från tråg)		*Värme:* nej	
				Kyla: nej	
	Andra dim mått:	-		*Min temperatur:*	- °C
				Max temperatur:	- °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	Skyddklass ja		*Egen brandcell:*	
	Behörighetszon:	[zon]			
	Inbrottningskydd:				
	Sprinkler:	Nej		*Brandcellsgräns:*	EI 60
	Brandgas-ventilation:	Ja, 50m^3/s.		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	-		*Installationsljud:*	Högst 40 dBA
	Mot korridor:	-		*Rumsakustik:*	STI minst 0,6 från högtalar-system, minst 0,75 från prato-rer. Leq högst 45 dBA samt LFmax högst 55 dBA
				Trafikbuller och yttre källor:	
LJUS	*Dagsljuskrav:*			*Mörkläggning:*	-
				Avbländning:	-
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) -*				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
	Miljöventilation 10m^3/s				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja, erf antal på perrongen samt markrännor under resp spår.*				
	Vatten: Ja, till slangrullar i isolerade uppvärmda skåp samt eventuellt även dito till brandslangar var 25:e m (under utredning) .				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2		*Övrig utrustning:*	W/m^2

EL	*Allmänbelysn:* *Styrning:*	200 lux (medel) Dali	*Nödbel, vägledn:* *Uttag:* *Övrigt:*	Ja Serviceuttag
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:* *Datauttag:* *Kabel-tv:*	nej 6 nej	*Ljudanläggning:* *Larm:* *Passerkontroll:* *Övrigt:*	ja Brandlarm ja Talat utrym-ningslarm
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:* *Tröskel:*	Frimått dörr: publik entré bredd: enligt dimensionerade utrymning scenario höjd: 2,5 m nej	*Dörröppnare:* *Dörrstyrning:*	automatiskt ja
YTSKIKT	*Golv:* *Sockel:*		*Väggar:* *Tak:* *Övrigt*	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	Enheter bestående av informat-ionsskyltar/bänkar/ papperskor-gar.	*Utrustning:*	Valideringsstol-par
TEKNISKA MILJÖKRAV	Kapslingsklass: • Apparater IP65 • Belysning IP65 Korrosivitetsklass: C2,			
ÖVRIGT	Slangskåp för avspolning, golvbrunnar. Slangsskåp för brandslangar? Torrör för brandvatten från 2 eller 3st uppställningsplatser för Räddningstjänstens tankbilar (under utredning). Rökdetektor: ja Trygghetskameror: ja Högtalarsystem: ja Radio- läckande kabel: ja Prator: ja			

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
L5334001	**Korridor/Kulvert, utrymning från perrong, hela vägen fram till Trapphus Saltsjöbanan, L5334001**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
Neutral passage för driftpersonal och räddningstjänst.	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV
Passager leder till teknikutrymmen och SL-utrymmen

DIMENSIONERING	*Area:*	121 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: -	Max: -	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	Min 2084mm		*Värme: Nej*	
	Andra dim mått:	-		*Kyla:* nej	
				Min temperatur:	-
				Max temperatur:	-
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*			*Egen brandcell:*	Ja
	Behörighetszon:			*Brandcellsgräns:*	EI 60
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4		*Övrigt:*	
	Sprinkler:	Nej			
LJUD	*Mellan rum:*	-		*Installationsljud:*	-
	Mot korridor:	-		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >75 % klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	-		*Mörkläggning:*	-
				Avbländning:	-
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Fläktstyrd frånluft				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja*				
	Vatten: Nej				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	ja
	Styrning:	Närvaro		*Uttag:*	2
	Ljusdesign:	-		*Övrigt:*	-
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	-		*Ljudanläggning:*	nej
	Datauttag:	-		*Larm*	Brandlarm
	Kabel-tv:	-		*Passagekontrol:*	ja dörr från perrong
	Mobilnät:			*Övrigt:*	-
TILLGÄNGLIGHET, DÖRR	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: Dimensioneras av rum i samband med största mått.		*Dörröppnare:*	-
				Dörrstängare:	
				Dörrstyrning:	
	Tröskel:	Anslagströskel, stål			
YTSKIKT	*Golv:*	-		*Väggar:*	Målas eller dammbindes
	Sockel:	-		*Tak:*	-
				Övrigt:	

INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:* - *Utrustning:* -
TEKNISKA MILJÖKRAV	Kapslingsklass: Apparater IP 44 Belysning IP 44 Korrosivitetsklass: C2
ÖVRIGT	

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00001	**Telerum SB**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
-	SL, Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

-

DIMENSIONERING	*Area:*	17 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim:	Max:	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2550mm		*Värme: Nej (elradia-*	
	Andra dim mått:	-		*tor monteras om*	
				behov).	
				Kyla: Ja, via FLK.	
				Min temperatur:	18°C
				Max temperatur:	24°C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell:*	
	Behörighetszon:	[zon]		*Ja*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4		*Brandcellsgräns:*	
				Övrigt:	
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB		*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	
				Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja, för kon-densavlopp från kylbaffel.*				
	Vatten: Nej				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2		*Övrig utrustning:*	5 kW
EL	*Allmänbelysn:*	400 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	ja
	Styrning:	närvaro		*Uttag:*	5
	Ljusdesign:	-		*Övrigt:*	-
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	[antal]		*Ljudanläggning:*	nej
	Datauttag:	5		*Larm:*	Brandlarm, utrymningslarm
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	Passagekontroll-
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*			*Dörröppnare:*	
	Tröskel:			*Dörrstyrning:*	
YTSKIKT	*Golv:*			*Väggar:*	
	Sockel:			*Tak:*	
				Övrigt	
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	-		*Utrustning:*	-
ÖVRIGT	- Centralutrustningar telesystem				

AD NR:	MSBENÄMNING
00002	**Elrum SB 0,4 kV**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

-

DIMENSIONERING	*Area:*	12 m^2	*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	[xx] mm	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2550mm	*Värme: Nej (elradia-*	
	Andra dim mått:		*tor monteras om*	
			behov).	
			Kyla: Ja, via FLK.	
			Min temperatur:	18 °C
			Max temperatur:	24 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]	*Egen brandcell?*	Ja
	Behörighetszon:	[zon]	*Övrigt:*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4		
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB	*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB	*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej	*Mörkläggning:*	
			Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2)*	Dimensioneras efter värmelast.		
	Luftflöde min (l/s, pers) -			
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja.för kondens-*			
	avlopp från kylbaffel.			
	Vatten: Nej			
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2	*Övrig utrustning:*	1 kW
EL	*Allmänbelysn:*	400 lux (medel)	*Nödbel, vägledn:*	Ja
	Styrning:	Närvaro	*Uttag:*	3
			Övrigt:	UPS
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*		*Ljudanläggning:*	Nej
	Datauttag:	2	*Larm:*	Brandlarm. Utrymongslarm
	Kabel-tv:		*Övrigt:*	Passerkontroll
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	[storlek]	*Dörröppnare:*	[ja/nej]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]	*Dörrstyrning:*	[text]
YTSKIKT	*Golv:*	[text]	*Väggar:*	[text]
	Sockel:	[text]	*Tak:*	[text]
			Övrigt	[text]
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	[text]	*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT	Elcentraler			
	Transformator			
	UPS			

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00003	**Signalrum SB**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
-	SL, Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

-

DIMENSIONERING	*Area:*	33 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim:	Max:	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2550mm		*Värme: Nej (elradia-*	
	Andra dim mått:	-		*tor monteras om*	
				behov).	
				Kyla: Ja, via FLK.	
				Min temperatur:	18°C
				Max temperatur:	24°C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell:*	
	Behörighetszon:	[zon]		*Ja*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4		*Brandcellsgräns:*	
				Övrigt:	
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB		*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	
				Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja, för kon-*				
	densavlopp från kylbaffel.				
	Vatten: Nej				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2		*Övrig utrustning:*	5 kW
EL	*Allmänbelysn:*	400 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	ja
	Styrning:	närvaro		*Uttag:*	5
	Ljusdesign:	-		*Övrigt:*	-
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	[antal]		*Ljudanläggning:*	Nej
	Datauttag:	5		*Larm:*	Brandlarm. Utrymongslarm
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	Passerkontroll
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*			*Dörröppnare:*	
	Tröskel:			*Dörrstyrning:*	
YTSKIKT	*Golv:*			*Väggar:*	
	Sockel:			*Tak:*	
				Övrigt	
ÖVRIGT	- Signalutrustning				

AD NR:	MSBENÄMNING
00004	**Fläktrum SB, nedre**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

-

DIMENSIONERING	*Area:*	16 m^2	*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:		*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	[xx] mm	*Värme: Ja, elradiator.*	
	Andra dim mått:	2750 mm	*Kyla: Nej*	
			Min temperatur:	15 °C
			Max temperatur:	40 °C
			Max dygnsmedel:	35 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]	*Egen brandcell?*	Ja
	Behörighetszon:	[zon]	*Övrigt:*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4		
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB	*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB	*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej	*Mörkläggning:*	
			Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2)*	Dimensioneras efter värmelast. Uteluft resp avluft till fläktaggregat från perrongdel.		
	Luftflöde min (l/s, pers)	-		
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja*			
	Vatten: KV/VV för spolblandare.			
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2	*Övrig utrustning:*	1 kW
EL	*Allmänbelysn:*	400 lux (medel)	*Nödbel, vägledn:*	Ja
	Styrning:	Närvaro	*Uttag:*	3
			Övrigt:	
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*		*Ljudanläggning:*	Nej
	Datauttag:	2	*Larm:*	Passerkontroll
	Kabel-tv:		*Övrigt:*	Brandlarm, utrymningsalrm
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	[storlek]	*Dörröppnare:*	[ja/nej]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]	*Dörrstyrning:*	[text]
YTSKIKT	*Golv:*	[text]	*Väggar:*	[text]
	Sockel:	[text]	*Tak:*	[text]
			Övrigt	[text]
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	[text]	*Utrustning:*	[text]

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00005	**SL WC**

VERKSAMHET, FUNKTION

Toalett för driftoperatörens personal och del i stadigvarande arbetsplats.

RUMSANSVARIG, BRUKARE:

SL, personal

SAMBANDSKRAV

Personalrum

DIMENSIONERING	*Area:*	3 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2900 mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	Nej
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w 44 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w 30 dB		*Rumsakustik:*	Utrymningslarm STI minst 0,55
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) -*				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
	Luftflöde min (l/s) 15				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej, men spill-vatten från WC-stol och tvättställ.*				
	Vatten: KV/VV				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	närvaro		*Uttag:*	0
	Ljusdesign:	infälld i undertak		*Övrigt:*	[text]
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	nej
	Datauttag:	0		*Larm:*	överfallslarm
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	[text] *t.ex. Kamera*
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,8m höjd: 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Keramiska plattor		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	Målas
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	WC-stol, handfat, pappershållare, sanitetsbehållare, tvådispenser samt pappershandsdukshållare, papperskorg, spegel, klädkrok		*Utrustning:*	[text]

TEKNISKA MILJÖKRAV	Kaplinsklass: • Apparater IP21 • Belysning IP21 Korrosivitetsklass: C2
ÖVRIGT	

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00006	**SL Pausrum**

VERKSAMHET, FUNKTION

Pausrum för driftoperatörens personal och del i stadigvarande arbetsplats.

RUMSANSVARIG, BRUKARE:

SL, personal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	15m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2900 mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	Passagekontroll enl SL		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R´$_w$ [xx] dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R´$_w$ [xx] dB		*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	-
				Avbländning:	-
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Luftflöde min (l/s, pers) 7				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej, men spillvatten från diskläda.*				
	Vatten: KV/VV till köksblandare.				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	5
	Ljusdesign:	infälld i undertak		*Övrigt:*	[text]
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	[text]
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	gruppcentral
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	10M		*Dörröppnare:*	Dörrstängare, Dörrspärr
	Tröskel:	Ja		*Dörrstyrning:*	[text]
YTSKIKT	*Golv:*	Gummimatta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	Trä		*Tak:*	Demonterbart u-tak
				Övrigt	[text]
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	1 bord, 2 stolar. Pentry se ritn 837		*Utrustning:*	[text]
TEKNISKA MILJÖKRAV					
ÖVRIGT					

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00007	**SL Soprum**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	13m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2900 mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur sommar:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R´$_w$ 35 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R´$_w$ 30 dB		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >70% klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Önskvärt		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*L uftflöde min (l/s, m^2) -*				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
	Luftflöde min (l/s): 10				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja*				
	Vatten: KV/VV till spolblandare.				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	300 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	1
	Ljusdesign:			*Övrigt:*	
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	Passerkontroll
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	Brandlam, utrymningslarm
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,9 m höjd 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Matta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	U-tak
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*			*Utrustning:*	[text]

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00008	**SL Städ**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	13m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2900 mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur sommar:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R´$_w$ 35 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R´$_w$ 30 dB		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >70% klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Önskvärt		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) -*				
	Luftflöde min (l/s, pers) –				
	Luftflöde min (l/s): 10				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej, men spill-vatten från utslagsback.*				
	Vatten: KV/VV till blandare				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	300 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	1
	Ljusdesign:			*Övrigt:*	
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	Passerkontroll
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	Brandlam, utrymningslarm
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,9 m höjd 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Matta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	U-tak
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*			*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT					

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00009	**Teknikrum SB**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	81m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	[xx] mm		*Värme: Ja, elradiator.*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur sommar:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R´$_w$ 35 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R´$_w$ 30 dB		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >70% klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Önskvärt		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Luftflöde min (l/s, pers) 7				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja*				
	Vatten: KV/VV till spolblandare				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	4
	Ljusdesign:	infälld belysning		*Övrigt:*	Enligt typhandling
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	nej
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	UR*+HT*
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,9 m höjd 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Matta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	U-tak
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*			*Utrustning:*	[text]

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00010	**SL Teknikrum, vid N entrén /ANNAN ENTREPRENAD**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	27m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	[xx] mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur sommar:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R´$_w$ 35 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R´$_w$ 30 dB		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >70% klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Önskvärt		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja*				
	Vatten: KV/VV till spolblandare				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	4
	Ljusdesign:	infälld belysning		*Övrigt:*	Enligt typhandling
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	nej
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	UR+*HT*
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,9 m höjd 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Matta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	U-tak
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*			*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT	**OBS! ANNAN ENTREPRENAD**				

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00011	**SL Kontrollrum, vid N entrén /ANNAN ENTREPRENAD**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	18m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	[xx] mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur sommar:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R´$_w$ 35 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R´$_w$ 30 dB		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >70% klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Önskvärt		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Luftflöde min (l/s, pers) 7				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej*				
	Vatten: Nej				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	4
	Ljusdesign:	infälld belysning		*Övrigt:*	Enligt typhandling
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	nej
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	UR*+HT*
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,9 m höjd 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Matta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	U-tak
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*			*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT	**OBS! ANNAN ENTREPRENAD**				

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00012	**SL Ställverk, vid N entrén /ANNAN ENTREPRENAD**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	31m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	[xx] mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur sommar:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R´$_w$ 35 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R´$_w$ 30 dB		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >70% klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Önskvärt		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2)*				
	Dimensioneras efter värmelast.				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej*				
	Vatten: Nej				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	4
	Ljusdesign:	infälld belysning		*Övrigt:*	Enligt typhandling
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	nej
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	UR*+HT*
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,9 m höjd 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Matta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	U-tak
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*			*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT	**OBS! ANNAN ENTREPRENAD!**				

BLAD NR:	RUMSBENÄMNING
00013	**SL Likriktar, vid N entrén /ANNAN ENTREPRENAD**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

SAMBANDSKRAV

DIMENSIONERING	*Area:*	19 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	[xx] mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:	[längd/bredd]		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	20 °C
				Max temperatur sommar:	26 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	[text]
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w 35 dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w 30 dB		*Rumsakustik:*	absorptionsmängd >70% klass A
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Önskvärt		*Mörkläggning:*	Nej
				Avbländning:	Nej
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2)* *Dimensioneras efter värmelast.* *Luftflöde min (l/s, pers) -*				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej* *Vatten: Nej*				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	[xx] W/m^2		*Övrig utrustning:*	[xx] W/m^2
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	nej
	Styrning:	strömställare		*Uttag:*	4
	Ljusdesign:	infälld belysning		*Övrigt:*	Enligt typhandling
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*	0		*Ljudanläggning:*	ja
	Datauttag:	0		*Larm:*	nej
	Kabel-tv:	nej		*Övrigt:*	UR+HT
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	Frimått dörr: bredd: 0,9 m höjd 2,0 m		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
				Dörrstyrning:	[text]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]			
YTSKIKT	*Golv:*	Matta		*Väggar:*	Målas
	Sockel:	-		*Tak:*	U-tak
				Övrigt	-
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	Pentry		*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT	**OBS! ANNAN ENTREPRENAD**				

AD NR:	MSBENÄMNING
00014	**Fläktrum SB, övre**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

-

DIMENSIONERING	*Area:*	84 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	2700mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:			*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	10 °C
				Max temperatur::	30 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	Ja
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4			
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB		*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	
				Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2)*				
	Dimensioneras efter värmelast.				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja*				
	Vatten: KV/VV till spolblandare				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2		*Övrig utrustning:*	1 kW
EL	*Allmänbelysn:*	400 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	Ja
	Styrning:	Närvaro		*Uttag:*	3
				Övrigt:	
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*			*Ljudanläggning:*	Nej
	Datauttag:	2		*Larm:*	Passerkontroll
	Kabel-tv:			*Övrigt:*	Brandlarm, utrtymningslarm
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	[storlek]		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]		*Dörrstyrning:*	[text]
YTSKIKT	*Golv:*	[text]		*Väggar:*	[text]
	Sockel:	[text]		*Tak:*	[text]
				Övrigt	[text]
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	[text]		*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT					

AD NR:	MSBENÄMNING
00015	**Tunneldel, från plattformsslut till tunnelmynning**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

-

DIMENSIONERING	*Area:*	881 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	5800mm		*Värme: Nej*	
	Andra dim mått:			*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	Uteluftstempe-ratur
				Max temperatur:	Dito ovan
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	Ja
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4			
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB		*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	
				Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2)* -				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej*				
	Vatten: Nej				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	5 W/m^2		*Övrig utrustning:*	
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	Ja
	Styrning:			*Uttag:*	3
				Övrigt:	
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*			*Ljudanläggning:*	Nej
	Datauttag:			*Larm:*	
	Kabel-tv:			*Övrigt:*	
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	[storlek]		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]		*Dörrstyrning:*	[text]
YTSKIKT	*Golv:*	[text]		*Väggar:*	[text]
	Sockel:	[text]		*Tak:*	[text]
				Övrigt	[text]
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	[text]		*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT					

AD NR:	MSBENÄMNING
00016	**Fläktrum SB, plan Nollnivå**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

-

DIMENSIONERING	*Area:*	16 m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	[xx] mm		*Värme: Ja*	
	Andra dim mått:			*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	10 °C
				Max temperatur:	30 °C
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	Ja
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4			
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB		*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	
				Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35* (dimensioneras efter värmelast)				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Ja*				
	Vatten: KV/VV till spolblandare.				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2		*Övrig utrustning:*	1 kW
EL	*Allmänbelysn:*	400 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	Ja
	Styrning:	Närvaro		*Uttag:*	3
				Övrigt:	
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*			*Ljudanläggning:*	Nej
	Datauttag:	2		*Larm:*	Passerkontroll, brandlarm,
	Kabel-tv:			*Övrigt:*	utrymningslarm.
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	[storlek]		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]		*Dörrstyrning:*	[text]
YTSKIKT	*Golv:*	[text]		*Väggar:*	[text]
	Sockel:	[text]		*Tak:*	[text]
				Övrigt	[text]
INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:*	[text]		*Utrustning:*	[text]
ÖVRIGT					

AD NR:	MSBENÄMNING
00017	**Utrymningskorridor, Kajplan, utanför personaldelar, hela vägen ut i det fria.**

VERKSAMHET, FUNKTION	RUMSANSVARIG, BRUKARE:
[Text]	SL –Driftpersonal

-

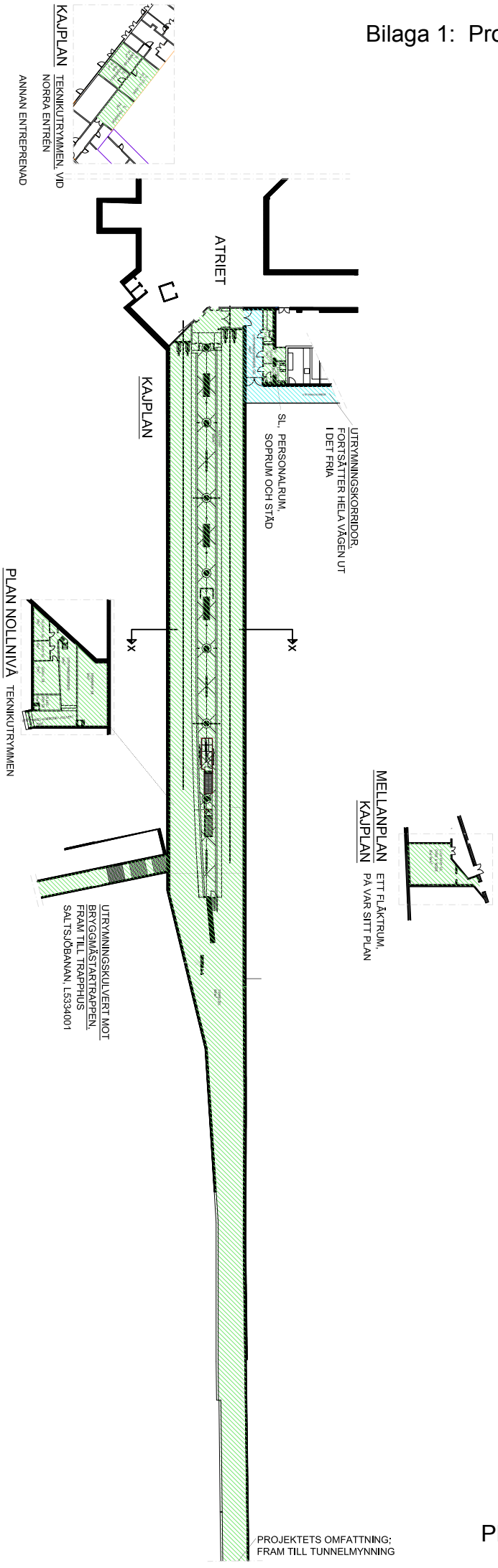
DIMENSIONERING	*Area:*	m^2		*Specifik last:*	[xx]
	Antal pers:	Dim: [antal]	Max: [antal]	*Rumsklimat*	
	Fri rumshöjd:	min 2400-		*Värme: Nej, förutom korridor utanför Paus-rum etc vilken ska värmas men ingår i Stadens åtagande.*	
	Andra dim mått:	3000 mm		*Kyla: Nej*	
				Min temperatur:	-
				Max temperatur:	-
SÄKERHET	*Säkerhetszon:*	[zon]		*Egen brandcell?*	Ja
	Behörighetszon:	[zon]		*Övrigt:*	
	Inbrottskydd:	Skyddsklass 2 enl. SSF 200:4			
LJUD	*Mellan rum:*	R'_w [xx] dB		*Installationsljud:*	L_{pA} [xx] dB, L_{pC} [xx] dB
	Mot korridor:	R'_w [xx] dB		*Rumsakustik:*	T_{20} [efterklangstid] s
LJUS	*Dagsljuskrav:*	Nej		*Mörkläggning:*	
				Avbländning:	
VENTILATION	*Luftflöde min (l/s, m^2) 0,35*				
	Fläktstyrd frånluft med överluft från perrongdel.				
	Luftflöde min (l/s, pers) -				
VS UTRUSTNING	*Golvbrunn: Nej*				
	Vatten: Nej				
INST. EFFEKT	*Belysning:*	10 W/m^2		*Övrig utrustning:*	
EL	*Allmänbelysn:*	200 lux (medel)		*Nödbel, vägledn:*	Ja
	Styrning:	Närvaro		*Uttag:*	
				Övrigt:	
TELE, DATA, LARM	*Teleuttag:*			*Ljudanläggning:*	Nej
	Datauttag:	2		*Larm:*	Passerkontroll
	Kabel-tv:			*Övrigt:*	
TILLGÄNGLIGHET	*Dörrstorlek:*	[storlek]		*Dörröppnare:*	[ja/nej]
	Tröskel:	[ja/nej/typ]		*Dörrstyrning:*	[text]
YTSKIKT	*Golv:*	[text]		*Väggar:*	[text]
	Sockel:	[text]		*Tak:*	[text]
				Övrigt	[text]

INREDNING OCH UTRUSTNING	*Inredning:* [text]	*Utrustning:* [text]
ÖVRIGT	**RUMMET TILLHÖR STADENS PROJEKT**	

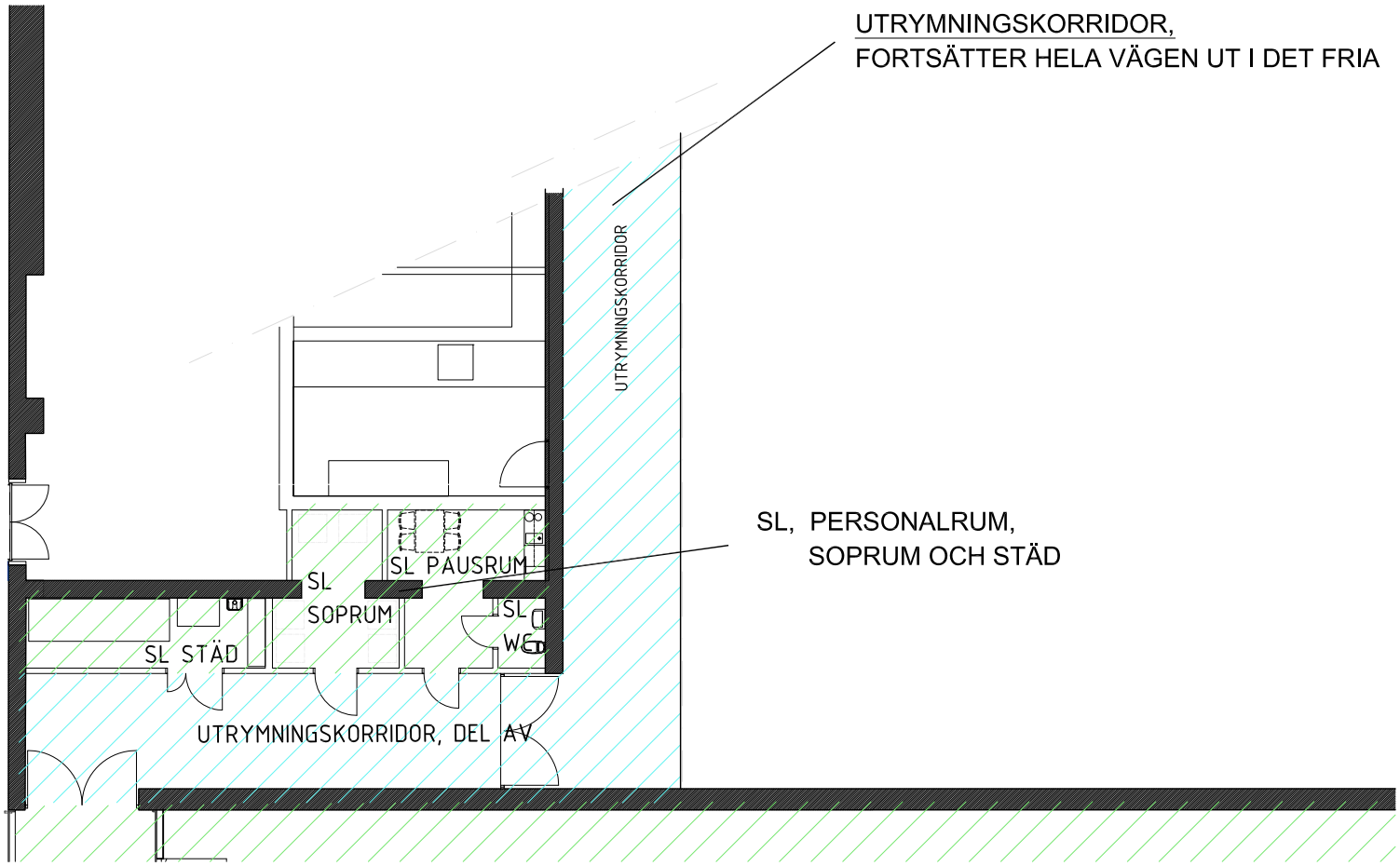
BILAGOR

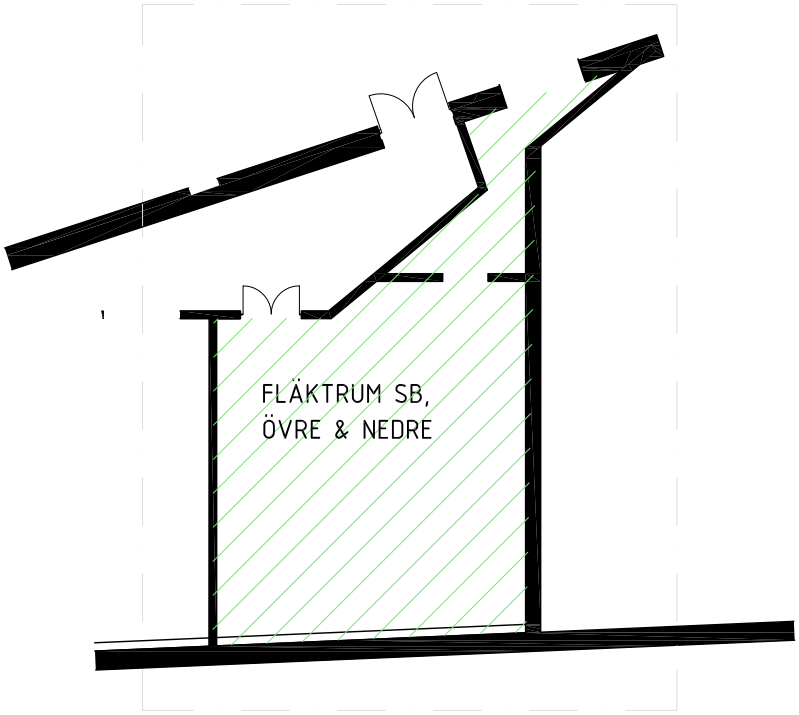
1. Projektomfattning Översikt
2. Personal Städ mm /1:200
3. Fläktrum i norr /1:200
4. Teknikutr Nollnivå /1:200
5. Teknikutr N entrén /1:200

Bilaga 1: Projektomfattning översikt

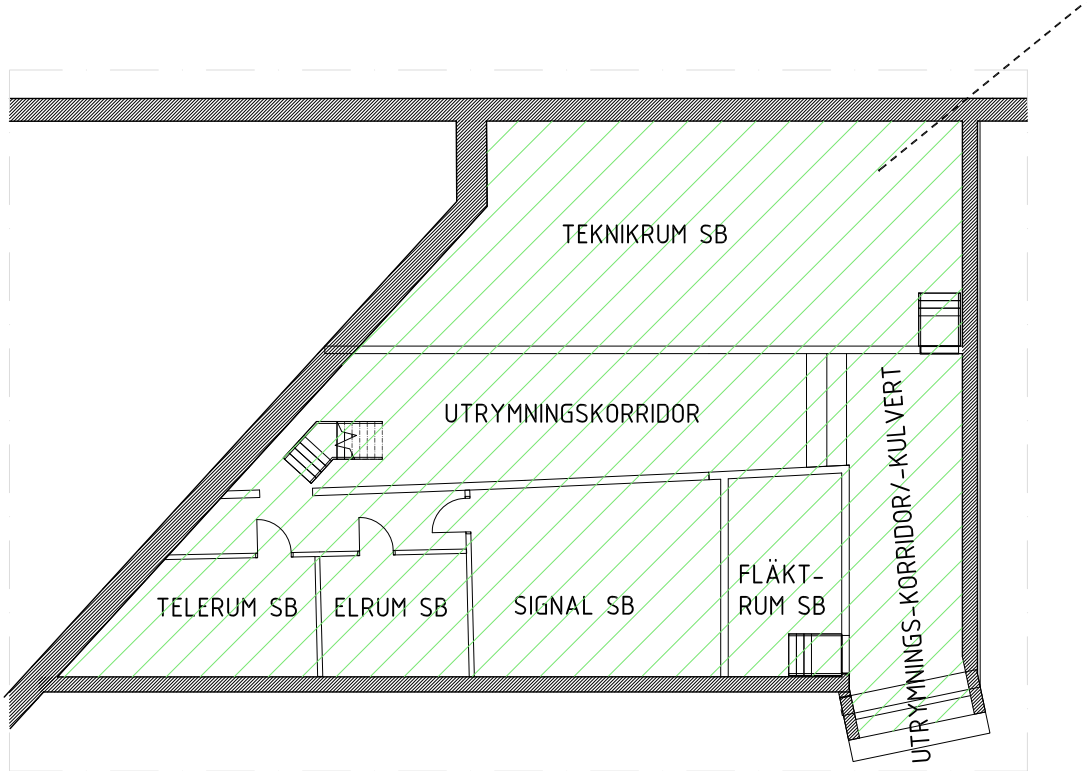
PE Arkitekur 2019-04-16

UTRYMNINGSKORRIDOR,
FORTSÄTTER HELA VÄGEN UT I DET FRIA
UTRYMNINGSKORRIDOR
SL, PERSONALRUM,
SOPRUM OCH STÄD
SL PAUSRUM
SL
SOPRUM
SL STÄD
SL
WC
UTRYMNINGSKORRIDOR, DEL AV

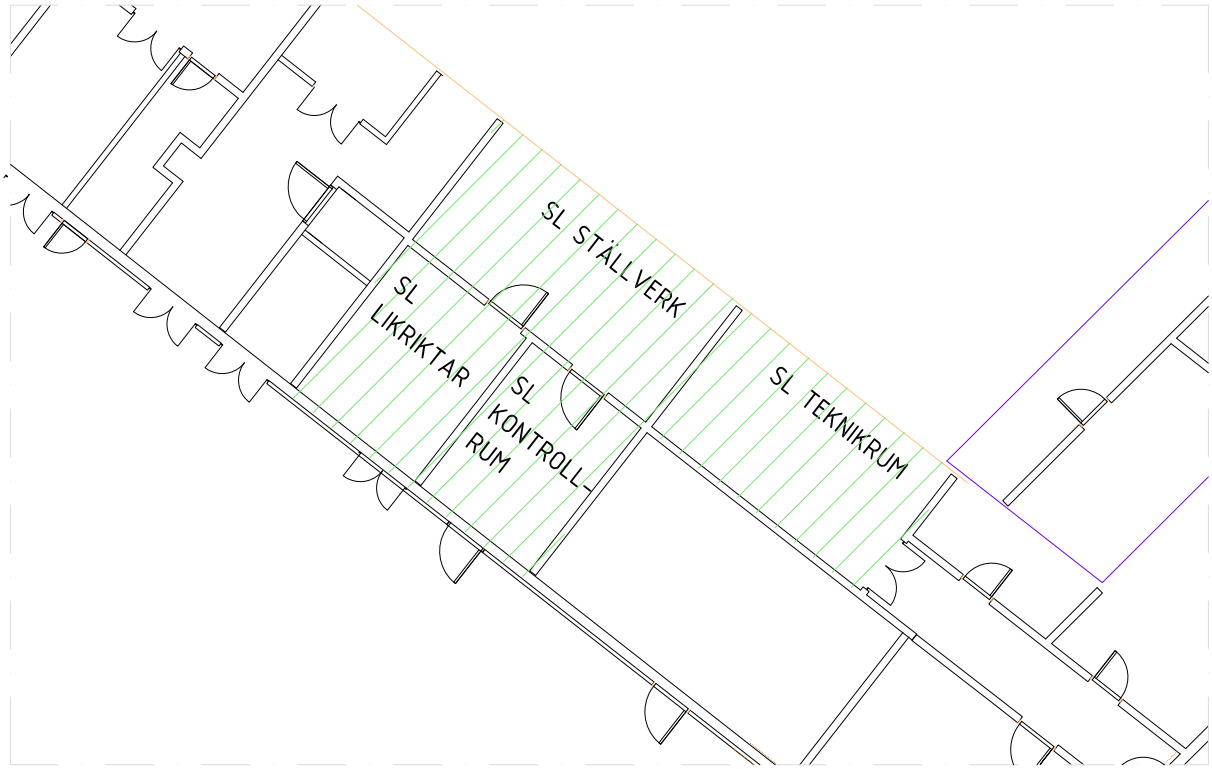

MELLANPLAN
KAJPLAN

ETT FLÄKTRUM,
PÅ VAR SITT PLAN

PLAN NOLLNIVÅ TEKNIKUTRYMMEN

KAJPLAN

TEKNIKUTRYMMEN, VID NORRA ENTRÉN

ANNAN ENTREPRENAD

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Veksamhetsstyrning och ekonomi
Verksamhetsstyrning och uppföljning
Central styrning

Handläggare
Anna-Maria Nordman
070-786 3624
anna-maria.nordman@sll.se

KALKYL
2019-12-05
Version 1.5

Kalkyl inför investeringsbeslut

Syftet med detta dokument är att fungera som kalkylunderlag inför beslut om finansiering av projekt. Dokumentet ingår som en del av Ekonomihandboken under avsnitt "Investeringar".

För instruktioner kring användandet av kalkylmallen hänvisas till dokumentet "Instruktion för kalkyl inför investeringsbeslut", Ekonomihandboken alternativt kontakta handläggaren enligt kontaktuppgifter ovan.

Länk till instruktion: **Ekonomihandboken**

Observera att vid initiering av ett beslutat projekt så ska den för detta avsedda **projektregistreringsblanketten** användas. Denna blankett hittas som mall bland trafikförvaltningens

2. Information

Program (namn)	Bytespunkt Slussen
Program (nummer)	15009
Huvudprojekt (namn)	Bytespunkt Slussen
Huvudprojekt (nummer)	10349
Projekt (namn)	Saltsjöbanans ändstation och entréer
Projekt (nummer)	502407 och 502408
Ärendenummer för beslut - Utredning	
Ärendenummer för beslut - Planering	
Ärendenummer för beslut - Genomföran	

Observera att vid initiering av ett beslutat projekt så ska den för detta avsedda projektregistreringsblanketten användas. Denna blankett hittas som mall bland trafikförvaltningens Excel-mallar i menyn ovan.

För instruktioner kring användandet av kalkylmallen hänvisas till dokumentet "Instruktion för kalkyl inför investeringsbeslut", Ekonomihandboken alternativt kontakta handläggaren enligt kontaktuppgifter ovan.

Länk till instruktion: **Ekonomihandboken**

3. Utredning (Fas 10)

Program: Bytespunkt Slussen
Huvudprojekt: Bytespunkt Slussen
Projekt: Saltsjöbanans ändstation och entréer
Ärendenr: 0

Kalkylår	2019

Investeringar exkl. index (tkr)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Totalt**
Tidigare beslut	11 812										11 812
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**11 812**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**11 812**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total investeringar inkl. index	**11 812**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**11 812**

Kostnader exkl. index (tkr)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Totalt**
[Kostnadspost]											0
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total kostnader inkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Total beslut inkl. index	**11 812**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**11 812**

Kalkyl utförd av: [Namn]

Kommentarer

4. Planering (Fas 20)

Program: Bytespunkt Slussen
Huvudprojekt: Bytespunkt Slussen
Projekt: Saltsjöbanans ändstation och entréer
Ärendenr: 0

Kalkylår	2019

Investeringar exkl. index (tkr)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Totalt**
Ledning och styrning	5 000	6 000	2 000								13 000
Avtalshantering	500	500	500								1 500
Kravhantering	1 000	1 000	1 000								3 000
Specialister inom sakområden	1 500	2 000	1 500								5 000
Allokerat till Tunnelbana	-3 000										-3 000
Systemhandling:	10 056	28 410	10 000								48 466
Arkitekt o Cadsamordning											0
Konstruktion											0
Berg & Tunnel											0
Brand											0
VVS & Sprinkler											0
El & Tele											0
BEST											0
Kalkyl											0
Trafikplanering											0
Kvalitet/Miljö/Arbetsmiljö											0
Granskningssamordning											0
											0
Osäkerheter		3 525	1 024								4 549
Risk	0	1 763	512								2 275
Total exkl. index	**15 056**	**43 198**	**16 536**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**74 790**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total investeringar inkl. index	**15 056**	**44 494**	**17 543**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**77 093**

Kostnader exkl. index (tkr)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Totalt**
[Kostnadspost]											0
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total kostnader inkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Total beslut inkl. index	**15 056**	**44 494**	**17 543**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**77 093**

Kalkyl utförd av: Lars Devero / Kimmo von Platten

Kommentarer

5. Genomförande (Fas 30)

Program: Bytespunkt Slussen
Huvudprojekt: Bytespunkt Slussen
Projekt: Saltsjöbanans ändstation och entréer
Ärendenr: 0

Kalkylår	2019

Investeringar exkl. index (tkr)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Totalt**
Ledning och styrning		8 039	12 410	12 300	11 252	10 613	8 867	6 681			70 162
											0
Station Saltsjöbanan Slussen											0
Projektering		2 915	7 776	5 535	0	0	0	0			16 226
Produktion		646	2 121	2 014	36 130	121 576	158 736	106 299			427 521
Överlämning till förvaltning		0	0	0	0	0	0	22 831			22 831
		0	0	0	0	0	0	0			0
Entré Krysset		0	0	0	0	0	0	0			0
Projektering		1 291	0	0	0	0	0	0			1 291
Produktion		2 603	21 525	31 570	17 670	6 642	6 642	0			86 652
Överlämning till förvaltning		0	0	0	0	0	0	5 827			5 827
		0	0	0	0	0	0	0			0
Norra entré		0	0	0	0	0	0	0			0
Projektering		1 291	0	0	0	0	0	0			1 291
Produktion		1 044	7 995	11 726	20 557	24 354	16 384	0			82 060
Överlämning till förvaltning		0	0	0	0	0	0	5 827			5 827
		0	0	0	0	0	0	0			0
Risker och Osäkerheter		814	3 215	4 715	4 672	20 304	24 127	17 421			75 266
Total exkl. index	**0**	**18 643**	**55 042**	**67 860**	**90 281**	**183 489**	**214 756**	**164 885**	**0**	**0**	**794 954**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total Investeringar inkl. index	**0**	**19 202**	**58 394**	**74 152**	**101 612**	**212 714**	**256 430**	**202 788**	**0**	**0**	**925 290**

Kostnader exkl. index (tkr)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Totalt**
[Kostnadspost]											0
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total Kostnader inkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Total beslut inkl. index	**0**	**19 202**	**58 394**	**74 152**	**101 612**	**212 714**	**256 430**	**202 788**	**0**	**0**	**925 290**

	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Totalt**
Andel aktiverat (Alla faser)						35%		65%		100%	

Investeringsbidrag (tkr)			**1 800**	**3 200**	**3 000**	**5 200**	**11 800**	**14 100**	**8 400**		47 500

Kalkyl utförd av: Lars Devero / Kimmo von Platten

Kommentarer

Medfinansiering Statsmiljöbidrag beviljats till åren 2019-2021 med 47,5 mkr. Pga olika omständigheter har produktionen inte kommit i gång som planerat varför risken finns att att beviljat medfinansiering inte faller ut. Dock arbetar man med Trafikverket för att se över om beslutet kan justeras för att förhålla sig till planerat produktion enligt denna investeringskalkyl. Beloppet tas med i kalkylen med reservation att det inte kommer att falla ut.

6. Avskrivningstider

	Avskrivnings-tid	Andel (%)	Värde
Spåranläggningar	20		0
Fordon	20		0
Stationer/terminaler	20	100%	1 014 195
Depåer	20		0
Fartyg	30		0
Mark- och kajanläggningar	20		0
Maskiner och inventarier	10		0
Övriga investeringar	5		0
		100,0%	*1 014 195*
	Kvar att allokera:	*0,0%*	*0*

Investeringar

Utredning	11 812
Planering	77 093
Genomförande	925 290
Total investeringsutgift	**1 014 195**

7. Drift

Driftstart	2024

Prognos exkl. index (tkr)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**	**2036**	**2037**	**2038**	**2039**	**2040**	**2041**	**2042**	**2043**	**Totalt**
Intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
[Biljettintäkter]																					0
[Uthyrning fordon]																					0
[Uthyrning lokaler]																					0
[Reklam]																					0
[Andra intäkter]																					0
Kostnadsreduktioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
[Köpt trafik]																					0
[Drift]																					0
[Underhåll]																					0
[Övriga kostnadsreduktioner]																					0
Kostnadsökningar	-3 750	-3 750	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-85 800
[Köpt trafik]																					0
[Drift]	3 500	3 500	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	79 000
[Underhåll]	250	250	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	6 800
[Övriga kostnadsökningar]																					0
Total exkl. index	**-3 750**	**-3 750**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-4 350**	**-85 800**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	134%	138%	143%	147%	151%	156%	160%	165%	170%	175%	
Total Intäkter inkl. index	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total Kostnadsreduktioner inkl. index	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total Kostnadsökningar inkl. index	-3 750	-3 863	-4 615	-4 753	-4 896	-5 043	-5 194	-5 350	-5 510	-5 676	-5 846	-6 021	-6 202	-6 388	-6 580	-6 777	-6 980	-7 190	-7 406	-7 628	-115 668
Total inkl. index	**-3 750**	**-3 863**	**-4 615**	**-4 753**	**-4 896**	**-5 043**	**-5 194**	**-5 350**	**-5 510**	**-5 676**	**-5 846**	**-6 021**	**-6 202**	**-6 388**	**-6 580**	**-6 777**	**-6 980**	**-7 190**	**-7 406**	**-7 628**	**-115 668**
Utrangering av tillgång (tkr)																					**0**
Avskrivningar	**9 712**	**14 200**	**32 961**	**32 961**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**50 710**	**901 191**
Nedskrivning av investeringsbidrag	**231**	**506**	**1 456**	**2 015**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**2 375**	**42 207**
Räntekostnader	**10 641**	**15 250**	**18 364**	**17 537**	**16 523**	**15 509**	**14 495**	**13 480**	**12 466**	**11 452**	**10 438**	**9 424**	**8 409**	**7 395**	**6 381**	**5 367**	**4 353**	**3 338**	**2 324**	**1 310**	**204 458**

Kalkyl utförd av: Lars Devero / Kimmo von Platten

Kommentarer

Drift o Underhåll - är uppskattning av framtida kostnadsökningar.
- Entré X-sset och entré Norra medför kostandsökningar, bl a nya spärrkiosker med beamnning, två nya hissar med dirftavtal och städning mm.
- Saltsjöbanans ändstation kommer att tas i bruk år 2026 och utrustas med mer teknisk utrustning jämfört med tidigare installationer. Här har en grov uppskattning gjorts på kostnadsökningar.

Utrangeringar
- Utrangeringarna är redan gjorda och/eller att tidigare aktiverade anläggningsdelar är redan avskrivna.

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Sammanfattning

Alla belopp i tusen kronor

Program	Bytespunkt Slussen
Huvudprojekt	Bytespunkt Slussen
Projekt	Saltsjöbanans ändstation och entréer

Fas 10 - Utredning

Beslut

Kalkylår	2019
Investeringar	11 812
Kostnader	0
Utredningsbeslut	**11 812**

Nominella värden

Kalkyl utförd av: [Namn]

Tidigare beslut

Investeringar	11 812
Kostnader	0
Totala utgifter	**11 812**

Nominella värden

Utfall

Investeringar	11 812
Kostnader	0
Totala utgifter	**11 812**

Nominella värden

Fas 20 - Planering

Beslut

Kalkylår	2019
Investeringar	77 093
Kostnader	0
Planeringsbeslut	**77 093**

Nominella värden

Kalkyl utförd av: Lars Devero / Kimmo von Platten

Tidigare beslut

Investeringar	77 093
Kostnader	0
Totala utgifter	**77 093**

Nominella värden

Utfall

Investeringar	15 096
Kostnader	0
Totala utgifter	**15 096**

Nominella värden

Fas 30 - Genomförande

Beslut

Kalkylår	2019
Driftstart	2024
Investeringar	925 290
Kostnader	0
Genomförandebeslut	**925 290**

Nominella värden

Investeringsbidrag totalt	47 500

Intäkter	0
Kostnadsreduktioner	0
Kostnadsökningar	-48 650
Utrangering av anläggningstillgång	0
Avskrivningar	-394 093
Nedskrivning av investeringsbidrag	18 457
Räntekostnader	-145 718
Driftskonsekvenser 10 år	**-570 004**

Nominella värden

Intäkter	0
Kostnadsreduktioner	0
Kostnadsökningar	-115 668
Utrangering av anläggningstillgång	0
Avskrivningar	-901 191
Nedskrivning av investeringsbidrag	42 207
Räntekostnader	-204 458
Driftskonsekvenser 20 år	**-1 179 109**

Nominella värden

Nuvärde inkl. Investeringsbidrag	-869 528	År noll = start för genomförande (inte vid start för utredning)
Nuvärde exkl. Investeringsbidrag	-907 054	
Internränta inkl. Investeringsbidrag	0%	
Internränta exkl. Investeringsbidrag	0%	Tar ej hänsyn till utgifter under utredning och planering

Kalkyl utförd av: Lars Devero / Kimmo von Platten

Tidigare beslut

Investeringar	0
Kostnader	0
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Totalt alla faser

Beslut

Utredning	11 812
Planering	77 093
Genomförande	925 290
Total utgift	**1 014 195**

Nominella värden

Tidigare beslut

Utredning	11 812
Planering	77 093
Genomförande	0
Total utgift	**88 905**

Nominella värden

Region Stockholm

Miljöbedömning vid investeringar, trafik (yttre miljöpåverkan)

Användarinstruktioner
För alla Trafikförvaltningens investeringsobjekt som överstiger 100 miljoner kronor ska bifogad mall för miljöbedömning fyllas i. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöhänsyn i ett tidigt skede i investeringsprocessen.

Miljöbedömningen är en del av både Stockholms läns landstings och Trafikförvaltningens miljöledningssystem. Det är viktigt att alla relevanta frågor och kontaktuppgifter besvaras samt att ansvarig chef signerar. I övrigt ska miljöbedömningen fyllas i enligt Instruktion för miljöbedömning av investeringsobjekt (SL-2009-117737).

Vid frågor kontakta sektion Hållbar utveckling.

Fyll i nedanstående

Förvaltning/Bolag	Trafikförvaltningen/ bolag 10
Kontaktperson och tfn	Lars Devero, 08-6861644
Typ av investering	Investering Upprustning

1. Är investeringen en miljöinvestering, dvs. en investering som enbart syftar till att minska negativ miljöpåverkan? Om ja, behöver frågorna nedan inte besvaras.	Nej Ja	☒ (0 p) ☐ (7 p)
2. Har andra alternativ till investeringen beaktats? Ja ☐ Nej ☒ Om nej, ge kort förklaring till varför: I GFA är redan beslutat på vilket sätt ska det byggas. Innan de ramarna så förbättrar vi anläggningen ur miljö synpunkt enligt TFs RiMiljö. Om ja, hur bedöms investeringen ur miljösynpunkt? Om ej bästa alternativ, ge kort förklaring till varför:	Bästa alternativ Alternativen likvärdiga Ej bästa alternativ	☐ (1 p) ☐ (0 p) ☐ (-1 p)
3. Hur påverkar investeringen energianvändningen? Kommentar: Energisnåla komponenter. Standardförbättringar.	Minskar Oförändrad Ökar	☒ (1 p) ☐ (0 p) ☐ (-1 p)
4. Hur påverkar investeringen andelen förnybara bränslen som används? Kommentar: Inte aktuellt.	Ökar Oförändrad Minskar	☐ (1 p) ☒ (0 p) ☐ (-1 p)
5. Hur påverkar investeringen utsläppen till luft, mark och/eller vatten? Kommentar: Vissa material byts ut mot mer miljövänliga alternativ, till exempel kommer kreosotimpregnerade sliprar bytas ut till sekisuislipers. Spillvatten renas innan det släpps i den kommunala dagvattenledning. Ventilation i biletthallarna kommer att bytas ut mot de mest fördelaktiga filter för att minska utsläpp till luften.	Minskar Oförändrade Ökar	☒ (1 p) ☐ (0 p) ☐ (-1 p)
6. Kommer miljö- och hälsofarliga kemikalier att undvikas utifrån SLL:s utfasningslista enligt delmål 12 i Miljöutmaning 2016?	Ja Nej	☒ (1p) ☐ (-1p)
7. Kommer krav att ställas på hur anläggningen/ fordonet/fartyget ska omhändertas när det är uttjänt (t.ex. återanvändning, återvinning)?	Ja Nej Ej tillämpligt	☒ (1p) ☐ (-1p) ☐ (0 p)

8.	Innebär investeringen att transporter/biltrafik totalt sett kommer att öka eller minska?	Minska Oförändrad Öka	☒ (2 p) ☐ (0 p) ☐ (-2 p)
	Kommentar: Kapacitetsökning på Saltsjöbanan medför att transporter med biltrafik kommer att minska. Kvalitets förbättring i bytespunkten.		
9.	Om investeringen innebär exploatering av naturmark (gröna ytor): Vad innebär i så fall investeringen för den påverkan som naturmarken (biologiska mångfalden) utsätts för?	Minskar Oförändrad Ökar	☐ (1 p) ☒ (0 p) ☐ (-1 p)
	Resultat av miljöbedömningen: 6 poäng		

Miljöbedömning

- **0-9 poäng**: investeringen är positiv ur miljösynpunkt.
- **(-3) - (-1) poäng:** investeringen är tveksam ur miljösynpunkt.
- **(-9) - (-4) poäng:** investeringen är negativ ur miljösynpunkt. Miljöhänsyn bör noga vägas mot andra aspekter såsom pris, funktion m.m.

Motivering för investeringen om resultatet av miljöbedömningen är lägre än noll poäng:

Ort och datum Stockholm 2018-12-10	
Namnteckning, ansvarig chef	Namnförtydligande Karin Svingby

Underskriven blankett skickas till ansvarig investeringscontroller

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 3/2020

Sammanträdesdatum
2020-03-17

Datum för justering: 2020-04-28
Datum för anslag: 2020-04-28

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 44

Program Roslagsbanans utbyggnad – Beslut om teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag
(SL 2013-1512)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2020 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt att föreslå regionstyrelsen besluta att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Godkänna teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag i program Roslagsbanans utbyggnad.

2. Fastställa totalt beslut till 9 951 mnkr och tillkommande kommunal medfinansiering till 300 mnkr i program Roslagsbanan utbyggnad.

UTTALANDE

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 4).

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 5).

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

Vid protokollet

Karoline Sandar

Bilaga 4

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-03-17

SL 2013-1512

Socialdemokraterna

Trafiknämnden
Ärende 7

Program Roslagsbanans utbyggnad – beslut om teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag

Det kan återigen konstateras att den moderatledda majoritetens investeringsprojekt dras med förseningar och fördyringar. I vissa enskilda fall finns det anledningar till detta men det vi ser nu är ett ständigt återkommande mönster. Det visar tecken på en oförmåga hos styret att ha kontroll på ekonomin och skattebetalarnas pengar.

Den tekniska justeringen med 300 miljoner i redovisningen är något vi ställer oss bakom då detta är kommunala medel som inte belastar Region Stockholms ekonomi. Men som också framgår i ärendet kommer förvaltningen vara tvungen att under våren återkomma med ett förnyat genomförandebeslut under våren Roslagsbanans utbyggnad med en redovisning av samtliga fördyringar tillsammans med behovet av utökad investeringsram för objektet vilket vi är kritiska mot men i det här läget har det varit omöjligt att få reda på hur stor kostnadsfördyringen är.

Bilaga 5

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-03-17

SL 2013-1512

Vänsterpartiet

Trafiknämnden
Ärende 7

Program Roslagsbanans utbyggnad – beslut om teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag

Vi i Vänsterpartiet anser naturligtvis att det är viktigt att följa det gällande redovisningsregelverket. Vi ser dock att ärendet, även om det är av en formell karaktär, återspeglar den problematiken som är utbrett i trafiknämndens styrning av investeringar: liten överblickbarhet och stora risker till fördyrningar. Detta har även regionrevisorerna påpekat i sina rapporter.

Region Stockholm

Trafikförvaltningen
Investeringsprojekt

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-01-31

Ärende
SL 2013-1512

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Karin Svingby
08-6863033
Karin.Svingby@sll.se

Trafiknämnden
2020-03-17, punkt 7

Program Roslagsbanans utbyggnad– beslut om teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag

Ärendebeskrivning

Detta ärende avser en teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag i program Roslagsbanans utbyggnad, vilket innebär en ändring av programmets totala investeringsutgift samt medfinansiering.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 31 januari 2020, SL 2013-1512

Förnyat genomförandebeslut avseende program Roslagsbanans kapacitetsförstärkning LS 2016-0526

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta att föreslå Regionstyrelsen att besluta föreslå Regionfullmäktige besluta följande

1. Godkänna teknisk justering för att rätta ekonomisk redovisning av bidrag i program Roslagsbanans utbyggnad

2. Fastställa totalt beslut till 9 951 mnkr och tillkommande kommunal medfinansiering till 300 mnkr i program Roslagsbanan utbyggnad

Förslag och motivering

Bakgrund

År 2016 fattades förnyat genomförandebeslut för program Roslagsbanans utbyggnad till en total investeringsutgift om 9 651 mnkr (LS 2016-0526). I budget 2020 redovisades total investeringsutgift till 9 644 mnkr, till följd av diverse kostnadsföringar från investering till drift inom programmet.

Programmet syftar till att öka kapaciteten av Roslagsbanan via åtgärder såsom byggnation av dubbelspår, inköp av fordon och byggnation av en ny depå i Vallentuna. För att bygga dubbelspår har programmet ingått i genomförandeavtal med berörda kommuner i norra Stockholm, där kommunerna har åtagit sig att dela kostnadsansvaret för särskilda avtalade entreprenader. Finansieringen från kommunerna förväntas uppgå till 300 mnkr. När förnyat genomförandebeslut för program Roslagsbanan fattades tolkades finansieringen från kommunerna som belopp som skulle faktureras extern part och då minska anskaffningsvärdet. Detta förfarande har dock visat sig frångå AB SLs redovisningsprincip för bidrag.

Överväganden och motivering

Ekonomiska konsekvenser

Enligt regelverket K3 Årsredovisning och koncernredovisning kan erhållna bidrag antingen bokas som en reducering av anskaffningsvärdet (nettoredovisning) eller som en förutbetald intäkt (bruttoredovisning i skuldsidan av balansräkningen). I AB SL används principen för bruttoredovisning, det vill säga som en förutbetald intäkt.

I program Roslagsbanans utbyggnad har ersättning från kommuner och kommunala bolag budgeterats enligt nettoredovisningsprincipen, det vill säga att investeringsutfallet har reducerats med bidragens tänkta värde. För att korrekt redovisningsprincip ska användas krävs det att budgeteringen av bidragen justeras till att ses som en medfinansiering (bruttoredovisning) istället för en reducering av anskaffningsvärde.

Eftersom medfinansiering inte minskar anläggningstillgångens värde föreslås därför investeringsramen för program Roslagsbanans utbyggnad utökas med 300 mnkr, vilket avser en teknisk justering till bruttoredovisning avseende bidrag från kommuner och kommunala bolag. Det totala beslutet för program Roslagsbanans utbyggnad kommer då att uppgå till 9 951 mnkr, varav 9 944 mnkr avser investeringsutgifter.

I samband med denna rättning av redovisningsprogram utökas även den totala medfinansieringen för program Roslagsbanans utbyggnad, motsvarande kommunal medfinansiering om 300 mnkr. Det innebär att utökningen av investeringsutgiften inte ger någon kostnadskonsekvens för Region Stockholm.

Utbetalning av den kommunala medfinansieringen är beroende av upparbetningstakten för entreprenaderna vilka har avtalats i genomförandeavtalen med kommunerna. Av den kommunala medfinansieringen har 37 mnkr betalats ut som bidrag under år 2019, enligt bruttoprincipen. År 2020 förväntas ytterligare 129 mnkr betalas ut. Resterande medfinansieringen estimeras falla ut år 2021, 119 mnkr, respektive år 2022, 15 mnkr. Den kommunala medfinansiering kommer att tas upp i budget 2021, redovisat tillsammans med övriga bidrag som program Roslagsbanan har fått beviljat samt förväntas att få (primärt statliga näringsbidrag).

Riskbedömning

Detta beslut innebär i sig inga risker.

Det kan dock konstateras att de risker som påtalades 2016 i Roslagsbanans kapacitetsförstärkning - Förnyat genomförandebeslut, SL 2013-1512, trots vidtagna åtgärder har fallit ut. Programmet har försenats av överprövning av upphandlingen av de nya tågen och överklagande av järnvägsplaner och detaljplaner.

Detta innebär, som Trafikförvaltningen också rapporterat, tidsförskjutningar för programmets leveranser. Tidsförskjutningarna har orsakat ökade utgifter, bland annat därför att organisationen behöver arbeta under ett större antal år. Ersättningstrafiken och några entreprenader har blivit dyrare än bedömt. De ökade utgifterna kan inte fullt ut hanteras inom den beslutade investeringsramen. Det finns dock möjlighet till medfinansiering från stadsmiljöavtal och länsplan. Trafikförvaltningen kommer att återkomma med

ett förnyat genomförandebeslut under våren 2020 för program Roslagsbanans utbyggnad där samtliga fördyringar kommer att redovisas tillsammans med behovet av utökad investeringsram för objektet.

Konsekvenser för miljön
Detta beslut innebär inte några konsekvenser för miljön.

Sociala konsekvenser
Detta beslut innebär inte några sociala konsekvenser.

Program Roslagsbanans utbyggnad som helhet bidrar till tätare och robustare kollektivtrafik med färre trafikstörningar, vilket ger positiva effekter för resenärerna genom att de i högre grad kan lita på transportsystemet.

Sara Catoni
Förvaltningschef

Karin Svingby
Avdelningschef

Från: Anja Ukkolin
Till: LSF Funk Registratorer
Kopia: K Funk Registrator; Leif Mårtensson
Ärende: Hemställan till Regionfullmäktige
Datum: den 5 maj 2020 15:56:07
Bilagor: Justerat styrelseprotokoll 20200421.pdf

Hej,

Översänder justerat protokoll från Karolinska Universitetssjukhuset styrelsesammanträde den 21 april.
Vänligen se hemställan till Regionfullmäktige (K2020-3595) under P10. Tacksam för bekräftelse på att ni hanterar detta vidare.

Med vänlig hälsning
Anja Ukkolin
Assistent till administrativa direktören
Anja.ukkolin@sll.se
Tel. 073 966 06 86

K2020-0589

Sammanträdesprotokoll

Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset
den 21 april 2020, 13:00 till 16:05
D7-58, nya byggnaden Solna och via länk

KAROLINSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Deltagare

Styrelsemedlemmar

Håkan Sörman (Ordförande), Eva Fernvall (Vice ordförande), Håkan Nilsson (Ledamot), Eva-Lotta Löwstedt Lundell (Ledamot), Karin Eliasson (Ledamot), Kia Orback Pettersson (Ledamot), Yvonne Dellmark (Personalföreträdare), Rune Engleskär (Personalföreträdare), Mia Lehtonen (Personalföreträdare), Björn Zoëga (Sjukhusdirektör), Carina Lundberg Uudelepp (Regiondirektör, Deltog ej i: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18), Annika Tibell (Biträ sjukhusdirektör), Gunnar Gustafsson Wiss (Sekreterare), Kalle Conneryd Lundgren (Operativ direktör), Leif Mårtensson (T f ekonomidirektör)

Annette Fransson Andreo (Verksamhetschef, Närvarande vid: 14), Patricia Enocson (HR-direktör, Närvarande vid: 11)

Mötesprotokoll

1. Mötets öppnande

Håkan Sörman

2. Fastställande av dagordning

Beslut
Håkan Sörman

Två övriga frågor anmäldes:
1) Inkommen revisionsrapport och revisionsberättelse (ordföranden)
2) Rekrytering av internrevisor (ordföranden)

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att fastställa dagordningen.

3. Eventuella jävsförhållanden eller intressekonflikter

Beslut
Håkan Sörman

Inga jävsförhållanden eller intressekonflikter anmäldes.

4. Val av justerare

Beslut
Håkan Sörman

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att utse Eva-Lotta Löwstedt Lundell och Karin Eliasson att, jämte ordföranden, justera protokollet.

5. Föregående mötesprotokoll och logglista

Beslut
Håkan Sörman

Logglistan uppdaterades.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att lägga protokoll och logglista till handlingarna.

P5. Logglista styrelsen 2020-04-21.pdf
P5. Justerat styrelseprotokoll 20200213 med anslagsbevis.pdf

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

6. Verksamhetsrapport inkl rapport om det aktuella covid-19-läget

Beslut
Björn Zoëga

Sjukhusdirektören rapporterade om aktuella frågor enligt underlaget:

- Karolinska Universitetssjukhuset är världens tionde bästa sjukhus (enligt en ranking av tidskriften Newsweek)

- Covid-19: Information från stabsorienteringen den 20 april 2020, enligt underlag. Sjukhuset har lyckats hålla en hög produktion (-7% i förhållande till ordinarie plan) genom goda förberedelser och omfallsplaner. Den höga belastningen som råder just nu är dock inte hållbar i längden.

- Ekonomi: Kostnaderna följer i stort budgeten. Vissa intäktssvårigheter. Djupare rapportering senare under mötet.

- Avtal Strategiska Investeringar; ingen ny information då regionen pausat avtalsdiskussionerna.

- Justerad verksamhetsmodell (JVM): Informationsförsörjningen fungerar.

- Sterilverksamheten fungerar nu som den ska.

- Chopin: Istället för att starta upp Chopin enligt tidigare planering har lokalerna använts för utökning av IVA-platser.

- Kösituation: Viss ökning av köerna inom barnverksamheten förorsakad av covid-19. Inga cancerköer.

- Rekryteringsläget avseende direktörer vid sjukhuset redovisades.

Styrelsen ställde frågor, fick svar av sjukhusdirektören och diskuterade.

Styrelsen framförde ett stort tack till sjukhusledning och personal för de insatser som nu görs under den påfrestande virusperioden.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att godkänna rapporten.

P6. Presentation Verksamhetsrapport april2020BZ.pdf

7. Rapportering från Vårdberedningen

Beslut
Eva Fernvall

Vice ordföranden Eva Fernvall rapporterade om de ärenden beredningen behandlat sedan senaste styrelsemötet:

- Covid-19-situationen

- Patientsäkerhetsarbetet (bl a besök av chefläkare Filippa Nyberg)

- Information om avvikelserapportering

- GDPR. Uppföljning enligt årshjulet. Utbildningsbehov föreligger för olika personalgrupper. En plan har utarbetats för att täcka behoven.

- Ärende hos Datainspektionen från 2018. Under 2018 gjorde Datainspektionen en översyn av hur behörigheter i TakeCare tilldelats.Översynen påvisade brister. Ärendet bedöms komma omfatta sanktionsavgifter. Beslut väntas under 2020.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att godkänna rapporten.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

8. Rapportering från Ekonomiberedningen

Beslut
Eva-Lotta Löwstedt Lundell

Ordföranden i Ekonomiberedningen Eva-Lotta Löwstedt Lundell rapporterade om de ärenden beredningen behandlat sedan senaste styrelsemötet:

- Resultatet under det första kvartalet

- Redovisning av covid-kostnader

- Internrevision: Uppföljning av internkontrollplanen. Preliminär redovisning av intäktsuppföljningen. Nytt uppdrag till internrevisionen.

- Uppföljning av projektet "Ekonomi i balans"

- Revisionsrapport 2019

- Hyresavtal

- Yttrande över Regionrevisorernas rapport 12-2019 (Avtalsförvaltning NKS)

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att godkänna rapporten.

9. Produktion

Beslut
Kalle Conneryd Lundgren

Operativa direktören rapporterade om produktionen enligt utsänt underlag.

- Översikt - "Corona-påverkan"

- Ingen DRG-ersättning för covid-19-vård finns utformad
och kan därför inte beräknas. Det framfördes att en DRG-ersättning motsvarande behandling av ebola-patienter skulle kunna vara den ersättning som låg närmast i jämförelse.

- Produktionen slutenvård, öppenvård och operation visar en nedgång medan tillgängligheten i form av vårdplatser ökat.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att godkänna rapporten.

P9. Produktionsrapport mars.pdf
P9. Produktion Tjänsteutlåtande.pdf

10. Ekonomi

Beslut
Leif Mårtensson

Ekonomidirektören presenterade resultaträkningen t o m mars månad. Kostnaderna följer i stort sett budget medan intäkterna ligger under budget trots god produktion. Relevant DRG-ersättning för covid-19 saknas, vilket kommer att påverka intäkterna negativt. Ersättning för vissa DRG saknas vilket har påverkat intäkterna negativt under första kvartalet med ca 150 mnkr. Diskussioner om korrigering av detta pågår med hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Intäkterna för utlands- och utomlänspatienter (ULP) släpar och har avtagit med anledning av covid-19. Höga kostnader för bl a olika typer av material och i viss mån läkemedel. De ökade materialkostnaderna är ett fokusområde för sjukhuset. Sjukhuset svarar fr o m 2020 för hela kostnaden för öppenvårdsläkemedel. Styrelsen informerades om det uppdrag regionen givit Karolinska Universitetssjukhuset att inköpa skyddsutrustning för regionens behov.

Styrelsen ställde frågor, ekonomidirektören och operativa direktören svarade och styrelsen diskuterade bl a DRG-ersättningen och ULP.

Då regionen inte fattat beslut om hur intäkter/ersättning för behandling av covid-19-patienter ska hanteras råder stor osäkerhet kring den ekonomiska situationen.

En fråga ställdes om huruvida de ekonomiska förutsättningarna, givna av regionen, ändrats med anledning av covid-19. Svaret gavs att regionen inte ändrat förutsättningarna för sjukhuset men att covid-19-kostnader skall särredovisas.

Yrkande
Ordföranden yrkade att rapporten skulle godkännas samt att styrelsen gör en hemställan hos Regionfullmäktige om ett svar på hur covid-19-kostnaderna kommer att finansieras.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

att godkänna rapporten och
att hemställa hos Regionfullmäktige om ett svar på hur covid-19-kostnaderna kommer att finansieras.

Distribution:
Regionfullmäktige

P10. Ekonomirapport mars 2020.pdf
P10. Ekonomi. Tjänsteutlåtande.pdf

11. HR

Beslut
Patricia Enocson

HR-direktören rapporterade enligt utsänt underlag. Härutöver lämnades information om att det krislägesavtal som trätt ikraft nu omfattar 650 anställda vid IVA. Veckoarbetstiden uppgår till 48 timmar och ersättningen är i stort sett dubblerad. Styrelsen ställde frågor kring arbetsmiljöläget. HR-direktören informerade bl a om sjukfrånvaron, vikten av att följa upp medarbetarnas hälsa (post corona), utmaningar med att ta emot och handleda omplacerad personal, semesterplaneringen samt om personalens fina insatser under en tuff period.

Styrelsen frågade och diskuterade också kring ett eventuellt ökat intresse för vårdutbildningarna under krisperioden. Möjligen kan ett sådant redan skönjas.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att godkänna rapporten.

P11. HR Tjänsteutlåtande.pdf

Närvarande: Patricia Enocson (HR-direktör)

12. Hyresavtal, Q-huset Solna

Beslut
Kalle Conneryd Lundgren

Ekonomiberedningen har hanterat ärendet och ställer sig bakom förslaget.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att ingå hyresavtal enligt förslaget och
att uppdra till sjukhusdirektören att teckna avtalet.

P12. Hyresavtal, Q-huset Solna Tjänsteutlåtande.pdf
P12. Hyresavtal Q-huset Solna (första sidan).pdf

13. Yttrande över Regionrevisorernas rapport 12-2019

Beslut
Kalle Conneryd Lundgren

Ekonomiberedningen har hanterat ärendet och ställer sig bakom förslaget. Beredningen vill betona vikten av att den utvärdering av avtalsförvaltningsmodellen som aviserats under 2020 kommer till stånd samt att man ser över hur kostnader för avtalsförvaltningen ska fördelas.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att avge yttrande enligt förslaget.

P13. Yttrande över Regionrevisorernas rapport 12-2019 Tjänsteutlåtande.pdf
P13. Rapport 12-2019 Avtalsförvaltning NKS, RK 2019-0060, K2020-1154.pdf
P13. Yttrandeförslag RK rapport 12-2019.pdf

14. Ledningssystem och ramar för styrområde strålsäkerhet

Beslut
Annette Fransson Andreo

Verksamhetschef Annette Fransson Andreo redogjorde för förutsättningar och förslag till beslut, enligt underlaget.

Ärendet har hanterats av Vårdberedningen.

Styrelsen ställde frågor som besvarades och diskuterades.

Yrkande
Vice ordföranden yrkade ett tillägg till förvaltningens beslutsförslag. Yrkat tillägg: att ledningssystemet behöver förtydligas med hur uppföljningen av delegation och ansvar ska ske till styrelsen.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att godkänna:
1. Syfte, omfattning och övergripande krav för styrområde strålsäkerhet

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

2. Övergripande strålsäkerhetsmål
3. Strålsäkerhetsansvar för:
- sjukhusdirektör
- ägare av styrområde strålsäkerhet.
att ledningssystemet behöver förtydligas med hur uppföljningen av delegation och ansvar ska ske till styrelsen.

P14. Ledningssystem och ramar ... Tjänsteutlåtande.pdf
P14. Bilaga 3.pdf
P14. Bilaga 2.pdf
P14. Bilaga 1 Presentation.pdf

Närvarande: Annette Fransson Andreo (Verksamhetschef)

15. Delegation av ansvar enligt etikprövningslagen

Beslut
Annika Tibell

FoU-direktören presenterade ändringarna i etikprövningslagen och förslag till beslut med anledning av dessa.

Styrelsen ställde frågor som besvarades och diskuterades.

Yrkande
Ordföranden yrkade ett tillägg till förvaltningens beslutsförslag, innebärande att ett förtydligande behöver göras om hur uppföljningen av efterlevnaden, ska rapporteras till styrelsen.

Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att sjukhusdirektören ska ansvara för att vidta förebyggande åtgärder för att tillförsäkra att all forskning som bedrivs vid Karolinska Universitetssjukhuset genomförs i enlighet med etikprövningslagen och att det för varje forskningsprojekt finns erforderligt etikgodkännande och att samtliga eventuella villkor som meddelats i samband med ett sådant godkännande efterlevs,
att ansvaret får delegeras vidare och
att ett förtydligande behöver göras om hur uppföljningen av efterlevnaden, ska rapporteras till styrelsen.

P15. Delegation av ansvar enligt etikprövningslagen Tjänsteutlåtande.pdf

16. Anmälningar

Beslut
Gunnar Gustafsson Wiss

Anmälan av dels beslut som fattats med stöd av delegation dels ärenden för kännedom.

Beslut
Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset beslutade
att lägga anmälningarna med godkännande till handlingarna.

P16. K 2020-1741 Bilaga till begäran om yttrande (3).pdf
P16. Anmälningar.pdf
P16. K2020-1741 Bilaga till yttrande Arbets- och delegationsordning sjukhusdirektören.pdf
P16. K 2020-1741 Begäran om yttrande.pdf
P16. K2020-1741 Bilaga till yttrande Riktlinje för utlämnande.pdf
P16. K 2020-1741 Bilaga till Begäran om yttrande.pdf
P16. Sammanställning av beslut som fattats med stöd av delegation.pdf
P16. Yttrande till JO 200316.pdf
P16. Sammanställning av ärenden för kännedom.pdf
P16. K 2020-1741 Bilaga till begäran om yttrande (4).pdf
K2020-1697 Beslut om ordförande i Ekonomiberedningen.pdf
K2020-2472 Beslut om tillkommande uppdrag till internrevisor.pdf

17. Övriga frågor

Håkan Sörman

Två övriga frågor var anmälda.

1) Inkommen revisionsrapport och revisionsberättelse (ordföranden)
Det noterades att revisionsrapport 2019 med anmärkning inkommit.

2) Rekrytering av internrevisor (ordföranden)
Eva-Lotta Löwstedt Lundell är styrelsens representant i denna pågående rekrytering.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

18. Kommande sammanträden

Information

19 maj 2020, Solna (kl 10:30-12:30)
16 juni 2020, Solna
28-29 september 2020
27 oktober 2020, Huddinge
15 december 2020, Solna

19. Avslutning

Håkan Sörman

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

Justering, sammanträde i styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset 21 april 2020.

KAROLINSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Håkan Sörman
Ordförande

Datum

Eva-Lotta Löwstedt Lundell
Ledamot

Datum

Karin Eliasson
Ledamot

Datum

Gunnar Gustafsson Wiss
Sekreterare

Datum

Se elektronisk signering, nästa sida

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.
Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

admincontrol

Protokoll_Sammanträde i styrelsen för Karolinska Unive_210420.pdf

Signers:

Name	*Method*	*Date*
Gunnar Värne Gustafsson Wiss	BANKID	2020-05-04 09:42 GMT+2
Eva-Lotta Löwstedt Lundell	BANKID	2020-05-04 10:22 GMT+2
Claes Håkan Sörman	BANKID	2020-05-04 10:33 GMT+2
Karin Birgitta Eliasson	BANKID	2020-05-04 14:39 GMT+2

This document package contains:

- *Front page (this page)*
- *The original document(s)*
- *The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.*

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
4FB671AD7ACC41C6851BBEA6167A37E2

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 7/2020

Sammanträdesdatum
2020-05-26

Datum för justering: 2020-05-26
Datum för anslag: 2020-05-27

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 92

Tertialrapport 2020 per april
(TN 2020-0044, FUT 2019-1001)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2020 från förvaltningscheferna för trafikförvaltningen och förvaltning för utbyggd tunnelbana.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt följande.

1. Tertialrapport per april 2020 för trafiknämnden och de inom nämndens ansvarsområde ingående verksamheter godkänns.

2. Anvisning för hur konsekvenserna av coronapandemin avseende konsekvenser framhållna i tertialrapporten rörande för trafikförvaltningen prognostiserat underskott och bristande måluppfyllelse ska hanteras hemställs hos regionstyrelsen.

3. Paragrafen justeras omedelbart

UTTALANDE

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 15).

EXPEDIERAS TILL

Regionstyrelsen

Vid protokollet

Karoline Sandar

Bilaga 15

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-05-26

TN 2020-0044

Trafiknämnden
Ärende 12

VÄNSTERPARTIET

Tertialrapport per april 2020

Tertialrapporten för Trafiknämnden visar på vikande biljettintäkter på grund av pågående pandemi. Resandet har gått ner då många följer Folkhälsomyndighetens och SL:s riktlinjer att inte resa annat än nödvändiga resor med kollektivtrafiken. Pandemin skapar stora osäkerheter kring framtida resandeunderlag, biljettintäkter och möjligheten att genomföra planerade investeringar som innebär avstängningar och ersättningstrafik.

Vänsterpartiet har länge förespråkat ett återtagande av kollektivtrafik i egen regi, och för kollektivtrafiken fundamentala funktioner. Den rådande Coronapandemin och den kris som den orsakat har med all tydlighet visat på många av de problem som finns med att driva kollektivtrafiksystemet uppsplittrat på många olika vinstdrivna entreprenörer. I en situation när trafikförvaltningen måste agera snabbt och fatta bra beslut som får genomslag skapar situationen med många olika operatörer och avtalsrelationer onödiga problem. Förvaltningen har inte överblicken och automatisk tillgång till verksamhetsinformation då den finns hos operatörerna och man måste ta hänsyn till rådande avtal. Detta för med sig att besluten med stor sannolikhet tas under större besvär och stress, att de kommer senare samt är sämre underbyggda och därmed av sämre kvalité. Med ett uppsplittrat ansvar för trafiken och för den centrala funktioner, med många olika aktörer och avtalsområden, blir det tungrott. Var är smidigheten och flexibiliteten? Vem har överblicken? Vem har kunskapen om systemet?

Kollektivtrafiken är en samhällsviktig funktion. Samhällsviktiga funktioner ska inte åläggas privata aktörer att driva och ha ansvar för. Egen regi ger den rådighet och kontroll som krävs för smidig hantering av kriser och andra oförutsedda händelser, men också den kunskap och överblick för att upprätthålla och utveckla kollektivtrafiksystemet.